

STREDA 22. OKTÓBRA 2008

PREDSEDÁ: PÁN MAREK SIWIEC

podpredseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 hod.)

2. Zmeny podmienok povolení na uvedenie na trh pre lieky – Falšovanie liekov (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa, ktorú predložila Françoise Grossetêtová v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/82/ES a smernica 2001/83/ES, pokiaľ ide o zmeny podmienok povolení na uvedenie na trh pre lieky (KOM(2008)0123 – C6-0137/2008 – 2008/0045(COD)) (A6-0346/2008).

– správa Komisie o falšovaní liekov.

Françoise Grossetête, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade mi dovoľte srdečne zablahoželať Rade, Komisii a tieňovým spravodajcom za ich spoluprácu na tomto dokumente s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi, ktorý sa týka povolenia na uvedenie na trh pre lieky.

Je potrebné umožniť, aby boli lieky predmetom rovnakých kritérií hodnotenia, schválenia a administratívneho procesu v rámci zmien, ktoré sa ich dotýkajú, nech sa už uplatňuje akýkoľvek postup pri povolení ich uvedenia na trh. Tieto zmeny, ktoré sú známe ako „variácie“, sa týkajú napríklad výrobného procesu, zavedenia nových liečebných indikácií, aktualizácie príbalových letákov alebo administratívnych zmien. Držitelia povolenia na uvedenie liekov na trh musia tieto zmeny oznámiť príslušným orgánom.

Ukázalo sa, že súčasný spôsob riadenia zmien je do veľkej miery neúčinný a nie je uspokojivý ani pre orgány či farmaceutický priemysel ako celok. Existuje príliš veľa byrokracie, ktorá negatívnym spôsobom ovplyvňuje pacientov, na základe čoho sa oneskorí ich prístup k najlepším liekom.

Farmaceutický priemysel venuje veľkú časť svojej regulačnej činnosti riadeniu týchto zmien. Napríklad v prípade stredne veľkých spoločností vyrábajúcich generické lieky a ďalších 400 výrobkov by celkový počet predložených zmien presahoval 4 000 ročne. V prípade veľkej spoločnosti môže toto číslo dosiahnuť 19 000. Zmeny týkajúce sa povolení na uvedenie na trh na čisto vnútroštátnej úrovni sa uskutočňujú v súlade s ustanoveniami špecifickými pre každý členský štát, ktoré sa líšia od európskych regulačných požiadaviek.

Vzhľadom na to, že 80 % všetkých liekov na humánne a veterinárne použitie je schválených prostredníctvom vnútroštátnych postupov, táto revízia bude mať značný vplyv na farmaceutický trh v Európskej únii. Každá zmena výrobkov schválených na základe vnútroštátnych postupov v rôznych členských štátoch sa preto upravuje rôznymi spôsobmi z hľadiska dokumentu, ktorý sa predloží, a postupu hodnotenia.

Táto situácia má niekoľko nevítaných následkov: konkrétne spôsobuje neopodstatnenú dodatočnú administratívnu záťaž pre príslušné orgány a farmaceutické podniky, logistické otázky pre súčasnú realizáciu zmien a veľmi rozdielne termíny pre zavedenie zmien do súhrnu charakteristických vlastností výrobku a príbalového letáku pre zdravotnícky personál a pacientov, čo má reťazový účinok na celkové fungovanie jednotného trhu s farmaceutickými výrobkami. Nakoniec negatívne vplýva na pacientov, keďže zavedenie niektorých zmien, ktoré zlepšia účinnosť lieku, sa môže predĺžiť, alebo, v horšom prípade, k nemu dokonca vôbec nemusí dôjsť.

Hlavným cieľom mojej správy je zjednodušenie a harmonizácia pravidiel týkajúcich sa týchto zmien podmienok povolení na uvedenie na trh pre lieky. Pomocou tejto smernice bude táto situácia transparentnejšia, jasnejšia a flexibilnejšia pre všetky zainteresované strany. Pravidlá týkajúce sa zmien budú všade rovnaké bez ohľadu na typ povolenia, či už ide o povolenie na vnútroštátnej úrovni, postup vzájomného uznávania alebo centralizovaný postup pre lieky.

Zjednodušenie týchto zmien bude znamenať, že lieky budú musieť spĺňať rovnaké kritériá na povolenie, administratívne riadenie a kontrolu vykonaných zmien, nech sa už uplatňuje akýkoľvek postup pri udeľovaní licencií pre lieky.

Okrem toho som navrhla dodatočný pozmeňujúci a doplňujúci návrh k systému, v ktorom sa zmeny týkajú množstva povolení na uvedenie na trh. V tejto súvislosti treba umožniť predloženie jednotnej žiadosti, ktorá bude zahŕňať všetky tieto povolenia na uvedenie na trh.

Som si vedomá toho, pán predsedajúci, že pán Verheugen, ktorý vystúpi po mne, bude hovoriť o falšovaní liekov. Od jeho stanoviska očakávame veľa, pretože je dôležité, aby nám predstavil tento balík týkajúci sa falšovania liekov. Už dlho sme ho očakávali. Falšovanie je trestný čin ohrozujúci verejné zdravie. Z tohto dôvodu je dôležité, aby nám pán Verheugen povedal, v akom štádiu sa nachádza, pretože by sme tento text veľmi radi videli. V každom prípade mu ponúkame našu plnú podporu.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, dnešná rozprava sa uskutočňuje v kontexte rozvoja v odvetví zdravotníctva, ktorým sa mnoho zmení.

Daný rozvoj sa týka rastúceho počtu starších občanov v našej spoločnosti, ktorých hlavným záujmom bude otázka zdravia. To treba pochopiť. Čím viac bude starších občanov v spoločnosti – a táto skupina bude ďalej rásť – tým dôležitejšia bude otázka zdravia, otázka starostlivosti o týchto ľudí, ako aj terapií a liekov. Mimochodom, najdôležitejšia bude otázka, ako zabezpečiť, aby títo ľudia dostali informácie, ktoré potrebujú, aby si zachovali svoj zdravotný stav, ale aby tiež robili všetko potrebné, aby zostali v dobrej kondícii. To je kontext našej dnešnej rozpravy.

Otázka, ktorou sa práve dnes zaoberáme, je nariadenie o zmenách. Som veľmi rád, že sa v tejto veci dosiahol kompromis. Nariadenie stanovuje všetky potrebné zmeny – či už pre verejné zdravie alebo z hospodárskych dôvodov – po tom, ako bol liek schválený. Nemôžeme stáť stranou a prizerať sa akýmkoľvek zmenám týkajúcich sa liekov po ich schválení. Je úplne samozrejmé, že v tejto oblasti je potrebná regulácia a kontrola. Vaše dnešné rozhodnutie, vážené poslankyne, vážení poslanci, významne prispeje k bezpečnosti a účinnosti liekov v budúcnosti.

Súčasný právny predpis priniesli množstvo problémov, ktoré sme zanalyzovali. Napríklad súčasný právny predpis spôsobujú veľkú finančnú a administratívnu záťaž všetkým zúčastneným stranám. To môže mať za následok, že niektoré zmeny sa nezavedú – pričom môžeme uviesť niekoľko príkladov – dokonca ani keď sú potrebné v záujme pacientov.

Napríklad boli prípady, keď si lieky v istom bode vyžadovali ďalší vývoj, nestalo sa tak však z toho dôvodu, že náklady súvisiace s predložením zmien na schvaľovací postup boli príliš vysoké. Z tohto dôvodu je veľmi dôležité, aby návrh, ktorý sa má dnes prijať, zlepšil súčasný právny predpis, pokiaľ ide o zrozumiteľnosť, presnosť a flexibilitu. Bude to zároveň znamenať, že toto uznesenie bude v súlade s našim programom na zlepšovanie právnych predpisov.

Rád by som vyjadril svoje úprimné poďakovanie pani Grossetêtovej a všetkým tým, ktorí prispeli k jej správe, za ich prácu na tomto zložitom dokumente. Takisto by som rád poďakoval Európskemu parlamentu za silnú podporu, ktorú mi poskytol pri mnohých príležitostiach v rámci boja proti falšovaniu liekov. Chápeť netrepezlivosť pani Grossetêtovej, pokiaľ ide o prijatie tohto návrhu, s ktorou sa stotožňujem, ale aj v tomto prípade je, samozrejme, kvalita dôležitejšia ako rýchlosť. O chvíľu poviem niečo o časovom harmonograme. Tlak, ktorý vyvíja Parlament v oblasti boja proti falšovaniu liekov, je nápomocný a dôležitý. Nemyslíte si, že ma to obťažuje; práve naopak, dodáva mi to silu.

Ako sa veci majú? V súčasnosti zápasíme s alarmujúcim nárastom falšovania liekov, ku ktorému dochádza aj v samotnej Európskej únii. Predtým sme sa vždy domnievali, že Európa bola tranzitnou oblasťou pre nelegálne výrobky určené pre tretie krajiny. Pamätám sa, že keď sme o tejto záležitosti diskutovali po prvýkrát, domnieval som sa, že v skutočnosti nejde o problém Európy, ale najmä Afriky a ostatných, menej rozvinutých častí sveta.

Táto situácia sa zmenila: teraz je to aj náš problém. Európsky trh sám osebe sa čoraz viac stáva destináciou pre falšované lieky. Pre verejné zdravie to predstavuje veľmi vážnu hrozbu. Môže to stáť veľa životov, preto musí Komisia konať.

Veľmi dôležité uznesenie Parlamentu z 12. júla 2007 obsahovalo veľmi významné stanovisko, na ktorom aj ja zakladám svoje úvahy, a to, že „falšovanie liekov ako také nie je otázkou patentov“. Toto je veľmi dôležitý bod, ktorý treba uviesť. Nediskutujeme tu o právach duševného vlastníctva, ani o patentových právach, ale

o trestných činoch. Falšovanie liekov predstavuje trestný čin bez ohľadu na to, či je daný liek chránený patentom alebo nie; tento aspekt je v tejto súvislosti úplne irelevantný. Falšovanie je falšovanie a v prípade liekov by sa malo vždy považovať za trestný čin.

Potom Parlament pokračoval: „je potrebné prijať opatrenia na boj proti falšovaniu v oblasti trestného práva (...) a na reguláciu liečiv prostredníctvom posilnenia regulačných kapacít vnútroštátnych orgánov, a nie prostredníctvom zvýšenia miery ochrany duševného vlastníctva“. Vážené poslankyne, vážení poslanci, Komisia sa pri svojej práci na návrhu o boji proti falšovaniu liekov riadila presne tými úvahami, ktoré sme vám predstavili.

O niekoľko týždňov Komisia predstaví právny predpis na posilnenie súčasného právneho rámca. Mal by takmer s istotou zabezpečiť, teda pokiaľ to bude v ľudských silách, aby už nebolo možné prepašovať falšované lieky do zákonného dodávateľského a distribučného reťazca. Ako viete, Komisia sa týmto návrhom ešte nezaoberala. Dokonca som ho Komisii ešte doteraz nepredložil, pretože sa ešte neobjasnilo množstvo veľmi zložitých otázok, a do svojho konečného rozhodnutia o tomto návrhu by som rád zahrnul aj výsledok dnešnej rozpravy. Môžem vám však opísať najdôležitejšie prvky, teda základ.

Ako už bolo povedané, v prvom rade treba posilniť distribučný reťazec. Preto musíme zabezpečiť, aby bolo možné kedykoľvek overiť pravosť každého jedného balenia na jeho ceste od výrobcu k spotrebiteľovi, teda pacientovi. To si vyžaduje, aby bol pôvod balenia a lieku kedykoľvek počas jeho cesty od výrobcu k pacientovi vystopovateľný. Viete si predstaviť, čo to znamená. Je to veľmi ambiciózna požiadavka, na základe ktorej sa sprísnia technické požiadavky na všetky prepojenia v distribučnom reťazci, od výrobcu až po lekárňu, čo si bude vyžadovať rozsiahle investície. Som však rád, že môžem povedať, že všetky zainteresované strany to považujú za správne a potrebné, a že existujú technické riešenia na vystopovateľnosť liekov.

Po druhé, pravidlá pre výrobky prechádzajúce rukami dovozcov musia byť úplne jasné a všetky zainteresované strany musia byť pod prísnejším dohľadom. V tejto súvislosti treba objasniť, že riziko na našich hraniciach môže byť, prirodzene, dokonca väčšie ako riziko v rámci Európskej únie; t. j. existuje riziko, že falšované lieky sa dostanú do EÚ zvonka. Proti tomuto problému možno najlepšie bojovať na vonkajších hraniciach. Návrh bude preto obsahovať aj relevantné zlepšenia.

Ďalším dôležitým bodom je zabezpečiť, aby sa účinné látky, teda najdôležitejšie zložky lieku, vyrábali v súlade s právnymi predpismi podľa bezpečnostných noriem zodpovedajúcich normám v rámci EÚ. Vážené poslankyne, vážení poslanci, prečo by to mal byť problém? Mimochodom, bol som prekvapený, keď som sa to dozvedel: je faktom, že účinné látky, najdôležitejšie zložky lieku, veľmi často, alebo dokonca zvyčajne, pochádzajú z neeurópskych krajín, z tretích krajín. V tejto súvislosti musíme zabezpečiť, aby sa účinné látky bez ohľadu na to, kde sa vyrábajú, vyrábali podľa tých istých noriem, ako sú naše normy. Bude to takisto veľmi ambiciózna a náročná úloha.

Verím však, že v našom globalizovanom svete Európa potrebuje dynamický, konkurencieschopný farmaceutický priemysel, aby využila príležitosti, ktoré ponúka globalizácia. Musíme začať riešiť aj úlohy súvisiace s verejným zdravím.

Nasledujúci návrh Komisie bude rozvážny, primeraný a vyvážený, ale aj rezolútne a jasný, pokiaľ ide o jeho vymedzenie. Naša spoločnosť má nárok na čo najúčinnnejšiu ochranu pred sfalšovanými liekmi. Keď už čoskoro, o niekoľko týždňov, budeme môcť prediskutovať návrh Komisie, požiadam vás, aby ste ho posúdili práve na základe nasledujúcej zásady: robíme všetko, čo sa dá, aby sme Európanov účinne chránili pred sfalšovanými výrobkami?

Petya Stavreva, spravodajkyňa Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka požiadaného o stanovisko. – (BG) Vážení pán predseda, pán komisár, dámy a páni, správa, o ktorej dnes diskutujeme, sa týka veľmi dôležitej otázky harmonizácie podmienok udelenia povolenia na uvedenie na trh pre lieky. Ako spravodajkyňa Výboru pre poľnohospodárstvo požiadaného o stanovisko by som rada vyjadrila svoju podporu návrhu Komisie. Európske právne predpisy sa doteraz vzťahovali len na malé množstvo liekov. Výrobky, ktoré získali povolenie na uvedenie na trh na vnútroštátnej úrovni nepodliehajú súčasným európskym právnym predpisom o zmenách, a preto sú predmetom rôznych špecifických vnútroštátnych zákonov. Na jednej strane je to neúčinné a nákladné pre hospodárstvo ako celok, na strane druhej to bráni hladkému fungovaniu vnútorného trhu.

Realizácia tejto smernice by poskytla právny základ pre harmonizáciu a priniesla väčší prospech spotrebiteľom a odvetviu. Umožnil by sa tým aj rýchlejší prístup k najnovším liekom vo všetkých členských štátoch. Nedostatočná harmonizácia nariadení znamená, že každá krajina uplatňuje svoje vlastné špecifické

vnútroštátne pravidlá. Táto situácia prispieva k nárastu byrokracie, prekážok a ťažkostí v oblasti fungovania vnútorného trhu, čo má za následok rozličné bezpečnostné kritériá. Osobitnú pozornosť treba venovať nákladom, ktoré vznikajú členským štátom pri vykonávaní nových právnych predpisov. Nemyslím si, že európske krajiny budú schopné zmeniť a doplniť svoje vnútroštátne právne predpisy v krátkom čase s cieľom prispôbiť dodatočné zmeny, čo bude predstavovať zvýšené náklady.

Blahoželám pani spravodajkyni a žiadam vás, aby ste hlasovali v prospech správy pani Grossetêtovej.

Cristina Gutiérrez-Cortines, v mene skupiny PPE-DE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcela som na túto tému povedať dve veci: po prvé, blahoželám Komisii a pani Grossetêtovej, a po druhé, chcela by som hovoriť o subsidiarite.

V tejto súvislosti som často kritizovala Európsku úniu, napríklad keď išlo o smernicu o službách, ako aj súčasný útok na lekárne v mene liberalizácie. V týchto prípadoch Európska komisia vstúpila do oblastí, ktoré patria do subsidiarity, ktoré boli vyvinuté pre každú jednu spoločnosť a s ktorými je táto spoločnosť spokojná. Inými slovami, zasahovanie Európskej únie by mohlo narušiť to, čo funguje efektívne, ako je to v prípade lekární.

V tomto prípade sa však domnievam, že túto správu treba nepochybné privítať, majú na pamäti, že predstavuje jediný spôsob kontroly kvality a zaručenia dobrého zdravia. Prečo? Dôvodom je, že ak nebude existovať jeden kontrolný bod pre všetky lieky, bude existovať priveľa spôsobov prístupu a systém bude oveľa zraniteľnejší, pokiaľ ide o infiltráciu škodlivých alebo neschválených výrobkov. Je to tak aj v prípade účinných látok, o ktorých sa minulý rok vydalo uznesenie, ktoré som predložila spolu s pani Sartoriovou, a ktoré, ako vidím, prijala Komisia.

Z tohto dôvodu sa domnievam, že ide o dobrý návrh, pretože odstráni množstvo byrokracie a predstavuje záruky pre spoločnosť. Takisto vítam dôraz, ktorý sa kladie na informácie, pretože je jasné, že v spoločnosti s mobilitou pacientov, ako je tá naša, v ktorej pacienti cestujú za liečbou a v ktorej mnohí starší ľudia žijú v inej krajine ako je krajina ich pôvodu, je veľmi dôležité, aby lekári a všetok zdravotnícky personál mali pri svojej práci prístup k rovnakým informáciám a kritériám.

Dagmar Roth-Behrendt, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rada by som vyjadrila svoje úprimné poďakovanie pani Grossetêtovej za jej prácu na tejto správe. Bolo mi potešením pracovať s ňou. Kompromisom, ktorý docielila, nepochybné dosiahla dve veci. V prvom rade sa jej podarilo zjednodušiť postup, ktorý sa stal menej byrokratickým, a po druhé splniť potreby a požiadavky malých podnikov v jednotlivých členských štátoch so systémami a povoleniami na čisto vnútroštátnej úrovni flexibilným spôsobom, čím im preukázala veľkú službu.

Správa pani Grossetêtovej sa spája aj s bezpečnosťou pacientov, čo je druhá záležitosť, o ktorej dnes budeme rokovať. Hovoríme vo všeobecnosti o bezpečnosti jednotlivcov, o bezpečnosti pacientov. Pán komisár Verheugen správne poukázal na to, že v dôsledku starnúcej spoločnosti čoraz viac narastajú potreby ľudí v oblasti zdravia, rovnako ako obavy z chorôb. Obavy sú čosi, čo v spoločnosti narastalo už dlhší čas, a je na nás, aby sme tam, kde nám to umožňujú naše právomoci a kde je to možné, znížili tieto obavy na minimum alebo sa týmto problémom zaoberali, a aby sme ho v rámci možností vyriešili.

Mnoho opatrení potrebných na tento účel sú opatrenia, na ktoré máme právomoci a sme schopní poskytnúť radu. Jednou z mnohých problematik je nepochybné informovanie pacienta a bezpečnosť liekov. Pacienti majú právo byť plne informovaní o svojej chorobe. Ak sú plne informovaní a schopní konať v súlade s pokynmi lekára, musia mať právo na bezpečné lieky a bezpečné spôsoby liečby.

V súčasnosti to nie je prípad Európskej únie, ale sme si vedomí rastúceho nebezpečenstva. Skutočne nechcem dramatizovať; niekedy som možno emocionálna, ale nedramatizujem. Som takisto posledný človek, ktorý by šíril obavy. Chcela by som však varovať pred prehliadaním alebo ignorovaním problému, ktorý existuje. Banková kríza je v súčasnosti dobrým príkladom toho, čo sa stane, keď nevyriešime drobné problémy, ktoré sme schopní vyriešiť, a keď príliš dlho vyčkáваме: preženie sa nad nami obrovská vlna tsunami.

Preto ďakujem pánovi komisárovi Verheugenovi za jeho dnešné slová a vyzývam ho, aby ich dodržal a bojoval proti falšovaniu liekov. Neexistujú jednoduché riešenia tohto problému a tí, ktorí sa domnievajú, že bezpečnosť pacientov a bezpečnosť liekov je problematikou súvisiacou len s paralelným obchodovaním – pozerám sa na galériu, ale zrejme je ešte prívčas pre zástupcov paralelného obchodovania – majú úzkoprsý pohľad a urážajú moju inteligenciu a inteligenciu mojich kolegov poslancov.

Musíme sa snažiť ochrániť pacientov. Môžeme tak urobiť prostredníctvom rôznych opatrení, napríklad kontrolou, či je balenie lieku nedotknuté. Čo by ste povedali na to, keby ste si vo svojej krajine kúpili výrobok, ktorého balenie by bolo v jazyku, ktorému by ste nerozumeli, malo by len malú nálepku a malý, otvorený blister vo vnútri? Dôverovali by ste tomuto výrobku? Osobne som sa stretla s takýmto balením, ktoré obsahovalo naliehavo potrebný liek, a môžem vám povedať, že som mu nedôverovala. Toto musíme zakázať a som si istá, že paralelní obchodníci – pretože práve oni si podľa všetkého myslia, že chceme ohroziť ich živobytie, čo však nie je pravda – budú dostatočne inteligentní na to, aby našli nejakú alternatívu. Prídu s novým balením alebo aspoň zabránia otváraniu blistrov.

Ako zdôraznil pán komisár Verheugen, existujú technické riešenia. Farmaceutický priemysel je pripravený na dokončenie systému vysledovateľnosti pomocou čiarového kódu, ktorý umožní vystopovať každý liek. Okrem toho existuje aj pilotný projekt. Švajčiarsko a Belgicko dokázali, že je to možné. Je našou úlohou poskytnúť pacientom túto bezpečnosť.

Rada by som na záver hovorila o látkach, v prípade ktorých sa problém nespája len so sfalšovanými liekmi. Ako viete, došlo k veľkému škandálu, ktorý sa týkal heparínu, čo je liek na riedenie krvi. Keď ľudia užívajú sfalšované lieky, môžu zomrieť. Je to veľmi nebezpečné. Tieto sfalšované prípravky sme získali z Číny. Je takisto našou úlohou zabezpečiť, aby naši obchodní partneri z tretieho sveta nevyrábali žiadne sfalšované prípravky alebo účinné látky a aby boli naše trhy riadne chránené.

Nakoniec treba povedať dve veci: musíme riadne chrániť naše hranice, potrebujeme systémy vysledovateľnosti a musíme zaistiť bezpečnosť v týchto krajinách.

Predsedaajúci. – Pán Donato Tommaso Veraldi dostal slovo v mene Aliancie liberálov, bol som však informovaný, že sa nenachádza v sále, a preto žiadam... tu ste. Skrývali ste sa inde.

Marios Matsakis (ALDE). – Vážení pán predsedaajúci, ja nie som pán Veraldi, som pán Matsakis. Budem hovoriť neskôr v mene skupiny ALDE a chcel by som sa opýtať, či by som vzhľadom na neprítomnosť svojho kolegu pána Veraldiho nemohol hovoriť namiesto neho.

Predsedaajúci. – Je mi ľúto, ale nie je to možné: musíme zachovať poradie rečníkov. Keď prídete na rad, vyzvem vás, aby ste sa ujali slova.

Alessandro Foglietta, v mene skupiny UEN. – (IT) Vážení pán predsedaajúci, dámy a páni, rád by som vyjadril svoju podporu tejto správe, ktorá je úplne v súlade so záväzkom lepšej regulácie, na ktorom Európa stavala mnoho rokov. Prostredníctvom nového systému povolenia na uvedenie na trh pre lieky sa výrazne zjednoduší postup v prípade menších zmien alebo nových vedeckých poznatkov a podstatne sa zníži technická a administratívna záťaž pre podniky.

Všetky tieto kroky sú v súlade s cieľmi stanovenými v lisabonskej stratégii, ktorú vypracovali európske inštitúcie na začiatku nového milénia. Lepšie právne predpisy označuje za jeden z pilierov rastu hospodárstva a zamestnanosti v Európe. Nemožno poprieť, že konkurencieschopnosť našich podnikov je oslabená z dôvodu prehnaných legislatívnych a byrokratických podmienok výroby, ktoré sa nazhromaždili v posledných desaťročiach a ktoré čoraz viac vplývajú na záťaž a neudržateľnosť v prípade malých a stredných podnikov tvoriacich základ národného výrobného systému v mnohých členských štátoch.

Práve teraz keď hrozí, že medzinárodná kríza podlomí naše hospodárstvo, si nemôžeme dovoliť ďalej znevýhodňovať naše podniky zbytočnými nákladmi a administratívnymi prieťahmi. Vôľu na zjednodušenie legislatívneho rámca musíme vnímať ako povinnosť a neodvolateľný záväzok. Som rád, že aj Rada schválila žiadosť Európskeho parlamentu o ochranu malých a stredných podnikov vylúčením povolení pre lieky vydané členskými štátmi do roku 1998 z rozsahu nariadenia. Tým sa zabránilo tomu, aby malé a stredné podniky museli vynaložiť ďalšie úsilie na splnenie súčasných právnych predpisov.

Jiří Maštálka, v mene skupiny GUE/NGL. – (CS) V prvom rade by som chcel úprimne poďakovať pani spravodajkyňu za to, že vykonala veľký kus práce na tejto správe, a najmä za úspešné úsilie, teda potenciálne úspešné úsilie pri vyjednávaní kompromisu s Radou a Komisiou. Chcel by som poďakovať aj Komisii, že nasmerovala svoje úsilie na zjednocovanie administratívy v oblasti uznávania liekov, a poďakovať jej za to, že toto smerovanie by sa malo odraziť v zaistení väčšej bezpečnosti pre pacientov.

Je jasné, že zladenie legislatívy na európskej úrovni v oblasti registrácie liekov je nevyhnutné. Aby sme mohli predchádzať negatívnym vplyvom na ľudské zdravie, potrebujeme jednotné administratívne pravidlá pre všetky liečivá na vnútornom trhu. Preto veľmi vítam zámer tohto návrhu zaistiť, aby všetky liečivá na trhu podliehali rovnakým kritériám vrátane väčšiny tých liečiv, ktoré sú schvaľované na čisto národnej úrovni.

Dovoľte mi, aby som sa podrobnejšie zaoberal otázkou čisto národných registrácií. Aj keď som bol zástancom jednotných kritérií bez výnimky, verím, že text pozmeňujúceho a dopĺňajúceho návrhu č. 36, ktorý umožňuje pokračovať v používaní národných predpisov v prípade čisto národných registrácií liečiv schválených pred 1. januárom 1998, je natoľko vyvážený a poskytuje dostatočné záruky, ako napríklad nutnosť informovať Komisiu o rozhodnutí pokračovať v uplatňovaní národných predpisov alebo nutnosť prechodu na európske predpisy, pokiaľ je liek zaregistrovaný ešte v inom členskom štáte, aby nebol prekážkou pre harmonizáciu na celoeurópskej úrovni.

Čo sa týka uplatňovania jednej žiadosti pre jednu alebo viac identických zmien, domnievam sa, že prinesie isté uľahčenie veľkým farmaceutickým firmám, čo je určite dobré. Nie som si však istý, že pozitívnym účinkom bude znižovanie administratívnej záťaže v jednotlivých členských štátoch. Tento negatívny vplyv možno budeme musieť v budúcnosti odstrániť. Napriek niektorým menším výhradám, ktoré som sčasti vyjadril, považujem text, ktorý je výsledkom rokovania, za pozitívny krok v oblasti registrácie liečiv a s vedomím, že je to veľmi ťažko dosiahnutý kompromis, ho ako tieňový spravodajca odporučím kolegom z mojej politickej skupiny na schválenie. Okrem iného aj z praktických dôvodov preto, že kým nebude tento návrh smernice v prvom čítaní tohto roku schválený, bude úlohou českého predsedníctva, aby našlo riešenie tejto veľmi ťažkej otázky. Preto máme príležitosť teraz.

Predseda júci. – Rád by som zdôraznil, že viac času na príspevok neposkytol predseda júci, ale skupina. Možno to bolo z dôvodu nadchádzajúcich prázdnin.

Kathy Sinnott, v mene skupiny IND/DEM. – Vážení páni predseda júci, existuje veľa vecí, ktoré by ľudia chceli vedieť o liekoch predtým, ako ich užijú, alebo ich dajú svojim zvieratám: či sú bezpečné a účinné, či pochádzajú z etických zdrojov, a ako sa budú vzájomne ovplyvňovať s ostatnými liekmi. To by malo byť cieľom nášho povolo vacieho postupu. Pokiaľ ide o obchod, spoločnosti si chcú byť isté, že ich investície sú bezpečné. Zjednodušenie nebude znamenať nedbalosť, ale zameranie sa na podstatu.

Keď už hovorím o povolení, rada by som upozornila Komisiu na skutočnosť, že kyselina hexafluorokremitá sa v Írsku pridáva do pitnej vody, pričom na to ešte stále nebolo vydané povolenie, ani nasledujúce írské vlády nevyvinuli žiadnu snahu, aby vôbec nejaké povolenie získali, a je to najrozšírenejší liek v Írsku. Ak povoľovanie a upravenie povolo vacieho postupu s cieľom jeho väčšej efektívnosti a bezpečnosti myslíme vážne, musíme sa zaoberať aj do očí bijúcim zneužívaním tohto postupu.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Keďže vo väčšine členských štátov harmonizácia s právnymi predpismi Spoločenstva v oblasti uvedenia na trh pre lieky neexistuje, vedie to k rozdielom v praktikách v týchto štátoch. Cieľom návrhu je, že na všetky lieky bez ohľadu na postup, ktorým im bolo udelené povolenie na trh, sa budú vzťahovať rovnaké kritéria hodnotenia schvaľovania administratívneho spracovania zmien.

Vítam iniciatívy tohto druhu za účelom zjednodušenia rámca bez toho, aby sa ustupovalo z kritérií, ktoré sú potrebné pre zdravie ľudí a zvierat. Harmonizácia je potrebná hlavne z dôvodov negatívnych dôsledkov, pokiaľ ide o verejné zdravie, keďže členské štáty uplatňujú rôzne vedecké kritéria na hodnotenie zmien liekov. Takisto sa bez tejto právnej úpravy zabraňuje voľnému pohybu liekov, čo je zas na škodu pacienta.

Aj samotné konzultácie pri príprave právnej úpravy smerníc ukázali, že mnoho členských štátov harmonizáciu v tejto oblasti podporuje. Administratívna záťaž a logistické komplikácie sú však spoločnou príčinou, ktorú musíme vyriešiť. Takisto je potrebné podčiarknuť, že optimalizácia systému bude okrem iného prospešná aj pre pacientov v dlhodobom výhľade, keďže na jednej strane sa vylepší použitie lieku, na druhej strane bude mať pozitívny vplyv na využívanie zdrojov príslušných orgánov v záujme lepšej ochrany verejného zdravia.

Napriek tomu odporúčam opatrnosť vzhľadom na skryté náklady, ktoré vzniknú členským štátom, a dbať na náležitý harmonogram uplatňovania v praxi. Členské štáty nemožno vyzvať, aby zmenili svoje vnútorné právne predpisy s cieľom naplnenia tohto ustanovenia, ale treba pomôcť, aby doba, ktorá je príliš krátka, neznamena la pre členský štát veľký náklad.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (FI) Vážení páni predseda júci, chcela by som poďakovať svojej kolegyni pani Grossetetovej za jej vynikajúcu správu. Je dôležité zreformať právne predpisy týkajúce sa povolenia na uvedenie lieku na trh, pretože sa tým zníži administratívna záťaž, ktorá je s tým spojená. Zároveň sa tým umožní využívanie zdrojov v oblastiach, ktoré sú dôležité pre bezpečnosť liečiv a verejné zdravie, čo je tiež v záujme pacientov, ktorí potrebujú liečbu. Hlavným kritériom je nakoniec záujem pacienta.

Som za systém, v ktorom sa budú uplatňovať rovnaké pravidlá na vnútroštátnej úrovni, ako aj pre povolenia udelené v kontexte postupov EÚ. V súčasnosti sa pravidlá týkajúce sa povolenia na uvedenie na trh harmonizujú bez ohľadu na postup vydania povolenia, ktorý sa naň uplatňuje, ale nebolo to tak v prípade zmien týkajúcich sa povolenia na uvedenie na trh. V súlade s tým rôzne členské štáty očakávali sčasti odlišné pravidlá v tejto veci, ako je klasifikácia žiadostí pre pozmeňujúce a doplňujúce návrhy a v súvislosti s procesom ich hodnotenia. Pre farmaceutický priemysel je dôležité, aby aj v budúcnosti mohol predložiť úplnú, novú žiadosť o povolenie na uvedenie na trh pre liečivá, ktorým už jedno povolenie bolo udelené, ale ktoré majú iný obchodný názov a odlišný súhrn charakteristických vlastností lieku. Je to potrebné v prípadoch, keď sa žiada o povolenie na uvedenie na trh pre lieky určené na nový účel, a tým, že sa povolí používanie nového názvu, to bude jasnejšie aj pre pacientov, ako keby sa používal rovnaký názov, najmä ak sa liečivo používa na úplne iné účely. Preto podporujem pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 4 a 18, ktoré sa týkajú tejto otázky.

Keďže farmaceutické spoločnosti často dodávajú lieky do celej EÚ, je dôležité, aby sa administratívne postupy v rôznych krajinách zharmonizovali. Akýkoľvek iný prístup by mal za následok nielen obrovskú administratívnu záťaž pre priemysel, ale často aj logistické problémy. Dúfam, že Parlament na zajtrajšom hlasovaní podporí správu pani Grossetêtovej a že členské štáty koncom tohto roka takisto podporia stanoviská Parlamentu, aby sa reforma právnych predpisov týkajúcich sa povolenia na uvedenie na trh mohla dokončiť do konca tohto roka.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Z vypracovania harmonizovaných kritérií pre schvaľovací a administratívny postup týkajúci sa akýchkoľvek zmien v rámci povolenia na uvedenie na trh pre lieky budú profitovať pacienti, keďže v dlhodobom horizonte budú mať prístup k lepším a bezpečnejším liekom.

Majúc na pamäti, že len 20 % liekov na humánne a veterinárne použitie je schválených prostredníctvom postupov Spoločenstva, táto revízia smernice bude mať značný vplyv na farmaceutický trh v Európskej únii. Akékoľvek zmeny vo výrobnom procese, zmeny týkajúce sa balenia alebo adresy výrobcu sa budú musieť preskúmať a zjednodušiť, aby sa zabezpečila čo najlepšia ochrana verejného zdravia. Musíme vytvoriť jednoduchý, flexibilný legislatívny rámec, aby všetky lieky bez ohľadu na postup, ktorý sa uplatňuje pri ich uvedení na trh, boli predmetom rovnakých hodnotiacich a schvaľovacích kritérií.

Týmto opatrením sa zabezpečí voľná distribúcia liekov v Európskej únii, pretože sa odstráni kontrola potrebná na zaručenie kvality dovážaných liekov a pomôže sa tým vytvoriť vnútorný trh, ktorý bude môcť účinne fungovať. Urýchli sa tým prístup k najnovším liekom pre spotrebiteľov a farmaceutický priemysel a zároveň sa odstráni rozdiel medzi vnútroštátnymi ustanoveniami a vytvorí sa harmonizovaný systém.

Marios Matsakis (ALDE). – Vážení pán predsedajúci, dúfam, že to nemusí súvisieť s falšovaním liekov. Dostanem na svoj príspevok trochu viac času?

Predsedajúci. – Vzhľadom na nedostatok zástupcov z vašej skupiny si myslím, že môžete hovoriť veľmi dlho. Nevieť, kde sa nachádzajú ostatní zo zoznamu, ale vy ste, samozrejme, na zozname.

Marios Matsakis (ALDE). – Vážení pán predsedajúci, nebudem hovoriť veľmi dlho, ale možno budem hovoriť dlhší čas, ako mi bol pridelený.

Rád by som povedal pánovi komisárovi, že je nepochybným faktom, že súčasný systém zmien podmienok povolenia na uvedenie na trh pre lieky nie je uspokojivý a že v mnohých prípadoch nie je v záujme farmaceutického priemyslu, ani – čo je najdôležitejšie – samotných pacientov. Preto je nevyhnutné, aby došlo k revízi.

V tejto súvislosti je návrh Komisie, ako aj správa pani Grossetêtovej vyčerpávajúce, dôkladné a primerané a mali by sme ich odsúhlasiť. Rád by som však vyjadril svoje výhrady, pokiaľ ide o nasledujúci bod, ktorý sa týka rozsahu povolenia na uvedenie na trh.

Zdá sa, že Komisia aj pani spravodajkyňa, ak to dobre chápem, súhlasia, aby sa názov schváleného liečiva mohol úplne zmeniť, ak sa zistí, že má nové liečebné využitie. Napríklad aspirín, ktorého účinná látka je kyselina salicylová, by sa mohol, ak sa schváli návrh Komisie, predávať pod mnohými rôznymi názvami, hoci chemické zloženie bude presne také isté – t. j. kyselina salicylová. Takto môže pacient brať tri rôzne tabletky, z ktorých bude každá vyzeráť inak a bude mať iný názov, na tri rôzne choroby, kým v skutočnosti budú všetky tri tabletky úplne rovnaké, čo sa týka ich chemického zloženia – to znamená, že v skutočnosti by bral tri tabletky aspirínu.

Podľa môjho názoru je to pre pacientov aj lekárov zavádzajúce a zmätočné a zvyšuje sa tým riziko predávkovania a nebezpečných vedľajších účinkov. Preto vyzývam Komisiu a pani spravodajkyňu, aby sa nad týmto bodom ešte zamysleli.

Keďže mám k dispozícii ešte niekoľko sekúnd, rád by som k otázke falšovania liekov povedal, že úplne súhlasím s pánom komisárom, že ide o trestný čin a že ohrozuje životy pacientov. Nerozumiem však, prečo sa to toľko odsúva. Ak tomu dobre rozumiem, je to jasný prípad. Tieto lieky, ktoré vyrábajú registrované farmaceutické spoločnosti, predávajú na predpis registrovaní farmaceuti. Ak nevieme prísť na to, či sa niektoré z nich falšujú, potom nechápem, čo môžeme v EÚ urobiť. Myslím si, že ide skôr o politickú záležitosť, než zmenu právnych predpisov. Pán komisár, mali by sme túto záležitosť čo najrýchlejšie vyriešiť.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Vážený pán predsedajúci, rada by som využila možnosť a poskytla všeobecný prehľad, keďže doteraz harmonizácia právnych predpisov o liekoch v EÚ len oslabilila predpisy v Dánsku a predaj liekov sa zvýšil. Nový návrh týkajúci sa povolenia na uvedenie na trh pre lieky podáva farmaceutickému priemyslu pomocnú ruku. Vo všeobecnosti bude ľahšie urobiť malé zmeny v oblasti liekov a vydávať ich pod tým istým názvom, ako to spomenul predchádzajúci rečník, a zároveň bude jednoduchšie zmeniť názov lieku, keď sa bude predávať na liečbu inej choroby. Existuje obava, že na základe týchto zmien spotrebiteľia neuvidia les pre stromy a život farmaceutického priemyslu sa zjednoduší. Takisto musíme zvážiť fakt, že vzťah medzi jednoduchším prístupom k povoleniu liečiv a zvýšeným rizikom pre spotrebiteľov je, nanešťastie, často priamo úmerný. Nevravím, že by sme priemyslu mali klásť zbytočné administratívne prekážky, ale takisto by sme nemali byť ani menej prísni, aby sme farmaceutickému priemyslu umožnili profitovať, keď je v stávke zdravie ľudí a zvierat. Boli by sme tak jednoznačne na zlej adrese. Ak sa na to pozrieme v širšom kontexte, táto smernica je súčasťou úsilia priemyslu o zvýšenie ziskov v porovnaní s USA. Nebuďme naivní. Nesmieme dovoliť, aby nás zmietli pekne znejúce, no prázdne vyhlásenia týkajúce sa pacientov a spotrebiteľov.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Návrh smernice, ktorá podstatne zjednoduší uvádzanie farmaceutických výrobkov na humánne a veterinárne použitie na európsky trh, je veľmi dobrá správa pre pacientov, ako aj pre európsky farmaceutický priemysel. Technologický pokrok umožňuje takmer kontinuálne vylepšovanie už registrovaných liečiv. Každá zmena však musí prejsť schvaľovacím postupom, pretože ide o bezpečnosť zdravia. Zatiaľ čo udelenie registrácie len na vnútroštátnej úrovni podlieha rovnakým regulačným požiadavkám ako udelenie registrácií v rámci európskych postupov, regulačné požiadavky na zmenu registrácií zjednotené nie sú. Táto situácia predstavuje zbytočnú administratívnu záťaž a nie je žiadnou pridanou hodnotou. Teraz bude pre celý vnútorný trh stačiť len jedna prihláška.

Preto veľmi vítam návrh Komisie a blahoželám pani spravodajkyňi k jej správe, ktorá návrh spresnila a vylepšila. Navrhovanými zmenami sa zníži administratívna záťaž spojená s procesom uvádzania takýchto výrobkov na trh. Farmaceutické spoločnosti fungujúce na nadnárodnej úrovni budú môcť lepšie spolupracovať a výsledkom bude rýchlejší prístup k najnovším liekom pre všetkých, najmä pre tých, ktorí ich najviac potrebujú.

Európa však čelí veľmi nebezpečnému javu, ktorým je šírenie falšovaných liekov. Už to nie je len problém Afriky alebo Ázie. Aj v Európe si ľudia často kupujú lieky cez internet alebo mimo lekárne. Preto je tiež dôležité zaistiť vysoký štandard pre uvádzanie liekov na trh, ktorý umožní v prípade každého balenia spätne zistiť jeho pôvod a skontrolovať, či je skutočne registrované. Bude nutné, aby všetky lieky mali čiarové kódy a boli balené tak, že aj laik spozná, či má v ruke bezpečný liek alebo jeho napodobeninu podľa toho, ako je zabalený, ak si liek kúpi mimo lekárne. Členské štáty majú podľa môjho názoru dostatok času na to, aby sa počas týchto dvoch rokov pripravili na zavedenie tejto smernice.

Giovanna Corda (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade by som chcela vyzdvihnúť prácu pani Grossetetovej a kolegov poslancov, ktorí pracovali na tejto správe. Ide o veľmi dôležitú vec, pretože sa týka nášho zdravia. Táto správa je veľkým krokom vpred, pokiaľ ide o harmonizáciu vnútorného trhu, ale aj ochranu spotrebiteľov, najmä starších ľudí.

Ako povedal pán Verheugen, naše obyvateľstvo žije dlhšie, čomu sme, samozrejme, radi, tým sa však len zvyšuje význam tejto záležitosti. Keď sa uplatní táto smernica, údaje na lieku budú vo všetkých členských štátoch identické, čím sa zabezpečí zrozumiteľnosť a transparentnosť pre európskych užívateľov, či sú to pacienti, veterinári alebo poľnohospodári.

Zavedením jednotného postupu žiadosti o povolenie táto správa tiež významne prispeje k zjednodušeniu súčasných postupov na administratívnej a technickej úrovni.

Už nebude potrebné predložiť 27 žiadostí v členských štátoch. Stačiť bude jedna žiadosť adresovaná Európskej agentúre pre lieky. Táto správa je ďalším krokom k európskej integrácii.

Thomas Ulmer (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, rád by som zablahoželel pani Grossetêtovej k návrhu správy o zmenách podmienok povolenia na uvedenie na trh pre lieky.

Mám dve stručné pripomienky k tomu, čo povedali predchádzajúci rečníci. Ak tomu rozumiem, nové lieky predstavujú príležitosť na ošetrovanie a liečbu s primeraným rizikom. Okrem toho, v Nemeckej spolkovej republike už napríklad existujú účinné látky v mnohých liekových formách a pod mnohými názvami bez zvýšeného rizika. Hlavným cieľom tohto nariadenia je však zjednodušiť zmeny, to znamená čiastočne rozšíriť alebo zmeniť farmaceutickú formu lieku. Súčasný postup je príliš ťažkopádny a znamená množstvo byrokracie pre spoločnosti a kompetentné orgány sa zaoberajú relatívne neúčinnými opatreniami. Pozmeňujúci a doplnujúci návrh preto vytvára výnimočnú, obojstranne výhodnú situáciu.

Správa výrazne zlepšuje bezpečnosť a spoľahlivosť na vnútornom trhu. Okrem toho sa vďaka práci vo výbore zohľadnilo množstvo ďalších záujmov, ktoré ďalej urýchľujú alebo zjednodušujú postup. Napríklad sa dostatočne zohľadnila otázka povolenia na vnútroštátnej úrovni, čím sa zabránilo zdvojeniu úsilia.

Náležite sa zohľadnil aj záujem Nemecka a nemeckých farmaceutických spoločností. Návrh bol zosúladený so všeobecným návrhom EÚ/2008/0032. Rozšírenie povolenia na uvedenie na trh pod inými názvami sa výrazne zjednodušilo. Zjednodušilo sa doplnenie alebo rozšírenie charakteristických vlastností lieku.

Tak ako som sa včera večer kriticky staval k správe pána Jørgensena, tak dnes vyjadrujem uspokojenie a pozitívny prístup k správe pani Grossetêtovej. Správa pani Grossetêtovej sa ubera správnym smerom: k tomu, aby sme sa v súlade s lisabonským procesom stali najúčinnějšíou oblasťou na svete založenou na vedomostiach. Podporujem túto správu.

Predsedajúci. – Chcel by som sa ospravedlniť: sekretariát sa zrejme musel pomýliť, pretože môj zoznam sa líši od zoznamu na obrazovke. Kým budem председаť, budem postupovať podľa svojho zoznamu. Keď moje miesto zaujme sekretariát, pôjde podľa svojho zoznamu.

Takže po pani Grabowskej sa slova ujme pán Buşoi.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, rada by som začala blahoželaním pani spravodajkyne, pretože z technického hľadiska táto správa zaistí väčšiu bezpečnosť pre pacientov a občanov Európskej únie, ktorí musia brať lieky. Preto je dobre, že rušíme rozdiely medzi vydávaním povolenia na uvedenie na trh pre lieky a postupom na zmenu tohto rozhodnutia.

Rada by som sa odvolala aj na slová komisára Verheugena a vyjadrila potešenie zo správy, že budeme disponovať novými spoločnými nariadeniami na boj proti falšovaniu a nelegálnemu obchodovaniu s liekmi. Poskytli ste vyhlásenia, že robíte všetko pre to, aby sa zabránilo tomu, aby sa sfalšované lieky dostali do zákonnej distribučnej siete. Moja otázka znie: čo sa bude diať mimo zákonnej distribučnej siete? Pokrývajú nové nariadenia aj toto, alebo farmaceutický priemysel len dostane po prstoch? Moja posledná otázka znie takto: plánujete do nových nariadení zahrnúť riešenie týkajúce sa poskytovania väčšieho množstva informácií o lieku občanom?

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Pevne verím, že tento návrh smernice znamená výrazný pokrok v oblasti urýchlenia prístupu k liekom. Takisto by som chcel zablahoželať Komisii, pánovi komisárovi Verheugenovi a pani spravodajkyne za túto iniciatívu. Keďže voľný pohyb tovaru je jedna zo základných zásad vnútorného trhu, zdá sa mi úplne prirodzené, že táto zásada by sa mala uplatňovať aj na lieky.

Z dôvodu zložitosti a rozmanitosti administratívnych postupov na povolenie zmien týkajúcich sa liekov, ktoré sú už v predaji, je súčasné fungovanie vnútorného trhu narušené. Táto situácia, samozrejme, ovplyvňuje farmaceutický priemysel a orgány, sú to však pacienti, ktorých sa to týka v prvom rade, pretože pre tieto komplexné postupy sa dostávajú k vylepšeným liekom oneskorene. Preto plne súhlasím s návrhom Komisie na harmonizáciu postupov pre povolenie zmien týkajúcich sa liekov bez ohľadu na počiatočný schvaľovací postup, pretože týmto zjednodušením sa usmerní celý systém, no najmä bude zabezpečená vyššia úroveň ochrany verejného zdravia.

Takisto podporujem myšlienku, ktorú predložila spravodajkyňa pani Grossetêtová, o potrebe jednotného postupu pre schvaľovanie zmien, čím sa zaistí väčšia autorita. Pokiaľ ide o záverečnú poznámku týkajúcu sa návrhu Komisie na zachovanie pôvodného názvu lieku v prípade rozšírenia povolenia, podporujem

zachovanie pôvodného názvu, pretože častá zmena názvov liekov môže zmiasť pacientov, ktorí v každom prípade musia pred začatím liečby navštíviť lekára, ktorý bude informovaný o nových terapeutických indikáciách.

Amalia Sartori (PPE-DE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, som veľmi spokojná s touto smernicou. Zabezpečí, aby pravidlá týkajúce sa zmien boli jasnejšie, jednoduchšie, flexibilnejšie a plne harmonizované. Blahoželám, pani Grossetetová.

Takisto som rada, že Komisia, sčasti ako reakciu na niekoľko uznesení tohto Parlamentu vrátane uznesenia, ktoré som predložila ja, pani Grossetetová, pani Gutiérrezová-Cortinesová a pán Ulmer, predloží smernicu zameranú na boj proti falšovaniu. Na jej základe budú musieť výrobcovia a dovozcovia účinných látok získať certifikát dobrého výrobného postupu, ktorý vydajú európske orgány po povinných kontrolách výrobných miest. Zavedením vysledovateľnosti výrobku, teda krajiny, spoločnosti a miesta výroby, toto opatrenie odradí od prelepovania a prebalovania výrobkov mimo Spoločenstva.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Vítam správu kolegyne Françoise Grossetête, ktorá si kladie za cieľ zjednodušiť a zlepšiť systém regulačných podmienok v oblasti zmien povolení na uvedenie na trh pre lieky. Pôvodná správa zmien sa javí ako neúčinná a neuspokojivá vzhľadom na nové vedecké poznatky a technologický pokrok. Udeľovanie povolení na vnútroštátnej úrovni sa výrazne líši v členských štátoch Európskej únie. Rôzne sú postupy preskúmania liekov, dĺžky lehôt na zavedenie zmien a aj požiadavky, pokiaľ ide o dokumenty, ktoré treba predložiť.

Som presvedčený, že zosúladenie týchto prvkov bude veľmi prospešné pre ochranu verejného zdravia. Efektívnejší systém bude mať v neposlednom rade pozitívny vplyv aj na farmaceutický priemysel ako celok. Podporujem spravodajkyňu v ňou navrhovaných zlepšeniach. Súhlasím s názorom, že na všetky lieky, bez ohľadu na postup, ktorým im bolo udelené povolenie na uvedenie na trh, by sa mali vzťahovať rovnaké kritériá hodnotenia a schvaľovania. Nový optimálny regulačný systém prinesie úžitok všetkým pacientom, schvaľovacím orgánom i farmaceutickým podnikom.

Dagmar Roth-Behrendt (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, mám ďalšie dve otázky pre pána komisára Verheugena. Pán komisár, súhlasíte s tým, že neporušenosť balení a čiarové kódy na baleniach nie sú prekážkou dodatočných foriem obchodovania a že naopak, pri troche inteligencie, čiarové kódy možno aplikovať na iný výrobok alebo príbalový leták pre pacientov vložiť do ďalšieho prebalenia? Súhlasíte s tým, že inteligenciu a flexibilitu, ktoré očakávame od všetkých Európanov, môžeme očakávať aj od osôb zapojených do obchodovania a distribúcie liekov tu v Európskej únii?

Mám ešte poslednú otázku. Budú narastať problémy s účinnými látkami prichádzajúcimi do Európskej únie z tretích krajín. Uvažujete o tom, že vytvoríme stimuly na to, aby sa v Európskej únii znovu vyrábalo viac účinných látok a aby výrobcovia liekov získavali tieto látky radšej v rámci EÚ než z krajín, v ktorých nemôžeme zaručiť ich bezpečnosť?

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rád by som začal blahoželaním pani Grossetetovej. Takisto by som rád poďakoval pánovi komisárovi za jeho prejav, najmä o nedovolenom šírení a falšovaní liekov.

Nárast o 300 % za posledný rok nie je malé číslo a ohrozuje to aj zdravie európskych občanov. Musíme sa zamyslieť aj nad tým, odkiaľ tieto sfalšované výrobky pochádzajú, aké sú ich zdroje. V tejto súvislosti zisťujeme, že 80 % sfalšovaných výrobkov pochádza z internetového obchodu a len 20 % výrobkov je pašovaných. Tu musíme zakročiť.

V prípade pašovaného tovaru musíme zmobilizovať naše colné orgány, musíme používať nové technológie a musíme sa bližšie a presnejšie pozrieť na to, ako môžeme zaistiť bezpečnosť aj v prípade blistrových balení. Musíme, samozrejme, zaistiť aj bezpečné internetové lekárne a to, aby občania vedeli, ktoré z nich sú bezpečné.

Takisto by som rád upozornil na nové zásady. Potrebujeme koherentný prístup založený na zásade: „Poznaj svojho dodávateľa, poznaj svojho klienta.“

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) V mnohých európskych krajinách je postup schvaľovania liekov jasný a z oficiálneho hľadiska dokonca aj dobre regulovaný. Rád by som vás však upozornil na niektoré postupy schvaľovania, ktoré sú príliš rýchle, čo vedie k mnohým úmrtiam zapríčineným predávkovaním liekmi, liekmi užívanými na základe ad hoc alebo liekmi, ktoré môžu spôsobiť vedľajšie účinky, ktoré sa predtým dostatočne nepreskúmali.

Myslím si, že nové a vylepšené lieky so zázračnými vlastnosťami sa príliš ľahko dostávajú na trh, potom sú však z neho veľmi rýchlo stiahnuté. Kto je zodpovedný za ich kvalitu a vedľajšie účinky, ktoré spôsobujú? Víťame túto iniciatívu na zavedenie harmonizačného postupu na trh, ktorý Európa jednomyselne prijme. Zahrnuté by však mali byť nové lieky ako súčasť analýzy vykonanej medzinárodným výborom expertov.

Donato Tommaso Veraldi (ALDE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, ďakujem vám za príležitosť prediskutovať vynikajúcu prácu, ktorú odviedla spravodajkyňa pani Grossettová, a tento návrh smernice zameraný na stanovenie nariadenia Spoločenstva vzťahujúceho sa na všetky typy povolení na uvedenie na trh pre lieky.

Je to pozitívna smernica a je vítaná, pretože jej cieľom je ochrana verejného zdravia a odstránenie byrokracie. Návrh smernice má právny charakter a zavádza jednoduché pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k právnemu základu pre pravidlá týkajúce sa zmien, ako je zavedenie nových terapeutických indikácií alebo nový spôsob podávania v prípade liekov na humánne alebo veterinárne použitie po tom, ako sa po prvýkrát uvedú na trh.

Harmonizácia v tejto oblasti je potrebná, ak nie naliehavá, pretože bez jednotného právneho rámca Spoločenstva budú zmeny týkajúce sa povolenia na vnútroštátnej úrovni naďalej predmetom vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sa v jednotlivých členských štátoch líšia, ako je to v súčasnosti.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, aj ja by som chcel zablahoželať pani spravodajkyňu a povedať pánovi komisárovi dve pripomienky. Po prvé, pokiaľ ide o obchodovanie so sfalšovanými liekmi, boli sme prekvapení, keď sme sa dozvedeli, že niektoré z nich sa vyrábajú v dvoch krajinách Európskej únie a následne sa predávajú prostredníctvom tretej európskej krajiny, konkrétne Švajčiarska. Pán komisár, mali by ste to preskúmať.

Moja druhá poznámka sa týka priemyslu vyrábajúceho suroviny pre lieky, ktorý pred 20 rokmi možno prekvital, no ktorý teraz pomaly upadá. Dôvodom sú, po prvé, vysoké náklady, a po druhé, ochrana inovácie, ktorú sme všetci schválili, no v dôsledku toho európske spoločnosti neboli schopné vyrábať suroviny pre lieky, na ktoré sa vzťahujú pravidlá na ochranu inovácie. Výsledkom bolo, že výskumné centrá sa presunuli do Číny a Indie. Existujú isté politiky, ktoré môžete uplatniť, aby sa vrátili do Európskej únie.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážený pán predseda, vážené poslankyne, vážení poslanci, diskusia potvrdila široký konsenzus o nariadení o zmenách, takže už o tom nebudem ďalej hovoriť. Teraz by sme ho v tejto podobe mali zaviesť do platnosti a uistiť sa, že to urobíme čo najúčinnnejším spôsobom. Okrem toho si myslím, že z celkového hľadiska sú dôležitejšie ostatné otázky, ktoré tu boli vznesené.

Dovoľte mi uviesť niekoľko najzákladnejších bodov. Samozrejme, nie je mojou povinnosťou vysvetľovať vám technické pravidlá, ale povedať vám, prečo robíme niektoré veci a prečo niektoré veci nerobíme.

V našich spoločnostiach existuje konflikt medzi byrokraciou týkajúcou sa požiadaviek v oblasti zdravotnej starostlivosti na jednej strane a požiadavkami pacientov na strane druhej. To je absolútne jasné. Návrhy, ktoré v budúcnosti vzbudia vašu pozornosť, spočívajú v centre tejto konfliktnej oblasti. Byrokracia v oblasti zdravotníctva v členských štátoch nemá záujem o informovaných pacientov. Informovaní pacienti predstavujú viac práce, viac úsilia. Tí, ktorí by tam mali byť pre nich, sú nútení poskytovať im informácie, odpovedať na otázky, ako: prečo dostávam tento liek a nie iný? Prečo dostávam túto liečbu a nie inú? Ľudia majú právo na to, aby to vedeli.

Mojou nemennou zásadou je, že v demokratickej spoločnosti by sa nemalo stávať, aby sa tí, ktorí si želajú poskytovať informácie, museli ospravedlňovať a tí, ktorí tieto informácie poskytovať nechcú, sa ospravedlňovať nemusia. Práve byrokrati v oblasti zdravotnej starostlivosti v členských štátoch musia vysvetľovať, prečo si neželajú, aby boli pacienti informovaní. Nemusím vysvetľovať, prečo chcem, aby boli pacienti informovaní.

Aby som sa vyjadril jasne, dôjde k vášnivej, živej, kontroverznej diskusii a ja dúfam a želám si, aby ma Európsky parlament spolu s Komisiou v tejto diskusii podporil. Táto otázka je koniec koncov podstatná a zahŕňa nielen oblasť verejného zdravia, ale aj sociálnu politiku. Je to otázka toho, čo pre nás znamená sloboda občanov v zdravotníckej starostlivosti.

Pokiaľ ide o druhú záležitosť týkajúcu sa falšovania, súhlasím so všetkými, ktorí povedali, že ide o trestný čin. Falšovanie v nezákonnom distribučnom reťazci je záležitosťou polície. Nezákonné je nezákonné – nemôžeme s tým nič viac urobiť. Myslím si však, že návrhy, ktoré môžeme predložiť, nakoniec prakticky znemožnia začleniť sfalšované lieky do legálneho distribučného reťazca. Toto môžeme urobiť.

Pani Rothová-Behrendtová má absolútnu pravdu. Podľa môjho názoru je skutočne nevhodné predpokladať, že v skutočnosti ide o kladenie prekážok do cesty akýmkoľvek formám distribúcie farmaceutických výrobkov z konkurenčných dôvodov. O to mi vôbec nejde. Paralelné obchodovanie je legálna činnosť v rámci Európskej únie. Európsky súdny dvor to jasne potvrdil. Absolútne nemám v úmysle zaoberať sa paralelným obchodom, rád by som však povedal jednu vec, a to, že všetky strany, ktoré sa zúčastňujú na distribúcii liekov, musia spĺňať tie isté prísne požiadavky na bezpečnosť. Nevidím dôvod, prečo by mal mať niekto výnimku z týchto požiadaviek len preto, že v jednom členskom štáte lacno nakupuje lieky, ktoré sú v inom členskom štáte drahšie, dovezie ich do tejto drahšej krajiny a predá ich za vyššie ceny. Nerozumiem tomu.

Tí z vás, ktorí vedia niečo o potravinovom práve, si už určite položili otázku, tak ako ja, prečo je v Európe prísne zakázané otvoriť balíček špagiet na ceste od výrobcu k spotrebiteľovi – skutočne je to prísne zakázané – a pritom je dovolené otvoriť na ceste od výrobcu k spotrebiteľovi lieky, ktoré môžu spôsobiť smrť, ak sa užívajú nesprávnym spôsobom.

Stalo by za to považovať nad tým, prečo existuje tento obrovský rozdiel, prečo je to zakázané napríklad v prípade špagiet, ale dovolené v prípade životne dôležitých liekov. Neviem to pochopiť.

Musíme nájsť riešenia, ktoré všetkým stranám umožnia pokračovať vo svojom podnikaní, najmä v duchu toho, čo povedala pani Rothová-Behrendtová: musíme uplatniť trochu kreativity, použiť rozum a porozmýšľať o tom, ale bezpečnostné požiadavky treba uplatniť na všetkých. V tomto prípade nemôžu existovať výnimky.

Verím, že som odpovedal na vaše otázky a naznačil som nadchádzajúcu živú diskusiu. Návrhy budú predložené o niekoľko týždňov a v tejto súvislosti môžem povedať len toľko, že sa znovu stretneme v tejto sále a ďalej prediskutujeme túto záležitosť.

Françoise Grossetête, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcela poďakovať kolegom, ktorí podporili správu, ktorú som predložila. Rada by som pripomenula tým, ktorí tu už, žiaľ, nie sú, no ktorí vyjadrili isté obavy, že to skutočne predstavuje zlepšenie, harmonizáciu a zjednodušenie postupov. Zjednodušenie postupov neznamena znížiť kvalitu alebo uskutočňovať menej kontrol. Znamená to nižšie náklady pre priemysel a najmä pre malé a stredné podniky (MSP), čo je nevyhnutné. Nižšie náklady a úspora času: inými slovami, európski pacienti budú mať v konečnom dôsledku rýchlejší prístup k liekom. Okrem toho úprimne dúfam, že dospejeme k záveru v prvom čítaní. Urobili sme všetko, čo bolo v našich silách, aby sa mohla dosiahnuť dohoda, a prirodzene by som rada ešte raz poďakovala Komisii za jej pomoc, rovnako ako Rade.

Pokiaľ ide o falšovanie, máme radosť z informácií, pán Verheugen, ktoré ste poskytli o texte, ktorý nám, dúfam, predložíte čo najskôr, keďže viete, že ho netrpezlivo očakávame. Falšovanie, ako povedali moji kolegovia, je zločin a nemôžeme čakať, kým k nemu dôjde. Vieme, že prevažná väčšina predávaných liekov na internete je falošná, a preto ohrozujú zdravie občanov.

Hovorili ste o účinných látkach a kontrolách, ktoré musíme uplatniť pri účinných látkach, ako aj pri ich výrobe, keď sa vyrábajú v tretích krajinách a nie v Európskej únii. Áno, je to nevyhnutné. Budeme vám nápomocní, pretože budeme musieť pracovať na vystopovateľnosti, sankciách voči pachateľom a bezpečnosti distribučného reťazca. Je dôležité, aby pacienti mali 100 % dôveru v lieky, ktoré sa im predpisujú. Nesmieme umožniť, aby sa tieto lieky otvárali alebo prebaľovali.

Toto som chcela povedať v mene všetkých kolegov. Pán Verheugen, chcem, aby ste vedeli, že keď dnes budete odtiaľto odchádzať, budete mať plnú podporu Parlamentu, a preto je dôležité presvedčiť kolégium komisárov, že už nesmieme márne stráviť viac času, ale konečne prijať opatrenia na boj proti falšovaniu liekov.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční dnes 22. októbra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), písomne. – (RO) Európska únia potrebuje jasné a prísne nariadenia týkajúce sa podmienok pre uvádzanie liekov na trh, ako aj pre všetky lieky vo všeobecnosti. Rád by som zdôraznil túto potrebu poukázaním na nedávny prípad, ktorý sa stal v Rumunsku. V septembri zomrela žena na následky operácie, počas ktorej bola použitá nesterilizovaná chirurgická niť dovezená z Číny. U ďalších pacientov nastali komplikácie, ktoré ohrozili ich život.

Vyšetrovací výbor rumunského ministerstva zdravotníctva uznal bez akýchkoľvek pochybností, že predmetná chirurgická niť nebola označená značkou kvality CE. Zákon o hodnotení súladu výrobkov jasne ukazuje, že vinu nesie najmä príslušné ministerstvo, jasnejšie pravidlá a väčšia transparentnosť však tejto situácii mohli zabrániť.

Marian Zlotea (PPE-DE), písomne. – (RO) Hoci lieky pochádzajúce z Európskeho spoločenstva počas celej svojej existencie neustále čelia nariadeniam, ktoré zostavujú národné vlády a Spoločenstvo, rozdiely medzi nariadeniami Komisie a ustanoveniami členských štátov majú negatívne dôsledky z hľadiska zdravia verejnosti a administratívy, ako aj pokiaľ ide o všeobecné fungovanie vnútorného farmaceutického trhu.

Cieľom tejto správy je zabezpečiť, aby sa na všetky lieky predávané v Spoločenstve vrátane liekov schválených na vnútroštátnej úrovni vzťahovali rovnaké kritéria administratívneho schvaľovania a zmien bez ohľadu na to, aký postup sa použil na schválenie týchto liekov. Tento návrh zjednodušuje administratívne postupy pre členské štáty a uľahčuje harmonizáciu požiadaviek na hodnotenie a kontrolu pre všetky lieky.

Prijatím tejto správy budú oveľa viac chránení spotrebiteľia, ktorí budú mať priamy prospech zo zlepšenej účinnosti, skonsolidovanej organizácie, ako aj jasnosti a transparentnosti. To je výsledkom zavedenia zjednodušeného, štandardizovaného systému regulácie, ktorý podporuje povolenie na uvedenie na trh pre lieky v Európe.

3. Ochrana spotrebiteľov, pokiaľ ide o určité aspekty časovo vymedzeného užívania nehnuteľností (rozprava)

Predseda júci. – Nasledujúcim bodom je správa (A6-0195/2008) pána Toína Mandersa v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa o návrhu smernice o ochrane spotrebiteľov, pokiaľ ide o určité aspekty časovo vymedzeného užívania nehnuteľností a dlhodobých dovolenkových produktov, ďalší predaj a výmenu (KOM(2007)0303 – C6-0159/2007 – 2007/0113(COD)).

Toine Manders, spravodajca. – (NL) Vážený pán predseda júci, na úvod by som ako vždy chcel poďakovať všetkým zúčastneným. Pani komisárke Kunevovej, tieňovým spravodajcom, ako aj trom predsedom Rady, keďže prácu na tejto správe sme začali v roku 2007 počas portugalského predsedníctva. Po ňom nasledovalo slovinské predsedníctvo a nakoniec sme dosiahli kompromis za pomoci francúzskeho predsedníctva. Škoda, že nemôže byť prítomný štátny tajomník Luc Chatel, pretože je skvelé sledovať, že sme dosiahli kompromis už v prvom čítaní.

V roku 1994 bola schválená smernica o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností, pomocou ktorej sa prebudoval celý sektor. Veľkým problémom bolo, že členské štáty vykonávali túto smernicu odlišným spôsobom. Išlo o zlátninu právnych predpisov a súladu, ktoré, či už zámerne alebo nie, sa v rôznych lokalitách líšili a ktoré zasiali semeno pochybností do mysli spotrebiteľov, keď zvažovali kúpu nehnuteľnosti s časovo vymedzeným užívaním v zahraničí.

Teraz diskutujeme o novej smernici. O trochu sme rozšírili jej rozsah, pretože v smernici z roku 1994 nebolo množstvo produktov dostatočne definovaných, ak vôbec, ako napríklad dlhodobé dovolenkové produkty alebo výmeny produktov. Podľa môjho názoru sme v tejto súvislosti dosiahli značné zlepšenie a priemyselné odvetvie, ako aj spotrebiteľia sú týmto výsledkom nadšení. Dúfam, že my ako politici tiež. Veľmi úzko sme spolupracovali s našimi kolegami z Európskeho parlamentu v rôznych skupinách a dospeli sme k peknému výsledku.

Napríklad zákaz platby vopred, pretože sa ukázalo, že mnohým spotrebiteľom to prinieslo sklamanie. Keď ste už raz zaplatili, nebolo viac možné získať späť tých 1 000 EUR alebo 1 500 EUR, ktoré ste zaplatili vopred.

Lehota na rozmyslenie v dĺžke 14 dní je podľa môjho názoru takisto veľmi dôležitým bodom.

Osobne som s tým veľmi spokojný, pretože bude existovať kontrolný zoznam, štandardný formulár, v ktorom budú uvedené podrobné informácie o vašej kúpe, ako aj možnosť zrušiť zmluvu bez problémov do 14 dní.

Pre toto odvetvie sú stanovené aj dobrovoľné kódexy správania, ako aj charakteristické znaky, uznávanie značiek kvality a skutočnosť, že Komisia prisľúbila svoj dohľad. Skutočne som veľmi rád, že to počujem, a podľa môjho názoru treba privítať, že Komisia prisľúbila monitorovať tieto kódexy správania. Osobitne ma teší fakt, že Komisia v trialógu prisľúbila monitorovať súlad s nariadením v členských štátoch.

V niektorých prípadoch bude pre spotrebiteľov jednoduchšie dostať sa na vnútroštátny súd. Nie som však potešený tým, že jurisdikcia, vytvorenie príslušného súdu, sa v tejto smernici výslovne neuvádzajú. Je to poľutovaniahodné, no pri dosiahnutí kompromisu niekedy musíte zriediť víno vodou. Takisto je poľutovaniahodné, že, napríklad, ak sa neposkytnú kľúčové informácie, zmluva bude stále platiť aj o rok.

V kompromise je možné všetko. Stručne povedané, urobil sa obrovský pokrok v súvislosti so spotrebiteľmi aj odvetvím, najmä pokiaľ ide o maximálnu harmonizáciu. V každom prípade to však uľahčí, aby sa množstvo prípadov dostalo pred súd v príslušnom členskom štáte. Pokiaľ ide o odvetvie priemyslu, bude oveľa jednoduchšie obchodovať cezhranične.

Podľa môjho názoru pred nami leží dobrý výsledok, jeden z tých, na ktorý môžeme byť spolu s Komisiou a Radou v tomto Parlamente hrdí.

Meglena Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi začať poďakovaním spravodajcovi pánovi Mandersovi a tieňovým spravodajcom, najmä pánovi Harbourovi a pani McCarthyovej, za ich politický záväzok a podporu, ako aj tímom sekretariátu Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO) a Generálneho riaditeľstva pre zdravie a ochranu spotrebiteľa (DG SANCO) za ich veľmi úzku spoluprácu. Dúfam, že dospejeme k záveru v prvom čítaní. Skutočne oceňujem vašu veľkú snahu a som vďačná, že sme nakoniec dosiahli dohodu. Z toho istého dôvodu by som tiež rada poďakovala francúzskemu predsedníctvu.

Tento návrh prinesie spotrebiteľom veľmi výrazné zlepšenia na trhu s nehnuteľnosťami s časovo vymedzeným užívaním a podobnými dovolenkovými produktmi. Je nevyhnutné a naliehavo potrebné preskúmať platné pravidlá týkajúce sa časovo vymedzeného užívania nehnuteľností. Spotrebiteľia strácajú pri nákupe produktov, ktoré sú z hospodárskeho hľadiska podobné produktom s časovo vymedzeným užívaním, ale ktoré nespádajú do definície súčasnej smernice. Hovorím o produktoch, ako sú dovolenkové kluby poskytujúce zľavy, kde spotrebiteľia často musia platiť veľké sumy vopred, a to od 6 000 EUR do 20 000 EUR, za členstvo v klube, ktorý poskytne právo na zľavu len na budúce dovolenky. Mám na mysli aj ďalší predaj a výmenu nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním, ktoré v súčasnosti nie sú regulované.

Som hlboko presvedčená o tom, že musíme pracovať na stránke databázy pre sťažnosti. Z údajov o sťažnostiach vyplýva, že spotrebiteľia čelia oveľa väčšiemu počtu problémov, pokiaľ ide o tieto neregulované produkty, najmä v prípade dovolenkových klubov poskytujúcich zľavu, v porovnaní s nehnuteľnosťami s časovo vymedzeným užívaním. Ide preto o presvedčivý argument, aby sa na tieto produkty uplatňovali podobné pravidlá s cieľom dosiahnuť väčšiu spravodlivosť na trhu s dovolenkami.

Návrh, o ktorom sa dnes bude hlasovať, vyplní medzery v súčasnej legislatíve tým, že rozširuje rozsah smernice nielen na nehnuteľnosti s časovo vymedzeným užívaním, ale aj na dlhodobé dovolenkové produkty, ďalší predaj a výmenu nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním.

Na základe týchto nových pravidiel budú musieť obchodníci predávajúci tieto produkty poskytnúť spotrebiteľovi komplexné predzmluvné informácie tak, aby sa mohol spotrebiteľ kvalifikovane rozhodnúť.

Vďaka pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom tohto Parlamentu, ktoré z celého srdca podporujem, sa tieto informácie budú musieť poskytovať na štandardnom formulári, ktorý spotrebiteľom uľahčí porovnanie informácií. Štandardný formulár takisto uľahčí život najmä obchodníkom, pretože bude dostupný vo všetkých úradných jazykoch EÚ. Spotrebiteľia kupujúci tieto produkty budú mať takisto prospech z práva na odstúpenie a zákazu výberu zálohových platieb, ako je to v súčasnosti v prípade nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním.

Takisto sa objasní, že odstúpenie možno obchodníkovi oznámiť listom, e-mailom, faxom alebo podobnými prostriedkami. Spotrebiteľia kupujúci dlhodobé dovolenkové produkty získajú dodatočnú ochranu. Už nebude dovolené zaplatiť celkovú sumu za členstvo vopred, ale namiesto toho sa musí rozdeliť na ročné splátky. Spotrebiteľ bude mať takisto právo na ukončenie zmluvy pred každoročnou plátbou.

Plne harmonizované pravidlá smernice budú prospešné pre spotrebiteľov. V súčasnosti spotrebiteľia, ktorí chcú počas dovolenky v inej krajine kúpiť nehnuteľnosť s časovo vymedzeným užívaním, tak urobia na základe pravidiel danej krajiny, čo nemusí znamenať rovnakú úroveň ochrany ako v prípade pravidiel domovskej krajiny. Na základe novej, plne harmonizovanej smernice budú spotrebiteľia vedieť, že sa uplatnia rovnaké pravidlá na ochranu spotrebiteľov bez ohľadu na to, či kúpia svoje dovolenkové produkty s časovo vymedzeným užívaním vo svojej domovskej krajine, alebo počas dovolenky v zahraničí.

Emanuel Jardim Fernandes, spravodajca Výboru pre dopravu a cestovný ruch požiadaného o stanovisko. – (PT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, musím poďakovať spravodajcovi pánovi Mandersovi, tieňovému

spravodajcovi pánovi Hassemu Ferreirovi, ako aj všetkým ostatným spravodajcom výboru požiadaneho o stanovisko a kolegom za ich spoluprácu, ochotu zapojiť sa do dialógu a pripravenosť dosiahnuť konsenzus.

Smernica o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností sa rozšíri o nové činnosti a bude pozitívnym príspevkom pre európsky cestovný ruch, hospodárske subjekty a spotrebiteľov. Spotrebiteľia sú skupina, ktorá je najmenej informovaná o svojich právach a povinnostiach a najmenej kvalifikovaná viesť rokovania. Z tohto dôvodu som vo Výbore pre dopravu a cestovný ruch bránil vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, najmä prostredníctvom rozšírenia a aktualizovania základných definícií smernice, posilnenia jazykových požiadaviek a zlepšenia zmluvných informácií a práv na odstúpenie od zmluvy s cieľom zabezpečiť transparentný a stabilný trh bez akýchkoľvek skrytých nákladov pre spotrebiteľov.

Po začatí tohto procesu sa iniciovala horizontálna revízia *acquis* spotrebiteľského práva Spoločenstva. Tvrdil som, že by sme nemali čakať na túto revíziu z dôvodu vážnych problémov, ktorým čelia spotrebiteľia pri uplatňovaní svojich práv, najmä na medzinárodnej úrovni, a z dôvodu nových činností, ktoré pokrýva smernica o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností. Tieto problémy nepochádzajú z harmonizovaných právnych predpisov Spoločenstva v tejto oblasti, ale z nedostatku jasného právneho rámca Spoločenstva, prípadne doplneného o prísnejšie vnútroštátne právne rámce odmeňujúce čestné podniky a spotrebiteľov. To je základným cieľom tohto návrhu smernice a žiadam všetkých, aby ho podporili.

Antonio López-Istúriz White, spravodajca Výboru pre právne veci požiadaneho o stanovisko. – (ES) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v prvom rade musím znovu vyjadriť poľutovanie nad skutočnosťou, že konferencia predsedov neumožnila užšiu spoluprácu medzi Výborom pre právne veci a Výborom pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, pokiaľ ide o túto správu.

Podľa môjho názoru Výbor pre právne veci nechcel zmeniť právny základ, ako to navrhovala Európska komisia, ani zmeniť právny nástroj. Hlavným cieľom bolo chrániť spotrebiteľov pred zneužívaním zo strany niektorých dovolenkových klubov bez toho, aby sa bránilo rozvoju legitímneho obchodovania zameraného na vytváranie pracovných miest, ako je kúpa nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním.

Podľa môjho názoru nestačí len jednoducho uplatňovať záruky špecifické pre časovo vymedzené užívanie nehnuteľností na dovolenkové kluby. Musíme zísť ďalej, pretože právny charakter týchto dvoch systémov je skutočne odlišný.

Časovo vymedzené užívanie nehnuteľností zahŕňa vlastnícke právo, keďže dovolenkové kluby sú jednoducho zmluvy o službách. Pokiaľ ide o dovolenkové kluby, spotrebiteľ zaplatí sumu peňazí ako výmenu za dlhodobý prísľub služieb cestovného ruchu.

Nemali by sme zabudnúť na to, že väčšina sťažností spotrebiteľov sa týka zneužívania zo strany dovolenkových klubov a nie časovo vymedzeného užívania nehnuteľností, s ktorým je každý oboznámený. Ako naznačila pani komisárka Kunevová, cieľom, s ktorým sa stotožňuje Výbor pre právne veci, je regulovať netransparentné sektory a stanoviť pravidlá, ktoré umožnia čestným podnikateľom rozvinúť svoje podnikanie v prospech spotrebiteľov.

Som presvedčený, že touto správou a opatreniami, ktoré sú v nej navrhnuté, sa uberáme správnym smerom.

Malcolm Harbour, v mene skupiny PPE-DE. – Vážený pán predsedajúci, som veľmi rád, že môžem v mene skupiny a ako druhý tieňový spravodajca našej skupiny, ktorá na tom pracovala, uvítať dohodu, ktorú sme dnes s Radou dosiahli. Takisto by som chcel poďakovať Rade za jej spoluprácu.

Chcem, aby sa zaprotokoloval dlh, ktorý máme voči pani Luise Rudi Ubedovej, ktorá bola v lete zvolená do španielskeho parlamentu a ktorá vykonala množstvo tieňovej práce na tejto smernici. Najmä pokiaľ ide o poznámku pána spravodajcu Výboru pre právne veci, chcel by som len zdôrazniť, že osobitná časť o dovolenkových kluboch, o ktorej sa domnievam, že je pravdepodobne najväčším samostatným pokrokom v tejto smernici, čo sa týka tohto osobitného typu produktu, je do veľkej miery zásluhou húževnatosti pani Rudi Ubedovej, ktorá zabezpečila, aby sme o ňom rokovali. Najmä Rada a Komisia boli dosť neochotné, som však rád, že sme v tomto bode dosiahli dohodu, pretože si myslím, že je veľmi dôležitý.

Môj spravodajca pán Toine Manders, ktorý v tejto veci takisto vykonal vynikajúcu prácu a ktorému vzdávam hold, rovnako ako zvyšku tímu, ktorý s ním spolupracoval, a pani Kunevovej, uviedol množstvo iných bodov, chcel som však objasniť dva ďalšie body, o ktorých si myslím, že sú veľmi dôležité, a v ktorých sme dosiahli podstatné zlepšenie.

Prvý z nich sa týka reklamy. Ak sa pozriete na ustanovenie o reklame, teraz je jasne vysvetlené, že akúkoľvek propagačnú činnosť týkajúcu sa časovo vymedzeného užívania nehnuteľností alebo dovolenkových klubov treba jasne vymedziť a označiť v reklame ako takej. Štandardizované informácie, o ktoré sme žiadali, musia byť dostupné po celý čas pri každej reklamnej udalosti, takže nedôjde k zavádzaniu ľudí atraktívnymi výletmi, návštevami alebo ponukou. Musí byť úplne jasné, o čom hovorí, a nesmú sa predávať ako investície.

Po druhé – a tu sa obraciam na Radu, hoci minister tu, žiaľ, nie je – podpora kódexov správania členských štátov a urovnávanie sporu mimosúdnou cestou je osobitne dôležité.

Celkovo vzaté, je to významný pokrok v oblasti ochrany spotrebiteľa. Plne ho odporúčam a som si istý, že v dnešnom hlasovaní získa prevažnú podporu Parlamentu.

Joel Hasse Ferreira, v mene skupiny PSE. – (PT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, návrh smernice, ktorý sa teraz, po roku práce v Parlamente, prerokúva, je výrazným vylepšením dokumentu, ktorý bol predložený v roku 2007. Práva európskych spotrebiteľov, či už súčasných alebo potenciálnych zákazníkov časovo vymedzeného užívania nehnuteľností alebo dovolenkových členských kariet a klubov, boli posilnené na rôznych úrovniach.

Tento návrh sa preto týka troch rozličných lehôt, ktoré sa uplatňujú za odlišných podmienok a ktoré spotrebiteľovi umožnia jednostranne zrušiť zmluvy. Takisto stanovuje sériu dôležitých prvkov, ktoré musia byť osobitne začlenené do zmlúv. Okrem toho objasňuje a vysvetľuje používanie jazykov, čo bude pre spotrebiteľov oveľa lepšie, ako aj pravidlá týkajúce sa reklamy, ktoré si zaslúžili väčšiu pozornosť. Je to preto dobrý návrh smernice, ktorý sa po odhodlaných a podrobných rokovaniach medzi rôznymi parlamentnými skupinami teraz predkladá Parlamentu a ktorý už schválili Komisia a Rada.

Vážený pán predsedajúci, musím zablažovať slovinskému predsedníctvu k jeho úsiliu o vyriešenie a preklenutie množstva rozdielov v názoroch na tento text. Takisto treba zablažovať aj francúzskemu predsedníctvu, najmä pánovi veľvyslancovi Léglisovi-Costovi, k vynikajúcej práci, ktorá sa vykonala v konečnej fáze rokovaní, a rovnako aj zástupcom Komisie k ochote a technickej spôsobilosti, ktorú preukázali v trialógu, ako aj v bilaterálnych kontaktoch.

V rámci Parlamentu si osobitné poďakovanie zaslúži spravodajca Výboru pre dopravu a cestovný ruch požiadaného o stanovisko pán Manuel Jardim Fernandes, rovnako ako poslanci Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, najmä jeho spravodajca, tieňoví spravodajcovia a koordinátori, a nakoniec aj predsedníčka pani Arlene McCarthyová.

Skôr ako skončím, by som chcel poďakovať spotrebiteľským združeniam, najmä britskému združeniu a portugalskému združeniu DECO, ako aj európskemu obchodnému združeniu, za užitočné príspevky, ktoré mi poskytovali počas celého procesu. Táto smernica o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností a dovolenkových kariet a klubov je vynikajúca. Preto vás všetkých vyzývam, aby ste ju prijali.

Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, náš vnútorný európsky trh je a musí byť čoraz viac Európou, ktorá chráni spotrebiteľov.

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Heide Rühle, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, aj ja by som rada poďakovala pánovi spravodajcovi v mene tieňového spravodajcu pre našu skupinu, ktorý tu, žiaľ, dnes nemôže byť, za túto konštruktívnu spoluprácu. Verím, že spolupráca s pánom Mandersom bola skutočne konštruktívna a že na jej výsledky môžeme byť hrdí.

Naše rozšírenie rozsahu na dovolenkové kluby, čo je hlavným problémom, ako aj na výletné lode, obytné lode a karavany, je osobitne dôležité. Tým sme uzavreli množstvo nedostatkov, ktoré, žiaľ, existovali v starej smernici. Takisto je veľmi dôležité, že sme vytvorili väčšiu transparentnosť prostredníctvom predbežných informácií o zmluve a informačných hárkov, štandardizovaných informácií, ktoré už spomenulo niekoľko predchádzajúcich rečníkov.

Takisto považujem za dôležité, a chcela by som zdôrazniť, že sme zaviedli rozšírenie na 14 dní, pokiaľ ide o právo odstúpenia v prípade zneužitia informácií, ako aj to, že spotrebiteľ môže využiť výhody predĺženia lehoty na tri mesiace a v prípade trestnej nedbanlivosti vzhľadom na povinnosť poskytovať informácie na jeden rok. To vytvára väčšiu transparentnosť a viac právnej istoty a je to nielen v záujme spotrebiteľov, ale

aj priemyslu, ktorý má záujem na tom, aby sa dištancoval od pochybných poskytovateľov služieb v tejto oblasti.

Spoločne s priemyselným odvetvím, členskými štátmi a organizáciami spotrebiteľov sa tento sektor môže teraz stať raz a navždy solídny. Z tohto dôvodu sa domnievam, že sa stretne s plnou podporou našej skupiny. Nedosiahli sme všetko, čo sme chceli, ale predstavuje to veľký krok vpred.

Leopold Józef Rutowicz, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, odvetvie cestovného ruchu zohráva čoraz dôležitejšiu úlohu v hospodárstvach európskych krajín, čo zahŕňa časovo vymedzené užívanie nehnuteľností, dlhodobé dovolenkové produkty, výmenu a predaj nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním, ktoré často poškodzovali spotrebiteľov.

Smernica rieši tento problém a vytvára podmienky pre harmonizáciu týchto služieb na európskom trhu prijatím balíka základných pravidiel na zlepšenie transparentnosti a ochranu spotrebiteľov prostredníctvom, okrem iného, zavedenia jednotnej vzorovej zmluvy, povinnosti zabezpečiť zmluvu v jazyku spotrebiteľa, zlepšenia možnosti pre spotrebiteľov prijať uvážené rozhodnutie a lehoty na rozmyslenie, počas ktorej môže spotrebiteľ odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodov. Smernica spolu s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi poskytuje podmienky pre rozvoj týchto služieb a zvyšuje dôveru spotrebiteľa v tieto služby.

Ďakujem vám, pán Manders, za vašu vynikajúcu správu. Skupina Únie za Európu národov podporuje túto smernicu.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, aj my by sme radi začali poďakovaním pánovi spravodajcovi, ako aj tieňovému spravodajcovi a spravodajcovi za skupinu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov v mene Výboru pre právne veci. Tento Parlament ukázal, že keď dôjde k rozdeleniu trhu – ako to bolo aj v prípade sektora s časovo vymedzeným užívaním nehnuteľností – sme pripravení začať spoločne konať. Mali by sme zdôrazniť, že na trh s časovo vymedzeným užívaním nehnuteľností v jeho tradičnej forme v stúpajúcej miere vstupujú nečestní poskytovatelia – napríklad klubov a rezortov –, ktorí sú rozptýlení po celej Európe a ktorí doteraz neinformovali spotrebiteľov transparentným spôsobom o možnostiach a nevýhodách tohto druhu investície. Nový režim prinesie v tejto súvislosti značné výhody.

Rozšírenie obdobia na odstúpenie od zmluvy z 10 dní na 14 už bolo spomenuté. Takisto považujem za správne, že sme udelili výnimku viacročným hotelovým rezerváciám, pretože ide o úplne odlišnú situáciu pre spotrebiteľov, pokiaľ ide o periodické investície v dovolenkových kluboch alebo rezortoch.

O tejto záležitosti sa už povedalo veľa, rád by som však zdôraznil, že pravidlo, že spotrebiteľia musia byť informovaní buď v jazyku krajiny, v ktorej majú pobyt, alebo vo svojom materinskom jazyku, vedie aj k tomu, že neseriózne modely zmlúv budú odstránené z trhu a vo všeobecnosti bude trh s nehnuteľnosťami s časovo vymedzeným užívaním založený na serióznom základe a spotrebiteľia, ktorí si chcú takéto dovolenkové nehnuteľnosť kúpiť, tak môžu urobiť s plnou dôverou.

Klauzula o revízii, ktorá sa v poslednej smernici nenachádzala, dáva tomuto Parlamentu príležitosť vyhodnotiť po troch rokoch, do akej miery spôsob, ktorý sme navrhli, skutočne rieši problémy, alebo či existujú ďalšie problémy, v rámci ktorých musíme ďalej zasiahnuť.

Ďakujem, pani komisárka Kunevová. Verím, že toto opatrenie je veľmi pozitívne, pokiaľ ide o vnútorný trh.

Evelyn Gebhardt (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, myslím si, že sme odvieďli kus dobrej práce, a to nielen pre vnútorný trh, ako práve povedal pán Schwab, ale aj pre občanov, čo je pre mňa oveľa dôležitejšie, pretože chceme zaistiť, aby sa ocitli v rastúcej Európe, a to vo veľmi pozitívnom zmysle, a domnievam sa, že sa to aj práve deje.

Ako koordinátorka sa chcem osobitne poďakovať nášmu tieňovému spravodajcovi pánovi Hassovi Ferreirovi, za vynikajúcu prácu, ktorú odvieďol spolu s pánom spravodajcom a ostatnými tieňovými spravodajcami.

Ako Socialistická skupina v Európskom parlamente by sme boli radi dosiahli ešte väčšie rozšírenie rozsahu uplatnenia – to je samozrejmé – ale pri kompromise sa to niekedy nedá. Myslím si, že sme napriek tomu sme našli veľmi dobré riešenie. Zjednodušenie porovnávania ponúk, právo na odstúpenie od zmluvy a reklama v budúcnosti povedú k lepším podmienkam pre občanov tak, aby mohli vystupovať suverénne na trhu, na ktorom predtým panoval chaos.

Tento divoký rast znamenal, že mnoho ľudí, ktorí predtým možno nevenovali veľkú pozornosť svojim dovolenkám, sa ocitlo vo veľmi ťažkej situácii. Chceme zabrániť, aby k tomu v budúcnosti dochádzalo, a verím, že na základe tohto kompromisu to bude možné.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, v mojej vlastnej krajine, vo Švédsku, sme sa, žiaľ, tiež stretli s týmto problémom. Turisti v dovolenkovej nálade sú podvedení a kúpia si podiely v apartmánoch, čo po príchode domov oľutujú, ak vôbec majú čím preukázať ich kúpu, keď tam prídu. Nová smernica o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností umožní oveľa lepšiu ochranu, ak sa v celej EÚ budú uplatňovať rovnaké pravidlá pre nákup nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním. Ak majú ľudia bezpečne využívať svoje slobody na vnútornom trhu, potrebujeme riadnu ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľia sa musia cítiť silní, istí a bezpeční.

Predajcovia budú mať zakázané požadovať zálohové platby počas lehoty na rozmyslenie, ktorá sa predĺžila z 10 dní na 14 dní. Takýmto spôsobom sa spotrebiteľia nebudú musieť obávať stiahnuť zálohu, ak nebudú spokojní, alebo ak budú chcieť odstúpiť od kúpy počas lehoty na rozmyslenie. Smernica pravdepodobne odradí nečestné spoločnosti, ktoré nespĺňajú požiadavky čestného predaja a spravodlivých kúpnych zmlúv. Verím, že v súčasnosti mnoho ľudí váha nad kúpou takýchto služieb v iných členských štátoch práve preto, že sa necítia bezpečne a spoliehajú sa na ochranu spotrebiteľa.

Prostredníctvom harmonizácie a opatrení uvedených v smernici bude spotrebiteľom poskytnutá silnejšia ochrana. Môže to prispieť k tomu, že viac ľudí bude chcieť využívať takéto služby, pokiaľ ide o nehnuteľnosti s časovo vymedzeným užívaním mimo svojho vlastného členského štátu, čo samozrejme vítame. Inými slovami, je to vynikajúci návrh, ktorý má širokú podporu. Severania, ktorí majú radi slnko, chcú poďakovať Komisii, pánovi spravodajcovi a tieňovým spravodajcom.

Arlene McCarthy (PSE). – Vážená pani predsedajúca, tento právny predpis o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností bol už dlho očakávaný. Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa po prvýkrát uskutočnil vypočítanie na túto tému v roku 2001, na ktorom predostrel všetky problémy na trhu. Sme, samozrejme, veľmi radi, že sme dnes dospeli k bodu, keď pracujeme v prospech spotrebiteľov. Rozširujeme právny predpis tak, aby zahŕňal všetky produkty podobné produktom s časovo vymedzeným užívaním, najmä problematické diskontné dovolenkové kluby. Zahŕňame ďalší predaj a výmenu a spotrebiteľom poskytujeme lepšiu ochranu a lepšie práva. Z kritického uhla pohľadu sa domnievam, že spotrebiteľia budú mať rovnaké práva, či už budú nakupovať vo Varne pri Čiernom mori alebo vo Valencii na pobreží Costa Blanca.

Na základe tohto právneho predpisu sa spotrebiteľom musia poskytovať kľúčové informácie na štandardnom formulári – vrátane všetkých poplatkov a platieb – a v prípade, že ich spoločnosť neposkytne, sa právny predpis rozširuje o právo odstúpenia do troch mesiacov. Pri neinformovaní spotrebiteľa o práve odstúpiť od zmluvy sa predlžuje právo na odstúpenie na jeden rok. Sú to skutočne dobré práva pre spotrebiteľov. Na základe nich sa naši obchodníci budú musieť stať zodpovednejšími a spotrebiteľia budú informovaní a chránení, čo znamená, že z trhu vyženieme nečestných predajcov a podvodných obchodníkov.

Dnes sme dokázali, že keď sa spotrebiteľia sťažujú, parlamentný Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa nielen reaguje, ale že konáme a prinášame riešenia. Pani komisárka, rada by som vás požiadala, aby ste pokračovali, tak ako to vždy robíte, v oblasti posilňovania práv spotrebiteľov. Teraz musíme využiť novú sieť cezhraničného presadzovania na riešenie pretrvávajúcich problémov, ktorým čelia spotrebiteľia, a aby sme zaistili zníženie počtu sťažností v rámci časovo vymedzeného užívania nehnuteľností v európskych spotrebiteľských centrách vo všetkých 27 členských štátoch.

Marian Zlotea (PPE-DE). – (RO) Naším cieľom bolo vždy zabezpečiť, aby sme zavádzali právne predpisy, ktoré spotrebiteľom prinesú väčší prospech. Z tohto dôvodu by som rád vyjadril podporu tejto novej smernici, ktorá vytvorí zjednodušený rámcový model pre produkty s časovo vymedzeným užívaním. Verím, že uvítate návrhy, ktoré zaručia spotrebiteľom 14-dňovú lehotu na rozmyslenie pre prípad, že by chceli odstúpiť od zmluvy, a zákaz požadovania záloh počas tohto obdobia. Dúfam, že tieto zmeny prispievajú v tejto súvislosti k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu prostredníctvom harmonizácie európskych právnych predpisov a tým aj k zvýšeniu úrovne ochrany spotrebiteľov.

Musíme sa uistiť, že pri podpise zmluvy budú spotrebiteľia plne informovaní a že im boli poskytnuté všetky potrebné predzmluvné informácie o súvisiacich nákladoch a službách, ktoré získajú. Musíme podporiť rozvoj časovo vymedzeného užívania nehnuteľností a dlhodobých dovolenkových produktov. Preto musíme zvýšiť dôveru spotrebiteľov v nákup dovolenkových balíkov v zahraničí a povzbudiť firmy, ktoré predávajú do zahraničia, aby čo najviac využívali výhody, ktoré ponúka jednotný trh.

Takisto by som rád vyzval pani komisárku Kunevovú, aby zasiahla do úverových zmlúv, pretože v dôsledku finančnej krízy, v ktorej sa práve nachádzame, väčšina bánk zmenila aj tieto úverové zmluvy, pretože naďalej klamú spotrebiteľov. Rád by som poďakoval pánovi spravodajcovi za jeho úsilie a dúfam, že dosiahneme trh, ktorý bude prospešný pre spotrebiteľov.

Bernadette Vergnaud (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka Kunevová, dámy a páni, budeme hlasovať o potrebnom vylepšení 14-ročnej smernice, ktorá má vplyv na milióny ľudí v Európe, či už odborníkov v odvetví cestovného ruchu alebo spotrebiteľov dovolenkových pobytov v nehnuteľnostiach s časovo vymedzeným užívaním alebo v dovolenkových kluboch.

Toto odvetvie, ktoré má hodnotu viac ako 2 miliardy EUR ročne a ktoré zamestnáva 200 000 osôb, je hnacím motorom vnútorného trhu v rámci lisabonskej stratégie najmä preto, lebo ukazovatele poukazujú na rýchly rast tohto druhu služieb. Ekonomické zdôvodnenie, aj keď nie je bezvýznamné, by nemalo zabrániť vyššej ochrane nespočetných užívateľov týchto služieb, ktorí majú často skromný rozpočet na dovolenku a potrebujú ochranu a viac právnej jednoznačnosti.

Harmonizácia podmienok, pokiaľ ide o odstúpenie od zmluvy, ako aj zákaz nečestných obchodných praktík, ako sú zálohové platby počas lehoty na rozmyslenie a požiadavka vypracovať precíznu, jasnú a čitateľnú zmluvu vo vybranom jazyku kupujúceho, preto predstavujú výrazný pokrok v oblasti ochrany spotrebiteľa a posilnenia právomocí. Tento text nám konečne umožní ukončiť neprijateľné praktiky, ktoré umožňovali nedostatky v súčasnej smernici, a obnoví dôveryhodnosť tohto odvetvia, ktorá bola naštartená negatívnym obrazom. Preto na jednej strane dúfame v novú a pozitívnu dynamiku medzi obchodníkmi, ktorí budú oslobodení od bezohľadných konkurentov, a na druhej strane v obnovenú dôveru upokojených spotrebiteľov.

Preto chcem poďakovať spravodajcovi pánovi Mandersovi a tieňovým spravodajcom, najmä svojmu priateľovi Joelovi Hassemu Ferreirovi, za ich úspešnú prácu, ktorá povedie v prvom čítaní k dohode a zachová mnohé výhody, o ktoré sa Parlament snažil, ale Rada ich zamietla.

Philip Bradbourn (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, veľa rokov sme sa obávali, že súčasné právne predpisy o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností nezohľadňujú množstvo nových produktov v tejto oblasti, ktoré prichádzajú na trh. Preto vítam revíziu tohto návrhu.

Rozšírenie jeho pôsobnosti na dovolenkové kluby a ďalšie podobné produkty je veľký krok vpred na ochranu spotrebiteľa, ktorý bol predtým ľahkým cieľom bezohľadných obchodníkov. Táto smernica jasne ukazuje, že EÚ prijíma opatrenia zamerané na to, aby zostala na poprednom mieste na trhu.

Musím však pripustiť, že som sklamaný, že Parlament musel ustúpiť v prípade ustanovenia, v ktorom sa žiadala 21-dňová lehota na rozmyslenie, aby sa mohla dosiahnuť dohoda s Radou. Nechcem tým však povedať, že vykonané zlepšenia nemali žiadny vplyv na súčasnú smernicu. V skutočnosti treba privítať, že do konca lehoty na rozmyslenie sa nesmú poskytovať žiadne zálohové platby. Na dosiahnutie tohto kompromisu s Radou sa vynaložilo veľké úsilie a ja dúfam, že táto správa bude dnes prijatá prevažnou väčšinou.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vítam revíziu pätnásťročnej smernice o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností. Dochádza k rozšíreniu definície dlhodobých rekreačných produktov, čo umožní vyššiu ochranu spotrebiteľov a zaistí konkurencieschopnosť čestných poskytovateľov. Smernica totiž vylučuje vznik nových účelových produktov určených len na obchádzanie pravidiel. Produkty s časovo vymedzeným užívaním sú zo svojej podstaty cezhranične poskytované služby. Preto ma teší, že v Európe bude tento trh plne harmonizovaný a spotrebiteľ bude mať vo všetkých štátoch rovnaké práva, napr. štrnásťdennú lehotu možnosti odstúpenia od zmluvy bez toho, aby musel platiť zálohu, alebo povinnosť poskytovateľa pripraviť zmluvu v jazyku, ktorý uprednostňuje spotrebiteľ. Je to dobrá správa aj pre českých spotrebiteľov, ktorí chcú ísť na dovolenku. Podporujem aj myšlienku zaviesť európsky registračný systém, ako majú cestovné kancelárie, ktorý by bol zdrojom informácií pri vedení súdnych sporov a mohol by zriaďovať aj záručný fond pre spotrebiteľov pre prípad krachu spoločnosti. Blahoželám pani komisárke a spravodajcom.

Meglena Kuneva, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, musíme zabezpečiť, aby spotrebiteľia v celej EÚ boli primerane chránení pred agresívnymi predajnými taktikami bezohľadných obchodníkov predávajúcich produkty s časovo vymedzeným užívaním a trhmi s dovolenkovými produktmi.

Potreba konania na úrovni EÚ je ešte dôležitejšia z dôvodu cezhraničného charakteru väčšiny zmlúv o produktoch s časovo vymedzeným užívaním.

Ďalej musíme zabezpečiť, aby spotrebiteľia dostatočne dôverovali regulačnému rámcu tak, aby neprestali nakupovať nehnuteľnosti s časovo vymedzeným užívaním v zahraničí od legitímnych predajcov. Zdravý trh s nehnuteľnosťami s časovo vymedzeným užívaním a podobnými dovoľenkovými produktmi prispeje k podpore rastu a vytváraniu pracovných miest v Európskej únii.

Pevne verím, že kompromisný balík, o ktorom dnes budete hlasovať, vo významnej miere prispeje k dosiahnutiu týchto cieľov. Pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ktoré predložili Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu (ALDE), Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov (PPE-DE) a Socialistická skupina v Európskom parlamente (PSE) – a s ktorými Rada súhlasila – sú, podľa môjho názoru, dobré a rozumné. Balík je aj v súlade s pôvodným návrhom Komisie.

Podľa môjho názoru tento balík predstavuje najlepšiu možnosť v záujme spotrebiteľov aj obchodníkov. Hlasovanie za tento balík je hlasovaním za dôveru spotrebiteľa v dovoľenkové produkty, za jasné spotrebiteľské informácie a za konkurencieschopný a zodpovedný dovoľenkový priemysel.

Preto sa spolieham na poslancov tohto Parlamentu, že dnes budú hlasovať za podporu dohody o pravidlách pre produkty s časovo vymedzeným užívaním a podobné dovoľenkové produkty, ktoré poskytnú skutočnú pridanú hodnotu pre rekreantov v celej Európe.

Toine Manders, spravodajca. – (NL) Vážená pani predsedajúca, ak bude dnes popoludní táto smernica schválená, hoci je to smernica len pre malú časť vnútorného trhu, bude to ohromným krokom vpred v prospech európskych spotrebiteľov. Táto smernica je koniec koncov predzvesťou horizontálneho nástroja na ochranu spotrebiteľa.

Ako spravodajca som v prvej inštancii navrhol, aby sme ustanovili množstvo aspektov v regulácii. Napokon sme skončili s maximálnou harmonizáciou a podľa môjho názoru táto maximálna európska harmonizácia poskytne značnú ochranu nielen spotrebiteľom, ale aj spoločnostiam *bona fide* zapojeným do predmetného obchodovania. Cestovný ruch zažije enormný vzostup a vnútorný trh môže dobre fungovať iba vtedy, keď bude mať dôveru spotrebiteľov.

Som rád, že prostredníctvom tejto maximálnej harmonizácie získajú všetci európski spotrebiteľia rovnaké práva. Domnievam sa, že európski spotrebiteľia z ktorejkoľvek krajiny by mali mať rovnaké práva pri nákupe tovarov, služieb alebo čohokoľvek iného na vnútornom trhu. To zaručí táto smernica.

Dúfam, že členské štáty budú regulovať jej dodržiavanie a svoje monitorovacie postupy rovnakým spôsobom, aby zachovali vysokú dôveru spotrebiteľov. Vnútorný trh môže koniec koncov dobre fungovať len na základe dôvery priemyslu, vlády a spotrebiteľa, a preto verím v Európu.

Ak to zvládneme, bude to signálom a dôležitým ukazovateľom, že horizontálny nástroj na ochranu spotrebiteľa by mal byť plne harmonizovaný pre všetky nákupy spotrebiteľov.

Podľa môjho názoru je to veľký krok vpred, v rámci ktorého sme optimalizovali mnoho oblastí vnútorného trhu okrem dôvery spotrebiteľov. Myslím si, že táto smernica je dôležitým krokom v tomto smere. Chcem poďakovať všetkým, ktorí pozitívne prispeli.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční dnes o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Časovo vymedzené užívanie nehnuteľností je forma dovoľenkových produktov. Mnohí spotrebiteľia sa rozhodnú kúpiť si takéto služby, keď sú očarení miestom, na ktorom trávajú dovolenku, čo, žiaľ, využívajú bezohľadní obchodníci, ktorí im neposkytnú úplné informácie o službách, ktoré im ponúkajú.

Zmeny, ktoré sa touto smernicou zavádzajú, rozšíria rozsah ochrany spotrebiteľa pred týmito praktikami. Konkrétne, spotrebiteľia budú mať 14-dňovú lehotu na rozmyslenie, počas ktorej môžu odstúpiť od zmluvy bez akýchkoľvek následkov, čo im pomôže premyslieť si svoje rozhodnutie. Informácie, ktoré budú obchodníci musieť poskytnúť potenciálnym kupcom služieb, budú takisto musieť byť rozsiahlejšie. Spotrebiteľ bude mať právo získať kompletne informácie bez ohľadu na to, v ktorom členskom štáte tieto služby nakupuje, a čo je dôležitejšie, tieto informácie budú musieť byť v písomnej podobe a v rodnom jazyku spotrebiteľa alebo v jazyku jeho krajiny pôvodu. Ak spotrebiteľia nebudú informovaní o svojom práve na 14-dňovú lehotu na rozmyslenie, toto obdobie sa predĺži na 1 rok a 14 dní.

Tieto riešenia sú veľmi prospešné pre spotrebiteľov, najmä v čase, keď spotrebiteľia čoraz viac cestujú do zahraničia, v dôsledku čoho sú väčšmi vystavení nečestným praktikám niektorých prevádzkovateľov.

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Európskemu parlamentu vždy ležali na srdci práva spotrebiteľov v oblasti cestovného ruchu, preto vo svojich uzneseniach o nových perspektívach a nových výzvach pre trvalo udržateľný európsky cestovný ruch prijal potrebu revidovať smernicu 94/47/ES.

Bezohľadné agentúry túto smernicu ľahko obchádzajú, preto v záujme dosiahnutia optimálnej úrovne ochrany spotrebiteľa aj v tejto oblasti sa náš výbor IMCO usiloval prijať harmonizované pravidlá v niektorých kľúčových aspektoch. Tieto pomôžu spotrebiteľovi urobiť správne rozhodnutia bez ohľadu na štát, odkiaľ pochádza a kde bude dovolenkovat.

Timeshare, časovo vymedzené užívanie nehnuteľností a iného majetku znamená zmluvu na obdobie viac ako jeden rok, prostredníctvom ktorej spotrebiteľ za kompenzáciu nadobúda právo využiť jedno alebo viac ubytovacích zariadení viac ako na jedno obdobie. Zmluva bude musieť obsahovať kontrolný zoznam s cieľom upriamiť pozornosť spotrebiteľov a uľahčiť im porozumenie práva na odstúpenie od zmluvy.

Vítam etický kódex pre obchodníkov v tomto odvetví, značku kvality, cezhraničné kampane a používanie štandardizovaných hárkov. Dôležitým aspektom je reklama, ktorá by mala spotrebiteľa informovať a nie zavádzať. Smernica definuje právny rámec pre dlhodobé dovolenkové produkty. Spotrebiteľ bude mať čas na zváženie svojho rozhodnutia v prostredí, kde nik nemôže na neho vykonávať nátlak. Verím, že táto smernica pomôže vyriešiť vážne problémy spotrebiteľov s dlhodobými dovolenkovými produktmi.

Salvador Domingo Sanz Palacio (PPE-DE), písomne. – (ES) Vážená pani predsedajúca, som rád, že môžem schváliť túto správu a poďakovať spravodajcovi pánovi Mandersovi a môjmu kolegovi pánovi Harbourovi za ich vynikajúcu prácu, ako aj tieňovým spravodajcom. Ide o vynikajúcu ukážku tímovej práce. Tento balík opatrení je výsledkom veľkého úsilia, ktoré vynaložili Komisia, ako aj Parlament a Rada.

Španielska delegácia sa vždy zasadzovala za porozumenie, transparentnosť a právnu istotu, ktoré spolu s plnou harmonizáciou zaručia optimálnu ochranu spotrebiteľa.

Chceli sme jasné pravidlá a lepšiu reguláciu trhu z dvoch dôvodov: po prvé, pre obchodníkov, aby mohli vykonávať svoju činnosť pri vysokej úrovni kvality a bezpečnosti, a po druhé, pre spotrebiteľov, aby mohli s dôverou vstúpiť na tento trh a aby pred podpísaním zmluvy mali potrebné informácie a istotu, že sú ich práva chránené.

Dobrá regulácia stimuluje činnosť na trhu a je prospešná pre spotrebiteľov, ako aj pre obchodníkov. To sme chceli dosiahnuť a prostredníctvom tejto dohody sme to aj dosiahli.

(Rokovanie bolo prerušené o 10.55 hod. z dôvodu udeľovania ceny LUX a pokračovalo o 11.30 hod.)

PRESEDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

4. Hlasovanie

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledkoch a ďalších podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

*

* *

Gay Mitchell (PPE-DE). – Vážený pán predsedaajúci, na základe článku 166 vznášam procedurálnu námietku s cieľom zamerať pozornosť predsedajúceho na nerespektovanie rokovacieho poriadku Parlamentu, konkrétne včerajšej hodiny otázok. Myslím si, že sa stala pohyblivým sviatkom, ako aj hlasovanie v tomto Parlamente. Otázky sa zoraďujú tak, ako to vyhovuje Komisii a Rade, nie poslancom; potom sa spoja, rovnako ako dopĺňajúce otázky. Včera sme sa dostali len k 12 otázkam. Pre tých z nás, ktorí majú len málo príležitostí, aby vystúpili, je v dôsledku toho účasť na pléne takmer nemožná. Volíme predsedajúceho, podpredsedov a predsedov jednotlivých skupín, aby sa starali o záujmy Parlamentu a poslancov. To sa však nedeje. Chcem požiadať o preskúmanie a aby sa úloha poslancov v pléne – ktorí zastupujú verejnosť – chránila a neobetovala

rozmaru niekoho, kto chce prísť do Parlamentu. Predsedajúci musí chrániť práva poslancov, nie ich obratom ruky rušiť. Dôrazne protestujem proti tomu, čo sa v tomto pléne deje.

(potlesk)

Predsedajúci. – Ďakujem vám, pán Mitchell. Vaše pripomienky a vaša sťažnosť budú náležite preskúmané na nasledujúcej schôdzi predsedníctva.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcel by som len varovať pána Mitchella: už niekoľko rokov mi hovoria, že sa táto záležitosť prediskutuje na nasledujúcej schôdzi predsedníctva, ale nikdy sa nič nezmenilo.

(potlesk)

Predsedajúci. – Pán Posselt, vašu pripomienku takisto oznámime predsedníctvu.

(smiech)

*
* *

4.1. Schválenie nominácie pani Catherine Ashtonovej za členku Komisie (hlasovanie)

4.2. Zasadnutie Európskej rady (15. a 16. októbra 2008) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Pervenche Berès (PSE), predsedníčka Výboru pre hospodárske a menové veci. – (FR) Vážený pán predsedajúci, Parlament preukázal pri riešení tejto krízy svoj zmysel pre zodpovednosť. V tomto duchu sa Výbor pre hospodárske a menové veci stretol v pondelok večer, aby dosiahol revíziu smernice o kapitálových požiadavkách známej ako smernica CRD, ktorú predložila Komisia ako jeden zo základných kameňov v rámci svojej reakcie na vážnu finančnú krízu v Európskej únii.

Rada by som toto plenárne zhromaždenie informovala, že Komisia nepovažovala za potrebné zúčastniť sa na práci Výboru pre hospodárske a menové veci v pondelok večer pre túto výmenu názorov.

– Pred hlasovaním o odseku 6:

Wolf Klinz (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, túto vetu ste dostali písomne. Som za to, aby sa pridala táto veta s nasledujúcim znením v angličtine.

– „Vyjadruje poľutovanie nad očakávaným negatívnym vplyvom na ostatné odvetvia hospodárstva, a preto...“

(DE) Na základe vloženia tejto vety bude jasné, že finančná kríza má negatívny vplyv na celé hospodárstvo.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh nebol prijatý)

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcel by som len zdôrazniť, že hlasujeme o spoločnom návrhu uznesenia štyroch politických skupín, ktoré schválili, že nepredložia žiadne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k spoločnému textu. Ústne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sú takisto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy a Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu podpísala spoločné uznesenie. Z tohto dôvodu, aj keď nám je to ľúto, sa musíme vysloviť proti ďalším pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom vrátane ústnych pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.

– Po ukončení hlasovania o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 6:

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, nemali sme hlasovať o odseku 6? Informujte ma, prosím.

Predsedajúci. – Nie, nebola predložená žiadosť o samostatné hlasovanie o tomto odseku.

– Pred hlasovaním o odseku 9:

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Chcela som len pridať slová vedľa odseku 9, potom by text znel takto:

„a ich súlad s ustanoveniami zmluvy“, na účel objasnenia. Text by preto znel takto: „pravidlá o štátnej pomoci na prijaté opatrenia a ich súlad s ustanoveniami zmluvy“.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh nebol prijatý)

– *Pred hlasovaním o odseku 29:*

Ona Juknevičienė (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, verím, že kolegovia zo skupiny PPE-DE budú hovoriť stručne, no ešte predtým by som ich chcela požiadať, aby zvážili, či by narušilo ich zásady, keby podporili môj ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh spočívajúci v pridaní dvoch slov, ktoré objasnia izoláciu pobaltského regiónu v sektore energie a jeho 100 % závislosť od Ruska. Radi by sme zdôraznili a privítali iniciatívu Komisie a najmä Rady pomôcť ukončiť izoláciu pobaltského regiónu v sektore energie. Preto, v odseku 29, v ktorom hovoríme o východnej Európe, by som sa rada zmienila o pobaltskom regióne. Žiadam vás o podporu.

(potlesk od poslancov stredu a ľavice)

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, navrhujem, aby naši kolegovia zo Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu vzniesli svoje procedurálne námietky počas rokovaní o tejto problematike. Je nevhodné predniesť takéto návrhy v pléne, pretože tu o nich nemôžeme seriózne diskutovať. Je to neparlamentné, a preto to treba ukončiť.

(potlesk)

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh nebol prijatý)

– *Po ukončení hlasovania o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 1:*

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Vážený pán predsedajúci, myslím si, že nemožno ospravedlniť, že sme dnes dopoludnia do 10.00 hod. neprijali pozmeňujúce a doplňujúce návrhy a potom len v angličtine, lotyštiny a fínčine. Takto by to nemalo fungovať.

Predsedajúci. – Zaznamenali sme vašu sťažnosť, pani Goudinová.

– *Po ukončení hlasovania:*

Alexander Alvaro (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, chcel som len upozorniť Parlament, že sme hlasovali o uznesení zo zasadnutia Európskej rady a je hanba, že nikto z Rady nie je prítomný, aby vzal na vedomie, na čom sme pracovali a k čomu sa vyjadrujeme. Takto spolupráca nefunguje.

(potlesk)

David Martin (PSE). – Vážený pán predsedajúci, možno je pravda, že Rada nie je prítomná, rád by som však požiadal Parlament, aby privítal našu novú komisárku, ktorá sa hneď po svojom schválení snažila prísť na toto hlasovanie. Víťam barónku Ashtonovú v Parlamente.

(hlasný potlesk)

Predsedajúci. – Pán Martin, ste veľmi pohotový.

4.3. Dočasná agentúrna práca (A6-0373/2008, Harlem Désir) (hlasovanie)

4.4. Viacročný program Spoločenstva na ochranu detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie (A6-0404/2008, Roberta Angelilli) (hlasovanie)

4.5. Podpora čistých a energeticky úsporných vozidiel (A6-0291/2008, Dan Jørgensen) (hlasovanie)

4.6. Zmeny podmienok povolení na uvedenie na trh pre lieky (A6-0346/2008, Françoise Grossetête) (hlasovanie)

4.7. Ochrana spotrebiteľov, pokiaľ ide o určité aspekty časovo vymedzeného užívania nehnuteľností (A6-0195/2008, Toine Manders) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Toine Manders, spravodajca. – (NL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa ešte raz všetkým poďakovať vrátane tieňových spravodajcov z rôznych výborov a pani komisárky.

Dúfam, že tento text schválime, pretože predstavuje veľký krok vpred v oblasti práv spotrebiteľov v Európe a podporí sa tým európsky priemysel cestovného ruchu.

Preto dúfam, že moji kolegovia schvália tento kompromis a že urobíme tento dôležitý krok vpred optimalizovaním vnútorného trhu v prvom čítaní.

Predseda. – Vyhlasujem hlasovanie za prerušené, aby sme mohli prejsť k slávnostnej schôdzi.

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

5. Slávnostná schôdza – Predstavitel' OSN pre Alianciu civilizácií

Predseda. – Vážený pán Sampaio, predstaviteľ OSN pre Alianciu civilizácií, dámy a páni. Vážený pán Sampaio, je mi ctou a som veľmi rád, že vás môžem privítať v Európskom parlamente.

Európsky parlament ste navštívili v roku 1998 ako prezident Portugalska. Odvtedy sa nielenže zvýšil počet členov Európskej únie, ale aj jej ambície a zodpovednosti.

Osobitne vítam, že ste dnes prišli ako predstaviteľ pre Alianciu civilizácií, čo je iniciatíva OSN, pretože terajší Európsky rok medzikultúrneho dialógu znamená, že vaša návšteva je pre nás všetkých veľmi dôležitá.

Vašou spoluprácou s Alianciou civilizácií OSN významne prispievate k zlepšeniu vzájomného rešpektu a porozumenia medzi národmi. Som presvedčený, že váš entuziazmus a dlhoročné skúsenosti budú prospešné pre mnohé iniciatívy, ktoré propaguje vaša organizácia v oblasti mládeže, vzdelávania, médií a migrácie. Vzdelanie, ako aj médiá a oblasť zábavy sú v rámci medzikultúrneho dialógu zvlášť dôležité.

Záverečná správa skupiny na vysokej úrovni o Aliancii civilizácií obsahuje podrobné, užitočné návrhy k obojm týmto témam. Napríklad vyzýva na rozvoj doplnkových, nových učebných materiálov, ako sú učebnice, ktoré by boli vhodnejšie na podporu vzájomného porozumenia.

Úspešný rozvoj medzikultúrneho dialógu by sa nemal obmedzovať na individuálne opatrenia, ktoré priťahujú pozornosť, ako sú sympóziá, spoločné deklarácie alebo symbolické gestá. Európska únia a Európsky parlament sa ako súčasť Európskeho roka medzikultúrneho dialógu snažili urobiť viac, než len deklarovať zámer, a prispieť k lepšiemu porozumeniu medzi rôznymi kultúrami prostredníctvom veľmi konkrétnych iniciatív.

Do pléna boli pozvaní mnohí čelní predstavitelia a vy ste jedným z nich.

Teraz je dôležité, aby sme neobmedzili tento medzikultúrny dialóg len na rok 2008, ale aby sme v ňom pokračovali v nasledujúcich rokoch a ďalej.

Vážený pán Sampaio, sme vám vďační, že ste dnes prišli do Parlamentu, ktorý zastupuje 27 krajín a takmer 500 miliónov občanov. Som veľmi rád, že vás môžem teraz vyzvať, aby ste sa ujali slova. Dámy a páni, pán Sampaio.

Jorge Sampaio, Predstavitel' OSN pre Alianciu civilizácií. – (PT) Vážený pán predseda, pán generálny tajomník, vážené poslankyne, vážení poslanci, dámy a páni, skutočne som chcel na úvod prehovoriť vo svojom rodnom jazyku, v portugalčine, ale všetci iste pochopíte, že v súčasnej funkcii musím použiť iný jazyk.

Vaše Excelencie, dovoľte mi na úvod srdečne poďakovať pánovi Pötteringovi za jeho láskavé slová na privítanie. Dovoľte mi tiež povedať, že je pre mňa česť a že som veľmi rád, že môžem hovoriť k takémuto prominentnému publiku v mene Jeho Excelencie generálneho tajomníka OSN a vo svojom mene ako predstaviteľ pre Alianciu civilizácií.

Generálny tajomník bol vyzvaný, aby predniesol prejav na tejto parlamentnej schôdzi, dnes však nemohol prísť. Požiadala ma, aby som Európskemu parlamentu odovzdal nasledujúci odkaz o Európskom roku medzikultúrneho dialógu, citujem:

„Som veľmi rád, že môžem pozdraviť všetkých ctených účastníkov na tejto dôležitom zasadnutí Európskeho parlamentu o medzikultúrnom dialógu.

Počas celej svojej histórie Európa zažila množstvo hrozivých ozbrojených konfliktov, ktoré často vznikali z predsudkov a nenávisti. Tento kontinent bol živnou pôdou pre niektoré z najvýznamnejších inovácií, umeleckú tvorbu a vedecký pokrok. Na základe svojej veľkej rôznorodosti a svojej strategickej zemepisnej polohy v centre starých a nových migračných ciest sa Európa stala významným dejiskom vzájomného pôsobenia kultúr a dialógu medzi náboženstvami. Úzky vzťah so susednými krajinami v Stredozemí je pre Európu dôležitým mostom medzi civilizáciami.

Podobne ako veľa iných regiónov sveta, aj Európa čelí mnohým problémom pri podpore medzikultúrneho dialógu. Migrácia, hospodárska neistota a politické napätie narúšajú vzťahy medzi rôznymi kultúrnymi, etnickými a náboženskými skupinami. Je to práve vo vašom regióne, kde konštruktívne kontakty po stáročia umožňovali ľuďstvu pokročiť vo vývoji a kde existujú príležitosti na uzmiernenie a spoluprácu.

Dnešná mimoriadna schôdza je veľkým príslubom. Vyzývam vás, aby ste túto príležitosť čo najlepšie využili a aby ste pokračovali v spoločných ekonomických projektoch, vzdelávacích výmenách a ostatných iniciatívach, ktoré zlepšia život ľudí a zabránia netolerantnosti, náboženskému fundamentalizmu a extrémizmu.

OSN sa tiež bude snažiť podporovať a dopĺňať vaše úsilie, a to v Európe, ako aj mimo nej.

Aliancia civilizácií je jedným z našich hlavných nástrojov v rámci tejto činnosti. Zameriava sa na zmierňovanie rastúcich rozdielov medzi spoločnosťami opätovným potvrdením paradigmy vzájomného rešpektovania medzi ľuďmi. Takisto sa snaží zmobilizovať spoločnú činnosť na tento účel. Medzi hlavné iniciatívy aliance patrí Fond solidarity pre mládež na podporu dialógu a databáza Global Expert Finder na poskytovanie údajov o reportéroch, ktorí môžu vniesť svetlo do záležitostí, ktoré by mohli narúšať jednotu.

„Keby som mohol začať znovu, začal by som kultúrou.“ Tieto známe slová, ktoré sa najčastejšie pripisujú Jeanovi Monetovi, ktorý tak neúnavne pracoval pre jednotnosť Európy, sú aj dnes stále relevantné.

Tolerancia medzi kultúrami, dialóg, rešpekt a porozumenie musia byť piliermi lepšieho sveta, ktorý sa snažíme vybudovať. Je veľmi povzbudzujúce, že ste sa pevne zaviazali vynaložiť úsilie v tomto smere.

Pracujme spoločne v záujme nespočetného množstva ľudí, ktorí žijú v extrémnych podmienkach a túžia po dôstojnom živote a mieri tak, aby medzikultúrny dialóg priniesol ovocie. V tomto duchu vám želim veľa úspechov pri vašich diskusiách.“

Toto je koniec odkazu Jeho Excelencie.

(potlesk)

Ako bývalý poslanec viem, že Parlament je a vždy bude domovom demokracie. Jeho poslanci majú niekedy nevďačnú úlohu zaručiť udržateľný výhľad do budúcnosti pre ľudí, ktorých zastupujú.

Čo sa týka Európy, všetci vieme, aký pomalý bol vývoj parlamentnej inštitúcie a akým veľkým problémom treba čeliť na presadenie špecifického európskeho modelu demokracie.

Môžem len pochváliť činnosti, ktoré sa už vykonalí, a ich príspevok k vybudovaniu participatívnejšej, pluralistickej Európy, ktorá je bližšie k svojim občanom, bližšie k všetkým občanom. To sú výsledky vašej práce, a preto by som rád pozdravil všetkých poslancov tohto zhromaždenia, legitímnych zástupcov spoločenstva národov, ktoré sa zaviazali dosiahnuť originálny a jedinečný projekt, do ktorého sa v minulom storočí vložilo toľko nádeje a ktorý v tomto storočí čelí toľkým očakávaniam.

Dnes vám poviem o Aliancii civilizácií, a hoci sa niektorým môže zdať, že je priveľmi vzdialená od každodenného života, v skutočnosti je v ňom pevne zakotvená. Začalo to akademickým sporom medzi vedcami, ktorí predpovedali koniec histórie a zrážku civilizácií, ktorý sa však zmenil na najpálčivejšiu sociálnu tému, problém demokracie a kľúčovú záležitosť medzinárodnej politiky z dôvodu globalizácie, zvýšenej miery migrácie a útokov z 11. septembra 2001. OSN nakoniec túto problematiku zaradila medzi hlavné priority svetovej agendy.

O čom hovorím? Hovorím o obrovských – etnických, kultúrnych a náboženských – rozdieloch v našej spoločnosti a o narastajúcich problémoch, s ktorými sa stretávame pri našom spolunažívaní. Hovorím o všetkých typoch rozdelenia, o erózii sociálnej súdržnosti a zväčšujúcich sa rozporoch medzi spoločnosťami. Hovorím aj o šíriacom sa nepokoji, ktorý vyústil do zvýšeného napätia v rámci spoločenskosti a medzi nimi, vzájomnej nedôvery, polarizovaného vnímania a svetonázorov, nezvládnuteľných konfliktov založených na identite a, samozrejme, do nárastu extrémizmu.

Hovorím o náboženstve, ktoré všetci používajú ako nástroj a využívajú a zneužívajú ho na rôzne ciele a účely. Hovorím aj o dezorientácii politických právomocí konfrontovanej s nedostatkom bezpečného alebo represívneho prístupu a o nedostatku primeraných politík a nástrojov na náležité riadenie kultúrnej rozmanitosti.

Toto všetko len zdôrazňuje to, čo je pre mňa nezvratným dôkazom: kultúrna rozmanitosť sa stala hlavným politickým problémom moderných demokracií, pluralizmu, občianstva a sociálnej súdržnosti, ako aj mieru a stability medzi národmi.

Pre mňa je to úplne jasné a aj v prípade vážnych problémov, ako je súčasná finančná a hospodárska kríza, ktoré si vyžadujú všetku našu pozornosť, podľa môjho názoru jednoducho nemôžeme dovoliť, aby nás súčasné okolnosti odradili od dôkladného riešenia problémov dneška a od ochrany pred krízami zajtrajška.

Aby som to povedal rovno, čo znamená pre nás, Európsku úniu, vyriešiť to najpodstatnejšie? Znamená to: ako v Európe integrovať menšiny, všetky menšiny, najmä však moslimov? Ako rozvíjať naše vzťahy so Stredozemím? Kde vymedziť hranice európskeho projektu? Ako zlepšiť európsku zahraničnú politiku, aby svetu predstavovala to, čo považujeme za univerzálne hodnoty?

Podľa môjho názoru ide o základné otázky zahŕňajúce hodnoty, vierovyznanie, názory a správanie. Ide o demokraciu, právny štát, ľudské práva a rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti, o spravodlivosť, sociálnu súdržnosť a inkluzívne spoločnosti; ide o štáty, sekularizáciu a sekularizmus alebo *laïcité*; o verejnú sféru, súkromné činy a náboženskú obrodu. Ide o európsku identitu a hodnoty. Takto to vidím ja.

(potlesk)

Keďže čas sa viditeľne kráti, nebudem môcť prediskutovať všetky tieto body, preto sa zameriam na problematiku moslimských menšín v Európe.

Prečo stále narastá strach z integrácie moslimov v Európe? Na základe skutočnosti, že je to demografický problém? Áno, samozrejme! Preto, lebo je to otázka integrácie? O tom niet pochyb! Podľa môjho názoru prítomnosť moslimov v Európe nie je otázka islamu a Západu, ale naliehavý problém integrácie.

Podľa mňa je v tom však niečo iné: otázka identity. Príchod prisťahovalcov do akejkoľvek spoločnosti má vplyv na pojem hostiteľskej krajiny o sebe. Dôležité však je, ako niekto povedal, že hrádza oddeľujúca kresťanskú Európu od moslimského Východu sa prelomila, čo zmenilo kultúru Európy.

Prečo napríklad predchádzajúce diskusie o preambule bývalej európskej ústavy skončili tak trpkou? Prečo pristúpenie Turecka k Európskej únii vyvolalo takú vášnivú a bojovnú diskusiu? Všetky tieto otázky sú navzájom prepojené a všetky poukazujú na tzv. európske hodnoty a identitu.

Aby som to zdôraznil, európska identita by mala zahŕňať lojalitu jednotlivcov a prijať kultúrne dedičstvo.

(potlesk)

Európa ako miesto, kde môžeme žiť spoločne ako seberovní, si vyžaduje inkluzívnejšie občianstvo a lepšie riadenie kultúrnej rozmanitosti.

Aby sme zvládli integráciu moslimov do Európy a do našej európskej spoločnosti, potrebujeme politiky na všetkých úrovniach. Potrebujeme činnosť na európskej úrovni, ale aj vládne iniciatívy a miestne opatrenia. Potrebujeme demokratické riadenie kultúrnej rozmanitosti. Potrebujeme integrované perspektívy a politiky pre oblasť vzdelávania, mládeže a integrácie migrantov.

Aby sme vytvorili primerané kultúrne politiky, musíme vypracovať kultúrne štatistiky a ukazovatele s cieľom informovať subjekty s rozhodovacou právomocou a objasniť rozhodovací proces, ako aj monitorovať a vyhodnotiť realizáciu týchto politík. Musíme vybudovať demokratické občianstvo a účasť.

Potrebujeme vzdelanie v oblasti ľudských práv, vzdelanie pre oblasť občianstva a rešpektovania ostatných, vzdelanie pre medzikultúrne porozumenie a dialóg, vzdelanie o mediálnej gramotnosti, vzdelanie

o náboženstve a vierovyznaní a dialóg v rámci náboženstva a medzi náboženstvami. Musíme sa učiť o medzikultúrnych kompetenciách a vzdelávať o nich našich občanov.

Musíme vypracovať stratégie pre mestské oblasti a politiky pre medzikultúrny dialóg. Potrebujeme politiky zamerané na mládež založené na rovnakých príležitostiach. Musíme zoširoka zapojiť občiansku spoločnosť, mládež, náboženských predstaviteľov a médiá. Takisto musíme rozšíriť a rozvinúť program medzikultúrneho dialógu v medzinárodných vzťahoch a, samozrejme, dať mu prioritu.

Ako môžeme žiť spolu v našom globalizovanom svete, kde neustále dochádza ku konfliktom a kde kultúrne a náboženské zlomové línie rozdeľujú našu spoločnosť? Toto je globálny problém, ktorému Aliancia civilizácií čelí a ktorý musí konkrétne vyriešiť.

Zmena tohto globálneho problému na „glokálne“ ciele je preto hlavnou úlohou aliancie. „Glokálny“ znamená, že k cieľom treba pristupovať najmä z globálneho hľadiska, ale realizovať ich na miestnej úrovni.

To znamená, že aliancia sa do veľkej miery spolieha na Európsku úniu, že bude realizovať agendu dobrého riadenia kultúrnej rozmanitosti v európskom regióne, pričom nemá na mysli len členov Európskej únie, ale aj jej susedné krajiny, najmä krajiny v oblasti Stredozemia.

Preto som veľmi rád, že bol schválený akčný plán o spolupráci medzi Európskou úniou a Alianciou civilizácií, ktorý poskytne solídny základ na dosiahnutie konkrétnych cieľov a realizáciu praktických projektov.

Dovoľte mi zdôrazniť, aké by to bolo dôležité a významné, keby sa Európsky rok medzikultúrneho dialógu mohol rozšíriť do dlhodobého, udržateľného rámca na podporu dobrého riadenia medzikultúrnej rozmanitosti, a v tejto súvislosti chválím slová Jeho Excelencie predsedu.

Som si istý, že by to malo obrovský vplyv na podporu národných stratégií pre medzikultúrny dialóg spolu s opatreniami a programami v oblasti vzdelávania, médií, migrácie a mládeže, pričom som požiadal krajiny, aby ich navrhli a realizovali. Toto je návrh, ktorý som predložil v apríli minulého roka a na ktorý by som chcel zamerať vašu pozornosť, a chcel by som požiadať vážené poslankyne a vážených poslancov, aby ho podporili.

Ďalšia oblasť, v ktorej si aliancia želá spolupracovať, je Únia pre Stredozemie. Cieľom je pomôcť zlepšiť a riadiť kultúrnu rozmanitosť a medzikultúrny dialóg vrátane dialógu medzi vierovyznaniami v rámci európskych a moslimských spoločností a komunít a medzi nimi.

Poviem to rovno: súčasné medzinárodné ťažkosti a čoraz väčší strach, ktorý pociťujeme pri spolunažívaní vo vzájomnom rešpekte podporili zavádzajúci názor, že kultúry neodvratne smerujú ku kolízii, čo povedie k stretu civilizácií.

Čelíme rastúcej polarizácii, ktorá vzniká na základe stúpajúceho napätia vyplývajúceho z rôznych politických problémov a rastúcich kultúrnych stereotypov. Je úplne samozrejmé, že politické konflikty možno vyriešiť len na základe politických rokovaní. Dlhodobé riešenie napätia, napríklad medzi moslimskými a západnými spoločnosťami, nemožno dosiahnuť dovtedy, kým sa úspešne nevyriešia niektoré dobre známe príčiny nepriateľstva.

Takisto je však pravda, že mierové dohody platia len zriedka, ak nemajú silnú podporu v zainteresovaných spoločnostiach. V minulosti padli mnohé mierové dohody pre hlboko zakorenenú nedôveru a nepriateľstvo, ktoré rozdeľujú ľudí z hľadiska kultúry a náboženstva.

Ide o to, že všetky zistenia sú jednomyselné a ukazujú na veľké rozdiely v tom, ako obyvatelia západu a moslimovia na seba nazerajú, pričom moslimovia považujú obyvateľov západu za povýšeneckých a dominantných a obyvatelia západu považujú moslimov za fanatických a netolerantných. Okrem toho, sociálno-ekonomická marginalizácia a diskriminácia spôsobujú odcudzenie a netoleranciu, ako aj zväčšenie priepasti medzi moslimami a západnou verejnosťou.

Toto takzvané rozdelenie, ktoré proti sebe stavia dva fiktívne monolitické bloky, islam a Západ, podporuje ďalšie stereotypy a polarizáciu a podporuje vznik extrémizmu. Dovoľte mi však zdôrazniť, že väčšina ľudí odmieta extrémizmus v spoločnosti a podporuje rešpektovanie náboženskej a kultúrnej rozmanitosti. Moslimovia aj nemoslimovia sa obávajú problémov bezpečnosti a hrozieb sociálnej polarizácie. Milióny moslimských rodín majú strach, že stratia svoje deti pre náboženský a politický extrémizmus.

Na vyriešenie tohto problému by sme mali vypracovať nové stratégie na riadenie a propagáciu dialógu medzi vierovyznaniami ako súčasť kultúrnej rozmanitosti založenej na univerzálnych ľudských právach. Inými

slovami, vytvorenie potrebných podmienok pre trvalo udržateľný mier si vyžaduje úsilie rôzneho druhu, zamerané na posun v myslení medzi rozdelenými spoločnosťami. To je môj prvý záver.

Môj druhý bod sa týka potreby dať politickú prioritu rozvoju demokratického riadenia kultúrnej rozmanitosti.

V Európskej únii to zahŕňa vytvorenie kolektívnej identity medzi jej občanmi – bez ohľadu na ich pôvod a etnickú príslušnosť, jazyk, filozofické presvedčenie, politickú a náboženskú príslušnosť – aby vyznávali spoločné hodnoty, postoje a projekty a spoločnými silami budovali spoločnú budúcnosť. Preto by kultúrna rozmanitosť mala ísť ruka v ruke s ochranou ľudských práv a základných slobôd, rovnakými príležitosťami pre všetkých, hospodárskou solidaritou a sociálnou súdržnosťou.

Týmito záležitosťami sa, žiaľ, nemôžeme zaoberať v takom krátkom čase, preto je potrebné dlhodobé úsilie. Pravdepodobne budeme mať chuť to vzdať, nikdy však nesmieme rezignovať, pretože malé zmeny okolností môžu vyvolať veľký posun v správaní. Presne toto potrebujeme, aby sme mohli spoločne nazívať vo vzájomnom rešpekte a uznaní našich etnických, jazykových, kultúrnych a náboženských rozdielov.

Naliehavosť tejto úlohy nemožno podceňiť. Som si však istý, že na základe práce a záväzku zvládneme spolunažívať v integrovaných spoločnostiach. Ďakujem vám veľmi pekne za vašu pozornosť.

(Parlament tleskal rečníkovi postojáčky.)

Predseda. – Vážený pán prezident Sampaio, v mene Európskeho parlamentu vám ďakujem za tento skvelý prejav, ako aj za váš záväzok, ako predstaviteľa OSN, voči Aliancii civilizácií a medzikultúrnemu dialógu.

Keďže ste spomenuli Úniu pre Stredozemie, využijem túto príležitosť a informujem vás, že na mimoriadnej plenárnej schôdzi, ktorá sa konala 12. a 13. októbra v Jordánsku Euro-stredomorské parlamentné zhromaždenie – vrátane zástupcov z Izraela, Palestíny, arabských krajín, Európskeho parlamentu a národných parlamentov Európskej únie – prijalo vyhlásenie o mierovom procese na Strednom východe.

V novembri sa tu, v rokovacej sále Európskeho parlamentu v Štrasburgu, stretne niekoľko sto mladých ľudí zo všetkých krajín, ktoré tvoria Úniu pre Stredozemie, aby sa zapojili do dialógu civilizácií – dialógu kultúr. Sme zaviazaní vašimi cieľmi, pán prezident, a želáme vám, aby ste splnili svoje záväzky voči Aliancii civilizácií. Európsky parlament vás podporuje. Vaše ambície sú našimi ambíciami.

Ďakujem vám, pán prezident Sampaio, za vašu návštevu Európskeho parlamentu. *Obrigado.*

(potlesk)

PRESEDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

6. Hlasovanie (pokračovanie)

Predsedaajúci. – Dámy a páni, po prejave o Aliancii civilizácií musíme zostúpiť na zem a pokračovať v hlasovaní.

6.1. Zhodnotenie dohody o údajoch PNR medzi EÚ a Austráliou (A6-0403/2008, Sophia in 't Veld) (hlasovanie)

– *Pred hlasovaním o odseku 1 písm. g):*

Sophia in 't Veld, spravodajkyňa. – Vážený pán predsedaajúci, v zhode s tieňovými spravodajcami Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov (PPE-DE), Socialistickej skupiny v Európskom parlamente (PSE) a Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie (Verts/ALE), by som rada navrhla ústny pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh k odseku 1 písm. g). Pozostáva z dvoch malých zmien.

Prvá zmena je, že nahradíme slovo „nesplňa“ v druhej vete slovami „nie je v súlade“, takže druhá veta bude znieť: „a v dôsledku toho táto dohoda nie je v súlade s EÚ a medzinárodnými normami na ochranu údajov“.

Druhá malá zmena sa týka poslednej vety, kde by som rada nahradila slovo „zostáva“ slovami „by mohla zostať“, takže veta by znela: „domnieva sa, že dohoda by tak mohla zostať otvorená právnym námietkam“.

Predseda júci. – Pani in 't Veldová, mám otázku: Mám pravdu, keď sa domnievam, že v prípade, že váš ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bude prijatý, nahradí to hlasovanie po častiach? Inými slovami, ak bude váš ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh prijatý, môžeme hlasovať o odseku ako celku. Mám pravdu?

Sophia in 't Veld, spravodajkyňa. – Pán predseda júci, áno, pokiaľ viem, pretože Socialistická skupina v Európskom parlamente (PSE) požiadala o hlasovanie po častiach, keďže nesúhlasila so strednou časťou. Ak bude môj ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh prijatý – pozerám sa na tieňovú spravodajkyňu skupiny PSE: áno, súhlasí so mnou – potom budú súhlasiť s odsekom ako celkom, takže by sme mohli hlasovať o odseku ako celku.

(Parlament prijal ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh)

6.2. Výzvy v súvislosti s kolektívnymi zmluvami v EÚ (A6-0370/2008, Jan Andersson) (hlasovanie)

– *Pred začiatkom hlasovania:*

Jacek Protasiewicz, v mene skupiny PPE-DE. – (PL) Vážený pán predseda júci, rád by som vás informoval, že po včerajšej diskusii počas schôdze našej Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov (PPE-DE) sme ako skupina stiahli tri pozmeňujúce a doplňujúce návrhy: Pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 6 k odseku 9, pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 8 k odseku 15 a pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 10 k odseku 24. S radosťou vás môžem informovať, že tieto tri pozmeňujúce a doplňujúce návrhy boli stiahnuté.

– *Po hlasovaní:*

Emilio Menéndez del Valle (PSE). – (ES) Vážený pán predseda júci, pri všetkej úcte musím predniesť nasledujúcu pripomienku.

Po veľmi náležitom a citlivom prejave o Aliancii civilizácií, ktorý predniesol predstaviteľ OSN, ste pokračovali v schôdzi slovami – možno ich máte poruke –, ktoré zneli viac-menej takto:

„Dobre, a teraz, po prejave o Aliancii civilizácií, sa musíme vrátiť na zem.“

Vážený pán predseda júci, musím, žiaľ, povedať, že vaša poznámka nebola v súlade s parlamentnou zdvorilosťou a bola nevhodná vo vašom postavení ako predsedajúceho.

Predseda júci. – Musíte si uvedomiť, že jednou z právomocí predsedajúceho – a moji kolegovia podpredsedovia to často robia – je neškodne komentovať udalosti v Parlamente. Tieto komentáre musíte chápať v kontexte ich obsahu a zámeru.

Môžem vás ubezpečiť, vážený pán poslanec, že môj zámer bol úplne pozitívny.

Ak však vy alebo iní poslanci považujete túto nevinnú a benevolentnú poznámku za rušivú, považujte ju za odvolanú.

6.3. Demokracia, ľudské práva a nová dohoda o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Vietnamom (hlasovanie)

– *Pred začiatkom hlasovania:*

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, rád by som urobil čisto vecnú opravu. Hovorí sa o Zjednotenej budhistickej cirkvi Vietnamu, teda to, že kedysi patrila k najväčším organizáciám budhistov v južnom a strednom Vietname. V skutočnosti hovorí o tom, že už neexistujú voľne dostupné a spoľahlivé informácie, veta by preto mala znieť takto: „ktorá je najväčšou organizáciou budhistov vo Vietname“.

(Parlament prijal ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh)

7. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

– Návrh rozhodnutia: Schválenie nominácie barónky Catherine Ashtonovej za členku Európskej komisie (B6-0575/2008)

Toomas Savi (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, vítam vymenovanie barónky Ashtonovej za členku Komisie a rád by som poukázal na skutočnosť, že bola ocenená šľachtickým titulom, čo hovorí o jej vynikajúcej práci pre Spojené kráľovstvo. Pevne verím, že bude takou dobrou komisárkou ako ostatní šľachtici pred ňou. Vláda Margaret Thatcherovej vymenovala lorda Cockfielda za komisára Spojeného kráľovstva v roku 1984. V Bruseli urobil vynikajúcu kariéru tým, že položil základy pre jednotný trh.

Barónka Ashtonová by si zabezpečila miesto v histórii Európskej únie tým, že by dala podnet na obnovenie rokovaní z Dauhy. Je to veľký problém, no úspešné ukončenie rokovaní by nesmierne pomohlo rozvojovým krajinám.

– Návrh uznesenia: Európska rada (B6-0543/2008)

Jim Allister (NI). – Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti spoločnému návrhu o samite Európskej rady pre jeho duplicitu po írskom referende a bláznivé lipnutie na cieľoch týkajúcich sa zmeny klímy, ktoré poškodzujú ekonomiku. Oznámenie pokrytecky potvrdzuje rešpektovanie írskoho odmietnutia Lisabonskej zmluvy a potom okamžite začína tvrdiť kódovaným jazykom týchto dokumentov, že Íri sa podriaadia. Takzvané rešpektovanie demokratického rozhodnutia voličov je očividne predstierané.

Teraz všetci čelíme hlbokkej hospodárskej kríze, najhoršej, akú si väčšina z nás pamätá, a EÚ sa zaoberá dodržaním klimatických cieľov. Priemysel a naše hospodárstva si teraz nemôžu dovoliť túto čoraz vyššiu záťaž ekologického zdaňovania. Dosiahneme len to, že náš výrobný priemysel sa bude čoraz viac presúvať na Ďaleký východ.

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som sa zmieniť o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 3, v ktorom sme kritizovali množstvo komisárov za to, že bagatelizovali dlhodobé žiadosti Európskeho parlamentu, aby navrhol právne predpisy pre lepší dohľad nad finančným trhom. Toto je reálna situácia, myslím si však, že je takisto potrebné uviesť, že členské štáty musia prevziať svoj podiel viny. Aj keby sa Komisia pokúsila o nejaký krok, myslím si, že by sa to stretlo s veľkým odporom. Komisia má však stále zodpovednosť, a aj keď máme reguláciu založenú na zásadách a nie na pravidlách, napriek tomu musí byť dôsledná, veď mierna regulácia nefungovala.

Takisto som sa chcela zmieniť o odseku 20, v ktorom Parlament znovu opakuje svoj rešpekt voči výsledkom írskoho referenda a výsledkom ratifikačného procesu v ostatných členských štátoch. Počas diskusie o írskom referende sa stále znovu tvrdilo, že Parlament nebude rešpektovať výsledky. Odhladnuc od iných vecí, Parlament v tomto prípade nemá žiadne kompetencie a žiadnu právomoc konať tak či onak. Na rozdiel od svojho kolegu pána Allistera však toto stanovisko vítam.

Pokiaľ ide o odsek 20, myslím si, že je možné riešiť obavy írskych občanov pred európskymi voľbami, nemali by sme však podceňovať to, čo je tu potrebné. Takisto sa v ňom tvrdí, že Parlament je pripravený ponúknuť pomoc pri dosahovaní širšieho konsenzu na základe väčšej informovanosti. Myslím, že by sa to malo sformulovať „dosiahnuť konsenzus na základe lepšej informovanosti“.

Daniel Hannan (NI). – Vážený pán predsedajúci, najnebezpečnejšia veta v súčasných politikách je „treba niečo urobiť“. Politici majú neodôvodnený a neprimeraný strach z toho, že to bude vyzeráť tak, akoby nič nerobili a to, čo to „niečo“ znamená, je sekundárne, ako sme to mali možnosť vidieť počas finančnej krízy. Nezáleží na tom, čo to „niečo“ je – 500 miliárd GBP v Británii, 500 miliárd EUR v Európe, 850 miliárd USD v Spojených štátoch – v poriadku, to je „niečo“ a poďme na to. Nezáleží na tom, aké to má praktické následky.

Pravda je, že nemôžete vydávať zákony proti recesiám, tak ako nemôžete vydávať zákony na určenie dráhy slnka alebo mesiaca. Teraz musíme napraviť roky, počas ktorých boli ľahko poskytované úvery za tých istých vlád, ktoré prídlho udržiavali príliš nízku úrokovú mieru. Išlo o politické rozhodnutie, nie trhové, a vzduch nafúkaný do balóna teraz uniká von. Jediná praktická zmena, ktorá sa dosiahla znárodnením našich bánk a týmito obrovskými zárukami je to, že namiesto zníženia daní na pomoc ľuďom v ťažkých časoch na nich kladieme ďalšiu obrovskú záťaž. Naši daňoví poplatníci zaplatia veľkú cenu za našu nafúkanosť.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – Vážení pán predsedajúci, pokiaľ ide o pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 9, proti ktorému naša skupina hlasovala, pre Skupinu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov (PPE-DE) bolo dôležité, aby bol demokratický proces ukončený bez skratiek, ktoré spôsobujú demokratický deficit, najmä po prípade obchodovania s emisiami, pri ktorom parlamentný proces nemožno opísať lichotivým spôsobom. Boli sme svedkami klamlivých trikov, manipulácií a nakoniec aj spravodajkyne ignorujúcej politickú vôľu svojej vlastnej skupiny.

Je to ešte relevantnejšie vzhľadom na mŕtvý bod, na ktorom uviazla Rada minulý týždeň. Skupina PPE-DE ponúkla riešenie problému poškodzovania priemyslu pri súčasnom pokroku v obmedzovaní zmeny klímy. Preto nielen priemysel EÚ, ale aj odborové zväzy podporujú náš návrh na referenčné porovnanie (benchmarking) s cieľom nahradiť nákladný systém obchodovania s emisiami. Sme zjednotení v snahe znížiť množstvo škodlivých emisií. O tom niet pochyb.

Otázka zní, ako to urobiť. Naším prvým záujmom musí byť naša planéta, tvrdím však, že opatreniam potrebným na zastavenie zmeny klímy nepomôže hospodársky pokles vedúcich ekologických hospodárstiev, čo povedie k nezamestnanosti v EÚ.

Peter Skinner (PSE). – Vážení pán predsedajúci, Európska parlamentná labouristická strana (EPLP) víta obsah tohto spoločného uznesenia a návrhu o finančnej klíme a širšom hospodárstve. Pokiaľ ide o to, čo môžeme ďalej urobiť, je pravda, že Parlament stanovil sériu požiadaviek – ktoré boli do istej miery akýmsi zoznamom želaní – ako aj konkrétne návrhy, čo treba urobiť. Niekedy sme zašli ďalej ako Komisia. Niekedy sme skutočne boli svedkami slabého textu, ako aj návrhu dobrého textu Parlamentom – možno z národných dôvodov alebo pre politické záujmy.

Tieto problémy sú však dnes dosť relevantné a vzťahujú sa na podmienky, v ktorých sa nachádzame. Viac než predtým treba posilniť štruktúry dohľadu, ale na globálnej úrovni, nielen na európskej úrovni. Musíme hľadiť nad rámec Európskej únie. Preto musíme tiež zvážiť to, čo sa deje v rámci rozvojovej pomoci vo svete. Musíme zvýšiť naše rezervy, aby sme mohli riešiť rozvojové otázky, a nie ich ignorovať, a dúfam, že tým dosiahneme hospodársku rovnováhu, ktorá je vo svete taká potrebná. Je našou povinnosťou venovať pozornosť týmto otázkam. Takisto je našou úlohou urobiť viac, preto k tomuto bodu predložím viac písomne.

Ivo Strejček (PPE-DE). – Vážení pán predsedajúci, rád by som zhrnul dôvody, prečo som hlasoval proti uzneseniu. Po prvé, posilnenie úlohy štátu je zlá odpoveď, ak hľadáme spôsob, ako sa dostať z finančnej krízy. Po druhé, väčšia regulácia a vytvorenie nového paneurópskeho orgánu dohľadu bez vyjasnenia právomocí nie sú prostriedkami, ako túto krízu napraviť. Po tretie, Lisabonská zmluva nemôže po odmietnutí írskym ľuďom vstúpiť do platnosti. Preto by Európska rada mala rešpektovať výsledok írskeho referenda. Po štvrté, Európska rada nie je ochotná vzdať sa svojich vlastných nereálnych a mimoriadne nákladných cieľov týkajúcich sa zmeny klímy. To nakoniec negatívne ovplyvní životný štandard obyčajných ľudí.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Vážení pán predsedajúci, dovoľte mi na úvod povedať, že je správne povedať, že Lisabonská zmluva nemôže vstúpiť do platnosti, kým ju neschvália všetkých 27 členských štátov, to však neznamená, že Európa nemôže napredovať, a ja nechcem zažiť, ako Európa napreduje bez Írska. Ako vedúci volieb za stranu Fine Gael v poslednej referendumovej kampani chcem objasniť, že pozícia Írska je a mala by byť taká, že chceme byť v centre Európy. Už nechceme byť ostrovom za ostrovom, ktorému vládnu britské záujmy. Rešpektujeme, že Británia má svoje záujmy – má na ne právo. Naše záujmy sú však iné a ja nechcem, aby ktorýkoľvek britský poslanec Parlamentu vstal a hovoril za mojich voličov alebo za írske záujmy.

Chcem povedať, že poslanci Európskeho parlamentu v skupine PPE-DE za stranu Fine Gael podporujú všeobecné zameranie správy zo zasadnutia Európskej rady, neakceptujú však to, že Parlament by mal zvážiť, „že je možné rozptýliť obavy, ktoré vyjadril írsky ľud s cieľom zabezpečiť prijateľné riešenie pre všetkých pred európskymi voľbami“, keďže je to na zvážení írskeho ľudu, na jeho úsudku a načasovaní. To je pripomienka, ktorý chceme zaznamenať.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Nie som veľmi nadšená obsahom nášho spoločného uznesenia a takisto som nebola príliš nadšená prejavom predsedu Rady pána Sarkozyho. Napriek tomu považujem zhodu alebo schopnosť dohodnúť sa na nejakom spoločnom výstupe za veľmi dôležitý čin, pretože to najhoršie, čo by sme mohli Európanom oznámiť, je, že nie sme schopní sa na niečom dohodnúť. Chcela by som však vyzvať na trochu zdravého rozumu. Máme tu tri javy. Jedným je, samozrejme, finančná kríza, druhým je recesia a tretí sa týka v podstate vplyvu globalizácie na náš vnútorný trh. Na to som tu upozorňovala už veľa, veľa mesiacov, dokonca niekoľko rokov. Nie sme schopní zastaviť tempo rastu nárokov na európsky priemysel a nie sme, samozrejme, schopní podobný nárast ani vyjednať na úrovni WTO. To je náš veľký problém, táto nekompatibilita.

– Odporúčanie: Harlem Désir (A6-0373/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, ako všetci vieme, dočasná agentúrna práca v Európskej únii zažíva obrovský nárast. Na jednej strane je to dobré, pretože vzniká mnoho pracovných miest, ale vnútroštátne predpisy, ktoré sa podstatne líšia, znamenajú, že doteraz bol jej vplyv skôr negatívny, najmä pre pracovníkov, pretože výsledkom nízkych miezd dochádza k dampingu miezd, a tým aj k prepúšťaniu miestnych pracovníkov. Nakoniec to vedie aj k narušeniu hospodárskej súťaže, najmä pre malé a stredné podniky, a zvyhodňuje to tých, ktorí prijímajú čo najviac lacných dočasných pracovníkov.

Naším cieľom musí byť regulovať pomocou smerníc dočasnú agentúrnu prácu pre Európsku úniu ako celok a najmä stanoviť, aby sa s dočasnými pracovníkmi zaobchádzalo rovnako ako so zamestnancami daného podniku, pokiaľ ide o pracovné a zamestnanecké podmienky. Bolo by to v záujme Európy ako miesta podnikania a najmä v záujme pracovníkov, čím by sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže podnikov.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, akýkoľvek pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh k tejto smernici bez ohľadu na svoju relevantnosť, by znamenal značné predĺženie legislatívneho procesu, pričom dočasní pracovníci by na dlhý čas ostali bez ochrany. Túto smernicu sme očakávali už veľa rokov. Je takisto výrazom dohody medzi sociálnymi partnermi. Preto som hlasovala za zamietnutie akýchkoľvek pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov.

– Správa: Roberta Angelilli (A6-0404/2008)

Neena Gill (PSE). – Vážený pán predsedajúci, hlasovala som za túto správu, pretože mám záujem o bezpečnosť detí, ktoré používajú online technológiu. Túto otázku nastolilo mnoho voličov z môjho volebného obvodu vo West Midlands. Viem, že mnoho rodičov a učiteľov sa čoraz viac obáva, že sa deti dostanú k materiálu, ktorý je nevhodný a potenciálne nebezpečný.

Rozvoj internetu na vplyvné celosvetové médium zvýšil nebezpečenstvo pre mládež na celom svete. Z nedávneho výskumu v Spojenom kráľovstve vyplynulo, že 1 z 10 detí, ktoré využívajú diskusné skupiny, prišlo cez internet do styku s pedofilmi. Aj keď internet ponúka deťom svet zábavy, príležitostí a vedomostí, musíme zaviesť opatrenia, aby boli deti na internete v bezpečí. Domnievam sa, že je našou povinnosťou chrániť deti pred škodlivým materiálom a škodlivým správaním niektorých ľudí na internete.

Európsky parlament musí zohrávať dôležitú úlohu pri znižovaní dostupnosti nevhodného a nelegálneho materiálu a zvyšovaní informovanosti verejnosti o nebezpečenstvách pri používaní online technológie. Preto vítam túto správu a úsilie EÚ o ochranu našich detí. Deti by mali mať možnosť využiť výhody všetkých príležitostí, ktoré táto technológia ponúka, bez strachu pred tými, ktorí by im mohli ublížiť.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, internet je sám osebe veľmi pozitívny vynález, ale čoraz viac ho využívajú kriminálnici, čím sa vysvetľuje nárast jedného z najodpornejších zločinov, ktorým je obchodovanie s detskou pornografiou.

Predstavte si, že len za minulý rok sa o 16 % zvýšil predaj takéhoto materiálu cez internet – a pridajte k tomu fakt, že na tento účel, na výrobu týchto fotografií sa za jediný rok zneužilo viac ako 20 000 detí – a získate obraz o rozmere tohto problému. Naše ciele musia byť nasledovné: nulová tolerancia v prípadoch zneužívania detí, prísne tresty pre páchatelov a maximálna ochrana detí, ktoré využívajú internet.

Vítam balík opatrení, ktorý podporil Európsky parlament, ktorý siaha od núdzových liniek až po inštaláciu systémov blokovania a vzdelávanie na posilnenie polície a systémov vysledovateľnosti finančných pohybov.

Táto správa Európskeho parlamentu je veľmi dôležitá, pretože vyslala veľmi silný signál na ochranu najslabších členov našej spoločnosti, našich detí.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Internet je veľkým pomocníkom, ale zároveň veľkým nebezpečenstvom hlavne pre deti. Deti sú oveľa zručnejšie pri práci s počítačom ako ich rodičia, preto si dospelí veľakrát neuvedomujú obrovské nástrahy, s ktorými sa práve deti môžu stretnúť pri niekoľkohodinovom surfovaní na internete. Vítam túto správu a v hlasovaní som jej vyjadrila svoju podporu.

Verím, že program bezpečného internetu pomôže odstrániť veľkú generačnú priepasť v znalostiach o používaní internetu. Potrebujeme informačnú kampaň smerom k rodičom a učiteľom. Podporujem vytvorenie kontaktných miest v jednotlivých krajinách EÚ, v ktorých bude možné oznámiť nelegálne aktivity v súvislosti s bezpečnosťou na internete.

Matti Juhani Saari vo Fínsku tiež umiestnil na internet stránku YouTube videá, ktoré zachycujú, ako na strelnici strieľa z pištole. Desať mladých ľudí padlo za obeť tomuto šíalenému strelcovi v škole vo fínskom meste Kauhajokki. Vážení kolegovia, verím, že prostredníctvom tohto programu sa nám podarí znížiť riziko a mladiství nebudú mať prístup k takýmto videám na internete.

Jan Březina (PPE-DE). – (CS) Podporil som správu pani Angelilliovej, pretože sa domnievam, že prispeje k boju proti zneužívaniu detí na internete. Chcel by som zdôrazniť zlepšovanie nástrojov, ktoré majú k dispozícii policajné útvary. Konkrétne ide o vytvorenie európskej databázy detských pornografických materiálov, napojenej na oznámenie krízových liniek, ktorú by mali k dispozícii policajné útvary. Tento nástroj bude veľmi užitočný v prípade nákupu obrázkov formou priamej výmeny súborov peer-to-peer na overenie toho, či sa obrázok už na internete objavil a či sa v tejto záležitosti prípadne nevedlo vyšetrowanie, aby sa predišlo zbytočnému zdvojeniu vyšetrowania. Účinným opatrením by bolo aj umiestnenie sledovania stôp platieb uskutočnených na stránkach s detskou pornografiou, a to pri plnom rešpektovaní noriem týkajúcich sa ochrany súkromia a bankového tajomstva.

Doterajšie skúsenosti ukazujú, že bezpečnosť detí na internete možno zaistiť len na základe prístupu na viacerých úrovniach, do ktorého by boli zapojené deti, rodiny, školy, všetci operátori v telekomunikačnom sektore, poskytovatelia internetových služieb a štátne inštitúcie. Je nutné zvýšiť informovanosť a prevenciu, čo by po technickej stránke podporilo a uľahčilo ohlasovanie prípadov a zlepšilo možnosť ich vyšetrowania policajnými útvarmi. Som presvedčený, že k tomu program pre bezpečnejší internet môže prispieť.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Dovoľte mi doplniť pondelňajšiu diskusiu o ochrane detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie. Samozrejme, že som správu podporila a veľmi ju vítam. No v programe, ktorý sme schválili, sa nekladie dôraz na zjednotenie terminológie, pokiaľ ide o nebezpečný obsah. Členské štáty sa takisto líšia v tom, čo je len nepovolené a čo je už trestné. To, samozrejme, sťažuje boj so zločinom využívajúcim internet, ktorý nepozná hranice štátu ani kontinentu. Harmonizácia v tejto oblasti by mala byť v záujme detí našou prioritou.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Vážení pán predsedajúci, hlasoval som jednoznačne v prospech tejto správy. Treba uvítať, že Európa chce urobiť niečo pre ochranu detí pred mnohými nebezpečenstvami, ktoré internet v súčasnosti predstavuje. Mladí ľudia prichádzajú do styku s internetom vo veľmi mladom veku a, samozrejme, sú vystavení jeho hrozbám.

Odhaduje sa, že 9 z 10 detí vo veku od 8 do 16 rokov prišlo do kontaktu s pornografickým materiálom na internete. Obchodníci s pornografiou, ktorí využívajú online technológie, sú čoraz nebezpečnejší. Odhliadnuc od toho, že sa na internete môžu dostať do kontaktu s pedofilmi a obchodníkmi s pornografickým materiálom, môžu dôjsť do styku aj s internetovými kasínami, ktoré majú agresívne predajné techniky. Najmä malé deti si často neuvedomujú takéto nebezpečenstvo.

Preto záleží na rodičoch, školách a učiteľoch, ale aj na politikoch, aby pred tým ochránili deti. Musia vykonávať kontrolu a zvyšovať informovanosť, najmä medzi najmladšími členmi spoločnosti, pretože tí sú najcitlivejší a najzraniteľnejší.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Ďakujem, pán predsedajúci. Hlasovala som za správu, pretože sa domnievam, že je veľmi dôležitá. Je ťažké vyriešiť v jedinom dokumente množstvo problémov, ktoré nastávajú, keď deti využívajú komunikačné technológie. Tento program je však potrebný z organizačných dôvodov. Pri diskutovaní o vplyve nových technológií hovoríme o sociálnych, vzdelávacích, kultúrnych a iných výhodách a negatívny vplyv si uvedomíme len veľmi neskoro. Existujúce mechanizmy pre zákaz produktov, ktoré majú negatívny vplyv, sú veľmi dôležité pri minimalizovaní rizika, zároveň však spolu s nimi potrebujeme preventívne programy. Teraz, keď máme spoločný európsky program, musí mať v tejto súvislosti každý členský štát svoj vlastný národný program. Musíme zvýšiť informovanosť spoločnosti o tomto probléme, a učiť deti, ako inteligentne používať IKT. Ďalej musíme vyriešiť hrozbu tzv. počítačovej závislosti. Je potrebné integrované úsilie, čo je ďalšia úloha, ktorú musia riešiť národné vlády.

– **Správa: Françoise Grossetête (A6-0346/2008)**

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Ďakujem za slovo pán predsedajúci, ďakujem zároveň pani Grossetétovej za správu o návrhu smernice, v ktorej ide o zmeny podmienok povolení pri uvádzaní liekov na trh. V hlasovaní som ju podporil. Znamená pokrok v harmonizácii legislatívy i ochrany spotrebiteľa, znižuje byrokráciu, zvyšuje flexibilitu a je prínosom pre bezpečnosť a zvýšenie informovanosti pacienta. Súčasne zjednodušuje činnosť a znižuje náklady stredne veľkých farmaceutických firiem.

Oceňujem jasné vystúpenie komisára Verheugena v otázke distribúcie falšovaných liekov, nekvalitných generík, napodobenín často iba s placebo efektom a zakázaných liekov a vakcín na ilegálnom čiernom trhu, ktoré takýmto spôsobom prenikajú k európskym občanom. Takáto činnosť je zločin. V najbližšom období Komisia pripraví právny akt na posilnenie doterajšej legislatívy v tejto oblasti, aby žiaden takýto liek nemohol byť distribuovaný, a zavedú sa sankcie proti osobám, ktoré si budú takto počiť. Komisár zároveň garantoval, že účinné lieky budú musieť byť vyrábané na základe uznávaných Európskych noriem a výrobných postupov.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Musím reagovať na dnešnú diskusiu, v ktorej som, samozrejme, povedala, že veľmi vítam túto správu. Zaznela tam ale požiadavka, aby všetky lieky s rovnakou účinnou látkou mali aj rovnaký firemný názov, aby to neplietlo pacientov a nepredávkovali sa. Pre laikov to možno znie logicky, ale lieky sa stále inovujú a navyše aj lieky s rovnakou či podobnou účinnou látkou sa líšia množstvom ďalších zložiek. Vyčítať Komisii, že nezariadila zjednotenie firemných názvov, je absurdné a svedčí to o nepochopení toho, ako systém funguje bez ohľadu na to, aké kompetencie vôbec má Európska únia.

– Správa: Toine Manders (A6-0195/2008)

Neena Gill (PSE). – Vážený pán predsedajúci, som veľmi rada, že tento Parlament sa konečne zaoberá nedostatkami v smernici o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností z roku 1994 tak, aby investície spotrebiteľov boli lepšie chránené. V dlhodobom horizonte ochráni takmer 40 000 pracovných miest v Európe. Táto správa ma osobitne zaujala, pretože zahŕňa problematiku, ktorá priamo ovplyvňuje mnoho mojich voličov. V Spojenom kráľovstve v porovnaní s inými európskymi krajinami existuje najviac vlastníkov nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním. Takto sa ubezpečia, že Európa koná tak, aby ich chránila pred nečestnými obchodníkmi. Priemysel s nehnuteľnosťami s časovo vymedzeným užívaním v Spojenom kráľovstve má hodnotu približne 157 miliónov EUR ročne a táto smernica predstavuje dôležitý krok vpred pri odstránení bezohľadných agentúr, ktoré spotrebiteľom spôsobujú problémy a zlé meno oprávneným prevádzkovateľom. Tieto nové zjednodušené predpisy zabezpečia, že spotrebiteľia budú rovnako dobre chránení v celej EÚ, a vytvoria rovnaké podmienky na trhu s nehnuteľnosťami s časovo vymedzeným užívaním a ostatnými populárnymi dovolenkovými produktmi.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Som rada, že napriek politickému spektru došlo k dohode o harmonizácii legislatívy, ktorá ochráni všetkých Európanov, ktorí sa chystajú na dovolenku v zahraničí a chcú si prenajať bez rizika ubytovanie v zahraničí. Revízia smernice o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností eliminuje registráciu nesolidných poskytovateľov služieb, čo zvýši nádej, že sa nestanú obeťou podvodu, ako sa to dnes, žiaľ, často stáva.

Spotrebiteľia budú mať aj štrnásťdennú lehotu, možnosť na odstúpenie od zmluvy bez toho, aby museli platiť zálohu vopred, a zmluvu dokonca dostanú v jazyku, ktorému rozumejú, čo je dobrá správa aj pre českých občanov.

Gary Titley (PSE). – Vážený pán predsedajúci, rovnako ako moja priateľka a kolegyňa pani Gillová aj ja mám radosť, že sme vyriešili nedostatky tejto smernice.

Časovo vymedzené užívanie nehnuteľností je veľké odvetvie, no môže to byť aj veľký podvod. Napríklad som prišiel do styku so spoločnosťou s názvom Európska organizácia vlastníkov nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním, ktorá funguje v Španielsku – prakticky však z adresy na Gibraltári – a voliči mi povedali, že táto spoločnosť ich oslovila s tým, že ďalej predá ich nehnuteľnosti s časovo vymedzeným užívaním. Keď prišli do Španielska, čo ich stálo veľké výdavky, zistili, že nie je nikto, kto by chcel túto nehnuteľnosť kúpiť, ale že táto spoločnosť im chcela predáť ďalšie takéto nehnuteľnosti.

Snažil som sa skontaktovať s touto spoločnosťou niekoľko týždňov, ale nakoniec až tento týždeň sa mi to podarilo, pretože, čuduj sa svete, na druhej strane uvedených telefónnych liniek nikto nie je – a takisto sa zdá, že neodpovedajú ani na listy.

Dúfam, že urobíme rázne opatrenia, pokiaľ ide o podobné organizácie, ako je Európska organizácia vlastníkov nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním, pretože tomuto sektoru robia zlé meno a, úprimne povedané, poškodzujú imidž španielskeho dovolenkového priemyslu, o ktorý, ako viem, tak veľmi dbáte.

– Správa: Jan Andersson (A6-0370/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Nemohla som hlasovať za správu pána Anderssona. Nepáči sa mi, že tí, ktorí neboli spokojní s rozsudkom Súdneho dvora, sa dnes pokúšajú touto správou spochybniť výrok súdu vo veci Laval vo Švédsku. Voľný pohyb služieb patrí k výhodám Európskej únie a je potrebné, aby sa

členské štáty skôr lepšie postarali o to, aby zamestnanci aj podnikatelia boli lepšie informovaní o zásadách smernice o vysielaní pracovníkov, ktorá dnes existuje. Toto je ten správny spôsob, ako čeliť nelegálnemu zamestnávaniu, a tým aj dampingu na pracovnom trhu v Európskej únii, a nie spochybňovanie jurisdikcií. V demokratickej spoločnosti je potrebné právo dôsledne vymáhať a nie ho spochybňovať.

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, v prvej časti pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 24 sa uznáva, že sociálny damping bol faktorom, ktorý prispel k írskemu „nie“ Lisabonskej zmluve. Súhlasím s tým, ako aj s vetou, ktorá vyzýva Radu, aby prijala opatrenia na zabezpečenie rovnakej odmeny za rovnakú prácu. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh vyzýva všetky členské štáty, aby rešpektovali výsledok referenda v Írsku. To je úplne samozrejmé a okrem toho je to aj právnou povinnosťou všetkých členských štátov.

Okrem toho existuje požiadavka, že musíme dôkladne zrevidovať platné zmluvy s cieľom otvoriť cestu smerom k sociálnej Európe. Hovorím o tom, aby sme tento problém vyriešili. Dôkladná revízia platných zmlúv – znie mi to ako zničenie predpisov. Disponujeme už veľmi pozitívnymi právnymi predpismi o nediskriminácii a v súčasnosti pracujeme na ich vylepšení. Dosiahli sme spoločnú pozíciu o smernici o dočasnej agentúrnej práci. Tým sa podporia práva pracovníkov a dokáže to, že sociálne srdce Európy stále bije.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 16 vyzýva členské štáty, aby odmietli rozsudky Európskeho súdneho dvora. Takto sa to nerobí. Musíme preskúmať smernicu o vysielaní pracovníkov a zabezpečiť jej správnu transpozíciu vo všetkých členských štátoch a v prípade, že ju bude treba zmeniť, tak musíme urobiť, hĺbková revízia zmlúv však nie je potrebná.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, k hlasovaniu by som rád povedal, že členovia strany Fine Gael, medzi ktorých patrím aj ja, hlasovali za správu pána Anderssona, pretože sa zaoberá dôležitými problémami rozsudkov súdneho dvora vo veciach Viking, Laval a Rüffert, slúžiacim ako precedens, pokiaľ ide o hlavnú zásadu rovnakého zaobchádzania a rovnakej platby za rovnakú prácu.

V správe sa veľmi jasne uvádza, že právne predpisy nie sú dostatočné a že musíme dosiahnuť lepšiu rovnováhu medzi právami pracovníkov a slobodou poskytovania služieb, no odpoveďou nie je dôkladná revízia platných zmlúv EÚ, ako sa to žiadalo v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 24. Odpoveďou je zlepšiť právne predpisy, a z tohto dôvodu som hlasovala proti pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom č. 24 a 16, ktoré nie sú nápomocné a ktoré sú zbytočné, pretože neriešia potrebu právnych predpisov.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti správe pána Anderssona nielen preto, že text patrí do pracovného práva – ktoré patrí do právomocí členských štátov –, ale aj preto, lebo sa donekonečna odvoláva na Chartu základných práv a Lisabonskú zmluvu.

Samozrejme, nie je to prvá správa, ktorá sa toho dopúšťa, poukazuje to však na hlboké opovrhovanie írskymi voľcami, ktorí odmietli zmluvu, ako aj všetkými voľcami v Európe, ktorí nemali príležitosť vyjadriť svoj názor na Lisabonskú zmluvu demokratickým spôsobom.

Stále znova sa sľubuje, že Európa bude brať do úvahy vôľu ľudu, že sa niečo urobí na odstránenie demokratického deficitu a stále znova v tomto Parlamente dochádza k tomu, že sa nič nedeje. Problémom Európskej únie je dôveryhodnosť, ako aj deficit demokracie.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pracovala som s pánom Anderssonom ako tieňová spravodajkyňa Skupiny Únie za Európu národov, pričom som si plne uvedomovala význam problémov, ktorými sa táto správa zaoberala, pre môj vlastný odborový zväz, Solidaritu, ako aj ostatné odborové zväzy, rovnako ako pre našu politickú skupinu, ktorá sa citlivo stavia k sociálnym otázkam. V rukách držím list od Janusza Śniadeka, vedúceho odborového zväzu Solidarita, na túto tému.

Správa sa zameriava na potrebu rešpektovať práva odborových zväzov a význam dialógu medzi sociálnymi partnermi, výsledky takéhoto dialógu, najmä kolektívne dohody, a rešpektovanie zásady rovnakej mzdy za rovnakú prácu. Z tohto dôvodu som hlasovala za túto správu, aj keď, ako už v tomto pléne povedali niektorí moji kolegovia, odkazy na Lisabonskú zmluvu sú v tomto momente neoprávnené.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Chcela by som vysvetliť, prečo som nehlasovala za správu pána Anderssona.

Hoci táto správa je väčšmi vyvážená ako pôvodná verzia, ja a mnohí poslanci z našej skupiny z východnej Európy sme sa hlasovania zdržali. Samozrejme, že podporujeme zásadu rovnakého zaobchádzania, vnímame však nebezpečenstvo, že tento slogan by sa mohol pokúsiť zabrániť realizácii jednej zo základných slobôd

Európskej únie – voľnému pohybu pracovných síl. Je to dôležité najmä pre východnú Európu: naši pracovníci chcú získať prístup na pracovný trh západnej Európy, dokonca aj dočasne, aby zarobili viac, no myslím si, že je to dôležité aj pre hospodársky rozvoj Európskej únie ako celku.

Domnievam sa, že namiesto zmeny právnych predpisov na úrovni Európskej únie, ako sa to požadovalo, by sa pozornosť mala zamerať skôr na vykonávanie tejto smernice a nariadení v členských štátoch.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– Návrh rozhodnutia: Schválenie nominácie barónky Catherine Ashtonovej za členku Európskej komisie (B6-0575/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za legislatívne uznesenie, ktorým sa schvaľuje návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie z roku 2003, pokiaľ ide o súdnu právomoc, a ktorým sa zavádzajú pravidlá týkajúce sa rozhodného práva v manželských veciach, založeného na správe mojej nemeckej kolegyne pani Gebhardtovej. Vzhľadom na vzrastajúcu mobilitu občanov v rámci Európskej únie, ktorá viedla k zvýšenému počtu „medzinárodných“ párov, inými slovami, párov, v ktorých majú manželia rozdielne národnosti, alebo bývajú v rozdielnych členských štátoch, alebo v členskom štáte, v ktorom aspoň jeden z nich nie je štátnym príslušníkom, a z dôvodu vysokej miery rozvodovosti v Európskej únii sa stalo nevyhnutným upraviť zákony o rozhodnom práve a jurisdikciu v manželských záležitostiach, ktoré sa týkajú čoraz väčšieho počtu občanov každý rok. Naďalej by sme mali poukazovať na to, že zmluvy ustanovujú postupné vytvorenie spoločného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti prostredníctvom opatrení s cieľom podporovať „kompatibilitu pravidiel uplatniteľných v členských štátoch v konfliktoch medzi rôznymi právnymi poriadkami a jurisdikciou“.

David Martin (PSE), písomne. – Podporujem Catherine Ashtonovú ako novú komisárku pre obchod. Som veľmi rád, že konečne je komisárkou pre obchod žena a že máme prvú britskú komisárku. Verím, že bude veľmi vnímavou a otvorenou komisárkou, ktorá bude úzko spolupracovať s Parlamentom.

– Návrh uznesenia: Európska rada (B6-0543/2008)

Colm Burke, Avril Doyle, Jim Higgins a Mairead McGuinness (PPE-DE), písomne. – Chceme povedať, že poslanci Európskeho parlamentu v Skupine Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov (PPE-DE) za stranu Fine Gael podporujú všeobecné zameranie správy o zasadnutí Európskej rady, neakceptujú však, že Parlament by mal zvážiť, „že je možné rozptýliť obavy, ktoré vyjadril írsky ľud s cieľom zabezpečiť prijateľné riešenie pre všetkých pred európskymi voľbami“, keďže je to na zvážení írkeho ľudu, na jeho úsudku a načasovaní.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), písomne. – Spolu s kolegami z britskej Konzervatívnej strany podporujem prvky tohto uznesenia, ktoré sa týkajú spolupráce medzi krajinami, ktoré sú v súčasnosti postihnuté finančnou krízou, a v tomto kontexte vyjadrujú podporu MSP. Takisto podporujeme dodržiavanie záväzkov EÚ týkajúcich sa zmeny klímy. Víťame dôraznú podporu Gruzínska v tomto uznesení v dôsledku nedávnej ruskej intervencie do tejto krajiny.

Dôrazne sme však proti Lisabonskej zmluve, a preto tento text nemôžeme podporiť. Takisto sme proti spoločnej prisťahovaleckej politike EÚ.

Z týchto dôvodov sme sa pri záverečnom hlasovaní zdržali hlasovania.

Sylwester Chruszcz (NI), písomne. – (PL) Dnes som hlasoval proti uzneseniu zo zasadnutia Rady Európy, ktorá sa konala v Bruseli, pretože nesúhlasím so stanoviskom väčšiny poslancov najmenej v dvoch bodoch prediskutovaných na samite EÚ. Podľa môjho názoru sa proces ratifikácie Lisabonskej zmluvy definitívne skončil výsledkom írkeho referenda. To znamená, že akékoľvek snahy tlačiť na ústavný proces v Európskej únii sú márne. Takisto nesúhlasím so stanoviskom väčšiny, čo sa týka energie a zmeny klímy. Rád by som poukázal na to, že násilné riešenia sú hrozbou pre priemysel a spotrebiteľov v mnohých krajinách vrátane Poľska.

Avril Doyle (PPE-DE), písomne. – Ja a všetci moji kolegovia v írskej politickej strane Fine Gael, do ktorej patríme, sme hlasovali za a čo najskôr si želáme jasnú, jednoznačnú ratifikáciu Lisabonskej zmluvy írskou vládou. S írskymi voličmi však zaobchádzame tak, ako keby boli pre nás hrozbou. Potrebujeme jasnú politiku medzi výsledkom hlasovania z 12. júna a akýmkoľvek rozhodnutím o druhom pokuse o ratifikáciu.

Dostaneme sa k tomu rýchlejšie a s väčšou šancou na úspech, keď naši kolegovia nebudú tlačiť na načasovanie nášho ratifikačného procesu, teda „pred európskymi voľbami“, ako sa uvádza v odseku 20, proti ktorému som dnes hlasovala.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za spoločný návrh uznesenia o záveroch Európskej rady (z 15. a 16. októbra 2008), pretože súhlasím s rozhodnutím týkajúcim sa zasahovania do finančných trhov. Je to pochopiteľné z dôvodu naliehavej potreby reagovať na strach európskych občanov a zabezpečiť trhom likviditu a istotu spolu so všetkými výhodami pre rodiny a MSP.

Nesmieme však zabudnúť, že toto uznesenie sa zasadzuje za prijatie základných opatrení zameraných na reštrukturalizáciu medzinárodného finančného systému, najmä prostredníctvom posilnenia spolupráce a koordinácie medzi regulátormi na úrovni Spoločenstva a zabezpečením spravodlivého a účinného systému dohľadu v Európskej únii. Dôležité je viac regulovať finančný trh, v prvom rade však potrebujeme lepšie právne predpisy. Toto uznesenie sa ubera týmto smerom.

Patrick Gaubert (PPE-DE), písomne. – (FR) Som rád, že Parlament podporil Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle v kontexte hlasovania o uznesení Európskej rady z 15. a 16. októbra 2008, za ktoré som hlasoval.

Poslanci privítali túto iniciatívu francúzskeho predsedníctva EÚ, ktorá navrhuje koherentný a vyvážený prístup k prisťahovalectvu a opätovne potvrdzuje zodpovedné rozhodnutie Európskej únie podporovať zákonné prisťahovalectvo a skutočne bojovať proti nezákonnému prisťahovalectvu.

Tento úspech, ktorý sa týka globálneho rámca činnosti, bol skonsolidovaný na základe úsilia francúzskeho predsedníctva vzhľadom na rýchle prijatie návrhov smerníc, o ktorých sa rokovalo, čím sa tieto ambiciózne vyhlásenia zmenili na reálne činy. Ide najmä o smernicu o jednotnom postupe a spoločnom súbore práv, tzv. smernicu o modrej karte o podmienkach vstupu pre vysoko kvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín a smernicu o sankciách pre zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú štátnych príslušníkov tretích krajín bez povolenia na pobyt.

Tento pakt tvorí neoddeliteľnú súčasť cesty smerom k skutočnej spoločnej prisťahovaleckej a azylovej politike, ktorá podporuje základné práva a ľudskú dôstojnosť, tak ako ich chráni Európsky parlament.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Vzhľadom na pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 7, ktorý predložila Skupina zelených/Európska slobodná aliancia, chceme zdôrazniť, že si želáme, aby členské štáty mohli samostatne pristupovať k práci na reformovaní inštitúcií na základe bretton-woodskeho systému.

Keďže dokumenty týkajúce sa kompromisného uznesenia a príslušné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy prišli neskoro, zdržali sme sa účasti na hlasovaní od bodu 19; (v žiadnom prípade však nešlo o hlasovanie podľa mien).

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Uznesenie Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) (PPE), Socialistickej skupiny v Európskom parlamente (PSE), Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu (ALDE) a Skupiny Únie za Európu národov (UEN) odhaľuje obmedzenia a skutočné ciele opatrení, ktoré boli doteraz prijaté v EÚ.

Väčšina v tomto Parlamente sa snaží prelomiť tento bludný kruh ignorovaním skutočných príčin súčasnej finančnej krízy, ktoré spočívajú vo zvýšenej akumulácii a koncentrácii kapitálu, náraste vplyvu finančnej sféry na podniky a v špekuláciách a vo voľnom a jednoduchom pohybe kapitálu, a ich zredukovaním na „nedostatok transparentnosti“ a „nedostatočný dohľad“ na finančných trhoch. Inými slovami, chcú zachrániť systém pred krízou, ktorá je mu vlastná, (momentálnym) obnovením dôvery v trhy a poskytovaním verejných prostriedkov bez skutočných záruk, ako je to v Portugalsku, kde sa práve na biano šek napísala suma ekvivalentná všetkým štrukturálnym fondom, ktoré môže krajina využiť v súčasnom finančnom rámci Spoločenstva.

Všetky tieto opatrenia, ktoré si Parlament tak cení, sú však len spôsobom, ako sa vyhnúť konaniu v základných veciach, ako je vytvorenie silnej, efektívnej verejnej banky v každej krajine, ktorá by slúžila jej potrebám v oblasti rozvoja, skoncovanie s daňovými rajmi, zavedenie podmienok pre pohyb kapitálu a ukončenie finančných špekulácií, zmena menovej politiky EÚ a Paktu stability, ukončenie privatizácie a liberalizácie hospodárstva atď.

Väčšina v tomto pléne chce namiesto toho znovu potvrdiť svoj neoliberálny program.

Ona Juknevičienė (ALDE), písomne. – Uznesenie o zasadnutí Európskej rady, ktoré sa konalo 15. a 16. októbra 2008, sa zaoberá množstvom dôležitých otázok, ako je vplyv globálnej finančnej krízy na hospodársku stratégiu, ako sa dostať z tejto krízy, zlepšenie nariadení na posilnenie regulačného a dozorného rámca EÚ, energia a zmeny klímy a otázky energetickej bezpečnosti. Domnievam sa však, že sme sa vôbec nezaoberali otázkou energetickej bezpečnosti vzhľadom na nedávne záväzky Komisie a závery francúzskeho predsedníctva. Európska komisia sa zaviazala vypracovať plán prepojenia regiónu Baltského mora a predložiť ho ministrom pre oblasť energetiky EÚ v decembri. Rada považuje za prioritu zapojiť Litvu, Lotyšsko a Estónsko do širšej európskej elektrickej siete a diverzifikovať zdroje zemného plynu s cieľom znížiť závislosť od ruského plynu. Navrhla som začleniť tieto návrhy do uznesenia, nestalo sa tak však počas rokovaní medzi politickými skupinami, a to ani v prípade môjho ústneho pozmeňujúceho a dopĺňajúceho návrhu. Domnievam sa, že Európsky parlament nepreukázal solidaritu s pobaltskými štátmi, ktoré sú najizolovanejšie energetické ostrovy v Spoločenstve a ktoré sú vystavené napospas Rusku, pokiaľ ide o plyn. Z dôvodov uvedených vyššie som sa zdržala hlasovania o spoločnom uznesení.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) EÚ v prípade Kosova držala stranu Prištine, zatiaľ čo pri konflikte na Kaukaze naliehala na územnú integritu Gruzínska. Brusel musí raz a navždy všetkým objasniť, či je za alebo proti právu ľudí na sebaurčenie. Ak EÚ myslí tieto vznešené ciele, ktoré vždy podporovala, vážne, musí prestať uplatňovať dvojité meter a namiesto reprezentovania záujmov Spojených štátov by mala zaujať neutrálny postoj sprostredkovateľa.

Finančná kríza však vyzýva aj na to, aby EÚ porozumela aj sama sebe. V minulých desaťročiach sa Únia prejavovala ako nástroj neviazaného liberalizmu. V strede záujmu neboli občania, ale neľútostná realizácia neoliberálneho hľadiska. V súčasnosti sa v celej EÚ musia uplatňovať nielen prísne minimálne normy v oblasti dohľadu nad finančným trhom, ale treba požadovať aj solidárny príspevok od príjemcov medzinárodného finančného systému. Mohol by sa tým napríklad financovať zabezpečovací fond, ktorý by podporoval banky v čase krízy.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Zatiaľ čo stredopravé a stredolavé vlády členských štátov odmietli uspokojiť dokonca aj najnižšie mzdové či iné nároky pracovníkov s odôvodnením, že hospodárstvo ich nemôže podporiť, Európska rada urážlivým spôsobom financuje banky a monopoly triliónmi eur a znovu núti pracovníkov znášať náklady krízy.

Rýchlejšia kapitalistická reštrukturalizácia, znehodnotenie vzťahov medzi sociálnymi partnermi, zrušenie systémov sociálnej ochrany a poistenia, mzdy založené na produktivite a nezamestnanosť sú v centre novej búrky, ktorú signalizujú rozhodnutia prijaté na samite EÚ. Tento krutý útok dopĺňa európsky pakt o prisťahovalectve a azyle, ktorý prisťahovalcom v EÚ stavia do cesty neľudské prekážky, pričom zároveň zabezpečuje, aby monopoly mohli uspokojovať svoje potreby lacnej pracovnej sily.

Rozhodnutia Rady zároveň skrývajú pokrytecký záujem EÚ o klímu, keďže náklady na energiu teraz musia byť založené na rozmaroch burzy bez ohľadu na výrobné náklady, čím sa zvyšuje zisk monopolov na úkor životného prostredia.

Neexistujú riešenia, ktoré pozitívne vplyvajú na ľudí v rámci konkurencieschopnosti a deregulovaného vplyvu kapitálu, ktoré EÚ a vlády ešte viac posilňujú prostredníctvom opatrení na poskytovanie štátnej pomoci monopolom, zatiaľ čo zvyšujú svoj útok na radových občanov, aby dostali kapitalistický systém z krízy.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Zasadnutie Európskej rady z 15. a 16. októbra bolo významné z dôvodu reakcie na finančnú krízu. Hoci si pozornosť zaslúžili aj iné body, ktoré mohli byť prerokované, je to práve finančná kríza, na ktorú nutne zameriavame svoju pozornosť. Vzhľadom na vznik finančnej krízy, v ktorej nedostatok úverov v pravom etymologickom zmysle slova spôsoboval deň čo deň nové problémy a nové hrozby, európska reakcia bola účinná pri obnovení potrebnej dôvery v trhy.

Bez ohľadu na to, čo si myslíme o pôvode krízy a najlepších možných reakciách, túto interpretáciu potvrdzujú fakty. V tomto zmysle by sme reakciu európskych inštitúcií mali privítať. Pri analýze európskej reakcie vystupuje do popredia jeden fakt. Rozhodujúce stretnutia zamerané na obnovenie dôvery v trh nie sú stanovené v súčasných zmluvách ani v Lisabonskej zmluve. To dokazuje, že Európa ako únia štátov, ktorou dúfajme, bude aj v budúcnosti, potrebuje inštitucionálnu flexibilitu a najmä pevné a rozhodné politické vedenie. Skutočnosť, že sme ich mali, urobila očividne viac pre to, aby Európania mali bližšie k EÚ ako akákoľvek stratégia v oblasti styku s verejnosťou alebo inštitucionálna diskusia.

Catherine Stihler (PSE), *písomne*. – Zamietnutie pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 4 je sklamaním. Finančná kríza by nemala znamenať, že sa vzdáme našich medzinárodných povinností týkajúcich sa riešenia zmeny klímy a boja proti chudobe.

– **Odporúčanie: Harlem Désir (A6-0373/2008)**

Alessandro Battilocchio (PSE), *písomne*. – (IT) Víтам správu pána Désira zo Socialistickej skupiny v Európskom parlamente, ktorá Parlamentu umožnila prijať smernicu, ktorá chráni dočasných pracovníkov, potvrdením ich práv na rovnaké pracovné podmienky, aké majú pracovníci zamestnaní na plný úväzok. Členské štáty teraz musia prijať potrebné právne predpisy, regulačné a administratívne ustanovenia, aby splnili ustanovenia smernice do troch rokov od jej uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie. Smernica je zameraná aj na stanovenie vhodného rámca na využívanie dočasnej agentúrnej práce s cieľom prispieť účinným spôsobom k vytváraniu pracovných miest a k rozvoju flexibilných foriem práce, čo je podľa môjho názoru osobitne dôležité riešenie v čase krízy.

Richard Corbett (PSE), *písomne*. – Víтам prijatie smernice o dočasnej agentúrnej práci, na základe ktorej sa konečne bude s niektorými našimi najzraniteľnejšími pracovníkmi zaobchádzať rovnako ako s ostatnými pracovníkmi.

Táto smernica má za sebou dlhú cestu. Prešlo už šesť rokov odvtedy, ako Komisia po prvýkrát predložila návrhy na smernicu o dočasných agentúrnych pracovníkoch, počas ktorých vzrástol počet dočasných agentúrnych pracovníkov vo verejnom a súkromnom sektore pracovného trhu. Dočasná agentúrna práca prispieva k dynamickej a flexibilnej modernej ekonomike a veľakrát môže byť preklenovacím mostom pre dlhodobo nezamestnaných, kým sa vrátia na pracovný trh. S agentúrnymi pracovníkmi by sa však nemalo zaobchádzať ako s druhotriednymi pracovníkmi. Agentúry by nemali narúšať pracovný trh znižovaním miezd a podmienok ostatných pracovníkov.

Som preto rád, že Parlament teraz prijatím kompromisnej dohody dosiahnutej medzi európskymi ministrami práce v Rade ministrov v júni zabezpečil, že táto smernica vstúpi do platnosti. To je skvelá novina pre približne 1,3 miliónov britských pracovníkov, ktorí budú chránení týmto právnym predpisom, a slúži ako vynikajúca ukážka toho, že náš spoločný európsky trh je sociálny trh, ktorý kombinuje ochranu práv pracovníkov s flexibilným pracovným trhom.

Proinsias De Rossa (PSE), *písomne*. – Srdečne víтам dnešné hlasovanie Európskeho parlamentu za prijatie smernice o dočasných agentúrnych pracovníkoch, ktorá ustanovuje zásadu rovnakej mzdy za rovnakú prácu, čím ochráni mzdy a podmienky pre agentúru, ako aj pre stálych pracovníkov na plný úväzok.

Írska vláda a vláda Spojeného kráľovstva mnoho rokov marila pokrok v oblasti celoeurópskej ochrany pre dočasných agentúrnych pracovníkov, ktorí boli diskriminovaní z hľadiska pracovných podmienok a práv združovať sa v odborových zväzoch. Dnešné hlasovanie Európskeho parlamentu za konečné znenie novej smernice je najväčšou bitkou, ktorú sme vyhrali v boji proti súťaži o nižšie sociálne normy. Agentúram bolo umožnené oslabovať mzdy a podmienky stálych pracovníkov pracujúcich na plný úväzok príliš dlho, a to v neprospech všetkých pracovníkov.

S cieľom urýchliť prijatie právneho predpisu táto správa prijíma spoločnú pozíciu Rady bez pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Rada vrátila navrhovanú smernicu Parlamentu do druhého čítania po tom, ako prijala pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Parlamentu z prvého čítania. Predloženie pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov v tomto štádiu procesu je jednoducho nezodpovedným darebáctvom tých, ktorí uprednostňujú politické záujmy pred získaním lepších pracovných a životných podmienok pre našich občanov.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Uznávame, že prijatie spoločnej pozície Rady o dočasnej práci a dočasnom agentúrnym zamestnávaní má význam pre pracovníkov v rôznych krajinách EÚ s nedostatočnými právnymi predpismi, kde pri využívaní tohto druhu práce dochádza k veľkému a vážnemu zneužívaniu.

Preto je dôležité, aby podniky najímajúce pracovníkov z agentúr pre dočasné zamestnávanie zabezpečili týmto pracovníkom rovnaké podmienky, aj pokiaľ ide o mzdy. Takisto je dôležité, aby bolo toto rovnaké zaobchádzanie uznané od prvého dňa zamestnania a aby akékoľvek odchýlky od tejto zásady schválili sociálni partneri prostredníctvom kolektívneho vyjednávania alebo prostredníctvom zmlúv uzavretých medzi sociálnymi partnermi na vnútroštátnej úrovni.

Takýmto výnimkám sa však treba podľa možnosti vyhnúť, tak ako to navrhujeme. Takisto by bolo užitočné lepšie objasniť pojem dočasnej práce s cieľom obmedziť jej využívanie len na výnimočné prípady, alebo, inými slovami, vo veľkej časovej tiesni a v čase, keď sú stáli zamestnanci dočasne práceneschopní. Eutujeme, že väčšina vrátane Socialistickej skupiny v Európskom parlamente (PSE) zamietla naše návrhy.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), *písomne*. – (SV) Mnohé pozmeňujúce a doplňujúce návrhy v tejto správe, ku ktorým Európsky parlament zaujíma stanoviská, majú veľa kladov. Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sa však týkajú otázok, ktoré by nemali riešiť inštitúcie EÚ, ale mali by sa riešiť na vnútroštátnej úrovni. Z tohto dôvodu sme hlasovali proti týmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *písomne*. – (PL) Po šiestich rokoch rokovaní Európsky parlament konečne schválil smernicu o dočasných agentúrnych pracovníkoch. V súčasnosti existujú veľké rozdiely medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi o dočasnej práci v členských štátoch. Dočasná práca však vo všetkých krajinách Európskej únie zohráva čoraz väčšiu úlohu a pracovný trh sa dynamicky rozvíja. Odhaduje sa, že v celej Európskej únii pracujú ako dočasní pracovníci približne tri milióny ľudí pre takmer 20 000 podnikov. Z tohto dôvodu potrebujeme presnejšiu definíciu predmetu tejto formy zamestnania.

Tieto nariadenia majú osobitný význam pre samotných pracovníkov. Dočasní pracovníci teraz budú mať záruku, že keď budú pracovať pre zamestnávateľa, podmienky, ktoré im poskytne, budú rovnaké, aké zamestnávateľ poskytuje dočasným pracovníkom, ktorých zamestnáva priamo. Okrem toho im tieto podmienky bude musieť zaručiť od prvého dňa dočasného zamestnania.

Okrem toho majú samotné agentúry dočasného zamestnávania výhody z regulácie dočasných pracovníkov. Dočasná práca podnikom takisto umožňuje flexibilne riadiť svojich zamestnancov, najmä počas sezóny, keď podnik potrebuje zvýšiť stav zamestnancov, aby splnil požiadavky trhu.

Ona Juknevičienė (ALDE), *písomne*. – (LT) V súčasnosti existujú veľké rozdiely medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi regulujúcimi dočasnú prácu. Nepresná koordinácia činností agentúr dočasného zamestnania vytvára podmienky pre vykorisťovanie dočasných pracovníkov. Na stretnutiach s občanmi Litvy, ktorí pracujú v zahraničí, som pri niekoľkých príležitostiach počula, ako málo im platia, že často vôbec nedostávajú mzdu za vykonanú prácu, alebo že im nezákonným spôsobom sťahujú náklady na dopravu a bývanie z ich plátov.

Okrem toho sú dočasní pracovníci vystavení pracovným podmienkam, ktoré sú oveľa horšie a ktoré im často spôsobujú škody na zdraví. Zároveň často musia pracovať s väčšou intenzitou a rýchlejšie ako ostatní pracovníci. Osoby vykonávajúce dočasnú prácu takisto nemajú skutočné sociálne istoty. Dočasná práca je vo všetkých krajinách Európskej únie na vzostupe, hoci táto skupina pracovníkov sa v jednotlivých krajinách značne líši. Súhlasím so všeobecnou pozíciou Európskeho parlamentu a Rady a verím, že táto smernica pomôže zlepšiť pracovné podmienky väčšiny ľudí a ponúkne im sociálne istoty. S agentúrami dočasného zamestnávania sa bude zaobchádzať ako so zamestnávateľmi a budú musieť zabezpečiť, že zamestnanci budú mať všetky práva, ktoré im patria.

Na dočasných zamestnancov sa bude vzťahovať všeobecné pracovné právo. Bude sa im musieť vyplácať rovnaká mzda ako ostatným pracovníkom a budú mať rovnaké podmienky, pokiaľ ide o sociálne zabezpečenie. Čo sa týka iniciatívy Parlamentu, tieto práva budú platiť od prvého dňa ich zamestnania. V čase hlasovania som nepodporila pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré predložila Skupina Európskej zjednotenej ľavice (GUE) a v ktorých sa požadovalo, aby členské štáty zakázali alebo obmedzili pracovné príležitosti prostredníctvom agentúr dočasného zamestnania.

David Martin (PSE), *písomne*. – Podporujem smernicu o dočasnej agentúrnej práci. Až 1,3 milióna agentúrnych pracovníkov v Británii teraz bude mať rovnaké práva ako ich kolegovia s trvalým zamestnaním. Plne podporujem, aby zamestnanci agentúry mali rovnaké práva v oblastiach ako práceneschopnosť, príspevky do systému dôchodkového zabezpečenia, rovnaká mzda a prístup k odbornému vzdelávaniu.

Catherine Stihler (PSE), *písomne*. – Víťam prijatie tejto správy v druhom čítaní. Členské štáty teraz musia konať, aby zaviedli lepšiu ochranu dočasných pracovníkov.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *písomne*. – (PL) Agentúry dočasného zamestnávania zamestnávajú v Európskej únii približne tri milióny ľudí. Odhaduje sa, že poskytujú služby v hodnote 75 miliárd EUR.

Návrh smernice o podmienkach dočasných agentúrnych pracovníkov je zameraný na poskytnutie minimálnej úrovne ochrany pre dočasných pracovníkov a zároveň na podporu priemyslu v oblasti dočasného

zamestnávania. Smernica sa stala príkladom sociálnych právnych predpisov v čase všeobecnej anticipácie sociálnej Európy.

Hlavným základom tohto legislatívneho aktu je nediskriminácia agentúrnych pracovníkov, pokiaľ ide o mzdu, sociálne a zamestnanecké práva a uplatniteľné právne predpisy.

Takisto prestanú byť diskriminovaní, pokiaľ ide o pracovný čas, nadčasy, dovolenku a ochranu tehotných žien.

Veľmi dôležitým aspektom smernice je to, že dočasní agentúrni pracovníci sú odteraz chránení hneď od prvého dňa zamestnania. Akékoľvek odchýlky od tejto zásady musia byť vždy prediskutované so sociálnymi partnermi.

Niet pochybností o tom, že v súčasnosti existujú veľké rozdiely v pracovných podmienkach a mzde pre dočasných pracovníkov. Tieto rozdiely treba čo najskôr odstrániť.

Z dôvodov uvedených vyššie som sa preto pri hlasovaní rozhodol hlasovať za čo najrýchlejšie prijatie nariadení na ochranu takýchto pracovníkov.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Smernica, ktorá prešla Európskym parlamentom pod zámkou ochrany tzv. rovnakých práv pracovníkov umožňuje otvárať a prevádzkovať orgány obchodujúce s otrokmi, ktoré sa mylne nazývajú agentúry dočasného zamestnávania. Členské štáty boli požiadané, aby odstránili všetky prekážky, ktoré bránia ich začleneniu a fungovaniu, a zaručili ich právo na poplatky za „služby“, inými slovami, výkupné za obchodovanie s otrokmi.

V skutočnosti zbavuje skutočného zamestnávateľa všetkých povinností voči pracovníkom, ktorí sú považovaní za zamestnancov fantómovej otrokárskej spoločnosti, ktorá zamestnáva ľudí len na papieri. Zamestnávateľia si už nemusia plniť povinnosti, ktoré im vyplývajú na základe pracovného práva alebo právnych predpisov v oblasti poisťovníctva (ako sú príspevky na sociálne poistenie) a sú oslobodení od akejkoľvek zodpovednosti, ako napríklad odškodné pri úrazoch, ku ktorým došlo v zamestnaní.

Smernica v skutočnosti neochraňuje práva pracovníkov/obetí obchodovania s otrokmi; práve naopak, sú zbavení všetkých práv.

Údajná ochrana práv pracovníkov je vlastne ochranou otrokárskeho kapitalizmu, legalizáciou nezodpovednosti kapitálu a krutého vykorisťovania robotníckej triedy.

Uspokojenie potrieb a práv súčasných radových občanov predpokladá zmenu politiky EÚ zameranej proti radovým občanom a protiútok robotníkov, na základe ktorého sa stanovia podmienky pre ich alianciu tak, aby mohli uplatňovať moc ľudu.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), písomne. – Smernica EÚ o dočasnej agentúrnej práci prispieva k množstvu právnych predpisov EÚ a britskej vlády, ktoré spôsobujú, že život zamestnávateľov a podnikateľov je komplikovanejší, drahší, restriktívnejší, menej flexibilný a vo všeobecnosti problematickejší. V čase globálnej hospodárskej súťaže je čoraz dôležitejšie, aby Spojené kráľovstvo a ostatné európske krajiny zachovali konkurenčné výhody, ktoré má ich ekonomika. Nariadenie o zamestnávaní by preto malo byť záležitosťou vnútroštátnych orgánov, nie EÚ. Smernica je zameraná na stanovenie spoločného právneho rámca v celej Európe s cieľom regulovať mzdy a pracovné podmienky dočasných pracovníkov, ktorých dodávajú agentúry. To by malo veľmi negatívny vplyv na pracovný trh Spojeného kráľovstva, na ktorom podľa odhadov pracuje 1,4 milióna dočasných pracovníkov. Takisto povzbudí migrujúcich pracovníkov, ktorí môžu využívať výhody tejto smernice. Keďže vstupujeme do obdobia recesie, je ešte dôležitejšie zvýšiť príležitosti flexibilného zamestnávania pre našich vlastných občanov a pomáhať najmä malým podnikom, a nie ich ešte viac zaťažovať.

– **Správa: Roberta Angelilli (A6-0404/2008)**

John Attard-Montalto (PSE), písomne. – Rád by som vyjadril svoju podporu návrhu Komisie a Rady, ktorý sa týka používania internetu a informačných a komunikačných technológií (IKT). Zatiaľ čo online technológie, ako napríklad mobilné telefóny, ponúkajú na jednej strane množstvo príležitostí, naďalej existujú riziká pre deti a zneužívanie týchto technológií. Medzi riziká, ktorým čelia deti, patrí riziko vystavenia materiálu o zneužívaní detí alebo kontaktovanie ľuďmi, ktorí sa s nimi spriatelili so zámerom dopustiť sa pohlavného zneužívania (grooming), alebo sa môžu stať obeťmi šikanovania v prostredí online (online šikanovanie).

Keďže problémy v tejto oblasti ďalej zhoršoval vznik nových technológií a služieb, nový program, ktorý navrhla Komisia na lepšiu ochranu detí pred novými rizikami, je dôležitý, a ja plne súhlasím s navrhovanými činnosťami a opatreniami.

Som si dobre vedomý závažnosti a nebezpečenstva, ktoré to predstavuje pre deti, pretože moja vlastná dcéra, ktoré ešte ani nie je v puberte, sa stala takýmto terčom. Väčšina mladých adolescentov je zvedavých a myslia si, že keď sa dostanú do puberty, sú už dospelí. Je to veľmi citlivé štádium ich života a my musíme urobiť všetko pre to, aby sme zaistili bezpečnosť a ochranu pre ich vlastné dobro.

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Hlasoval som za návrh Komisie o programe pre bezpečnejší internet, ktorý od 1. januára, už päť rokov vďaka finančným prostriedkom vo výške 55 miliónov EUR, je zameraný na ochranu detí využívajúce internet a ostatné komunikačné technológie, ako sú mobilné telefóny. Tento záväzok podporí aktivity zamerané na zvýšenie informovanosti verejnosti a boj proti nelegálnemu obsahu a škodlivému správaniu s cieľom podporiť bezpečné prostredie. Chcem vyjadriť kompliment spravodajkyňi pani Angelillovej za starostlivosť, s akou sa zaoberala vážnymi témami ako detská pornografia a online grooming (postup, pri ktorom dospelá osoba nadviaže priateľstvo s dieťaťom so záujmom dopustiť sa pohlavného zneužitia) a za rôzne návrhy na ochranu proti potenciálnemu nebezpečenstvu, ktoré hrozí malým surferom.

Faktom je, že ako sa šíria nové technológie a rastie počítačová gramotnosť, deti sú čoraz viac vystavené hrozbe nelegálneho obsahu a škodlivému správaniu. Z tohto dôvodu sme povinní zaistiť im bezpečný prístup k novým médiám.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE), písomne. – (SV) Iniciatívy a opatrenia na ochranu detí, aby sa nestali obeťami zločinu pri používaní internetu, sú veľmi dôležité a potrebné. Z tohto dôvodu sme hlasovali za správu pani Angelillovej o vytvorení viacročného programu Spoločenstva na ochranu detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie. Chceme však zdôrazniť, že by bolo lepšie, keby množstvo opatrení navrhovaných v správe iniciovali a financovali samotné členské štáty. Ostatné opatrenia zamerané napríklad na boj proti detskej pornografii by však mali vzniknúť v spolupráci medzi členskými štátmi z dôvodu globálneho charakteru tohto problému.

Derek Roland Clark, Nigel Farage a John Whittaker (IND/DEM), písomne. – Súhlasíme, že deti by mali byť chránené pred pedofíliami, online šikanovaním a ostatnými nebezpečenstvami na internete. K tomuto právnomu predpisu však máme dve námietky. Po prvé, umožňuje EÚ získať väčšiu kontrolu nad internetom a domnievame sa, že EÚ má už takmer monopol na mediálne kanály. Po druhé, nemyslíme si, že tajomná agentúra Europol by mala byť zapojená do akéhokoľvek druhu vymáhania práva. Myslíme si, že primeranými nástrojmi na ochranu detí sú národné parlamenty a národné orgány činné v trestnom konaní, ktoré môžu navrhnúť primeranú ochranu detí na internete. Bude to mať demokratickú legitimitu, ktorú môžu udeliť len zhromaždenia na vnútroštátnej úrovni a operatívnu účinnosť môže zabezpečiť len presadzovanie vnútroštátneho práva.

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) Víťam vytvorenie viacročného programu Spoločenstva (2009 – 2013), ktorý je zameraný na zvýšenie informovanosti verejnosti, ako aj na vzdelávanie detí v oblasti bezpečného používania internetu, najmä pokiaľ ide o prístup k nezákonnému obsahu, grooming a online šikanovanie.

Podľa posledných štatistík Eurobarometra takmer 74 % mladých ľudí (vo veku od 12 do 15 rokov) využíva internet najmenej tri hodiny denne. Prevažná väčšina týchto detí uviedla, že sa náhodne dostali k pornografickým obrázkom.

Je dôležité, aby sme čo najskôr prijali všetky opatrenia, ktoré sú potrebné na ochranu našich detí pred rastúcim nebezpečenstvom, ktorému sú vystavené na zvyšujúcom sa počte stránok so škodlivým obsahom pre deti, najmä detskou pornografiou.

Musíme zastaviť rast – približne 16 % za minulý rok –, ktorý bol zaznamenaný v prípade zneužívania detí na internete a ktorý sa zhoršuje tým, že sú do neho zapojené čoraz mladšie deti, čo je znepokojujúci trend.

Z tohto dôvodu podporujem vytvorenie tohto programu a založenie kontaktných miest a núdzových telefónnych línií pre nahlásenie existencie tohto druhu obsahu, ako aj rozvoj spoločného označovania internetových stránok označením „bezpečné pre deti“.

Petru Filip (PPE-DE), písomne. – (RO) Správa o tom, že by bolo potrebné, aby Európsky parlament a Rada prišli s návrhom rozhodnutia v prospech vypracovania viacročného programu Spoločenstva na ochranu

detí pred záplavou internetových stránok, ktoré zobrazujú pornografiu a násilie, a ostatnými komunikačnými technológiami, je veľmi vítaná, hoci sa od nej priveľa očakávalo.

Skutočne sme museli čakať na to, aby sme videli ako deti zabíjajú deti alebo ako deti prepádajú deti, aby sme prijali takéto rozhodnutie? Pred niekoľkými rokmi bolo ťažké predstaviť si takúto realitu v európskej spoločnosti. K tomu všetkému došlo, pretože globalizácia, ktorá znamená aj cezhraničnú komunikáciu, vytvorila stav, kde sa informácie stávajú komoditou, ktorá má jediný a jasný cieľ dosiahnuť zisk za každú cenu a rating, namiesto toho, aby šíрили pravdu, vzdelanie a krásu.

Preto je potrebné, aby Rada a Komisia túto správu vzali veľmi vážne, keďže nechceme dospieť k situácii, keď naše vlastné deti povedú spoločnosť budúcnosti k zločinu, násiliu a pornografii. Hlasoval som za túto správu v nádeji, že spustí proces návrhu smernice, ktorá zabráni tomu, aby deti mali prístup k informáciám s nevhodným obsahom, pri rešpektovaní práva občanov na informácie.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) V súčasnosti existujú stovky jednoduchých, dostupných a lacných počítačových programov, ktoré účinne chránia deti pred tým, aby narazili na nevhodné internetové stránky. Okrem toho má väčšina štandardných webových prehliadačov nainštalované rôzne funkcie na ochranu detí, ktoré rodičom umožňujú monitorovať stránky, ktoré navštevujú ich deti. Pani spravodajkyňa veľmi nejasným spôsobom navrhuje, aby bolo všetkých 55 miliónov EUR európskych daňových poplatníkov určených na propagačný program EÚ, čo by podľa nášho názoru bolo zbytočné, drahé a neúčinné.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Používanie počítačov a prístup na internet narastá so šírením nových technológií. Jedna z najväčších skupín užívateľov internetu sú deti a adolescenti. Hoci internet poskytuje prístup k informáciám, skrýva, žiaľ, aj mnohé nebezpečenstvá. Deti a mladí ľudia patria medzi najviac postihnuté skupiny. Z uskutočnených štúdií vyplýva, že takmer všetky deti sa stretli s pornografickými fotografiami. Veľmi znepokojujúci je klesajúci vek detí, ktoré sa stávajú obeťmi tohto postupu.

Podľa môjho názoru musí byť boj proti tomuto fenoménu prioritou. To znamená, že viacúrovňový prístup zahŕňa rodičov, školy, telekomunikačných operátorov, poskytovateľov internetových služieb (ISP), mimovládne organizácie (MVO) a samoregulačné orgány. Je potrebné najmä zvýšiť úroveň informovanosti, pokiaľ ide o zabránenie škodlivým praktikám, vytvoriť účinný systém oznamovania prípadov zneužívania a zlepšiť zdroje policajných a vyšetrovujúcich orgánov. Takisto sa domnievam, že rozsiahla vzdelávacia kampaň by zvýšila informovanosť detí o rizikách používania nových technológií.

Preto som s radosťou hlasovala za poskytnutie finančných prostriedkov v celkovej výške 55 miliónov EUR na obdobie 2009 – 2013 na program bezpečný internet, ktorý bol súčasťou návrhu, o ktorom sa hlasovalo. Verím, že tieto zdroje pomôžu dosiahnuť ciele programu.

Ona Juknevičienė (ALDE), písomne. – (LT) Na základe rýchleho šírenia nových technológií a rastu počítačovej gramotnosti čoraz viac detí a mladých ľudí používa internet. Maloletí často prichádzajú do styku s internetovými stránkami, ktoré podporujú škodlivé správanie, detskú pornografiu, prostitúciu maloletých, reklamy na diéty zapríčínujúce anorexiu alebo ktoré navádzajú na samovraždu. Podľa údajov Interpolu na internete každý rok stúpa množstvo nových fotografií s detskou pornografiou. Musíme vyriešiť problém bezpečnosti detí na internete na všetkých úrovniach, a to zapojením detí, ich rodín, škôl a celej spoločnosti. Musíme deti informovať o nebezpečenstve, ktorému čelia a ktoré vzniká pri používaní nových technológií. Musíme deťom pomôcť rozoznávať prípady možného zneužívania, obťažovania, násilia alebo iných rizík, a podobu, akú môže mať, a učiť deti, ako sa majú chrániť. Nový program Európskej komisie s názvom Bezpečnejší internet navrhuje prideliť 55 miliónov EUR na boj proti obsahu na internete, ktorý je škodlivý pre deti a mladých ľudí. Jeho cieľom je vytvoriť bezpečné internetové prostredie a podporiť prostriedky na zabránenie zločinu. Obsahuje plány na vytvorenie spoločnej databázy a výmenu osvedčených postupov na medzinárodnej úrovni.

Roger Knapman a Thomas Wise (NI), písomne. – Zneužívanie a vykorisťovanie detí prostredníctvom internetu, mobilných telefónov a iných technológií je nepripustné a neprijateľné, ale treba prijať opatrenia na ich ochranu – a na potrestanie tých, ktorí im ublížia alebo ktorí sa im snažia ublížiť – na vnútroštátnej úrovni a medzi vládami členských štátov na základe spolupráce. Ako vždy veríme, že činnosť na úrovni EÚ nie je odpoveďou.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Hlasovala som za správu pani Angelilliovej, pretože jednou z najzákladnejších a trvalých štruktúr v európskej hodnotovej základni je naša povinnosť chrániť nevinné duše, teda deti. Práva detí a ich ochrana patria medzi hlavné ľudské hodnoty. Internet predstavuje množstvo

hrozieb, proti ktorým deti treba chrániť efektívnejším spôsobom ako doteraz. Opatrenia na úrovni Spoločenstva sú v tejto oblasti oprávnené. Stále si musíme pripomínať hrozby, ktoré internet skrýva.

Takisto si musíme byť vedomí našej zodpovednosti ako rodičia. Podporila som všetky pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré zdôrazňovali význam informovania a vzdelávania rodičov, učiteľov a každého, kto je v styku s deťmi. Je veľmi dôležité poučiť týmto spôsobom rodičov a tým propagovať používanie zodpovedných komunikačných technológií.

Okrem toho je dôležitý pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 23, ktorý taktiež hovorí o problémoch groomingu, internetového obťažovania a rôznych formách násilného obsahu. Návrhy v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 26 týkajúce sa zavedenia rôznych technických nástrojov a upevnenia zodpovednosti, ktorú majú poskytovatelia služieb, sú správne a náležité.

Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písomne. – (FR) Podľa Internet Watch Foundation, anglickej organizácie, ktorá bojuje proti prechovávaniu a šíreniu fotografií s detskou pornografiou, je sexuálne vykorisťovanie detí na komerčné účely rastúcim sektorom s nízkym rizikom a vysokým ziskom. Predaj týchto fotografií na internete predstavuje hanebný obchod v hodnote miliárd eur.

Schvaľujeme prístup Komisie a našich kolegov, ktorí chcú zastaviť tento druh činnosti, a to najmä zavedením blokujúcich mechanizmov pre kreditné karty alebo elektronické platby pri nákupe fotografií s detskou pornografiou na internete.

V súčasnosti, žiaľ, existujú vážne technické obmedzenia pre všetky vnútroštátne a európske mechanizmy ochrany, ktoré sa vyvíjajú. V skutočnosti väčšina obchodných serverov, ktoré ponúkajú tieto fotografie, sa nenachádza v Európe, ale v Spojených štátoch, Rusku a Ázii. Ich nezákonný obsah možno ľahko nahráť v jednej krajine a pozrieť si ho v inej. Preto je pochopiteľné, že účinné prostriedky na boj proti rozvoju pedofílie na internete sú problematické, aj keď sú potrebné.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), písomne. – Víťame správu zameranú na vytvorenie bezpečného online prostredia pre deti. Je našou povinnosťou chrániť naše deti pred nebezpečným materiálom zobrazujúcim detskú pornografiu a násilie. Táto správa by sa však nemala používať ako zámienka pre harmonizáciu trestného práva v EÚ. Predovšetkým potrebujeme lepšiu koordináciu medzi vnútroštátnymi právnymi systémami.

David Martin (PSE), písomne. – Plne podporujem potrebu rozpočtu vo výške 55 miliónov EUR na zabezpečenie toho, aby deti, z ktorých mnohé trávajú najmenej tri hodiny denne na internete, boli lepšie chránené pred nebezpečným užívateľským obsahom. Podporujem potrebu lepšieho informovania rodičov a opatrovateľov prostredníctvom informačných balíkov o nebezpečenstve na internete.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Internet nie je monitorovaný a deti a mladí ľudia sú si len zriedka vedomí nebezpečenstiev, ktoré tam na nich číhajú. Skutočnosť, že podľa britskej štúdie tri štvrtiny detí narazili na pornografické alebo násilné fotografie na internete, je alarmujúca. Musíme pred tým chrániť našich mladých ľudí, ako aj pred drahým internetovým vydieraním, ako je online šikanovanie a obťažovanie.

Je dôležité zabezpečiť, aby internet prestal byť rajom pre kriminálnych pedofilov pre svoju anonymitu. Môžeme uspieť len kombináciou rôznych opatrení, ktoré by mali zahŕňať aj internetové kaviarne. Podľa môjho názoru nás táto správa privedie o krok bližšie správnym smerom, aj keď nie dostatočne ďaleko, preto som hlasoval v jej prospech.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Bezpečnosť detí, pokiaľ ide o komunikačné systémy online, je prvoradá, a keďže nové technológie sú stále rozšírenejšie a zvyšuje sa aj počítačová gramotnosť, deti sú čoraz viac vystavené rizikám nezákonného obsahu a škodlivému správaniu, ako je obťažovanie, detská pornografia, zoznamovanie online s cieľom sexuálneho zneužitia, online šikanovanie a navádzanie na sebapoškodzovanie, anorexiu a samovraždu.

Opatrenia, ktoré treba prijať, musia zapojiť deti, rodiny a školy spolu s ostatnými zúčastnenými stranami. Je potrebné spoločné úsilie zamerané na zvýšenie informovanosti a prevencie s cieľom informovať deti. Medzi rodičmi a školskými učiteľmi bude potrebné uskutočniť veľkú kampaň zameranú na počítačovú gramotnosť s cieľom preklenúť technologickú priepasť medzi generáciami. Treba podporovať opatrenia zamerané na informovanie, vývoj nových technologických nástrojov a výmenu osvedčených postupov.

Tieto návrhy sú rovnako platné pre Portugalsko, kde vláda poskytuje počítač Magalhães pre deti od 6 rokov. Zaujímalo by ma, či sa všetky obavy vyjadrené v tejto správe zohľadnia v činnostiach portugalskej vlády.

Frédérique Ries (ALDE), písomne. – (FR) Internet je neoddeliteľnou súčasťou každodenného života našich detí. Ako vyrastajú, používajú internet častejšie. Od 11 rokov mladí denne surfujú na internete a v 15-tich rokoch sú online a surfujú na internete niekoľkokrát denne.

Používanie tohto impozantného nástroja, ktorý je bránou k vedomostiam a odrazovým mostíkom k vzdelávajúcej sa spoločnosti, nie je bez rizika.

Mnohé deti sú tak nevedomky vystavené škodlivým fotografiám alebo obsahu, ako napríklad obchodné podvody, šikanovanie, pornografia a navádzanie na rasizmus alebo samovraždu.

Takéto zneužívanie je výsledkom najmä nedostatku primeranej medzinárodnej regulácie a spolupráce.

Európsky program Bezpečnejší internet s rozpočtom 55 miliónov EUR je zameraný na zvýšenie informovanosti o nebezpečenstve na internete, a to nielen detí, ale aj ich rodičov a učiteľov. Takisto sa snaží propagovať rozvoj filtračných systémov a podporiť označovanie internetových stránok, ktoré sa považujú za bezpečné pre deti.

Preto som prirodzene hlasovala za správu talianskej poslankyne Roberty Angelilliovej ktorá sa zasadzuje za používanie internetu v bezpečnom prostredí pri zabezpečení plnej ochrany fyzickej a morálnej integrity detí.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, som za správu pani Angelilliovej o ochrane detí používajúcich internet a iné komunikačné technológie. Na základe masovej expanzie nových technológií, ktoré sú čoraz dostupnejšie, sú deti v čoraz väčšej miere vystavené rizikám nezákonného obsahu, ako je obťažovanie, detská pornografia, šikanovanie, navádzanie na anorexiu atď. Preto potrebujeme spoločné opatrenia zamerané na predchádzanie a boj proti takémuto zneužívaniu. Rozhodne podporujem túto správu, pretože stavia do popredia túto problematiku, ktorú inštitúcie Spoločenstva často podceňovali. Nakoniec vítam návrh na zriadenie európskej databázy detských pornografických fotografií s prepojením v reálnom čase na núdzové správy dostupné polícii, aby tak disponovala čo najlepším nástrojom na boj proti takémuto úchylnému správaniu.

– Správa: Dan Jørgensen (A6-0291/2008)

Liam Aylward (UEN), písomne. – V tejto smernici sa navrhujú nové opatrenia na podporu vedomého používania vozidiel s nízkym obsahom emisií uhlíka. Na základe záväzku, ktorým je zníženie emisií skleníkových plynov o 18 %, čelí Írsko veľkému problému. Pokiaľ ide o dopravu, musíme sa zamerať na toto odvetvie s cieľom znížiť emisie a zvýšiť informovanosť verejnosti.

Tento návrh EÚ stanovuje vypracovanie novej metodiky zameranej na výpočet nákladov na spotrebu energie a emisie vozidiel, čo povzbudí ľudí, aby nakupovali energeticky úsporné automobily. Takáto metodika zahŕňa všetku cestnú dopravu s výnimkou pohotovostných, záchranných a vojenských vozidiel.

Podporujeme zavedenie integrovaného prístupu, ktorý by zahŕňal výrobcov vozidiel, dodávateľov pohonných hmôt, opravárov, zákazníkov, vodičov, ako aj orgány. Iniciatíva na podporu trhu s energeticky účinnejšími vozidlami za konkurenčné ceny poskytne írskym občanom prostriedky na zníženie emisií, ako aj hospodárske výhody. Prináša to úžitok na všetkých úrovniach: okrem vnútroštátnych nákladov aj na úrovni súkromných nákladov. Nižšia spotreba paliva znamená menšiu potrebu dovozu. Povzbudí sa tým globálny rozvoj energeticky úsporných vozidiel, čo je veľmi pozitívny krok.

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) Širokému uvedeniu technológií s lepšími úžitkovými vlastnosťami na trh často bránia vysoké počiatočné náklady a tým aj nedostatočný dopyt zákazníkov. Preto je potrebné opatrenie na úrovni Spoločenstva s cieľom podporiť investície potrebné na výrobu vozidiel, ktoré budú energeticky účinnejšie a menej znečisťujúce, pretože v dlhodobom horizonte budú náklady na tento druh alternatívny nižšie.

Súhlasím s cieľom tejto smernice: podporiť uvedenie čistých a energeticky úsporných vozidiel na trh a tým prispieť k energetickej účinnosti v doprave prostredníctvom zníženia spotreby pohonných hmôt, chrániť klímu znížením emisií CO₂ a zlepšiť kvalitu vzduchu znížením znečisťujúcich emisií.

Európsky parlament musí ísť príkladom tým, že prijme kritériá udržateľnosti, najmä v oblasti verejného obstarávania.

Podporujem kompromis dosiahnutý o tejto správe. Je flexibilnejší a menej byrokratický ako počiatočný návrh, ktorý predložila Komisia a pán spravodajca. Súhlasím s kompromisom najmä preto, lebo rešpektuje zásadu subsidiarity a pre miestne orgány predstavuje menšiu záťaž.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Podpora čistých a energeticky úsporných vozidiel v cestnej doprave je z technického hľadiska významným opatrením na ochranu životného prostredia, pretože emisie z bežných vozidiel prispievajú k zmene klímy a znečisťovaniu ovzdušia v centrách miest, čo má vážne následky na verejné zdravie.

Napriek demonštráciám pracovníkov, ktorí žiadali opatrenia zamerané na vyriešenie týchto vážnych problémov, automobilový priemysel odmieta v rámci hospodárskej súťaže vyrábať čisté vozidlá, kým vopred nebude zaručená väčšia ziskovosť, a požaduje, aby verejný sektor financoval výskum a náklady na rozvoj čistých vozidiel spolu s ich zvýšenými ziskami.

Presne to robí návrh smernice, a to tak, že požaduje, aby sa prevádzkové náklady na spotrebu energie, emisie CO₂ a znečisťujúce látky počas životnosti vozidla zahrnuli do kritérií verejného obstarávania vozidiel, čím urážlivým spôsobom využíva verejné financie na dotovanie výrobcov čistých vozidiel v automobilovom priemysle.

Pracovníci bojujú za spoločnosti verejnej dopravy, ktoré uspokojujú ich potreby vysokým štandardom služieb šetrných voči životnému prostrediu. Sú proti akejkoľvek forme regulácie určenej na obohatenie automobilového priemyslu, ktorý svojou nezodpovednou sociálnou a environmentálnou politikou zameranou na zvýšenie svojich ziskov prispieva k zmene klímy, k nadmernej spotrebe zdrojov energie a k znečisteniu ovzdušia.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu Dana Jørgensena o podpore čistých a energeticky účinných vozidiel v cestnej doprave, pretože sa domnievam, že treba povzbudiť priemysel, aby investoval do rozvoja vozidiel s nízkou spotrebou energie a nízkymi emisiami skleníkových plynov.

Verejné orgány by mali pomôcť stimulovať tento trh a zlepšiť príspevok odvetvia dopravy k politikám EÚ v oblasti životného prostredia, klímy a energie tým, že zohľadnia spotrebu energie a vplyv na životné prostredie pri nákupe vozidiel cestnej dopravy.

Genowefa Grabowska (PSE), písomne. – (PL) Vozidlá verejnej dopravy s nízkou spotrebou energie šetrné voči životnému prostrediu sú evidentne výhodné. Sú potrebné pre naše mestá a životné prostredie. Mali by sme pamätať aj na začlenenie používania čistých vozidiel do našich činností súvisiacich s balíkom zmeny klímy. Ako členka Výboru pre životné prostredie preto podporujem väčšinu činností, ktoré navrhuje pán spravodajca (a najmä technické a organizačné opatrenia), ktoré prispejú k dosiahnutiu základného cieľa, ktorým je zníženie znečistenia investovaním do technológií šetrných voči životnému prostrediu so zníženými emisiami CO₂. Predmetné vozidlá zahŕňajú najmä služobné vozidlá (osobitné nákladné autá a autobusy na operatívnu podporu, údržbu infraštruktúry, autá na zametanie ciest atď.)

Návrh na zavedenie povinných kritérií pre úrovne emisií CO₂ pri vypísaní tendra na verejné obstarávanie v oblasti verejných služieb sa mi však zdá dosť pochybný. Podľa môjho názoru by bolo vhodnejšie, aspoň v počiatočnej fáze novej regulácie, udeliť výrobným organizáciám v jednotlivých členských štátoch (ktorými sú väčšinou miestne orgány) právo zvoliť si svoje vlastné environmentálne kritériá pri obstarávaní vozového parku. Súhlasím s výrokom, že verejné obstarávanie, ako veľmi dôležitá súčasť európskeho trhu, by malo zostať nástrojom na podporu ekologických vozidiel, nie však mechanickým spôsobom.

Jörg Leichtfried (PSE), písomne. – (DE) Hlasoval som za podporu energeticky úsporných ekologických vozidiel pri vyhlásení verejnej súťaže.

Treba privítať, že pri nákupe vozidiel cestnej dopravy musia orgány a niektoré spoločnosti zohľadniť nielen cenu obstarávania, ale aj energetické a environmentálne vplyvy počas životnosti vozidla, teda spotrebu energie, emisie CO₂ a ďalšie znečisťujúce emisie.

Seán Ó Neachtain (UEN), písomne. – Keďže sa nachádzame uprostred krízy na finančných trhoch, pre nás, politických činiteľov, je jednoduché plne sa zamerať na súčasný problém a zabudnúť alebo nevšimáť si ciele a ostatné iniciatívy Európskej únie. Preto vítam túto správu, ktorá zdôrazňuje skutočnú potrebu pokroku pri výrobe čistých a energeticky úsporných vozidiel.

Najdôležitejším aspektom tejto správy je podľa môjho názoru to, že sa nezameriava len na samotné vozidlá a verejnú dopravu, ale zaoberá sa aj podporou a povzbudením verejného sektora. Verejný sektor by mal byť príkladom pre obyvateľov Európy, pokiaľ ide o podporu čistých vozidiel.

Je chvályhodné, že pán spravodajca sa snaží vytvoriť prepojenie medzi verejným obstarávaním a posilnením a propagovaním čistých úsporných vozidiel. Dúfam, že to povedie k zvýšeniu investícií a výskumu vozidiel s nízkymi emisiami CO₂.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Táto smernica zavádza harmonizovanú metodiku pre čisté a energeticky úsporné vozidlá pre trvalo udržateľné služby verejnej dopravy. Takisto pomôže zaviesť priority stanovené ako súčasť lisabonskej stratégie.

Explicitnou požiadavkou je zohľadniť spotrebu energie, emisie oxidu uhličitého a znečisťujúcich látok pri nákupe vozidiel cestnej dopravy zo strany verejných orgánov a prevádzkovateľov poskytujúcich služby ako súčasť zmluvy s verejným orgánom, ako aj pri nákupe cestných vozidiel na poskytovanie služieb osobnej verejnej dopravy.

Najväčší hospodársky prínos by sa dosiahol tým, že by sa museli zahrnúť externé náklady ako kritériá udelenia zmluvy vo všetkých rozhodnutiach o obstarávaní. Majitelia vozidiel by následne mali priamy úžitok z úspory energie v dlhodobom horizonte, čo by ďaleko prevýšilo prípadnú vyššiu cenu vozidla.

Podpora čistých, energeticky úsporných vozidiel prostredníctvom verejného obstarávania na poskytovanie služieb verejnej prepravy rozšírená touto iniciatívou urýchli rozvoj týchto technológií na trhu a prispeje k úspore energie, ako aj k ochrane životného prostredia a verejného zdravia.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Hlasovala som za správu pána Jørgensena o podpore používania ekologických vozidiel vo verejnej doprave. Počiatočný návrh, ktorý predložila Komisia v roku 2005, Parlament zamietol, pretože predstavoval množstvo byrokracie bez zníženia úrovne znečistenia. Požiadavkou v starom návrhu bolo 25 % ekologických motorových vozidiel. Nový návrh odkazuje len na motorové vozidlá určené pre verejnú dopravu a verejné orgány zodpovedné za poskytovanie týchto služieb. Verím, že nový návrh pomôže zvýšiť informovanosť miestnych orgánov s rozhodovacou právomocou a prinútiť ich, aby prijímali lepšie opatrenia na ochranu životného prostredia. Na európskej úrovni sa náklady vyplývajúce z preťaženia cestnej dopravy vo veľkých mestských aglomeráciách odhadujú na 1 % HDP Európy.

Znečistenie vo veľkých mestách možno takisto znížiť prostredníctvom podpory verejnej dopravy a najmä čistým systémom verejnej dopravy. Okrem podporovania systémov metra, električiek, trolejbusov a regionálnych vlakov alebo prepravy loďou možno znečistenie vo veľkých európskych mestách znížiť aj zavedením ekologických autobusov. Nová smernica zavádza miestnym orgánom povinnosť vypočítat a zohľadniť náklady na používanie autobusov alebo minibusov počas ich celej životnosti. Rada by som zablahoželala miestnym orgánom v Prahe, že nakúpili vozový park ekologických autobusov využitím štátnej pomoci, čím nám poskytli príklad hodný nasledovania.

– Správa: Françoise Grossetête (A6-0346/2008)

Liam Aylward (UEN), písomne. – Táto smernica sa zaoberá reguláciou povolení na uvedenie na trh pre lieky. Vitáme iniciatívu EÚ zameranú na zjednodušenie a harmonizáciu súčasných právnych predpisov. Ide o záležitosť, ktorá šetrí čas a peniaze, čím uspokojí výrobcov a spotrebiteľov v Írsku.

Navrhované revízie pozitívne ovplyvnia írsky farmaceutický trh, ktorý je v Európe výrazne zastúpený. Sme vďační, že v tomto sektore 13 z 15 najväčších spoločností vo svete má v súčasnosti svoje sídlo v Írsku. V Írsku v súčasnosti existuje v oblasti zdravotníckej techniky viac ako 140 spoločností, ktoré poskytujú 26 000 pracovných miest. Ročný export zdravotníckych pomôcok dosahuje výšku približne 6,2 miliardy EUR, čo predstavuje 10 % celkového exportu Írska.

Podporujeme vytvorenie jednotných kritérií pre hodnotenie, schválenie a predaj farmaceutických výrobkov, ktoré prechádzajú zmenami, ako sú farmaceutické metódy, označovanie výrobku alebo informačné letáky pre pacientov. Takisto uznávame potrebu ďalšej harmonizácie vnútroštátnych ustanovení členských štátov a európskych nariadení na zníženie administratívnej záťaže a zjednodušenie systému regulovania zmien, ako je možnosť podať jedinou žiadosťou jednu alebo viaceré identické zmeny. Súhlasíme s revíziou kontroly Komisie, pokiaľ ide o zoznamy látok, ochranné lehoty, zásady a metodické pokyny.

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) Ukázalo sa, že súčasný spôsob riadenia zmien je do veľkej miery neúčinný a nie je uspokojivý ani pre orgány či farmaceutický priemysel ako celok.

Každá zmena výrobkov schválených na základe čisto vnútroštátnych postupov v rôznych členských štátoch sa upravuje rôznymi spôsobmi v podobe dokumentu, ktorý sa predloží, a postupu hodnotenia. Táto situácia spôsobuje problémy v rôznych oblastiach: verejné zdravie, vnútorný trh v právnej oblasti a pri praktickom uplatňovaní.

V správe sa navrhujú niektoré zlepšenia. Pre harmonizáciu a zjednodušenie je dôležité, aby sa zmeny týkajúce sa povolenia na uvedenie na trh riadili rovnakými legislatívnymi požiadavkami bez ohľadu na to, aký postup udeľovania povolení bol pôvodne použitý. Bude to mať výhody pre všetky zainteresované strany: pacientov, orgány a farmaceutické spoločnosti.

Súhlasím s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi v kompromisnom stanovisku, pretože zdôrazňujú potrebu zjednodušiť a zharmonizovať administratívne postupy, povoliť možnosť podania jedinej žiadosti o jednu alebo viac identických zmien a objasňujú potrebu uplatňovania zásady subsidiarity.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu Françoise Grossetêtovej o zmene podmienok povolení na uvedenie na trh pre lieky na trhu Spoločenstva, pretože zaručí bezpečnosť pre európskych občanov.

Osobitne by som chcela vyzdvihnúť návrh Socialistickej skupiny v Európskom parlamente na používanie zásady subsidiarity pri uplatňovaní európskeho systému zmien na lieky, ktoré sa predávajú výlučne na vnútroštátnom trhu, čím sa ochráni malé a stredné podniky vyrábajúce lieky na báze bylín a homeopatické výrobky.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), písomne. – (PL) Pre nedostatok harmonizácie na úrovni Spoločenstva sú predmetom vnútroštátnych právnych predpisov len zmeny v rámci domáceho povolenia na uvedenie na trh. V niektorých členských štátoch sú požiadavky týkajúce sa povolenia na uvedenie na trh na vnútroštátnej úrovni podobné požiadavkám na zmeny povolenia na uvedenie na trh. Vo väčšine krajín však takáto koordinácia neexistuje, čo znamená, že medzi členskými štátmi existujú rozdiely v právnych predpisoch.

Táto situácia má negatívny vplyv na verejné zdravie, administratívnu záťaž a všeobecné fungovanie vnútorného trhu s farmaceutickými výrobkami.

Všetky lieky, bez ohľadu na kritériá povolenia na uvedenie na trh, by mali prejsť rovnakými hodnotiacimi kritériami a administratívnymi opatreniami v prípade, že povolenie na ich uvedenie na trh sa líši.

– Správa: Toine Manders (A6-0195/2008)

Brian Crowley (UEN), písomne. – Jadrom tejto správy je kľúčová otázka ochrany spotrebiteľa. Očividne existuje dopyt po nehnuteľnostiach s časovo vymedzeným užívaním a podobnými produktmi a my nemôžeme brániť zodpovedným spoločnostiam, aby reagovali na tento dopyt. Nemyslím si, že niekto chce tvrdiť, že všetky spoločnosti fungujúce v tejto oblasti používajú nečestné praktiky alebo využívajú zákazníkov. Sme si však vedomí toho, že existujú spoločnosti, ktoré bezohľadne využili európskych spotrebiteľov, a že európski spotrebiteľia sa nechali takýmto zle riadenými spoločnosťami dobehnúť, čo je výsledkom neadekvátnej regulácie v tejto oblasti. Množstvo írskych dovolenkárov sa dostalo do veľkých finančných a právnych ťažkostí na základe dohôd, ktoré uzavreli so zle riadenými spoločnosťami ponúkajúcimi nehnuteľnosti s časovo vymedzeným užívaním v kontinentálnej Európe.

Nová smernica zahŕňa istú dôležitú záruku ochrany spotrebiteľov, ktorá sa vzťahuje na oblasti ako reklama alebo zmluvy. Osobitne vítam ustanovenie o práve na odstúpenie od zmluvy, alebo lehotu na rozmyslenie, ktoré spotrebiteľom – zväbeným reklamou alebo dovolenkou – poskytne čas na riadne zváženie tak, aby si boli istí, že súhlasia so strednodobými a dlhodobými dôsledkami dohody o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Právo pracovníkov na oddych a dovolenku sa zmenilo na komoditu na zvýšenie kapitálu. Účelom nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním a nových produktov propagovaných v tejto súvislosti je využiť neustále obmedzenia v čase dovolení, znižujúce sa príjmy a úsilie pracovníkov zaistiť si v dlhodobom horizonte lacnejšiu dovolenku, čím sa vytvára obrat, ktorý presahuje 11 miliárd EUR.

Klamlivé a agresívne metódy, ktoré používajú často fantómové spoločnosti, aby presvedčili a oklamali kupujúcich, siahajú v najlepšom prípade od malého písma v zmluvách po zavádzajúcu reklamu, únavnú prezentáciu, prisľúbenie darov a tak ďalej, a takmer vždy sa končia okamžitým podpisom záväzných dokumentov pod nátlakom.

Sťažnosti, ktoré dostávajú spotrebiteľské organizácie a ktoré sa týkajú podvodu, prehnaných poplatkov za údržbu, sprievodné kreditné karty, veľké rozdiely v cene pri ďalšom predaji z dôvodu výdavkov spojených s predajom a tak ďalej, sú nespočetné.

Začlenenie ostatných produktov do smernice o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností, ako sú dovolenky na lodiach alebo v kluboch či karavanoch, zaisťuje právne krytie a nové zdroje ziskov pre kapitál.

Lehota na rozmyslenie, ktorá je vymedzená na 10 dní a odstúpnym vo výške 3 % celkovej sumy, nerieši tento problém. Práve naopak, EÚ prenáša zodpovednosť na pracovníkov, ako to robí pri všetkých spotrebiteľských produktoch.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pána Mandersa o ochrane spotrebiteľov v prípade nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním, keďže kompromis dosiahnutý s Radou v tejto veci ponúka lepšiu ochranu práv a záujmov európskych spotrebiteľov.

Domnievam sa, že z lepšej regulácie tohto sektora budú profitovať nielen spotrebiteľia, ale aj európsky cestovný ruch.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Táto správa obsahuje sériu návrhov, ktoré v podstate akceptujeme pri zohľadnení potreby posilniť právo spotrebiteľov na získanie informácií o dovolenkových produktoch. Ustanovuje sa v nej, že prevádzkovatelia sú povinní poskytnúť súbor dôležitých informácií tak, aby spotrebiteľia mohli urobiť lepšie informované rozhodnutie, pokiaľ ide o uzatváranie zmlúv.

Okrem toho sa predĺžilo obdobie, počas ktorého môžu spotrebiteľia odstúpiť od zmluvy bez akýchkoľvek poplatkov, najmä ak im neboli poskytnuté potrebné informácie. Je dôležité zabrániť zneužívaniu a opakovaným prípadom podvodu. Dúfame, že zákaz zálohových platieb v akejkoľvek výške počas odstúpenia od zmluvy a zavedenia nových platieb pri predaji dlhodobých dovolenkových produktov bude pozitívnym príspevkom.

David Martin (PSE), písomne. – Plne podporujem správu o zvýšení ochrany spotrebiteľov v tejto oblasti. Keďže britskí spotrebiteľia predstavujú jednu tretinu všetkých európskych vlastníkov nehnuteľností s časovo vymedzeným užívaním, tento právny predpis reaguje na obavy spotrebiteľov zo Spojeného kráľovstva. Plne schvaľujem, aby obchodníci predávajúci nehnuteľnosti s časovo vymedzeným užívaním predĺžili lehotu na rozmyslenie pre kupujúcich, ako aj to, aby im povinne poskytovali všetky detaily o kúpe pred podpísaním zmluvy.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Mnohé sťažnosti spotrebiteľov potvrdili vážne problémy spojené s nehnuteľnosťami s časovo vymedzeným užívaním, ktoré vytvárajú nerovnováhu na trhu. Rozvoj trhu vzhľadom na dopyt a výrazný vývoj nových produktov predávaných podobným spôsobom spôsobil spotrebiteľom a podnikom značné problémy.

Text, o ktorom sa dnes hlasovalo, od základu mení a dopĺňa definície a rozsah smernice tak, aby pokrývala nové dovolenkové produkty. Takisto objasňuje a aktualizuje ustanovenia o požiadavkách uplatňovaných na obsah a jazyk informácií a zmlúv poskytovaných spotrebiteľom.

Obchodné činnosti ovplyvnené smernicou majú veľký význam pre európske odvetvie cestovného ruchu vrátane portugalského odvetvia, konkrétne pre prevádzkovateľov a spotrebiteľov. Hlavnou myšlienkou je preto posilniť pozíciu spotrebiteľov vo všetkých rokovaniach o kúpe práva na užívanie. Takýmto spôsobom možno lepšie bojovať proti neistotám na trhu a vytvárať stabilnejšie a transparentnejšie prostredie, na základe čoho spotrebiteľia získajú viac a lepších informácií.

– Správa: Sophia in 't Veld (A6-0403/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Hlasoval som za návrh odporúčania Európskeho parlamentu Rade o uzavretí dohody medzi Európskou úniou a Austráliou o spracúvaní a prenose údajov zo záznamu o cestujúcom (PNR) s pôvodom v Európskej únii leteckými dopravcami Austrálskej colnej správy. Nedávno som navštívil Austráliu a keď som hovoril s tamojšími zástupcami vlády, pochopil som, že toto hlasovanie bude dôležitým krokom vpred, na základe čoho sa posilní už existujúca spolupráca medzi Európou a Austráliou v oblasti bezpečnosti cestujúcich a nákladnej dopravy.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Napriek tomu, že ide o krok späť, zásluhou pozície Európskeho parlamentu sa venuje pozornosť neprijateľným dohodám medzi EÚ a tretím krajinami, pokiaľ ide

o spracovanie a prenos údajov zo záznamu o cestujúcom (PNR) leteckých dopravcov pod zámienkou boja proti terorizmu.

Okrem ostatných dôležitých aspektov tento návrh:

– odsudzuje častý nedostatok parlamentnej kontroly nad rokovaniami a schvaľovaním týchto dohôd, pričom schválenie národným parlamentom sa vyžaduje len v siedmich členských štátoch;

– varuje, že dohody nemusia byť v súlade s medzinárodnými predpismi na ochranu údajov;

– odsudzuje množstvo požadovaných údajov, ktoré je rovnaké ako v dohode s USA a ktoré okrem rezervácii hotela a vozidla zahŕňajú telefónne čísla, e-mailové adresy, osobné a obchodné adresy, stravovacie návyky, čísla kreditných kariet, údaje odhaľujúce rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenie a členstvo v odboroch, ako aj ostatné údaje týkajúce sa zdravia alebo sexuálnej aktivity.

Je to ďalšia neprijateľná situácia vyplývajúca zo súčasných bezpečnostných podmienok, ktorá ohrozuje práva, slobody a záruky občanov.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Pri pohľade na situáciu týkajúcu sa dohody o údajoch zo záznamu o cestujúcom so Spojenými štátmi dochádza v mene boja proti terorizmu k znepokojivému vývoju. Na základe tejto dohody sa prenášajú a niekoľko rokov uchovávajú osobné údaje ako telefónne čísla a e-mailové adresy cestujúcich v leteckej doprave. Ochrana údajov počas tohto procesu vôbec nie je zabezpečená. Treba zabrániť ďalšiemu porušovaniu ochrany údajov tohto druhu.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Správa odhaľuje pokrytectvo Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o osobné práva ľudí a demokratické slobody. Akákoľvek kritika Európskeho parlamentu je obmedzená na procedurálne otázky a na skutočnosť, že európskym občanom sa neposkytuje ochrana, ktorú by údaje podľa právnych predpisov EÚ mali dostávať. Sú to práve tieto právne predpisy, ktoré hrubo porušujú všetky formy ochrany osobných údajov a zavádzajú všeobecné osobné záznamy a zber a výmenu najcitlivejších osobných údajov medzi represívnymi mechanizmami členských štátov a tajnými službami tretích krajín.

Skutočnosť, že správa sa neodvážuje žiadať zrušenie dohody alebo jej reciprocitu, je dôkazom toho, že všetky povrchné sťažnosti, ktoré sa na ňu vzťahujú, sú len pre zdanie. Tak ako v prípade podobnej neprijateľnej dohody medzi EÚ a USA nechránia zdržanlivé výhrady na strane Európskeho parlamentu osobné údaje pracovníkov EÚ pred ich sprístupnením každej tajnej službe a každému represívnemu mechanizmu v rámci ich protiteroristickej spolupráce.

Znovu vychádza najavo, že Európsky parlament a EÚ nielenže nechránia demokratické práva a základné slobody, ale naopak, obmedzujú ich až do bodu zániku prostredníctvom spleti spiatocníckych legislatívnych opatrení a dohôd.

– **Správa: Jan Andersson (A6-0370/2008)**

John Attard-Montalto (PSE), písomne. – Európsky súdny dvor, ktorý vydal rozhodnutie vo veciach Laval, Ruffert a Luxembourg ukázal, že je potrebné objasniť, že hospodárske slobody, tak ako sú stanovené v zmluvách, by sa mali vykladať takým spôsobom, aby neporušovali vykonávanie základných sociálnych práv, ako ich uznávajú členské štáty a právne predpisy Spoločenstva. Patrí sem právo rokovať, uzatvárať a presadzovať kolektívne zmluvy a uskutočňovať kolektívne akcie. Pri uplatňovaní týchto základných práv v rámci spoločenského záujmu a ochrany pracovníkov sa nesmie narušiť autonómia sociálnych partnerov.

Revízia súčasných právnych predpisov je určite potrebná. Táto situácia môže viesť k tomu, že na pracovníkov v hostiteľských krajinách bude vyvíjaný tlak hospodárskej súťaže v podobe nízkych miezd. Chcel by som sa pripojiť k iniciatíve svojich kolegov za zavedenie jednotného vykonávania smernice o vysielaní pracovníkov vo všetkých členských štátoch.

Plne súhlasím s tým, že Komisia a členské štáty by mali prijať opatrenia zamerané na boj proti prípadom zneužívania, najmä pokiaľ ide o činnosti spoločností, ktoré v skutočnosti nie sú zapojené do žiadneho autentického a efektívneho obchodovania v krajine, v ktorej sú registrované.

Stanovenie právneho rámca pre nadnárodné kolektívne zmluvy bude určite významným krokom vpred.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), písomne. – Britskí konzervatívci podporujú právo pracovníkov na štrajk, ale mali by mať možnosť zvoliť si aj právo neštrajkovať. Podporujeme rozsudky Európskeho súdneho dvora (ESD) a nemyslíme si, že práva pracovníkov boli na základe nich spochybnené. Nie je potrebná revízia smernice o vysielaní pracovníkov ani rozšírenie jej právneho základu z dôvodu problémov, s ktorými sa stretli niektoré členské štáty pri organizácii svojich individuálnych pracovných trhov. V minulom roku bol úspešne vyslaný 1 milión pracovníkov.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE), písomne. – (SV) Rozhodla som sa dnes zdržať záverečného hlasovania o správe pána Anderssona o výzvach v súvislosti s kolektívnymi zmluvami v EÚ (A6-0370/2008). Kolektívne zmluvy, práva na združovanie v odborových zväzoch a právo na protest sú opísané v Lisabonskej zmluve, ktorá, ako dúfam, sa stane právne záväzná. Zmluva obsahuje aj právo na prácu, právo na založenie podniku a právo na prechádzanie hraníc EÚ. Pre zástupcov odborových zväzov nemožno urobiť výnimky, ako sa to uvádza v návrhu, pokiaľ ide o rešpektovanie základných právnych zásad ES, napríklad zásady proporcionality. Uplatňuje sa, a, samozrejme, musí sa uplatňovať na všetkých občanov EÚ.

Právne predpisy ES a zmluvy by v Európskom parlamente mali mať svojich najväčších zástupcov. Pozícia, ktorú prijal Parlament a ktorá sa týka právneho základu, sa môže stať hrozbou pre budúcu slobodu pohybu. Som však veľmi rada, že Európsky parlament prijal pozíciu v prospech švédskeho modelu a našich kolektívnych zmlúv.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Uznesenie, ktoré prijala väčšina v Európskom parlamente o neprijateľných rozhodnutiach Európskeho súdneho dvora vo veciach Laval, Rüffert a Viking, je úplne neprimerané. Nestačí uznať, že sloboda poskytovania služieb nie je nadradená základným právam, konkrétne právu odborov na protest, najmä keď je to ústavné právo v niekoľkých členských štátoch.

Hoci v uznesení sa zdôrazňuje, že hospodárske slobody, tak ako sú stanovené v zmluvách, by sa mali vykladať takým spôsobom, aby neporušovali vykonávanie základných sociálnych práv vrátane práva na rokovanie, uzatváranie a vykonávanie kolektívnych zmlúv a právo na kolektívne konanie, pravda je, že zatiaľ čo zásady, ktoré využíva Súdny dvor, zotrvávajú v európskych zmluvách, majú na pamäti, že sú obsiahnuté aj v Lisabonskej zmluve, nikto nemôže zaručiť, že sa znovu neprijmú rovnaké rozhodnutia.

Z tohto dôvodu sme hlasovali proti tejto správe, lebo nešla k jadru veci a namiesto toho žiada o podporu návrhu Lisabonskej zmluvy napriek tomu, že ju už írsky ľud zamietol.

Glyn Ford (PSE), písomne. – Podporil som správu pána Anderssona o výzvach v súvislosti s kolektívnymi zmluvami v Únii na základe série nedávnych rozhodnutí Európskeho súdneho dvora. NesPOCHYBNujem právnu platnosť vydaných rozhodnutí, ale to, že odrážajú zámer Parlamentu, Komisie a Rady pri schvaľovaní smernice o vysielaní pracovníkov.

Záver je jasný: smernica o vysielaní pracovníkov sa musí upraviť a jej ustanovenia musíme zmeniť a doplniť tak, aby sa obnovil náš pôvodný zámer. Pre Európsku komisiu to musí byť prioritou. Túto záležitosť musíme naliehavo vyriešiť. Ak táto Komisia nenapraví túto situáciu, bude to musieť urobiť ďalšia Komisia po európskych voľbách v roku 2009. Nebudem hlasovať za ratifikáciu novej Komisie, ktorá v prvých 12 mesiacoch nebude mať vo svojom pracovnom programe túto problematiku.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) V správe pána Anderssona sa tvrdí, že zo škandalózných rozsudkov Súdneho dvora v Luxembursku, najmä vo veciach Laval a Viking, sme sa poučili. V týchto rozsudkoch sa uprednostňuje sloboda poskytovania služieb a sloboda zakladania podnikov na úkor ochrany záujmov a práv vnútroštátnych pracovníkov proti sociálnemu dampingu. V neprijateľnej miere sa uplatňovanie sociálnych práv podrobuje „zásade proporcionality“, čím sa do veľkej miery prekračujú zákonné obmedzenia (napr. verejný poriadok a zdravie) uznávané vo vnútroštátnych zákonoch a dohovoroch Medzinárodnej organizácie práce (MOP).

Predstavujú opätovné nenápadné zavedenie prvej verzie Bolkensteinovej smernice, v ktorej sa na pracovníkov poskytujúcich služby v inom členskom štáte uplatňuje právo krajiny pôvodu (sociálne právo, pracovné právo, odmeňovanie a pod.) bez ohľadu na právne predpisy alebo kolektívne zmluvy, ktoré platia v inom členskom štáte. Európski zákonodarcovia túto verziu odmietli a je neprijateľné, aby sa sudcovia pod zámienkou výkladu práva vydávali za zákonodarcov.

Hoci je to v tomto prípade inak, pán Andersson je príliš zviazaný s ultraliberálnymi zásadami, ktoré túto situáciu spôsobili, preto túto správu nepodporíme. Z tohto dôvodu sa zdržiavame hlasovania.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Socialistická skupina v Európskom parlamente a stredopravé strany vždy bezvýhradne podporovali všetky zmeny zmlúv EÚ. Prispeli tým k tomu, že inštitúcie EÚ vrátane Európskeho súdneho dvora získali ešte väčšiu moc nad švédskym pracovným trhom. Tak sa EÚ stala hrozbou pre právne predpisy týkajúce sa pracovného trhu pripravené na základe rokovaní a právne predpisy pevne zakotvené vo švédskej spoločnosti.

V tejto správe sa odporúčajú najmä zmeny týkajúce sa smernice o vysielaní pracovníkov. Nedá sa preto zabrániť neustálym zásahom Európskeho súdneho dvora do právnych predpisov, ktorými sa riadi švédsky pracovný trh. Po prvé, výsledkom je kompromis medzi konzervatívcami a socialistami, čo je situácia, ktorá vyústila do nevýrazného a rozporuplného znenia. Po druhé, primárne právo EÚ týkajúce sa vnútorného trhu (článok 49) má prednosť pred ustanoveniami smernice o vysielaní pracovníkov. Európsky súdny dvor tak môže dospieť k rovnakému záveru ako vo veci Laval.

EÚ nesmie riešiť problémy v oblastiach, v ktorých si vedia poradiť samotné členské štáty a pracovný trh k takýmto oblastiam patrí. Strana Júnový zoznam preto odporúča, aby Švédsko v rámci právnych predpisov EÚ o pracovnom trhu tvorilo výnimku, čím sa zabezpečí, aby Európsky súdny dvor nemohol v budúcnosti riadiť švédsky pracovný trh.

Za správu sme však hlasovali, pretože jej cieľ je napriek tomu prijateľný, a to čo najviac zabrániť Európskemu súdnemu dvoru, aby v budúcnosti zasahoval do švédskych kolektívnych zmlúv.

Rovnako sme podporili pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, v ktorých sa odporúča samostatné riešenie otázok pracovného trhu na vnútroštátnej úrovni, hlasovali sme však, samozrejme, proti chválospevu pána spravodajcu na Lisabonskú zmluvu.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Rozhodla som sa hlasovať proti správe pána Anderssona o výzvach v súvislosti s kolektívnymi zmluvami v Európskej únii.

Pán spravodajca kritizuje rozhodnutia Európskeho súdneho dvora týkajúce sa smernice o vysielaní pracovníkov a vyzýva na revíziu smernice.

Som rozhodne proti prístupu pána spravodajcu a tiež si myslím, že výzva na zmenu smernice bez potrebnej analýzy na úrovni členského štátu, najmä členských štátov, ktorých sa týka rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, je neodôvodneným krokom realizovaným z politických dôvodov. Formulácia použitá pánom spravodajcom je útokom na slobodné poskytovanie služieb, jednu zo základných slobôd Európskej únie, a ohrozením liberalizácie v oblasti poskytovania služieb, ktorú umožňuje smernica o službách, ako aj zásady krajiny pôvodu.

Podľa môjho názoru predstavuje správne vykonávanie smernice o vysielaní pracovníkov všetkými členskými štátmi, ako aj lepšia administratívna spolupráca medzi nimi, primerané nástroje zabezpečenia ochrany práv pracovníkov na jednej strane a slobody poskytovania služieb na strane druhej.

Je mi ľúto, že tento Parlament neprijal pozmeňujúce a doplňujúce návrhy zamerané na vyváženú správu.

Ona Juknevičienė (ALDE), písomne. – (LT) Smernica o pracovných podmienkach dočasných pracovníkov je dôležitým prvkom pri našej snahe legalizovať voľný pohyb služieb a pracovníkov v rámci Spoločenstva. Nie všetky členské štáty požiadavky tejto smernice dodržiavajú. Niekedy sa od poskytovateľov služieb vyžaduje viac, než sa stanovuje v smernici. Porušovanie nariadení smernice spôsobuje blokovanie poskytovania služieb medzi členskými štátmi, a tým sa umožňuje zakrývanie protekcionistických politík. Európsky súdny dvor (ESD) vyšetroval prípad lotyšskej stavebnej spoločnosti Laval, ktorej bolo zakázané poskytovať stavebné služby vo Švédsku. Podľa švédskeho práva sa vyžadovala kolektívna zmluva aj napriek tomu, že zmluva bola podpísaná v Lotyšsku. ESD rozhodol, že sa zakazuje kladenie požiadaviek nad rámec požiadaviek smernice. Rozhodnutia ESD v prípade Laval a ďalších podobných prípadoch sa v správe a pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch kritizujú a dokonca spochybňujú.

Hlasovala som proti, pretože si myslím, že Európsky parlament výkladom alebo spochybňovaním rozhodnutí ESD prekračuje svoje kompetencie. Nesúhlasím s vyhláseniami, ktorými sa spochybňuje spravodlivosť rozhodnutí ESD a navrhujem, aby sa uznesenia ESD v niektorých krajinách EÚ neuplatňovali. Takýmito vyhláseniami nielenže spochybňujeme právomoci ESD, ale vyjadrujeme aj pochybnosti o jeho nestrannosti, riskujeme deformáciu inštitucionálneho systému EÚ a prehľbujeme nedôveru občanov. Rovnako nesúhlasím s preskúmaním a revidovaním smernice. Ak smernica v určitých krajinách nefunguje, ako by mala, zodpovednosť za to nesú členovia Spoločenstva, pretože zlyhávajú pri vykonávaní nariadení smernice v praxi, alebo ich do vnútroštátneho práva transponujú nesprávne. Európska komisia by mala kontrolovať

správnú transpozíciu smerníc EÚ do vnútroštátneho práva a dodržiavanie ducha a litery smerníc v rámci vnútroštátneho práva.

Carl Lang (NI), písomne. – (FR) Cieľ sociálnej Európy stanovený Európskou úniou je ilúzia. Lisabonská stratégia zlyhala a čarovné elixíry na zlepšenie životných a pracovných podmienok, o ktorých snívajú proeurópski politici, sa ukázali ako neúčinné jednoducho preto, lebo skutočný Brusel je ultraliberálnym sluhom globalizácie. Na jednej strane chceme zabrániť sociálnemu dampingu s cieľom chrániť vyslaných aj nevyslaných pracovníkov, a tým dosiahnuť vyvážený vnútorný trh, a na strane druhej robíme všetko pre to, aby sme ešte trochu viac otvorili svoje hospodárske hranice masívnemu prisťahovalectvu uchádzačov o zamestnanie a prisťahovalcom.

Je to stále sa opakujúci príklad skutočnej proeurópskej schizofrénie. Stačí len poukázať na niekoľkonásobné zmienky o už neexistujúcej Lisabonskej zmluve v tejto zlápanej správe. Preto nechápeme, ako by mohla poskytnúť jasnú víziu na dosiahnutie rovnováhy medzi voľným pohybom služieb a právami pracovníkov.

Bogusław Liberadzki (PSE), písomne. – (PL) Cieľom Európskeho spoločenstva je zabezpečiť základné práva všetkých občanov v oblasti verejného života, ako aj na pracovnom trhu. Naším cieľom je odstrániť diskrimináciu a neistotu týkajúcu sa budúcnosti.

Spravodajca Jan Andersson poukazuje na to, že niektoré rozhodnutia Európskeho súdneho dvora môžu narušiť zmysel niektorých občanov pre rovnosť a dodržiavanie pravidiel pracovného trhu. Aby sa takéto situácie v budúcnosti nevyskytovali, pán Andersson navrhuje vykonanie rýchlych opatrení vo forme pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov právnych predpisov, ktorými sa predídne možným sociálnym, hospodárskym a politickým dôsledkom rozhodnutí ESD. K nim patrí aj preskúmanie smernice o vysielaní pracovníkov a okamžité prijatie smernice o agentúrach dočasného zamestnávania.

Stručne povedané, myslím si, že by sme mali správu prijať v záujme vízie zjednotenej Európy.

Kartika Tamara Liotard a Erik Meijer (GUE/NGL), písomne. – (NL) Mnohí podnikatelia majú sklony platiť svojim zamestnancom za vykonávanú prácu čo najmenej. V stávke sú aj ďalšie náklady na prácu, napríklad na bezpečnosť a zariadenia. Zamestnancov však môže chrániť iba určenie platov vo všeobecne záväznej kolektívnej pracovnej zmluve a primeraná právna ochrana v krajine, v ktorej pracujú a žijú.

Na túto ochranu majú vplyv pôvodné ciele smernice o službách, ako aj nedávne rozhodnutia Európskeho súdneho dvora. Ak sa na ich základe umožní uplatňovanie nevýhodnejších kolektívnych pracovných zmlúv alebo nevýhodnejších zahraničných právnych predpisov, začne tieto nákladovo efektívnejšie možnosti využívať čoraz viac zamestnávateľov a príjmy zamestnancov sa rapídne znížia.

Niektorí z nich pracujú v ilúzii, že návrh ústavy EÚ alebo Lisabonskej zmluvy ich proti tomu dostatočne ochráni. Na to, aby sa to dosiahlo, sa však budú musieť tieto dokumenty pred schválením upraviť. Očakávalo sa tiež, že tieto záruky ponúkne správa pána Anderssona. S dosiahnutými kompromismi týkajúcimi sa jej znenia je to však ešte nepravdepodobnejšie. Preto za túto správu nemôžeme hlasovať.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Je neprijateľné, aby v situácii, keď sa výzva na predkladanie ponúk uplatňuje na verejné zmluvy v celej EÚ, anuloval Európsky súdny dvor na základe nezhody so smernicou o vysielaní pracovníkov a smernicou o službách povinnosť platiť dohodnuté minimálne mzdy, ktorá je podmienkou uzatvorenia zmluvy. EÚ v tomto prípade ukazuje svoju skutočnú tvár čisto hospodárskeho spoločenstva, ktoré sociálne znevýhodnených občanov kŕmi odrobinkami a prázdnyimi slovami. Je najvyšší čas, aby EÚ reagovala na volanie občanov o pomoc, ktoré už príliš dlho ignoruje, a pokúsila sa zaplatať diery a vyriešiť nezahody. Táto správa by mohla byť minimálne pokusom o nápravu, ponecháva sa v nej však stále príliš veľa priestoru na zneužívanie, preto som sa hlasovania zdržal.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Ako člen európskej ľavice podporujem úplné uznávanie základných práv pracovníkov. Odmietol som hlasovať za správu pána Anderssona, pretože napriek niektorým pozitívnym prvkom je stále nedostatočná. Premárnila sa v nej príležitosť na účinné riešenie otázky práv pracovníkov podľa primárneho európskeho práva. Uplatňovanie základných práv, ako ich uznávajú členské štáty, dohovory organizácie MOP a Európska sociálna charta vrátane práva na vyjednávanie, nemôže závisieť od slobodnej vôle sudcu a byť až na druhom mieste, lebo tieto práva sú založené na legislatívnom zdroji nižšej hierarchie. Právo odborov na vykonávanie činnosti nesmie byť ohrozené. Do zmlúv musí byť začlenená doložka o sociálnej ochrane.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) V priebehu dňa bola odhlasovaná správa pána Anderssona o budúcnosti kolektívnych zmlúv v Európe po rozhodnutí (napríklad) vo veci Laval. Socialistická skupina v Európskom parlamente (PSE) žiadala zrušenie súčasného právneho predpisu EÚ známeho ako smernica o vysielaní pracovníkov, aby si Švédsko mohlo zachovať svoje kolektívne zmluvy.

Vyvíjal som aktivity vo Výbore pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, ako aj na plenárnom zasadnutí s cieľom zabezpečiť prerokovanie tejto otázky na správnej úrovni: vnútroštátnej. Myslím si totiž, že skupina PSE stratégiu dobre nepremyslela. Opätovnými pokusmi preniesť rozhodnutie vo veci Laval na európsku úroveň namiesto jej vyriešenia podľa švédskych právnych predpisov sa vytvára tlak na ešte ďalšie spoločné právne predpisy týkajúce sa pracovného trhu, a to spôsobilo naše súčasné problémy. Tam, kde sa dohodne 27 členských štátov, je bez debaty nemysliteľné, aby Švédsko samotné prijalo právny predpis, ktorý nám dokonale vyhovuje. Náš model je v európskych súvislostiach jedinečný. Keďže pán Andersson a Parlament prijali môj návrh, aby sa smernica o vysielaní pracovníkov nerušila, kým sa v rámci vnútroštátneho zisťovania nepotvrdí, že je to potrebné, myslím, že by som mohol za správu hlasovať.

Brian Simpson (PSE), písomne. – Ďakujem spravodajcovi Janovi Anderssonovi za správu týkajúcu sa veľmi dôležitej veci.

Nedávne prípady ESD, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora znamenajú ohrozenie práv pracovníkov a solidarity pracovníkov prostredníctvom kolektívnych zmlúv spoločnosťami, ktorých prioritou je zisk aj na úkor oklieštenia práv pracovníkov: práve na to sa chystajú.

Na európsky sociálny model, na ktorý sme právom hrdí, útočia ziskuchtivci a vážne ho ohrozujú.

Hrozba importovania lacnej pracovnej sily je realitou, ktorú zadnými dvierkami prepašovali bezcharakterní zamestnávateľia pod zámienkou voľného pohybu.

Zásada voľného pohybu nikdy nemala slúžiť ako nástroj na získanie lacnej pracovnej sily, ani ako zásada, ktorou sa narušajú sociálne podmienky pracovníkov. Zaujímavé by bolo, čo by s tým urobil Jacques Delors.

Rozhodnutia vo veciach Laval a Viking sú útokom na práva odborov a pracovníkov. Preto je správa pána Anderssona nesmierne potrebná a ja ju podporím. Obnovuje rovnováhu, ktorú jednoznačne porušil ESD vo svojich nedávnych rozhodnutiach.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), písomne. – (DA) Rozhodnutia Európskeho súdneho dvora vo veciach Vaxholm/Viking Line/Rüffert/Luxembourg jednoznačne uprednostňujú vnútorný trh a právo na založenie podniku na úkor práv pracovníkov vrátane práva na štrajk s cieľom vyhnúť sa sociálnemu dampingu.

Rozhodnutia Európskeho súdneho dvora však neprišli sčista-jasna. Sú založené na základných zmluvách EÚ, ktoré dopĺňa nedostatočná smernica o vysielaní pracovníkov.

Ak chce väčšina poslancov Európskeho parlamentu naozaj chrániť záujmy pracovníkov, zmluvy EÚ sa musia od základu zmeniť, a to napríklad formou právne záväzného sociálneho protokolu, v ktorom sa základné práva pracovníkov postavia nad vnútorný trh a právo usadiť sa.

V konečnej verzii správy pána Anderssona, ktorá je výsledkom spolupráce medzi socialistickým spravodajcom a konzervatívami, sa táto dôležitá požiadavka nenachádza. Dokonca sa v nej ani nepožaduje revízia smernice o vysielaní pracovníkov. Znamená to, že ide len o mútenie vody pomocou pekných slov a zbožných želaní.

Ľudové hnutie predložilo množstvo pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, napríklad ten, aby sa právo na protest upravovalo na vnútroštátnej úrovni. Všetky tieto pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy boli odmietnuté alianciou socialistov a konzervatívcov.

Z tohto dôvodu nemôže Ľudové hnutie podporiť správu pána Anderssona v záverečnom hlasovaní. Namiesto toho budeme radšej pokračovať v snahe chrániť pracovníkov pred nižšími mzdami a horšími pracovnými podmienkami, ktorým pripravili pôdu rozhodnutia Európskeho súdneho dvora.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), písomne. – (SV) Správa o kolektívnych zmluvách v EÚ je vyjadrením stanoviska s nulovou právnou hodnotou. Jej zámerom je posilniť pozície zamestnancov po rozhodnutí vo veci Laval, ale obsah správy je, nanešťastie, od tohto zámeru veľmi vzdialený.

Nebolo by správne opäť rokovať o smernici EÚ o vysielaní pracovníkov, ako sa navrhuje v správe. Riskovalo by sa tým zhoršenie situácie zamestnancov. Toto riziko nemôžeme podstúpiť, pretože celému systému EÚ dominujú konzervatívne sily.

V správe nie je ani zmienka o uprednostnení práva na štrajk pred slobodou trhu a o potrebe jeho začlenenia do sociálne záväzného protokolu Lisabonskej zmluvy. Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordickéj zelenej ľavice (GUE/NGL) predložila množstvo pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov v tejto oblasti, ale prevažná väčšina poslancov ich odmietla.

Je na Švédsku, aby do Lisabonskej zmluvy začlenilo výnimku o tom, že rozhodnutie vo veci Laval nemá na Švédsko žiadny vplyv. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh skupiny GUE/NGL bol tiež odmietnutý. Namiesto toho sa v správe chváli Lisabonská zmluva, a to napriek tomu, že sa v nej nijako neupravuje rozhodnutie vo veci Laval, iba potvrdzuje.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Správa sa pokúša riešiť reakcie pracujúcej triedy a pracovníkov vo všeobecnosti na neprijateľné rozhodnutia Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (ESD), podľa ktorých sú štrajky pracovníkov nelegálne, pretože rámec a spôsob protestov pracovníkov sú v rozpore s Maastrichtskou zmluvou a Lisabonskou zmluvou, ktorými sa zabezpečuje konkurencieschopnosť a sloboda pohybu, ako aj kapitálový pohyb v členských štátoch EÚ ako základná a nepopierateľná zásada. Obhajuje protiludovú politiku a reakcionársku povahu EÚ. Pokúša sa presvedčiť pracovníkov, že je údajne možné prostredníctvom EÚ „vyvážiť“ práva pracovníkov a práva pohybu kapitálu, a tým využiť každú príležitosť na ešte väčšie vykorisťovanie pracujúcich a ľudu a zabezpečiť a zvýšiť zisky monopolov.

V týchto intenciách rozširujú európske strany, ktoré vidia len jednu cestu vpred, medzi pracovníkmi nebezpečnú ilúziu, že EÚ môže mať „sociálnu tvár“ a že EÚ a kapitál sa môžu stať sociálnejšími prostredníctvom „doložky o sociálnej ochrane“.

Protiludové kroky EÚ zamerané na potlačenie najzákladnejších práv pracovníkov ukazujú, že EÚ sa zmeniť nemôže. Bola vytvorená, aby lojálne slúžila záujmom monopolných obchodných skupín a zabezpečovala vykorisťovanie pracujúcej triedy.

Lars Wohlin (PPE-DE), písomne. – (SV) Hlasoval som proti správe. Ďalšie právne predpisy na úrovni EÚ by mohli posilniť právomoci Európskeho súdneho dvora. Podľa môjho názoru by sa problémy v oblasti pracovného trhu nemali riešiť na Európskom súdnom dvore, ale vo švédskom parlamente alebo so sociálnymi partnermi.

Hlasoval som proti pozitívnemu zneniu týkajúcemu sa Lisabonskej zmluvy a nemyslím si, že Charta základných práv by mala byť právne záväzná, pretože potom by existovalo nebezpečenstvo, že legislatívne právomoci sa v praxi presunú zo švédskeho parlamentu na Európsky súdny dvor.

– Návrh uznesenia: Partnerstvo EÚ – Vietnam (RC-B6-0538/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Hlasoval som za novú dohodu o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Vietnamom, ktorá bude zahŕňať jasnú doložku o ľudských právach. Rád by som však zdôraznil potrebu stanoviť v tejto súvislosti podmienky, ktoré musí splniť vietnamská vláda. Musí sa zaviazat, že zabezpečí spoluprácu, väčšie rešpektovanie ľudských práv a náboženskej slobody tým, že vo svojich zákonoch zruší ustanovenia, ktorými sa kriminalizuje rozdielnosť názorov, a že zruší cenzúru.

Bairbre de Brún, Jens Holm, Kartika Tamara Liotard, Mary Lou McDonald, Erik Meijer a Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), písomne. – Plne podporujeme rešpektovanie ľudských práv a demokratických princípov, ako je uvedené v dohode o spolupráci medzi EÚ a Vietnamom, a myslíme si, že v tomto smere je potrebné, aby Vietnam urobil opatrenia na zlepšenie situácie.

Takéto princípy sú univerzálne a mali by sa uplatňovať rovnakou mierou vo vzťahu k všetkým krajinám, v EÚ aj mimo nej.

Preto hlasujeme za toto uznesenie napriek pomerne nevyváženému spôsobu, akým je predkladané.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Vzhľadom na druhé kolo rozhovorov o novej dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Vietnamom, ktoré sa uskutočnili včera a predvčerom v Hanoji, väčšina tohto Parlamentu prijala uznesenie, ktoré pripomína skôr cvičenie v pokrytectve a v instrumentalizácii ľudských práv.

Pri čítaní obsahu dohody by sme si mohli položiť otázku, prečo táto väčšina v Parlamente nenavrhol aj to, aby budúca dohoda závisela aj od doložky zabezpečujúcej rešpektovanie demokracie a ľudských práv zo strany EÚ.

Aké užitočné a výchovné by bolo pre EP, keby napríklad „požiadal“ členské štáty a EÚ, aby sa vzdali kolaborantstva so zločineckými letmi CIA alebo ich očisťovania, aby rešpektovali ľudské práva prisťahovalcov, flagrantne porušovaných v „smernici o návrate“, aby rešpektovali demokraticky a zvrchovane vyjadrenú vôľu francúzskeho, holandského a írskeho ľudu, ktorí odmietli navrhovanú „Ústavnú/Lisabonskú“ zmluvu, aby rešpektovali medzinárodné právo, predovšetkým vo vzťahu ku Kosovu, a aby sa prestali hrať na to, že môžu poučovať celý svet...

Čo by sa stalo, keby Vietnam robil toto všetko? Súhlasil by EP za týchto podmienok s rokovaniami? Súhlasil by s tým, aby sa doložka uplatňovala recipročne? Samozrejme, že nie, lebo „dialóg“ a „doložka“ sú len pre iných...

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hlasoval som za návrh uznesenia o demokracii, ľudských právach a o novej dohode o partnerstve EÚ – Vietnam. Dialóg medzi Európskou úniou a Vietnamom je potrebné v skutočnosti preniesť do konkrétnych zlepšení v oblasti ľudských práv, ktoré sú príliš často brutálne porušované. Pevne podporujem tento návrh, keďže Vietnam musí skončiť s cenzúrou médií a zrušiť právne ustanovenia obmedzujúce slobodu vyznania a politickú a náboženskú slobodu, ak chce hrať aktívnu úlohu v medzinárodnom spoločenstve. Okrem toho musí Vietnam spolupracovať s Organizáciou Spojených národov v otázke týchto práv a slobôd.

Preto podporujem tento návrh a opakovane vyzývam Komisiu, aby stanovila jasné meradlá na hodnotenie súčasných rozvojových projektov vo Vietname s cieľom zabezpečiť ich súlad s doložkou o ľudských právach a demokracii.

8. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 13.35 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

9. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

10. Korigendum k textu prijatému Parlamentom (článok 204a rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu

11. Návrh všeobecného rozpočtu na rok 2009 (oddiel III) – Návrh všeobecného rozpočtu na rok 2009 (oddiele I, II, IV, V, VI, VII, VIII a IX) (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa Jutty Haugovej (A6-0398/2008) v mene Výboru pre rozpočet o návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2009 (C6-0309/2008 – 2008/2026(BUD)) a žiadosť č. 1/2009 o pozmeňujúci a doplnujúci návrh k predbežnému návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2009, oddiel III – Komisia (SEK(2008)2435));

– správa Janusza Lewandowského (A6-0397/2008) v mene Výboru pre rozpočet o návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2009

oddiel I, Európsky parlament

oddiel II, Rada

oddiel IV, Súdny dvor

oddiel V, Dvor audítorov

oddiel VI, Európsky hospodársky a sociálny výbor

oddiel VII, Výbor regiónov

oddiel VIII, Európsky ombudsman

oddiel IX, Európsky dozorný úradník na ochranu údajov

(C6-0310/2008 – 2008/2026B(BUD)).

Jutta Haug, *spravodajkyňa*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán úradujúci predseda Rady, pani komisárka, dámy a páni, prípravy na prvé čítanie európskeho rozpočtu na rok 2009 sú ukončené. Preto by som dnes rada začala rozpravu veľmi úprimným poďakovaním členom Výboru pre rozpočet a všetkým členom špecializovaných výborov, ktorí so mnou tak úzko spolupracovali, za ich spoluprácu a za všetok čas, ktorý tomu venovali.

Ako som povedala hneď na začiatku rozpočtového procesu na rok 2009, a rada to zopakujem, rozpočtová spravodajkyňa je dobrá len do takej miery, akú predstavuje celkový súčet poslancov pracujúcich s ňou, takže som vám veľmi vďačná.

Musím sa poďakovať aj tímu zo sekretariátu Výboru pre rozpočet: bez trvalo vynikajúcej práce zamestnancov sekretariátu by sme my poslanci aj pri najlepšej vôli na svete neboli ničím, takže vám ďakujem! Áno, súhlasím, búrlivý potlesk by bol úplne na mieste.

(potlesk)

Moja vďaka patrí aj môjmu osobnému asistentovi a členom skupín; na vykonanie takejto práce treba veľa hláv a veľa rúk.

Prípravy na prvé čítanie nášho rozpočtu, počas ktorého sme museli čítať, pochopiť a zhodnotiť 1400 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, boli výrazne ovplyvnené finančnou krízou. Hoci náš rozpočet vo výške približne 130 miliárd EUR sa zdá smiešne nízkou sumou v porovnaní so stovkami a stovkami miliárd, ktoré členské štáty konajúce spoločne aj oddelene rozťahli ako ochrannú sieť nad bankami a reálnym hospodárstvom, naše zasadnutia zamerané na prípravu prvého čítania boli aj tak veľmi ovplyvnené príspevkami práve na túto tému od všetkých zúčastnených skupín. Takže sme v podstate už všetci očakávali reakciu Rady na naše rozpočtové požiadavky.

Aké sú teda naše požiadavky? V prvom rade sú to platby. V júli sme upozornili na to, že nemôžeme schváliť pätnásťpercentný rozdiel medzi viazanými a výdavkovými rozpočtovými prostriedkami, ktorý Komisia navrhla v návrhu rozpočtu a Rada ho ešte zvýšila. Podľa nášho názoru sa to nezhoduje s princípom rozpočtovej presnosti a jasnosti. Navyše, keď porovnáme tento rozdiel v treťom roku súčasného finančného výhľadu s rozdielom v treťom roku predchádzajúceho finančného výhľadu, ktorý bol len 3 %, jednoducho nechápeme, ako sa takýto obrovský rozdiel dá zdôvodniť. Preto máme zvýšené platby; nemohli sme rozdiel odstrániť úplne, ale znížili sme ho na polovicu a otvorená diera zostala na ôsmich percentách.

Platby sme nezvýšili aklamáciou ani náhodne, ale v tých rozpočtových článkoch, ktoré pomáhajú financovať parlamentné priority: činnosti na boj proti zmene klímy, sociálna dimenzia z hľadiska rastu zamestnanosti, formovanie globalizácie a podpora malých a stredných podnikov, ako aj určité články, ktoré zvyšujú bezpečnosť občanov. Celkovo sme zvýšili platby z 0,89 % hrubého národného dôchodku – čo bola hodnota navrhnutá Radou – na zaokrúhlene 0,96 % hrubého národného dôchodku.

Po druhé, rozhodli sme sa naplno využiť možnosti, ktoré nám poskytuje finančný výhľad. V rámci podkapitol 1a a 3b chceme rozdeliť všetky peniaze do rozpočtových článkov, ktoré sú pre nás dôležité, a nenechávať žiadnu rezervu. Nechceme, aby názov podkapitoly 1a „konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“ bol iba čisto rétorický, ale aby zahŕňal aj osobitné opatrenia. Nechceme, aby názov podkapitoly 3b „občianstvo“ bol iba prázdnu frázou – chceme ho priviesť k životu, keďže táto podkapitola vlastne spája politiky, ktoré priamo zasahujú občanov na miestnej úrovni, a chceme, aby sa Európska únia zvlášť pozitívne prejavila v tom, že sa zviditeľní.

Po tretie, poskytli sme balík pilotných projektov a prípravných opatrení, ktorý schválili všetky skupiny a ktorý bol už posúdený aj Komisiou, rad podnetov pre prvky novej politiky, nové činnosti Spoločenstva a možno aj novú legislatívu.

Po štvrté, držali sme sa svojho politického úsudku. Nikto nemôže očakávať dobrú administratívnu prácu či už od Komisie, alebo od decentralizovaných agentúr, ak neposkytnú dostatočne veľký rozpočet pre zamestnancov, a preto nemôžeme akceptovať redukcie Rady. Opäť sme zvolili prístup, ktorý sme uplatnili

pri predbežnom návrhu rozpočtu, a za to by nám Komisia mohla nielen poďakovať, ale aj byť na našej strane v sporoch s Radou.

Po piate, rada by som sa vrátila k najväčšiemu problému, a to ku kapitole 4, vznešene nazvanej „EÚ ako globálny partner“. Keď sa táto kapitola vytvorila v období rokovaní o finančnom výhlade, bola už beznádejne podfinancovaná. Preto sme každý rok v rozpočtových rozpravách zdôrazňovali rovnakú vec: ako chceme financovať všetko, čo sa uchádza o financovanie, a zároveň si nechať dosť priestoru na to, aby sme boli schopní reagovať na nepredvídané udalosti v priebehu rozpočtového roka?

Tu a teraz môžem povedať, že neexistovalo a ešte vždy neexistuje uspokojivé riešenie. Pokiaľ ide o našu pomoc v Kosove, Afganistane, Palestíne a teraz v Gruzínsku, potrebovali sme predovšetkým dlhodobé programy a nie túto pretrvávajúcu existenciu z ruky do úst.

Nie je to nič nové, ale tento rok nás Komisia postavila pred novú výzvu: vzhľadom na ohromný globálny nárast cien potravín prišla v júli s návrhom, ktorý nazvala nástroj potravinovej pomoci pre menej rozvinuté krajiny s rozpočtom 1 miliardy EUR na roky 2008 a 2009.

Keby Komisia bola bývala dôsledná, ihneď mala navrhnúť presun potrebných zdrojov z kapitoly 2 do kapitoly 4. Neurobila to však, pretože nielenže nie je dôsledná, ale bojí sa. Bála sa, že nedostane súhlas od Rady, a teraz máme tento problém na krku. Musíme Radu presvedčiť, aby nielen kázala o tom, že treba pomôcť tým najchudobnejším z chudobných, ale aby s nami pracovala na tom, aby sa našli zdroje – áno, a odkiaľ? – aby sme mohli poskytnúť priamu potravinovú pomoc a nakúpiť semená a hnojivá.

Výboru pre rozpočet bolo celkom jasné, že nebudeme schopní nájsť potrebné peniaze v rozpočtových článkoch v kapitole 4, a tak sme vytvorili to, čo je známe ako „pozmeňujúci a doplňujúci návrh s hviezdíčkou“, ktorý zahŕňa 250 miliónov EUR na potravinovú pomoc, 40 miliónov pre Kosovo, 80 miliónov pre Palestínu a 20 miliónov pre Afganistan. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh s hviezdíčkou, z ktorého je jasné, že chceme minúť viac, ako sú peniaze dostupné podľa finančného výhladu, by sa mal chápať ako výzva pre Radu.

Dúfajme, že Rada skutočne pochopí našu pripomienku ako výzvu alebo žiadosť a že bezodkladne s nami začne rokovať. Nemôžeme strácať čas – nemali by sme všetko nechávať na poslednú chvíľu. Vážený pán úradujúci predseda Rady, je to teraz na vás.

(potlesk)

Janusz Lewandowski, spravodajca. – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka Grybauskaitėová, ktorá rozumie po poľsky, ale ktorú pravdepodobne nebude veľmi zaujímať moja časť rozpočtového procesu.

Blížime sa k záveru procesu, ktorý sme nazvali „pilotný“ proces. Nastala vhodná príležitosť zdôrazniť dobrú spoluprácu s predsedníctvom a trvalé budovanie dôvery medzi Výborom pre rozpočet a predsedníctvom, ktoré je okrem iného výsledkom úsilia generálneho tajomníka pána Rømera. Vieme však, že „nikto nie je dokonalý“, a tak niektoré rozdiely pretrvávajú, čo sa odzrkadľuje v rezervách, ktoré sme stanovili na rok 2009. Rozpočet na rok 2009 bude čeliť viacerým osobitným problémom. Bude to volebný rok, z čoho vyplývajú osobitné potreby týkajúce sa verejných komunikácií, ktoré potrebujú finančnú podporu. Bude to rok, v ktorom poslanci Parlamentu získajú nové postavenie, čo bude mať finančné dôsledky. Rád by som upozornil na nové zásady zamestnanosti a platieb, ktoré budú transparentné a budú spĺňať už skôr oznámené potreby asistentov a znamenať zánik dôchodkového fondu v jeho predchádzajúcej podobe. Museli sme taktiež reštrukturalizovať rozpočet na druhý polrok 2008 s cieľom vyčleniť finančné prostriedky na veľmi pravdepodobný scenár, že budeme fungovať na základe starých zmlúv a že lisabonská stratégia, ktorá by zmenila kompetencie Európskeho parlamentu, sa neuvedie do praxe.

Podarilo sa nám udržať rozpočet pod dobrovoľnou prahovou hranicou, ktorú sme si stanovili, t. j. pod hranicou 20 % na administratívne výdavky inštitúcií Európskej únie. Tieto hodnoty by sme mali prijať tak v administratíve, ako aj v politických skupinách, keďže súvisia s lepším fungovaním legislatívnej činnosti, čo uľahčuje život poslancom Parlamentu a prináša zlepšenia v novej komitológii, a malo by sa to zabezpečiť aj na rok 2009.

Chceli by sme postupne odstrániť určité disproporcie – a na tento účel používame rezervy –, ktoré za toto dlhé obdobie vznikli v rozličných oddieloch parlamentnej administratívy s cieľom poskytnúť zdroje v prvom rade tým útvarom, ktoré priamo súvisia s prácou parlamentných výborov. Zaznamenali sme ďalšie iniciatívy, ktoré môžu zlepšiť fungovanie Parlamentu, a to v parlamentnej knižnici, konkrétne v systéme riadenia poznatkov. Zaznamenali sme aj to, že nové Centrum pre návštevníkov nebude, žiaľbohu, otvorené v čase

volieb. Bolo oznámené, že bude otvorené, ale nebude. Rátame s tým, že začne byť v prevádzke ku koncu roka 2009, čo je zohľadnené aj v našich personálnych rezervách.

Dodržiavanie rozpočtu je filozofia spoločná pre Parlament a pre ostatné inštitúcie a najmä v priebehu volebného roka by sme sa mali vyhnúť prezentácii európskych inštitúcií ako prehnane ambiciózných, pokiaľ ide o náklady pre európskeho daňového poplatníka. To isté platí aj pre ostatné inštitúcie, kde sme toto všetko zvážili, všetky rozhodnutia prijaté Radou a pridali sme k tomu naše vlastné hodnotenie potrieb týchto inštitúcií. Chcel by som upozorniť na dva kroky, ktoré sme podnikli: pre Súdny dvor máme 39 nových pracovných miest súvisiacich s novou procedúrou tohto úradu a v Dvore audítorov máme tri nové miesta, ktoré zvyšujú potenciál tejto organizácie, ale ktoré zároveň aj umožňujú financovať jej nové vedenie prostredníctvom predzásobenia.

Je to predzvesťou hladkého, rýchleho zajtrajšieho hlasovania, čo je výsledkom vynikajúcej spolupráce s koordinátormi politických skupín, so spravodajcami stanoviska výboru, nezabúdajúc na vedenie výboru pánom Raimerom Bögem. Osobitne sa chcem poďakovať ľuďom, ktorí mi v tom pomáhali, a to Richardovi Westerovi a Marianne Pariovej.

Dalia Grybauskaitė, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, veľmi ma teší, ako rýchlo a účinne Parlament ukončil prvé čítanie, a že je pripravený zajtra hlasovať. Túto ohromnú prácu vykonal Výbor pre rozpočet, jeho vedúci predstavitelia a koordinátori a, samozrejme, politické skupiny. Táto najväčšia časť práce, ktorú treba urobiť, tvorí základ pre naše budúce rokovania. V nasledujúcich dvoch mesiacoch začneme vytvárať seriózne záväzky medzi dvoma vetvami rozpočtového orgánu a Komisiou.

Komisia vo všeobecnosti veľmi oceňuje a spoločne uznáva politické priority, pre ktoré Európsky parlament navrhuje posilnenie a obnovu rozpočtu. Pokiaľ ide o platby, Európsky parlament má v úmysle schváliť úroveň finančných prostriedkov až po hornú hranicu. Pre nás to však nie je dostatočne presvedčivé, lebo si myslíme, že predbežný návrh rozpočtu lepšie zodpovedá súčasnej absorpčnej kapacite, predovšetkým v členských štátoch. Tento týždeň rozošlem informácie o vykonávaní rozpočtu a uvidíte, že naše výpočty sú postavené na veľmi serióznych základoch.

Komisia do veľkej miery súhlasí s novým procesom o pilotných projektoch a prípravných činnostiach navrhnutých Parlamentom. Pri tejto príležitosti by som chcela zdôrazniť, ako si cením vynikajúcu spoluprácu medzi našimi inštitúciami, ktorú vďaka novému a úspešnému prístupu podporuje hlavná spravodajkyňa pani Haugová. Prvý raz v histórii našich rokovaní sme boli schopní už pred začiatkom leta prijať širokú škálu týchto pilotných projektov a dohodnúť sa na nich.

Rada by som taktiež upriamila pozornosť na viaceré otázky, ktoré ešte stále, v prvom čítaní, vzbudzujú v Komisii vážne obavy.

Prvá a najzávažnejšia sa týka kapitoly 5. Oceňujeme, že Parlament znova zaviedol sumy na mzdy zamestnancov požadované Komisiou. Zároveň však bolo 37 miliónov EUR odložených ako rezerva, pričom ich uvoľnenie podlieha určitým podmienkam.

Navyše, ďalšia suma vo výške okolo 16 miliónov EUR na dve špecifické oblasti politiky, a to na dopravu a životné prostredie, bola takisto vyčlenená ako rezerva. Pre Komisiu bude, prirodzene, veľmi ťažké na toto reagovať, najmä na posledný bod, pretože v Komisii je len jeden zamestnávateľ – a tým je Komisia – a nie je možné napríklad zastaviť platby pre jedno alebo dve generálne riaditeľstvá a ostatným platiť ďalej.

Tieto rezervy – spolu asi 50 miliónov EUR – by zastavili nábor na 250 pracovných miest získaných na rozšírenie a znemožnili by náhradu zamestnancov odchádzajúcich do dôchodku od januára budúceho roku. Samozrejme však predpokladáme, že naše rokovacie a vysvetľovacie schopnosti vstúpia do hry s vašimi ľuďmi čo najskôr po prvom čítaní. Budeme sa usilovať poskytnúť všetky potrebné vysvetlenia a splniť všetky podmienky stanovené pre tieto rezervy.

Čo sa týka administratívnej podpory pre operačné programy, Parlament sa tento rok riadil Radou a potvrdil zníženie výdavkov. Usudzujem, že budú potrebné ďalšie technické vysvetlenia, a budeme sa to usilovať vyriešiť prostredníctvom rokovaní o týchto článkoch všeobecne.

Ďalším problémom, ktorý pozorujeme, je to, že Parlament neobnovil finančné prostriedky požadované na publikovanie oznámení o verejnom obstarávaní. Toto podľa nášho názoru podkopáva schopnosť Komisie plniť si povinnosti vyplývajúce zo smerníc o verejnom obstarávaní, najmä v súčasných podmienkach. Riešime a usilujeme sa vyriešiť štátnu pomoc a iné problémy v členských štátoch v tejto kolísavej hospodárskej situácii, a to môže znamenať pre Komisiu riziko právnej námietky na súdoch.

Zhrniem to: Komisia bude podrobne analyzovať každý pozmeňujúci a doplňujúci návrh prijatý Parlamentom a zverejní svoje reakcie začiatkom novembra prostredníctvom „listu o vykonateľnosti“ – ako to robí každý rok – v ktorom vysvetlí všetky potrebné detaily. Pred zmierovacím postupom v novembri a pred druhým čítaním sa budeme usilovať čo najlepšie vyriešiť všetko, čo v prvom čítaní ešte pokladáme za problém.

Komisia sa ako zvyčajne bude usilovať byť čestným sprostredkovateľom medzi dvoma rozpočtovými orgánmi, najmä pri rokovaní o problémoch, ktoré vznikli v kapitole 4, v kapitole 5 a vo všetkých horných hraniciach výdavkových rozpočtových prostriedkov. Budeme sa snažiť pomáhať hľadaním vhodných podmienok a dobrého rozpočtu pre celú Európu, najmä v týchto ťažkých časoch, ktorým spoločne čelíme.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani Grybauskaitėová, dámy a páni, v prvom rade by som chcel ospravedlniť neprítomnosť pána Woertha, ktorého zadržal v Paríži dobrý dôvod, keďže aj vo Francúzsku je rozpočtová sezóna a nadišiel čas predložiť parlamentu návrh zákona o financiách v rámci prvého verejného návrhu zákona o finančnom plánovaní. Uvedomujem si, keďže aj o tom som s pánom Bögem diskutoval, aká dôležitá je táto rozprava v Parlamente a aká dôležitá je aj pre francúzske predsedníctvo. Preto by som sa rád poďakoval aj svojim asistentom, ako aj asistentom Rady a pána Woertha, ktorí mi pomohli pripraviť sa na túto dôležitú rozpravu.

Doteraz naša práca prebiehala vo veľmi pozitívnej atmosfére spolupráce a môžem vás uistiť, že Rada je pripravená pokračovať v tomto vysoko kvalitnom dialógu s cieľom zabezpečiť dohodu o rozpočte na rok 2009, ktorý je vyvážený a vyhovujúci pre všetkých. Pozorne som počúval vystúpenia pani Haugovej a pána Lewandovského, ktoré bolo osobitne zamerané na komunikáciu. V tejto súvislosti sme práve dnes predpoludním dosiahli politickú dohodu o pláne týkajúcom sa stratégie komunikácie s Parlamentom a Komisiou a s potešením môžem konštatovať, že – ak necháme bokom rozdielnosť v názoroch – sa usilujeme spolu dosiahnuť rovnaký cieľ, teda máme v úmysle zabezpečiť financovanie priorít politiky Európskej únie, či už ide o konkurencieschopnosť, kohéziu alebo rast.

Ako ste vy aj pani Grybauskaitėová poznamenali, v súčasnej medzinárodnej klíme musíme zrejme zabezpečiť, že Európa bude mať zdroje na to, aby v plnom rozsahu hrala svoju úlohu v medzinárodnej sfére. Toto všetko sa však musí uskutočňovať v súlade s finančným rámcom vytvoreným na obdobie rokov 2007 – 2013.

Preto by som sa rád stručne zmienil o troch otázkach mimoriadneho významu: prvá sa týka výdavkových rozpočtových prostriedkov a ich výšky, druhá sa týka pravidiel rozpočtovej disciplíny a riadneho finančného hospodárenia a tretia sa týka potravinového nástroja.

Pokiaľ ide o výdavkové rozpočtové prostriedky, nebudem skrývať skutočnosť, že Rada je vážne znepokojená ich veľkým množstvom – o nich má Parlament v úmysle hlasovať v prvom čítaní, keďže tento úmysel značne presahuje pôvodný návrh Komisie v jej predbežnom návrhu rozpočtu. Výdavkové rozpočtové prostriedky by sa mali prispôbiť tak, aby boli v súlade so skutočnými požiadavkami, a mali by sme si predovšetkým vziať poučenie z predchádzajúceho rozpočtového výsledku, aby sme mohli určiť našu skutočnú schopnosť uplatňovať sektorové politiky.

Od zavedenia finančného výhľadu, ktorý som určitý čas sledoval z iného uhla, sme doteraz boli svedkami toho, že rozpočet Spoločenstva vždy podliehal „podužívaniu“, a takto to je už od roku 1988. Pozmenený a doplnený rozpočet na rok 2008 by mal ukázať, že v tomto roku boli potreby výdavkových rozpočtových prostriedkov značne nadhodnotené, najmä pokiaľ ide o politiku takú podstatnú, akou je kohézna politika, a v tejto chvíli nič nenasvedčuje tomu, že rok 2009 bude v tomto smere v niečom odlišný.

Ako uviedla pani Grybauskaitėová, a na jej príkaz, v ostatných rokoch sa dosiahli zlepšenia, ale neistoty týkajúce sa rozpočtového roku 2009 zostávajú značné. Zo 433 programov kohéznej politiky existovali 1. októbra len dva, pre ktoré sa vykonali predbežné platby, a určite pochopíte, že v súčasnej hospodárskej a finančnej klíme – nemôžeme porovnávať rozpočet Európskej únie s vecami, ktoré nie sú porovnateľné v kontexte krokov podniknutých na záchranu finančného systému pre sporiteľov a na ochranu európskych občanov – musíme predovšetkým podporiť záujmy európskych daňových poplatníkov a v čo najväčšej miere zabrániť tomu, aby sa do rozpočtu dostali také výdavkové rozpočtové prostriedky, ktoré sa nedajú využiť.

Druhou otázkou je súlad s pravidlami o rozpočtovej disciplíne a o riadnom finančnom hospodárení. Rada bude dbať na to, aby sa Medziinštitucionálna dohoda zo 17. mája 2006 realizovala v plnom rozsahu. Výdavky musia rešpektovať limity stanovené touto dohodou a pod hornými hranicami jednotlivých kapitol musia byť zachované dostatočné rezervy. Tieto horné hranice, ako viete, nie sú cieľmi, ktoré treba dosiahnuť. Ich

systematické naplnenie nie je podľa nášho názoru prijateľné, keďže by to úplne skompromitovalo našu schopnosť poradiť si s nepredvídanými situáciami, ktoré môžu vzniknúť počas rozpočtového roku 2009.

Vzhľadom na to by som rád stručne spomenul kapitolu 4, v súvislosti s ktorou má Parlament hlasovať o pozmeňujúcom a dopĺňujúcom návrhu, ktorý by značne presiahol hornú hranicu finančného výhľadu. Dobre si uvedomujeme skutočné napätie, ktoré vládne okolo tejto kapitoly. Musíme nájsť ucelenú odpoveď na rozličné priority Únie v medzinárodnej aréne a jemne naladiť našu úroveň zasahovania, predovšetkým v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, veď vieme, že v tejto oblasti sa okolnosti môžu meniť veľmi rýchlo. Preto by sme si aj tu mali nechať dostatočné rezervy, aby sme sa mohli vyrovnat s akýmkoľvek vývojom v tejto oblasti, ako aj s akýmkoľvek vývojom súvisiacim so zásahmi vykonanými v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

Tretia otázka sa týka financovania potravinového nástroja. Toto bude nepochybne dôležitý prvok v diskusiách v rámci Rady v nadchádzajúcich týždňoch. Európska rada na svojom zasadnutí v júni tohto roku vyjadrila silnú politickú podporu tým, že zagratulovala Komisii za jej vôľu predložiť svoj návrh, ale mandát Rady je krištáľovo jasný: musíme nájsť finančné riešenie, ktoré je v úplnom súlade so súčasným finančným výhľadom. Som si vedomý, že Parlament sa s týmto názorom stotožňuje, ale Rada sa aj tak snaží nájsť akékoľvek vhodné finančné opatrenie, aby sme mohli prakticky uplatniť politické želania, ktoré vyjadrili aj hlavy štátov či predsedovia vlád a Európska komisia.

Chcel som vlastne povedať – a týmto sa chcem vyhnúť tomu, aby sa to, čo som povedal, nepripisovalo chybnému prekladu –, že som si vedomý toho, že Parlament sa s týmto názorom nestotožňuje. Zle som sa vyjadril, išlo, samozrejme, o prerieknutie. Rád by som však ešte spomenul, že Parlament a Rada sa v názore na túto dôležitú otázku potravinového nástroja v niektorých bodoch zblížili najmä v súvislosti s tým, že mali výhrady k návrhu Komisie financovať celý tento nástroj z rezerv v rámci hornej hranice kapitoly 2.

Samozrejme sa musíme zamerať – a Rada si to uvedomuje – na optimálnu kombináciu finančných zdrojov, aby dohodu o celkovej sume navrhnutú Komisiou bolo možné dosiahnuť v rámci Rady počas zmierovacieho postupu v novembri. Som presvedčený, že všetky tri inštitúcie vynaložia maximálne úsilie na to, aby zabezpečili komplexnú dohodu o rozpočte na rok 2009 a o financovaní nových iniciatív, ktoré som práve spomenul, počas zmierovacieho postupu v novembri. Táto dohoda musí byť najlepším možným kompromisom pre Úniu, jej občanov a jej inštitúcie.

Ešte stručne o nariadení o realizácii rozhodnutí o vlastných zdrojoch, o ktorom bude Parlament rozhodovať počas tohto zasadnutia. Chcel som sa poďakovať osobne aj v mene Rady Alainovi Lamassourovi za jeho správu, ako aj tejto snemovni za jej dôslednosť a rýchlosť, s akou riešila túto otázku. Pokiaľ ide o nás, nebudeme proti návrhu Komisie. Ratifikácia rozhodnutia o vlastných zdrojoch v jednotlivých členských štátoch pokračuje dobre a dúfame, že budeme schopní dosiahnuť cieľ, ktorým je jeho úplné a komplexné nadobudnutie platnosti pred 1. januárom 2009. Toto som vám chcel povedať.

Ana Maria Gomes, spravodajkyňa Výboru pre zahraničné veci požiadaného o stanovisko. – Vážená pani predsedajúca, to, že kapitola 4 je chronicky podfinancovaná, je nekonečným politickým jablkom sváru. Bráni nám to plniť naše externé záväzky v krízových oblastiach: v Kosove, Palestíne, Afganistane a v Gruzínsku. Sme úplne neschopní vybudovať solídnu spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku na dlhodobom základe, pokiaľ Komisia a Rada trvajú na prijatí tejto rozpočtovej stratégie podfinancovania vonkajších vzťahov a poskytujú len ad hoc odpovede na najnovšiu krízu, ktorá priťahuje všetky zdroje a všetku pozornosť, ako napríklad v súčasnosti Gruzínsko. Najnovšia priorita zatieňuje tú predchádzajúcu.

Na to, aby sa EÚ stala globálnym hráčom, treba viac peňazí pre kapitolu 4. So súčasným finančným pridelom nie je možné uspokojiť potreby jednotlivých rozpočtových článkov. To je dôvod, prečo Výbor pre zahraničné veci silno podporuje stratégiu Výboru pre kontrolu rozpočtu s cieľom obnoviť predbežný návrh všeobecného rozpočtu (PDB) pre všetky rozpočtové články a zvýšiť tak rozpočtové články pre Kosovo o 40 miliónov EUR a pre Palestínu o 139 miliónov EUR.

Podporujeme aj pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh s hviezdikou. Inými slovami, Rada a Parlament musia dovoliť používanie nástrojov flexibility a všetkých ostatných dostupných nástrojov poskytnutých v Medziinštitucionálnej dohode s cieľom prideliť 250 miliónov EUR na potravinový nástroj, 40 miliónov EUR na Kosovo, 80 miliónov EUR na Palestínu a 20 miliónov EUR na Afganistan.

Maria Martens, spravodajkyňa Výboru pre rozvoj požiadaného o stanovisko. – (NL) Hovorím ako členka Výboru pre rozvoj a rada by som v mene svojho výboru predniesla tri poznámky: prvú o potravinovej kríze, druhú

o systéme hodnotenia rozvojovej politiky a tretiu o nedostatku zdrojov v rámci kapitoly 4 – zahraničné výdavky, o ktorých sa diskutovalo predtým.

Rada by som začala potravinovou krízou, ktorá je, pravdaže, obrovským problémom, keďže miliónom ľudí hrozí, že prídu o život, a spoločný európsky prístup je veľmi naliehavo potrebný. Potrebujeme však prístup iný ako ten, ktorý Komisia navrhla v prvej inštancii. Rozpočtové dohody bude treba dodržiavať, pričom právomoci Rady a Európskeho parlamentu sa nemôžu prehliadať. Preto ma teší, že Komisia je ochotná zrevidovať prvý návrh – použiť nevyužitú poľnohospodársku fondy.

Potrebujeme dosiahnuť potravinovú bezpečnosť pre krajiny, ktorých sa to týka. Je úplne samozrejmé, že potravinovú pomoc potrebujú ľudia, ktorí sú v bezprostrednom nebezpečenstve smrti, ale v konečnom dôsledku ide o dlhodobú záležitosť, a preto by sa potravinová výroba mala dostať späť do rozvojového programu EÚ ako oblasť pozornosti, ktorá by mala mať prioritu.

V tomto kontexte budeme musieť hovoriť aj o prehodnotení tematického programu pre potravinovú bezpečnosť a budeme sa musieť pozrieť na to, ako môžeme poskytnúť malým farmárom lepší prístup k rozhodujúcim výrobným faktorom. Preto sme radi, že návrh sa stretol so súhlasom na pokusný projekt pre mikroúvery, pretože to pravdepodobne malým farmárom uľahčí financovanie potravinovej výroby.

Po druhé, treba zlepšiť systém hodnotenia rozvojovej politiky. Hodnotenie sa priveľmi sústreďuje na to, kam odchádzajú peniaze, a pramálo na výsledky. Ak chceme, aby verejnosť naďalej podporovala rozvojovú spoluprácu, budeme musieť hlbšie nahliadnuť do výsledkov našej práce.

Po tretie, o nedostatku zdrojov na zahraničné výdavky v kapitole 4 sa diskutovalo už predtým. Týka sa to nielen zdrojov na rozvojovú spoluprácu, ale aj zdrojov pre Kosovo, Blízky východ a tak ďalej. Máme veľké ambície. To je správne. Preto si tento bod zaslúži štrukturálne zlepšenie.

Helmuth Markov, spravodajca Výboru pre medzinárodný obchod požiadaného o stanovisko. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán úradujúci predseda Rady, rád by som predniesol dve poznámky týkajúce sa správy pani Haugovej.

V prvej ide o to, že z iniciatívy Parlamentu bol do rozpočtu zahrnutý samostatný rozpočtový článok pod hlavičkou „obchodná politika pomoci súvisiacej s obchodom“ – inými slovami, „pomoc pre obchod“ – vo výške 1 miliardy EUR ročne. Komisia nám, bohužiaľ, ešte nebola schopná poskytnúť žiadne podrobné informácie o tom, ako sa budú tieto záväzky pomoci realizovať a či sú funkčné. Je povzbudzujúce, že Výbor pre rozpočet zahrnul pozmeňujúci a doplňujúci návrh predložený Výborom pre medzinárodný obchod a stiahol päťdesiatpercentné zníženie sumy na pomoc obchodu navrhované Radou.

Moja druhá poznámka sa týka podpory rozvojových krajín v transfere technológií a v budovaní kapacít vo farmaceutickom priemysle. V ostatnom roku podnikol Parlament osobitné kroky s cieľom pomôcť najchudobnejším krajinám s dodávkami liekov a zodpovedajúca finančná pomoc je toho zjavne súčasťou. Nanešťastie je jasné, že ani Komisia, ani Rada sa nestotožňuje s týmto názorom, a ak tomu správne rozumiem, Výbor pre rozpočet, žiaľbohu, ani nezahrnul pozmeňujúci a doplňujúci návrh v tejto súvislosti.

Pokiaľ ide o správu pána Lewandowského, náš výbor upozornil na dôležitý aspekt práce EP v oblasti medzinárodných obchodných vzťahov: jeho angažovanosť v Medziparlamentnej únii vo Svetovej obchodnej organizácii v Ženeve. Keďže náš Parlament je jedným z organizátorov jej výročných zasadnutí a keďže na budúci rok budú nepochybne na programe významné ministerské konferencie v súvislosti s kolom rokovaní v Dauhe, stálo by za to zvýšiť financovanie na tento účel s cieľom zabezpečiť, aby sme mali vhodné možnosti infraštruktúry na účasť. Okrem toho sme veľmi ochotní pomôcť predstaviteľom krajín AKT a uhradiť im náklady na cestovné a stravné v súvislosti s parlamentnou konferenciou. Obidva tieto prvky môžu a mali by pomôcť zvýšiť transparentnosť a posilniť dialóg medzi parlamentmi, vládami a širokou verejnosťou a v konečnom dôsledku viesť k väčšej čestnosti a legitimitě v rokovaniach a rozhodnutiach ako súčasť diskusií v rámci WTO.

Pervenche Berès, spravodajkyňa Výboru pre hospodárske a menové veci požiadaného o stanovisko. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani Grybauskaitėová, pán Jouyet, v mene Výboru pre hospodárske a menové veci by som rada vyjadrila uspokojenie, ľútosť a nádej.

Moje uspokojenie vychádza zo skutočnosti, že Výbor pre rozpočet súhlasil s prijatím nášho návrhu, najmä s tým, že dozorní úradníci, či už pre bankovníctvo, poisťovníctvo, alebo cenné papiere potrebujú vyššie financovanie, aby mohli lepšie spolupracovať. Je to úplne samozrejmé a dokonca aj tí, ktorí nie sú členmi Výboru pre hospodárske a menové veci, budú súhlasiť s tým, že to je mimoriadne dôležité.

Moja ľútosť vychádza z toho, že v súčasnej kríze je euro naším základným kameňom, naším ozajstným stavebným základom, a pritom Komisia drasticky zredukovala zdroje na komunikačné činnosti súvisiace s našou úžasnou menou.

Mojou nádejou je, že zajtra si plenárne zasadnutie uvedomí, že zdroje Euroskupiny, bez ohľadu na hodnoty, na ktorých sa v budúcnosti plenárne zasadnutie dohodne, by sa mali zvýšiť. Nesmie to byť ľahký materiál bez pevnej podstaty. Stalo sa to skutočnosťou. Preto dúfam, že zajtra bude Parlament súhlasiť s tým, aby hlasoval za princíp zvýšenia zdrojov pre Euroskupinu.

Karin Jöns, spravodajkyňa Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci požiadaného o stanovisko. – (DE) Vážená pani predsedajúca, rada by som začala poďakovaním členom Výboru pre rozpočet za to, že sa vo veľkej miere stotožňujú s prístupom Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci k rozpočtu.

Tak či onak by som sa ešte raz chcela prihovoriť za zvýšenie financovania pre sociálny dialóg v príslušnej miere, tak ako sme navrhli. Nemôžeme stále rozprávať o tom, že sociálny dialóg je pilierom nášho európskeho sociálneho modelu, a pritom na druhej strane redukovat financovanie práve v tej istej oblasti.

V tejto súvislosti by som taktiež rada vyzvala Radu, aby s nami spolupracovala pri hľadaní riešenia problému degresívnej doložky. Má to mimoriadne dramatický vplyv na prácu odborových inštitúcií a trvalé znižovanie financovania v dlhodobom horizonte už jednoducho nie je udržateľné.

Vzhľadom na dva pilotné projekty výboru mi dovoľte povedať toto: existoval široký konsenzus v prospech pilotného projektu týkajúceho sa vyslaných pracovníkov a som presvedčená, že výsledky tohto projektu nám prinesú dôležité náhľady pre naše budúce politické rozhodnutia o smernici o vysielaní pracovníkov. Preto budeme určite venovať dôkladnú pozornosť tomu, aby sme zabezpečili, že Komisia zasa obráti pozornosť na tie aspekty, ktoré sú pre nás dôležité v tomto projekte, aby sme zabránili mzdovému dumpingu a sociálnemu dumpingu.

Druhý projekt sa týka násilia voči starším ľuďom. Tento projekt čelí tabuizovanej téme, a to je mimoriadne dôležité.

Péter Olajos, spravodajca Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaného o stanovisko. – (HU) Ďakujem vám veľmi pekne, vážená pani predsedajúca. Ako spravodajca Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaného o stanovisko k rozpočtu EÚ na rok 2009 chcem vyjadriť spokojnosť s materiálom, ktorý máme pred sebou. Jednou z najdôležitejších zmien je, že na budúci rok bude na environmentálne účely dostupných o 10 % viac zdrojov ako v roku 2008. Na environmentálne využitie budeme teda schopní pridelit 14 miliárd EUR.

Vítam predovšetkým skutočnosť, že jednou z budúcoročných priorít je zmena klímy. Európa si musí udržať svoju vedúcu úlohu v medzinárodnom boji proti zmene klímy, ako včera zdôraznil aj pán prezident Sarkozy. Rád by som taktiež zdôraznil, že aj rozpočet pre program LIFE+ sa zvýši o 9 %. Ako vynikajúce príležitosti takisto vítam spustenie takzvaných prípravných alebo pilotných projektov, na ktoré by tri z našich tohoročných návrhov na tému životného prostredia a verejného zdravia mali dostať z Európskej komisie podporu vo výške 7,5 milióna EUR. Nikdy nebolo v priebehu jediného roka spustených toľko projektov venovaných zmene klímy alebo jej účinkom.

Z perspektívy úradov sú podľa mňa sumy odporúčané Komisiou v zásade prijateľné a teší ma, že rozsah podpory tak pre ľudské zdroje, ako aj pre nástroje sa zvýšil. Napriek tomu by som však odporúčal úpravy v dvoch bodoch. Prvý sa týka Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb, pre ktoré by sme odporúčali uvoľnenie 10 % rezerv, lebo len v takom prípade bude úrad schopný splniť svoj mandát. Druhým prípadom je Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, kde je naša iniciatíva v úplnom protiklade, to znamená, že odporúčame odložit 10 % do rezervy, kým úrad bude môcť preukázať, že funguje tak, ako má fungovať. Moje návrhy v tejto súvislosti dostali podporu od parlamentného Výboru pre životné prostredie a od Výboru pre rozpočet. Vyzývam svojich kolegov, aby rovnako prejavili svoju podporu hlasovaním na plenárnom zasadnutí. Napokon by som rád poďakoval spravodajkyňu Jutte Haugovej a pomocnému spravodajcovi Lászlóvi Surjánovi za Európsku ľudovú stranu za ich cennú pomoc v mojej práci. Ďakujem veľmi pekne.

Gabriela Crețu, spravodajkyňa Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadaného o stanovisko. – (RO) Rozpočet nie je otázkou stratégie, nie je to technický problém, ale extrémne hlboký politický problém. Prostredníctvom rozpočtu určujeme, aké zdroje sú potrebné na splnenie cieľov. Prikladáme aj určitý stupeň úprimnosti záväzkom, ktoré prijímame. Ustanovenia týkajúce sa vnútorného trhu sa zdajú primerané.

Radi by sme sa poďakovali pani Haugovej za jej enormné úsilie pri koordinácii extrémne rozmanitých požiadaviek predložených so všeobecnejšími politickými cieľmi. Napriek tomuto úsiliu však problémy pretrvávajú. Finančný trh ukazuje svoje limity. Vidíme nedostatky, ktoré sú skryté za pravidlami, ktorým bežní občania ťažko rozumejú. Tieto pravidlá ešte stále ukazujú určitú krehkosť.

Navrhovaný pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý vyzýva, aby boli pridelené zdroje na vzdelávanie spotrebiteľov vo finančných záležitostiach, bol zamietnutý väčšinou vo Výbore pre rozpočet. Návrh nebol zamietnutý preto, aby sa dosiahli úspory. Väčšia suma než tá, ktorá bola požadovaná, bola schválená na bližšie neurčený cieľ súvisiaci s ochranou spotrebiteľa. Radi by sme požiadali výbor, aby zvážil použitie súm schválených pre príslušnú kapitolu na programy finančného vzdelávania. Nedostatok informácií, ktorý má negatívny vplyv na niektorých ľuďoch, poskytuje podmienky na podporu špekulácií na trhu a na to, aby iní ľudia zbohatli. Teraz však nie je vhodný čas na to, aby sme odstránili ochranu. Pre dobre informovaných občanov je lepšie, ak sa budú brániť sami.

Miloš Koterec, spravodajca Výboru pre regionálny rozvoj *požiadaného o stanovisko*. – (SK) Najprv by som chcel poďakovať spravodajkyňu pani Jutte Haugovej a koordinátorovi za veľmi citlivý prístup k potrebám európskych občanov a za akceptovanie odporúčaní Výboru pre regionálny rozvoj, ktorého som členom. Kohézna politika musí naďalej ostať strednodobou rozpočtovou politikou EÚ.

Keď som ako spravodajca Výboru pre regionálny rozvoj pripravoval jeho stanovisko k správe EP k uvedenému rozpočtu, chcel som prispieť aj k riešeniu problému, ktorý sa síce vo svojich rozvojových programoch členské štáty snažia riešiť, ale konsolidovaný európsky prístup v tejto oblasti pokrívka. Ide o problematiku integrácie rómskych komunít žijúcich v Európskej únii. Mojm zámerom pri návrhu pilotného projektu, ktorý by pomohol riešiť tento problém na európskej úrovni, je posilnenie európskeho povedomia pri jeho riešení z pohľadu regionálneho rozvoja.

Táto otázka je vypuklá osobitne v nových členských štátoch, kde mikroenklávy rómskych komunít sú vážnym rozvojovým a sociálnym problémom. Súčasťou projektu by malo byť rovnako aj vybudovanie adekvátnych zdrojov európskych inštitúcií, bez ktorých bude daný problém stále ležať na pleciach členských štátov a milióny európskych občanov rómskej národnosti môžu byť obeťmi nerovnomerného hospodárskeho a sociálneho rozvoja a veľmi slabej integrácie.

Kyösti Virrankoski, spravodajca Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka *požiadaného o stanovisko*. – (FI) Vážená pani predsedajúca, kapitola 2 v predbežnom návrhu rozpočtu predloženom Komisiou, ktorý Rada znova zredukovala, nezohľadňovala priority Parlamentu. Priame poľnohospodárske dotácie a trhové náklady v nej boli príliš konzervatívne odhadované na 2 027 miliónov EUR pod hornou hranicou viacročného finančného výhľadu. Výbor pre poľnohospodárstvo navrhol, aby Výbor pre rozpočet zrevidoval odhadované výdavky, čo sa aj stalo.

Novými prvkami v rozpočte je distribúcia ovocia a zeleniny školopovinným deťom a Fond štrukturálnych zmien pre mliekarenský priemysel. Pre prvý vyčlenil výbor 181 miliónov EUR a pre druhý sa vyčleňuje 600 miliónov EUR.

Keďže existuje obrovská rezerva neuhradených záväzkov (RAL) v programoch vidieckeho rozvoja – spolu 9 miliárd EUR a keďže v návrhoch Komisie sa ukázala tridsaťpercentná nezrovnalosť medzi záväzkami a platbami, výbor zvýšil platby o 898 miliónov EUR.

Výbor odporúča poskytnúť urýchlenú potravinovú pomoc, ktorá by bola financovaná v rámci kapitoly 4 v závislosti od povahy pomoci. Znamená to, že sa budú musieť uskutočniť medziinštitucionálne rozhovory.

Emanuel Jardim Fernandes, spravodajca Výboru pre rybné hospodárstvo *požiadaného o stanovisko*. – (PT) Rád by som začal gratuláciou spravodajkyňu pani Haugovej za jej úsilie pri príprave stanoviska Parlamentu. Celkové rozpočtové prostriedky poskytnuté rybnému hospodárstvu za mnohé roky treba pokladať za negatívny vývoj, keďže predchádzajúce rozpočty už predstavovali minimum potrebné na uplatňovanie spoločnej politiky rybného hospodárstva a námornej politiky s nevyhnutnými zdrojmi.

Pokiaľ ide o rybné hospodárstvo, zvýšený vonkajší hospodársky tlak spôsobený zvyšovaním cien pohonných hmôt a stagnácia a znižovanie cien rybárskych produktov majú za následok podstatné straty pre tento sektor a veľmi vážne sociálne problémy pre rybárov všeobecne.

Hoci Komisia navrhuje reštrukturalizáciu sektora rybného hospodárstva v súlade so súčasnou makroekonomickou situáciou, sú potrebné konkrétne opatrenia s cieľom pomôcť zabezpečiť prežitie tohto sektora. Návrh rozpočtu a súčasné stanovisko Parlamentu umožňujú významné redukcie, predovšetkým

v oblastiach monitorovania zásob rýb, medzinárodnej spolupráce, výskumných pracovníkov v rybnom hospodárstve a zberu údajov.

Na druhej strane vítam skutočnosť, že súčasné stanovisko Parlamentu zahŕňa pilotný projekt, ktorý som predložil, na pozorovanie trhových cien rybného hospodárstva a naďalej podporuje európsku námornú politiku a všetky príslušné projekty zvyšovaním rozpočtových prostriedkov na výskum.

Helga Trüpel, spravodajkyňa Výboru pre kultúru a vzdelávanie požiadaného o stanovisko. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v roku 2004 na významnej kultúrnej konferencii v Berlíne pán predseda Barroso uviedol, že dušou Európy je v prvom rade európska kultúrna politika. Rozpočet na kultúru nám však ukazuje, že tieto veľké úlohy sa stretli s malým úspechom. Pravdou je, že sa nám teraz podarilo spustiť pilotný projekt s cieľom poskytnúť viac peňazí na podporu mobility umelcov a chceme aj zvýšiť výdavky na celoživotné vzdelávanie a výmenné pobyty mladých ľudí, ale ak vychádzame zo skutočnosti, že potrebujeme povzbudiť európskych občanov, aby spoznávali Európu, utrácame v tejto oblasti príliš málo peňazí. Ako už pán Barroso uviedol, ľudia v Európe nie sú práve nadšení z jednotného trhu, ale naozaj sa chcú dozvedieť viac o európskych kultúrnych pokladoch.

Práve sme udelili Cenu Parlamentu za európsku kinematografiu. Potrebujeme minúť viac aj na európsku filmovú produkciu, lebo potrebujeme našim občanom ponúknuť lepšie pochopenie európskeho príbehu a európskych vízií minulosti a budúcnosti Európy.

Monica Frassoni, spravodajkyňa Výboru pre právne veci požiadaného o stanovisko. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, spravodlivosť, ktorá je pomalá, takmer nedostupná a nejasná, je beznádejná. Myslíme si, že počet zamestnancov Komisie, Európskeho parlamentu a Súdneho dvora by sa mal zvýšiť a posilniť v oblastiach právneho manažmentu, monitorovania uplatňovania právnych predpisov Spoločenstva a lepšej regulácie všeobecne práve preto, lebo súčasné procesy sú príliš zdĺhavé a príliš zahmlené.

Máme pocit, že Komisia ešte celkom dobre nepochopila potrebu investovať do plnohodnotného personálu v týchto sektoroch, a zdá sa úplne nenáležité, že Komisia nás naďalej necháva v nevedomosti, pokiaľ ide o počet zamestnancov pracujúcich výlučne na procesoch porušovania práva, a naďalej tvrdí, že všetko funguje hladko.

Pokiaľ ide o Európsky parlament, rada by som upozornila na problém nastolený právnou kvalitou našich textov a potrebou väčšej a lepšej investície do práce právnikov-lingvistov. To isté platí pre celú otázku vnútornej reorganizácie v súvislosti s monitorovaním uplatňovania právnych predpisov EÚ. Na záver vyzývame Komisiu, aby nám podávala správu o opatreniach a o množstve opatrení vrátane hospodárskeho hľadiska prijatých na to, aby naše inštitúcie boli zelenšie a udržateľnejšie.

Bárbara Dührkop Dührkop, spravodajkyňa Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci požiadaného o stanovisko. – (ES) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade sa chcem poďakovať Výboru pre rozpočet za to, že podporil naše pozmeňujúce a doplňujúce návrhy.

Vzhľadom na časovú tieseň len stručne spomeniem dva body. Prvý sa týka tradičného pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu rozpočtu agentúry Frontex. Ako všetci viete, v dôsledku nedostatku iniciatívy zo strany Komisie a najmä v dôsledku nedôslednosti Rady musel Parlament stanoviť rozsah činnosti agentúry Frontex prostredníctvom rozpočtového postupu.

Tento rok sme sa dohodli na zvýšení jej rozpočtu o 10 miliónov EUR a na tom, že sa pokúsime zabezpečiť, aby jej poslanie zostalo trvalé. Na dosiahnutie tohto cieľa sú potrebné nielen rozpočtové prostriedky, ale aj to, pán úradujúci predseda Rady, že členské štáty si v tomto smere musia splniť povinnosti.

Môj druhý bod sa týka schválenia pilotných rozpočtových prostriedkov na integráciu Rómov. Európska konferencia zorganizovaná tento mesiac Komisiou nemôže znamenať koniec, ale skôr začiatok koherentnej politiky integrácie Rómov do európskej spoločnosti.

Costas Botopoulos, spravodajca Výboru pre ústavné veci požiadaného o stanovisko. – (FR) Vážená pani predsedajúca, budem hovoriť zo svojej pozície spravodajcu Výboru pre ústavné veci požiadaného o stanovisko, ale aj ako socialistický poslanec Výboru pre rozpočet. A práve z tohto dôvodu mám k dispozícii dve minúty namiesto jednej.

(EL) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, pokiaľ ide o Výbor pre ústavné veci, žiaľbohu sme zistili, že v roku, keď sme mali v Írsku referendum o ústavnej zmluve, ktoré ukázalo – okrem výsledku – potrebu, aby

politici komunikovali s občanmi Európskej únie, Íri nám povedali, že hlavným dôvodom pre „nie“ bola práve chýbajúca komunikácia. Preto zjavne potrebujeme lepšiu komunikáciu pred nadchádzajúcimi voľbami.

Väčšina našich návrhov bola prijatá. Skutočnosť, že návrhy na posilnenie dvoch základných nových politických inštitúcií, a to európskych politických strán a európskych politických inštitúcií, neboli prijaté, nás však nemôže uspokojiť. Možno nabadúce.

Chcem vysloviť niekoľko politických poznámok k súčasnemu rozpočtu, o ktorom budeme tento rok hlasovať, a hovorím o politických poznámkach, lebo politickou úlohou rozpočtu by v konečnom dôsledku malo byť, aby sme prostredníctvom rozpočtu mohli zohrávať svoju úlohu ako Európska únia. Ako povedal včera pán komisár Almunia, a citujem ho vo francúzštine, lebo hovoril po francúzsky: „*Il faut commencer à imaginer le budget de l'Europe*“. Ešte sme si rozpočet poriadne nezačali predstavovať a je potrebné, aby sme to urobili.

Čo teda vidíme tento rok? Vidíme rozpočet s nízkymi platbami, s obrovskou priepasťou medzi záväzkami a platbami a s neuspokojivou odpoveďou na súčasné politické priority Európskej únie. Áno, existujú problémy, a áno, ako povedal pán minister Jouyet, musíme si nechať rezervu, aby sme mohli reagovať na krízu. Súčasný politický výber Európskej únie sú však dôležité. Napríklad, nemyslím si, že vo volebnom roku by sa malo vyčleniť tak málo peňazí na komunikáciu a že v roku geopolitickej krízy by sa malo vyčleniť tak málo peňazí na zahraničnú politiku.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, spravodajkyňa Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť požiadaného o stanovisko. – (PL) Vzhľadom na ambiciózne ciele, ktoré si Európska únia sama stanovila, je ďalšia redukcia už aj tak nízkeho rozpočtu na rok 2009 navrhnutá Radou prekvapujúca. Tieto zníženia budú viesť k väčšej nerovnováhe medzi úrovňou prísľubov a platbami za ne, čo je v rozpore s princípom vyrovnaného rozpočtu.

Suma schválená Radou – iba 0,89 % HDP – na výdavkové rozpočtové prostriedky nie je v súlade s mnohými politickými prioritami a záväzkami Európskej únie. Výsledkom bude, že v praxi sa budú realizovať len niektoré z dôležitých pilotných projektov, z ktorých budú mať občania úžitok.

Ako spravodajkyňa Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť požiadaného o stanovisko k rozpočtu na rok 2009 som znepokojená neuspokojivým využitím rozpočtu na potreby existujúcich programov, akými sú napríklad programy Progress a Daphne. Európska komisia by takisto mala podniknúť významné kroky smerom k realizovaniu princípov rovnosti pri plánovaní svojho rozpočtu, pričom členské štáty musia tieto princípy účinne podporovať pri využívaní štrukturálnych fondov a Európskeho sociálneho fondu.

Mairead McGuinness, spravodajkyňa Výboru pre petície požiadaného o stanovisko. – Vážená pani predsedajúca, rada by som sa poďakovala aj spravodajcom za ich dôkladnú a veľmi účinnú prácu na náročnej úlohe a osobitne sa chcem zmieniť o otázke úradu ombudsmana, kde bude nárast v rozpočte takmer o 6 %. Podľa nášho názoru je to primerané, keďže pripúšťame, že polovica z toho možno nebude potrebná, ak v úrade nepríde po voľbách v roku 2009 k nijakej ozajstnej zmene. Myslím, že by sme mali uznať aj to, že v rámci úradu ombudsmana sa vynaložilo určité úsilie s cieľom reorganizovať personál a zdroje účinnejším spôsobom.

Kým ešte mám slovo, ako členka Výboru pre poľnohospodárstvo by som rada len poznamenala, že otázka potravinovej pomoci – a hovorím to aj publiku, ktoré sa tu zhromaždilo – je niečo, čo sa ľudí dotýka naozaj hlboko. Myslím si, že verejnosť by od nás chcela, aby sme v oblasti potravinovej pomoci poskytli veľkorysú podporu. Chápem, že existujú rozpočtové obavy, a to celkom oprávnené, týkajúce sa pravidiel. Možno to hovorí niečo o práci, ktorú robíme v pozadí, predtým ako niečo vyslovíme, s cieľom urobiť to dobre a vyslať verejnosti vhodnú správu o tom, že podporujeme rozvíjajúci sa svet, hladných a biednych.

Žiada sa však aj poznamenať, že naša rozvojová pomoc sa v minulosti nezameriavala na poľnohospodárstvo a potravinovú výrobu, ako spomenuli iní rečníci, a v ostatných rokoch sme tragicky odvrátili pohľad od významu poľnohospodárskej výroby v rozvojových krajinách. Možno túto tému zanedbávame aj tu v Európskej únii. Táto potravinová kríza je dobrá aspoň na to, že nás upozornila na krehkosť potravinovej výroby a na potrebu starať sa o ňu v rozvojových krajinách.

K tejto osobitnej téme na záver ešte toľko, že moja kolegyňa Esther de Langeová a ja podporujeme pilotný projekt, ktorý by mal spojiť mladých farmárov v Európe s rozvojovým svetom. Myslím, že by z toho mohli vziť nejaké dobré výsledky, keďže oni potrebujú pomoc a my potrebujeme pochopiť ich zložitú situáciu.

László Surján, v mene skupiny PPE-DE. – (HU) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v prvom rade by som sa chcel v mene svojej skupiny poďakovať pánovi spravodajcovi za jeho prácu a spoluprácu. Rozpočet je spoločná úloha a jej výsledok zodpovedá požiadavkám viacerých politických skupín. Odkaz ľudovej strany je takýto: urobme život európskych občanov bezpečnejším. Bezpečnosť znamená mnoho vecí, nielen ochranu

hraníc schengenskej zóny, prevenciu ilegálnej imigrácie, boj proti terorizmu, ale predovšetkým zachovanie pracovných miest prostredníctvom zvýšenej podpory malým a stredným podnikom a výskumu a vývoja, ako aj ochranu a bezpečnosť potravín. V záujme bezpečnosti potrebujeme niekoľko vzájomne nezávislých zdrojov energie. Toto všetko si vyžaduje viac peňazí, než bolo predbežne vyčlenených Radou.

Na zabezpečenie bankových operácií stačilo niekoľko dní a k dispozícii bolo 2 000 miliárd EUR. V poriadku. Mali by sme si však uvedomiť, že EÚ potrebuje 20 rokov na to, aby minula takúto sumu. Parlament plánuje vyčleniť takmer 10 miliárd EUR v doplnkových fondoch na budúcoročné programy, ktoré sa všetky využívajú v reálnom hospodárstve, a aj tak je to suma o 1,5 miliardy nižšia ako tá, ktorú sme poskytli v sedemročnom rámcovom rozpočte. Preto nie je nenáležité, ak v súčasnej situácii namiesto rozpočtového obmedzenia minieme o 10 miliárd viac na rast, tvorbu pracovných miest a na bezpečnosť našich občanov. Kríza nepredstavuje len finančný, ale aj hospodársky problém. Rada by mala byť našim partnerom v mohutnejšom hospodárskom rozvoji. Členské štáty by zasa mali odstrániť tie prekážky – napríklad prehnané požiadavky na svoj vlastný podiel –, ktorými umelo sťažujú využitie podpory na európsky rozvoj. EÚ musí pomôcť svojim občanom, ktorí sa ocitli v ťažkostiach v dôsledku celosvetovej krízy. Ukážme, že Európska únia vie nielen zabrániť vypuknutiu vojny v Európe, ale vie aj prekonať finančnú a hospodársku krízu, ktorá zasahuje Európu. Ďakujem vám za úctivú pozornosť.

PRESEDÁ: PÁN MAURO

podpredseda

Catherine Guy-Quint, *v mene skupiny PSE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pán úradujúci predseda Rady, rada by som začala poďakovaním všetkým spravodajcom, a predovšetkým pani Haugovej a pánovi Lewandowskému, ako aj celému rozpočtovému tímu, voleným zástupcom aj administrátorom za toto tradičné finančné cvičenie na rok 2009. Je to tretí finančný výhľad, ktorý ukazuje, do akej veľkej miery sa ročný rozpočtový postup stal neprirodzeným a akýmsi fantazijným cvičením konfrontovaným so situáciou v Európe. Je to cvičenie v žonglovaní so sumami, ktoré znemožňuje poskytnúť ozajstné riešenie problémov našej spoločnosti platné pre celé Spoločenstvo.

Po veľmi skromnom návrhu Komisie urobila Rada to, čo pravidelne robí, a poslala nám obmedzený návrh, ktorý neumožňuje splniť ani jeden zo sľubov, ktoré Rada v priebehu roka dala. Máte pravdu, pán Jouyet, európsky rozpočet je nedostatočne využívaný od roku 1988. Tak ako v športe vedie pravidelný tréning k lepším výkonom, aj rozpočet EÚ ako atlét tím, že sa zmenšuje, sa stáva čoraz menej výkonným a čoraz menej využívaným. To je začarovaný kruh, ktorý vedie k politickým katastrofám.

Pravdou je, že nemôžeme míňať bez toho, aby sme si takéto výdavky nevyrátali, ale vzhľadom na tieto neprestajné sľuby sa nezaznamenávajú výdavkové rozpočtové prostriedky, ale rozpočtové prostriedky na záväzky. Toto je začiatok rozpočtového podvodu! Mali by sme preto zistiť, či chce Európska únia dosiahnuť svoje ciele a či členské štáty sú alebo nie sú ochotné prispievať na spoločné politiky.

Keďže Parlament je postavený pred túto nesplniteľnú úlohu, prostredníctvom svojho spravodajcu si upevňuje autoritu. Rozpočtový rámec je veľmi tesný a nedostatok iniciatívy zo strany Komisie viedol Európsky parlament k vytvoreniu nových platieb, ktoré budú podopierať budúce inovácie. Je však mimoriadne dôležité, že v čase, keď sa Európa rozhoduje o poskytnutí finančnej injekcie vo výške 1 700 miliárd EUR na pomoc bankovému sektoru v eurozóne, sa nám podarilo nájsť 250 miliárd EUR na potravinový nástroj na rok 2009. Parlament je k tomuto fondu potravinovej pomoci veľmi pripútaný.

A tak 21. novembra bude loptička na strane Rady. Parlament rešpektoval schválené postupy vo všetkých ich formách: rešpektovanie finančného výhľadu, výzva na flexibilitu pod hornou hranicou 530 miliárd EUR a výzva na rezervu núdzovej pomoci, ktorá figuruje vo finančnom výhľade. Konáme v rozsahu svojich právomocí, a preto očakávame, že Rada prijme zodpovedný politický postoj, ktorý je podobný tomu nášmu. Je to veľmi dôležité, pokiaľ ide o zabezpečenie dôveryhodnosti práce Európy v očiach každého jedného občana.

Pán Jouyet, apelujem na vás: politika spočíva v predvídaní; postoj Parlamentu nám umožňuje predvídať, pričom dodržiavame pravidlá, ktoré sa všetky tri inštitúcie rozhodli predložiť. Ukážte, že viete dodržať svoje záväzky!

Anne E. Jensen, *v mene skupiny ALDE.* – (DA) Vážený pán predsedajúci, rada by som začala poďakovaním pani Haugovej za jej vynikajúce úsilie, ktorého výsledkom je to, že všetky odlišné aspekty tohto rozpočtového postupu udržala pokope. Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu podporuje výsledok hlasovania

vo Výbore pre rozpočet. Pre skupinu ALDE bola energetická a klimatická politika, ako aj výskum a inovácie dôležitými prioritami pre rozpočet na rok 2009. Súhlasíme s názorom pani Haugovej, že klimatická a energetická politika nie sú v rozpočte primerane zohľadnené, a tešíme sa, že Komisia príde na jar s jasným návrhom, ako sa tejto oblasti môže poskytnúť rozpočtová podpora na úrovni EÚ. Vzhľadom na ruskú inváziu v Gruzínsku bolo pre skupinu ALDE dôležité, aby zabezpečila rekonštrukčnú pomoc pre Gruzínsko a aby podporila výstavbu plynového potrubia Nabucco, ktorý by mal zabezpečiť dodávky plynu do Európy bez ruskej kontroly. Teší nás, že väčšina podporila tieto priority.

Súčasný návrh rozpočtu odstraňuje viaceré úspory Rady a poskytuje realističnejšie hodnotenie potrieb platieb v budúcich rokoch. Hornú hranicu vo viacročnej dohode pre rozpočet dosiahneme v troch kapitolách, a to v podkapitole 1a pre výskum, vzdelávanie a dopravu a v podkapitole 3b pre právnu politiku, a za hornú hranicu sa dostaneme v kapitole 4 týkajúcej sa zahraničnej politiky. Horné hranice rozpočtu pre zahraničnú politiku sú naďalej príliš reštriktívne a každý rok musíme bojovať, aby sme mohli financovať nové priority. Je zvláštne vidieť hlavy štátov, ako vypisujú účty pre rozpočet EÚ, ktorý ich vlastní ministri financií nebudú uznávať. Komisia navrhla financovanie potravinového nástroja pre rozvojové krajiny s použitím peňazí ušetrených z vývozných náhrad EÚ. Tieto peniaze boli, samozrejme, ušetrené v dôsledku vysokých cien za potraviny, čo zasa v chudobných krajinách spôsobuje problémy spojené s vyhladovaním. Tá myšlienka je dobrá, ale pokiaľ ide o rozpočet, musíme robiť veci ináč, aby sme boli v súlade s dohodami medzi inštitúciami, ktoré vstúpili do platnosti. Preto teraz navrhujeme, aby sa potravinový nástroj a osobitné rozpočtové prostriedky pre Palestínu, Kosovo a Afganistan našli tak, že sa použijú rezervy, napríklad rezerva flexibility. Nie je čestné získať tieto peniaze zredukovaním dôležitých programov pre chudobné krajiny.

Skupina ALDE predložila na rokovanie návrh umiestniť 12 % financií z programov štrukturálnych fondov do rezervy. Pozadím tohto návrhu bolo, že sme chceli na Komisiu vyvinúť tlak, aby urobila viac na odstránenie chýb v oblasti 12 %, ktoré sa objavili počas rozpravy o rozpočtovom absolutóriu na rok 2006. Naším záujmom bolo, aby sa táto rezerva použila ako nástroj v nadväznosti na rozpočtové absolutórium 2006, ale keďže sme nedokázali získať dostatočnú podporu na tento účel, budeme to musieť vziať na vedomie. Dúfam však, že Komisia podnikne príslušné kroky.

Pán Lewandowski mal zaujímavú úlohu spočívajúcu v tom, že pripravoval rozpočet Parlamentu a iných inštitúcií. Myslím, že sa mu podarilo dosiahnuť dobrý kompromis, v ktorom rozpočet Parlamentu zostáva pod 20 % administratívnych výdavkov.

Helga Trüpel, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, pani komisárka, dámy a páni, rozpočet Európskej únie na rok 2009 môže priniesť len drobné úspechy, keďže pracujeme v zvieracej kazajke finančného výhľadu. Keď sme hlasovali o rozpočte, Skupina zelených/Európska slobodná aliancia sa vyjadrila veľmi jasne, že finančný výhľad nemá nič spoločné s novými problémami a úlohami, ktorým musíme čeliť.

Práve sme od všetkých rečníkov počuli, že európsky rozpočet pre zahraničnú politiku je podfinancovaný. Náš európsky rozpočet nám však ani nezačína umožňovať, aby sme – aj vzhľadom na problémy spojené s globálnou zmenou klímy – vhodne zareagovali.

Rada by som vám všetkým pripomenula včerajší veľký prejav prezidenta Sarkozyho, v ktorom upozornil na to, ako veľmi je potrebná zmena v Európskej únii vzhľadom na hospodársku krízu a na katastrofu hroziacu zo zmeny klímy. V rozpočte na rok 2009 sa toto všetko odráža len vo veľmi obmedzenej miere a to je náš spoločný problém: náš európsky rozpočet jednoducho nie je schopný vyrovnať sa s problémami súčasného obdobia. Aj v poľnohospodárskej politike je najvyšší čas, aby sa výroba energie naviazala na environmentálne ciele, a musíme taktiež urobiť viac – ako včera povedal pán Barroso – pre výskum a vývoj, a predovšetkým v politike vzdelávania. Sú to koniec koncov európske aktíva. Potrebujeme sa vzdialiť od reaktívneho rozpočtu a priblížiť sa k aktívnemu rozpočtu a k novému politickému konceptu.

A napokon, musíme urobiť viac v boji proti hladu; v Afrike, v subsaharskej oblasti, je hlad zasa na vzostupe a to je neprijateľné. Potrebujeme urobiť viac aj pri podpore spravodlivého obchodu, aby rozvojové a rozvíjajúce sa krajiny konečne dostali spravodlivú šancu.

Teraz sa dostávam k politickému výsledku. Ako včera povedal pán Sarkozy, potrebujeme znova zaviesť kapitalizmus v zelenej podobe; potrebujeme zelenú dohodu. Iba vtedy budeme schopní znova zaviesť aj európsky rozpočet.

Wiesław Stefan Kuc, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, návrh rozpočtu na rok 2009, tak ako predchádzajúce návrhy rozpočtu, nielenže nespĺňa naše očakávania, ale – čo je ešte

dôležitejšie – nespĺňa očakávania našich voličov. Jeho najväčším nedostatkom je príliš málo výdavkových rozpočtových prostriedkov. Ak chceme splniť všetky očakávania, prostriedkov by malo byť aspoň dvakrát toľko.

Európska rada má obmedzené financie a musela pristúpiť k zredukovaniu mnohých položiek – tieto zníženia sa týkajú najmä oddielu III, ktorý zahŕňa poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka –, ale týka sa to aj európskych úradov a ostatných oddielov. Je nepravdepodobné, že sa v Európskom parlamente nájde čo len jeden výbor alebo politická strana, ktoré budú s týmto rozpočtom spokojné.

Hoci politické priority na rok 2009 boli stanovené, nebolo možné udržať žiadnu z priorít na takej úrovni, aby bolo jasné, že bola finančne zvýhodnená. Formálne si rozpočet zachováva všetky ukazovatele stanovené vo viacročnom finančnom rámci, ale všetci sme očakávali, že bude vyšší. Preto sa v návrhu rozpočtu odporúča návrat k pôvodnému návrhu a odstránenie znížení uskutočnených Európskou radou. Pri hlasovaní za navrhnutý návrh sa spoliehame na to, že presadíme zvýšenie v zredukovaných rozpočtových výdavkoch. Možno sa nám to podarí.

Esko Seppänen, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (FI) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, oprávnené možno povedať, že v budúročnom rozpočte sa prejavuje rozpočtová disciplína. Nízky národný dôchodok, ktorý sa v ňom navrhuje, prinesie do EÚ právo a poriadok.

Výdavky v rámci externých činností v kapitole 4 sú neprimerané podľa akéhokoľvek rozpočtového kritéria. Všetci vieme, že to nie je dosť peňazí na všetko, čo Rada pokladá za dôležité, keďže Parlament má svoje legitímne preferencie pre využívanie týchto finančných prostriedkov.

My v našej skupine sa veľmi neusilujeme podporiť rast externých výdavkov ako takých. Nie sme za opätovné vyzbrojenie Gruzínska po jeho útoku na civilné obyvateľstvo Južného Osetska a na ruských mierotvorcov, čo viedlo k jeho úbohej porážke. Nepodporujeme priority Rady pre Spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku. Nesúhlasíme s tým, že Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika by sa mala rozvíjať smerom k Európskej bezpečnostnej a obrannej politike, ako keby Lisabonská zmluva nebola bývala zamietnutá. Nech sa členské štáty v tomto smere uspokojia s finančným mechanizmom Athena.

Nepodporujeme pomoc Iraku, Afganistanu a Gruzínsku prostredníctvom medzinárodných organizácií bez možnosti monitorovať využitie peňazí Únie. Sme, samozrejme, za pomoc utláčaným národom, ako napríklad Palestínčanom, ale zároveň hovoríme, že prioritné oblasti Rady hlboko načierajú do rezerv pre ciele financovania, ktoré Parlament pokladá za dôležité.

Všetci tí, ktorí boli zapojení do vypracovania návrhu rozpočtu, vedia, že horná hranica pre externé činnosti sa počas rozpočtového procesu neudrží, ale zrúti sa, tak ako sa v auguste zrútil strop v tejto snemovni. Urobme všetko preto, aby sme udržali hornú hranicu. Ak sa to dosiahne prifarbovaním vecí na ružovo, ide to proti dobrej rozpočtovej praxi a je to kultúra riadenia, ktorá nie je transparentná pre európskych občanov, pre ľudí, ktorí musia zaplatiť celý účet.

Aj keď si naša skupina myslí, že medzi nami nevládne veľký zmysel pre dôveru v externé činnosti Únie, chceme, aby sa tieto fakty uznali. To je teraz práca pre Radu.

Nils Lundgren, *v mene skupiny IND/DEM.* – (SV) Vážený pán predsedajúci, toto je v určitom zmysle dobre vypracovaný návrh rozpočtu. Odborne vzdelaní a rozvážni spravodajcovia si zaslúžia plné uznanie za svoju prácu, pokiaľ ide o súčasný rámec. Napriek tomu je však toto všetko úplne pomýlené – veď čo iné by mala EÚ vlastne robiť? V tomto kontexte najmenej dve tretiny peňazí idú do poľnohospodárstva a do štrukturálnych fondov vrátane plytvania a korupcie. To, do čoho by EÚ mala peniaze investovať, napríklad do rozsiahleho výskumu, akým je projekt fúzie v Barcelone či spoločná infraštruktúra ako Galileo, alebo separácia a uchovávanie oxidu uhličitého atď., sú malé ryby v tomto rozpočte.

Nachádzame tu globalizačný fond, ktorý teraz dáva 2,4 milióna EUR Portugalsku a 10 miliónov Španielsku. V obidvoch prípadoch máme do činenia s tisícinovými zlomkami hrubého národného produktu týchto krajín. Nie je dôvod, prečo by v tejto súvislosti mali dostať peniaze z iných krajín. Máme fond solidarity, z ktorého ide 13 miliónov EUR do Francúzska v dôsledku skazy, ktorú spôsobil hurikán Dean na ostrovoch Martinik a Guadeloupe. A opäť je to tisícinový zlomok hrubého národného produktu Francúzska. Nedáva to celé nijaký zmysel. Hovoríme o bohatých krajinách, ktoré by nemali nijaký problém s vyriešením týchto záležitostí, aj keby od iných členských štátov nedostali ani odrobinku.

Prečo sa to deje? Tvrdil by som, že preto, lebo sú to peniaze na vzťahy s verejnosťou určené na to, aby sa použili ako reklama pre EÚ. Nie je na to nijaký iný zjavný dôvod. Nabudúce zrejme pôjdu finančné prostriedky

na odpratávanie snehu. Opakujem: ideme úplne nesprávnou cestou. Diskutujeme o rozpočte, ktorý je technicky dobre vypracovaný, ale politicky slabomyselný.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Takto pred rokom sme spoločne žasli nad nízkou úrovňou výdavkov rozpočtu EÚ únie na rok 2008. Ich podiel na hrubom národnom produkte predstavoval 0,95 %. Krivku medziročného poklesu som vtedy prirovnal ku krivke padajúceho listu. Mysleli sme, že nižšie to už nemôže byť. Mýlili sme sa.

Podiel výdavkov na rok 2009 predstavuje 0,89 % HNP. To už nie je krivka, to je voľný pád. Čo na tom, že suma výdavkov zďaleka nie je v súlade s politickými prioritami a záväzkami Európskej únie? Čo na tom, že sa tým zväčší rozdiel medzi úrovňou záväzkov a platieb? Celkový objem nesplatených záväzkov dnes predstavuje 139 miliárd EUR, čo je viac ako jeden ročný rozpočet Únie.

V plnej nahote sa prejavuje vnútorná rozpoltenosť politiky Európskej rady. Vlády väčšiny členských štátov nevedia v tomto roku zabezpečiť plné čerpanie finančných prostriedkov EÚ. Uvedená medzera sa premieta do znižovania platobných výdavkov v rozpočte nasledujúceho roka. Pokračuje roztváranie nožníc medzi finančným rámcom na roky 2007 – 2013 a reálnymi rozpočtami, a to na škodu občanov a regiónov, ktorým sa nedostávajú potrebné prostriedky, najmä zo štrukturálnych a kohéznych fondov.

Je to aj slabosť Európskeho parlamentu. Nenachádzame vo vlastných krajinách účinný spôsob, ako tlačíť na vlády, ministerstvá a ďalšie zložky verejnej správy, aby v tomto smere navodili patričný obrat. Podporím zvýšenie výdavkov rozpočtu EÚ, ako ho v excelentne pripravenej správe navrhuje pani Jutta Haugová. Zároveň si však kladiem otázku, či nebojujeme opakovane s veternými mlynmi.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, pani komisárka, spravodajcovia, dámy a páni, čo je najvyšším cieľom, *raison d'être*, rozpočtu EÚ v roku ozajstnej a celkovej finančnej krízy?

Prvým cieľom je zabezpečiť, aby tento rozpočet nepredstavoval len ďalšie bremeno v národných peňaženkách. Inými slovami, nesmie byť nadbytočným výdavkom, ale musí zájsť len tam, kam členské štáty nemôžu alebo nesmú ísť.

Druhým cieľom je zabezpečiť, aby to bol rozpočet, ktorý poskytuje pridanú hodnotu. Programy, pre ktoré je schválené financovanie, musia byť primerane podporované politickou mocou – Radou alebo Parlamentom – a technicky podporované výkonnou mocou, ktorou je Komisia.

Úloha Komisie nebola nikdy dôležitejšia ako v tomto roku hlbkej krízy. Jej zodpovednosť je väčšia ako kedykoľvek predtým, pretože musíme vyžmýkať každú jednu kvapku obratu z každého eura investovaného európskymi daňovými poplatníkmi.

Po tretie, v čase, keď sa liberálny demokrat stáva sociálnym demokratom a sociálny demokrat má sklon stať sa liberálom, musí byť rozpočet EÚ účinný a dokonca proticyklický.

Štúdia vedená španielskym ekonómom Rafaelom Floresom preukázala, že verejnými výdavkami s najväčším dosahom na verejné investície a zamestnanosť sú výdavky na dopravnú infraštruktúru a komunikácie. To, čo je dobré pre našu krajinu, by malo byť dobré pre celú Európu.

Štrukturálny a kohézny fond EÚ sú kľúčovými zložkami Spoločenstva na posilnenie európskej infraštruktúry a následne aj zamestnanosti. Z tohto dôvodu naša skupina podporuje okrem iných aspektov väčšie financovanie transeurópskych sietí, nezodpovedne zabudnutých predovšetkým Radou, väčšie financovanie energetických sietí a aj väčšie financovanie na výdavkové rozpočtové prostriedky v rámci kapitoly konvergencie.

Thijs Berman (PSE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, rozpočty iných inštitúcií sa pýšia rozumnou rovnováhou medzi stále obrovským, takmer večným dopytom po zvýšení stavu zamestnancov a potrebou znížiť výdavky.

Keďže Európsky parlament je takou opatrnou rozpočtovou autoritou, akou je, zotrváva v dohodnutom rozmedzí (jedna pätina rozpočtu inštitúcií), ale napriek tomu investuje do vedomostí zvyšovaním stavov zamestnancov v rámci skupín a zvyšovaním kapacít v knižnici. Je to potrebné, lebo otázky, ktorým čelíme, sú trvalo zložité a súvisia s globalizáciou a s celosvetovými problémami. Kladú sa základy na zavedenie štatútov poslancov a asistentov a to je otázka sociálnej spravodlivosti, ktorá sa ohlasuje už veľmi dlho.

Zvýši sa stav zamestnancov, ktorí budú udržiavať úzke spojenie medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi, čo je veľmi dôležité, aj keď ich počet je nízky. Zlepšenie je potrebné v oblasti výmeny s národnými parlamentmi. V našich hlavných mestách často veľmi chýbajú vedomosti o programoch bruselských zasadnutí a o otázkach subsidiarity, pričom európski občania teraz viac ako predtým kladú kritické otázky o tom, čo by sa malo regulovať na vnútroštátnej a čo na európskej úrovni.

Pokiaľ ide o ostatné inštitúcie, dovoľte mi povedať aspoň toto: prístup pre občanov by mal byť prvoradý. Preto je dôležité zvýšiť stav zamestnancov ombudsmana, ak mám spomenúť len jeden aspekt. Európska únia musí byť prístupná pre každého občana, no v prvom rade a predovšetkým pre občanov, ktorí majú sťažnosti.

Nathalie Griesbeck (ALDE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v prvom rade sa chcem veľmi poďakovať našim dvom kolegom z Výboru pre rozpočet – pánovi Lewandowskému a, pravdaže, pani Haugovej –, ktorí dozerali na našu prácu so zanietením a účinne.

Najprv by som vám rada veľmi stručne, v čase, ktorý mám k dispozícii, povedala, že ma nesmierne teší množstvo ustanovení, ktoré sa zachovali v rámci rozpočtu, ktorý je veľmi obmedzený, dokonca až tesný, ako povedali niektorí naši kolegovia. Základné ustanovenia týkajúce sa rastu, zamestnanosti a zmeny klímy sa zachovali a v každom prípade je tu ešte aj zvýšenie celkovej úrovne platieb na tieto priority.

Ďalej, po druhé, mám radosť v súvislosti so špecifickjším problémom: s tým, že sa nám prostredníctvom návrhu Výboru pre rozpočet podarilo dosiahnuť, aby línie týkajúce sa výskumu a inovácií a všetkého, čo súvisí so štrukturálnymi fondmi, boli zrozumiteľnejšie, čím poskytneme našim spoluobčanom praktické odpovede.

V tomto období krízy, ktorej rozsah a účinky sú stresujúce a, nanešťastie, budú dlhodobé, by som rada zdôraznila dôležitosť koordinovanej odpovede Európy. Potreba tejto odpovede je teraz nielen pochopiteľnejšia ako kedykoľvek predtým, ale je aj rozhodujúca, pokiaľ ide o poskytovanie podpory na investície do hlavných projektov infraštruktúry s cieľom stimulovať európske hospodárstvo.

Gérard Onesta (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, je jasné, že Lisabonskú zmluvu, nanešťastie, nebudeme mať na budúci rok v platnosti, ale napriek tomu budeme potrebovať reguláciu. Možno nebude nová zmluva, ale jednako budú nové potreby. Existujú úlohy, ktoré nepostupujú inštitucionálnym tempom. Stačí, aby sme sa pozreli na správy, v ktorých dominuje finančná a environmentálna kríza. Budeme potrebovať zdroje pre náš vývojový diagram.

Rok 2009 je aj trochu osobitný, keďže prideme do úzkeho kontaktu s veľmi citlivým tvorom známym ako európsky občan, teda volič. Takže by sme nemali šetriť na zdrojoch pre komunikáciu a spoluprácu. V tejto súvislosti nájdime vhodné zdroje aj pre našu webovú televíziu, volebnú kampaň, centrum pre návštevníkov, fórum občanov a tak ďalej.

Pokiaľ ide o stavby, teraz už vlastníme takmer všetky naše stavby. Mám tým na mysli naše tri hlavné pracoviská. Pokiaľ ide o pracovisko, ktoré ešte nevlastníme, teda luxemburské stavenisko, začneme tam pracovať v najbližších týždňoch. Je to rozľahlá, veľmi ambiciózna stavba, kde postavíme jednu z najväčších budov na svete s úplne nezávislou dodávkou energie. Môžeme byť na to hrdí, môžeme byť hrdí na svoj majetok, ale ako to táto sála môže potvrdiť, majetok vyžaduje údržbu! Takže ako vlastníci budeme teraz musieť nájsť zdroje na to, aby sme mohli mať vysokokvalitný majetok.

Pokiaľ ide o environmentálnu politiku, v roku 2008 sme boli jednou z prvých inštitúcií, ktorá dostala certifikát EMAS – môžeme na to byť veľmi hrdí. Už dva dni máme výsledky našej štúdie o uhlíkovej stope. Tento parlament spotrebuje každý rok 200 000 ton CO₂. Ak chceme splniť a dosiahnuť cieľ, ktorým je menej ako 30 % za 12 rokov, budeme potrebovať nejaké zdroje.

Na záver by som len pochválil kvalitu práce nášho priateľa pána Lewandowského, lebo sme mali veľké, naozaj veľké šťastie, že v novej metóde zmierovacieho procesu, ktorú sme zaviedli, bol naším lídrom.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, v tejto rozprave sú štyri záležitosti, na ktoré by som vás chcel upozorniť. Po prvé, aj keď v rozpočte sú výdavky na finančné prostriedky vo výške 1 24 miliárd EUR najvyššie v histórii Európskej únie, sú najnižšie vzhľadom na hrubý národný produkt 27 členských štátov. Mimochodom, je to hodnota navrhnutá Výborom Európskeho parlamentu pre rozpočet, keďže Európska komisia navrhla ešte nižšie prostriedky a Rada urobila v tomto skromnom rozpočte ešte ďalšie zníženia.

Vo finančnom výhlade na obdobie rokov 2007 – 2013 bola horná hranica pre výdavkové rozpočtové prostriedky 0,97 % hrubého národného produktu, inými slovami, ide tu o závažný rozpor medzi tým, čo sme chceli financovať pred tromi rokmi, a tým, čo chce Únia financovať teraz. Po štvrté, za tak málo peňazí nemôžeme mať ani rozšírenejšiu Európu, ani hlbšiu integráciu a Európska únia nemôže byť ani spoľahlivým globálnym partnerom, lebo jej hrozí, že nebude schopná splniť svoje vlastné záväzky v tejto oblasti.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Táto rozprava o rozpočte Spoločenstva na rok 2009 by mala byť poznamenaná rozhodnutiami neprijatými Európskou radou v tomto mesiaci. Rozhodne sa malo diskutovať o neodkladných rozpočtových opatreniach potrebných na podporu malého a rodinného poľnohospodárstva, rybného hospodárstva, textilného a odevného priemyslu, lodárskeho priemyslu, mikropodnikov a malých a stredných podnikov. Okrem toho sú naliehavo potrebné aj iné opatrenia na ochranu produktívnych sektorov každého členského štátu, predovšetkým kohéznych krajín, na ochranu zamestnanosti s právami a primeranými mzdami pre pracovníkov.

A rozhodne sa malo diskutovať aj o nevyhnutnom rozchode s rozpočtovou politikou Spoločenstva. Táto politika podporia hospodársku politiku, jednu z príčin štrukturálnej krízy, ktorá sa už tak dlho vlečie Európskou úniou a ktorá je pri koreňoch úpadku produktívneho sektora, nezamestnanosti, nejistej práce, narastajúcich sociálnych nerovností a hlbokých rozdielov medzi členskými štátmi.

Ashley Mote (NI). – Vážený pán predsedajúci, vidím, že milióny eur z verejných peňazí sa ešte vždy prideliť ujú sociálnemu inžinierstvu a na nákup ľudskej podpory pre samotnú EÚ v kandidátskych krajinách, členských štátoch a inde. Ešte vždy máme cesty a mosty, ktoré nevedú nikam, naďalej vymieňame dlažbu v dedinke Karini pred tureckými kasínami, elektrinou za 400 miliónov EUR zásobujeme Kosovo a účty tu následne jednoducho miznú.

Sú to prípady vysoko pochybného využitia verejných peňazí. Nečudo, že daňoví poplatníci v čisto prispievajúcich krajinách, akou je aj naša, majú čoraz väčšie námietky voči pridelovaniu finančných prostriedkov EÚ krajinám, ktorých daňové zaťaženie je nižšie – niekedy oveľa nižšie – a ktoré si takto účinne nahrádzajú chýbajúce výnosy z miestnych daní.

Vzhľadom na charakter týchto neregulárností som nedávno napísal na Dvor audítorov, aby mi objasnili legálnosť platieb z verejných finančných prostriedkov, ktoré sa posudzujú podľa medzinárodných štandardov finančného účtovníctva.

Esther de Lange (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, jednou z hlavných výhod toho, že vystupujete neskoro, je, že môžete vynechať značné množstvo tém, o ktorých sa už hovorilo. Preto hneď prejdem na dve témy, ktoré sú môjmu srdcu zvlášť blízke. Po prvé, teraz keď je v Európe narastajúci počet obéznych detí, budeme my ako spoločnosť musieť investovať viac, aby sme ich naučili zdravým stravovacím návykom.

Nárast v rozpočte na mlieko v školách, ako ho navrhujeme, je v dokonalom súlade s týmto cieľom. S dodatočnými 13 miliónmi EUR, ktoré by sme radi odložili bokom, by sme chceli zvýšiť počet škôl a aj rozšíriť ponuku o ďalšie zdravé výrobky. Poľutovaniahodné však je, že reakcia Komisie na iniciatívy, ako napríklad školský ovocný program, je podľa môjho názoru príliš pomalá.

Európsky parlament by bol mal rád peniaze na tento program vo svojej pokladnici v roku 2008. Ovocie v školách sa však bude poskytovať zadarmo až v roku 2009 a na vytvorenie siete a na poskytovanie informácií sa vyčlenilo len 1,3 milióna EUR. Pokladám to za poľutovaniahodné. Po letných prázdninách nebude školské ovocie len tak padať z neba na školy. Pre tento program bude treba vykonať veľké množstvo základných prác a peniaze na to budú potrebné aj na budúci rok. Trošku viac dynamiky by preto určite nebolo na škodu.

Po druhé, rada by som upriamila vašu pozornosť na navrhované prešetrovanie výnosov z reťazca potravinovej výroby. Uvedomili ste si, pani komisárka, že napríklad ekonomický výnos z tohto jablka vo vašom supermarkete je 22 % a v distribučnom obchode 23 %, pričom primárny producent tohto jablka, poľnohospodár, bez úsilia ktorého by tu toto jablko nebolo, utrpel za niekoľko ostatných rokov stratu v podobe negatívneho výnosu mínus 4 %?

Prostredníctvom štúdie, ktorú navrhujeme, by sme radi monitorovali postavenie farmárov. Koniec koncov, ak chceme v Európe udržať poľnohospodársku výrobu, budeme musieť monitorovať postavenie primárnych producentov a koncentráciu moci v reťazcoch, akými sú napríklad veľké supermarkety. Dúfam, pani komisárka, že spolu s vašim kolegom zodpovedným za konkurencieschopnosť sa budete chcieť do tohto problému zahryznúť.

Göran Färm (PSE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, ako spravodajca Výboru pre priemysel, výskum a energetiku pre rozpočet by som sa rád poďakoval pani Haugovej za to, že si tak pozorne vypočula naše priority, ktoré v rozpočte dali o sebe jasne vedieť. Svojmu švédskemu euroskeptickému kolegovi pánovi Lundgrenovi, ktorý pred chvíľou vystúpil a ktorý charakterizoval rozpočet ako slabomyselný, by som povedal iba to, že rozpočet sa nezlepší tým, že on sám navrhne úplné zrušenie niektorých najlepších častí rozpočtu týkajúcich sa napríklad úradu pre námornú bezpečnosť a programu Mládež v akcii.

Rozpočet EÚ má však problémy, to je isté. Trojitá kríza, ktorú zažívame, ukazuje, kde je kameň úrazu. Mám na mysli klimatickú krízu, potravinovú krízu a finančnú krízu. Výbor pre priemysel, výskum a energetiku navrhuje zvýšenie o najmenej 5 % vo všetkých operatívnych finančných prostriedkoch súvisiacich s klímou a energetikou, ale to je stále len kvapka v mori. Ako socialista vidím potrebu potravinovej pomoci, ale rozprava o financovaní odhaľuje nedostatky v rozpočtovom systéme. Ukazuje, aké ťažké je angažovať sa v závažnejších zmenách priorít. Prezident Sarkozy včera upozornil, že v dôsledku krízy je potrebné spoločné úsilie zacielené na európsky obchod a priemysel, ale v rozpočte EÚ takéto zdroje nie sú. Výbor pre priemysel, výskum a energetiku signalizuje potrebu lepšieho financovania pre malé a stredné podniky, ale aj toto je len kvapka v mori.

Namiesto toho sme nútení vymýšľať jeden dočasný nástroj za druhým. Máme nástroje flexibility, globalizačný fond, fond solidarity a potravinový nástroj a čoskoro budeme mať špeciálny mechanizmus na dohľad nad príjmami z budúcich práv na predaj emisií. Myslím, že je čas uskutočniť ambicióznejšiu a prezieravejšiu revíziu dlhodobého rozpočtu. Teraz, keď máme vykonať strednodobú revíziu, máme príležitosť zabezpečiť, aby bola lepšie prispôbena zvládaniu čoraz zložitejšej reality, v ktorej žijeme a v ktorej sú potrebné radikálne opatrenia. (rozprava)

Seán Ó Neachtain (UEN). – Vážený pán predsedajúci, najdôležitejším aspektom tohto rozpočtu je to, ako pomáha európskemu hospodárstvu ako celku a ako ho podporuje, a súčasne hospodárstvo aj rozvíja a posilňuje – práve toto v súčasnosti naozaj potrebujeme. Preto v rozpočte vítam podporu výskumných programov a rozvoj nových technológií, pretože bez rozvoja takýchto technológií nemôžeme dúfať v konkurencieschopnosť v našom hospodárstve.

Bol by som rád, keby sa táto podpora sprístupňovala pre všetky regióny v Európe, nielen v oblastiach, kde prevládajú mestá, ale aj vo vidieckych komunitách. V najbližších rokoch by som rád videl aj silnú podporu pre zdravotné kontroly SPP s cieľom zabezpečiť lokálne dodávky zdravých potravín, aby ľudia nemuseli byť závislí od dovozu potravín zo vzdialených krajov.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, vo volebnom roku by mal mať rozpočet dve výrazné charakteristické vlastnosti: po prvé, zdroje, ktoré odrážajú ambície Európskej únie, a po druhé, politické odkazy a odpovede na očakávania priemerného občana, najmä v súčasnej zložitej hospodárskej klíme.

Ak hodnotíme návrh rozpočtu, ktorý máme pred sebou, na základe týchto kritérií, suma, ktorá zodpovedá platbám na úrovni 0,96 % HDP Spoločenstva, je v zásade primeraná, ale len v prípade, ak ju Rada v druhom čítaní nezredukuje. Verím, že pán minister bude venovať tomuto bodu osobitnú pozornosť.

Situácia je lepšia, pokiaľ ide o politické odkazy a politické ciele, kde sme naozaj finančne pokryli základné priority spoločnosti. Bez toho, aby som zachádzal do väčších podrobností, by som rád s vaším dovolením spomenul jeden osobitný veľký problém, ktorý sa týka našej krajiny a iných krajín na juhu Európskej únie, a to otázku ilegálneho prisťahovalectva.

Tisíce Iráčanov, Kurdov, Afgáncov a Gruzíncov sa v súčasnosti zhromažďujú v Turecku a pokúšajú sa hromadne vniknúť do Európskej únie. Grécko a ďalšie krajiny v južnej Európe musia so skromnými zdrojmi vyvíjať obrovské úsilie na to, aby kontrolovali ilegálne prisťahovalectvo. Len v roku 2007 sme mali v Grécku 110 000 ilegálnych prisťahovalcov a do septembra tohto roku ich bolo vyše 80 000.

Preto ma teší, že v rozpočte Spoločenstva je po prvý raz samostatná položka na solidaritu Európskej únie s jej členskými štátmi na juhu, a verím, že ju dobre naštartujeme a dlhý čas udržíme.

Brigitte Douay (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, presne v deň, keď Parlament, Komisia a Rada podpísali politickú deklaráciu „Komunikovanie o Európe v partnerstve“, pričom Rada takto dáva najavo spoločnú vôľu zlepšovať a zosúladiť informácie o Európskej únii, ktoré sú určené občanom, diskutujeme o rozpočte na rok 2009 a o rozpočte na „Komunikáciu inštitúcií“.

V tomto volebnom roku a v období narastajúceho skepticizmu v súvislosti s Úniou je zvyšovanie informovanosti občanov o európskych otázkach mimoriadne dôležité. Dúfame, že vo voľbách bude naozaj veľmi veľká účasť. Na to, aby sa to stalo, sú dôležité všetky iniciatívy vytvorené na vysvetľovanie potreby Európy a jej pridanej hodnoty vzhľadom na každodenný život a prípravu na budúcnosť. Pripravované centrum pre návštevníkov v Bruseli je toho súčasťou, ale obávam sa, že niektoré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy prijaté vo výbore oneskoria jeho veľmi očakávané otvorenie.

V mene svojej skupiny by som vlastne rád zdôraznil, ako veľmi sa nevieme dočkať toho, že uvidíme významné investície vo všetkých komunikačných iniciatívach týkajúcich sa občanov a médií najmä na miestnej úrovni. Parlament a Komisiu treba povzbudzovať vo všetkých politikách vytvorených na zvýšenie podpory európskeho projektu medzi občanmi.

Michael Gahler (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, sústredím sa na okruh 4, ktorý sa týka vonkajších aktivít EÚ. V oblastiach ako Gruzínsko, Kosovo, Palestína, Afganistan alebo Pakistan, v ktorých dochádzalo alebo dochádza ku konfliktom, chceme dosiahnuť zlepšenia pre ich obyvateľov a zlepšenia v oblasti mierového a humánneho rozvoja.

Keďže naše finančné plány neposkytnú dostatočné množstvo finančných prostriedkov, musíme aj v roku 2009 získať financie od našich členských štátov na intenzívnejšiu prácu. Najmä nesmieme obmedziť naše záväzky a platby v bezprostrednom susedstve, lebo je dôležité, aby kandidátske krajiny, naši susedia vo východnej Európe a partneri v oblasti Stredozemného mora považovali EÚ za spoľahlivého partnera, s ktorým môžu počítať.

Vzhľadom na plnenie rozpočtu na rok 2008, napríklad iba pre Palestínu, a na počet opravných listov predpovedám, že v roku 2009 sa situácia bude opakovať. Preto by som v súvislosti so zmierovacím stretnutím rád apeloval na predsedníctvo Rady. Dňa 21. novembra spoločne zmobilizujeme nástroj flexibility v súlade s našimi návrhmi, čo znamená, že na budúci rok už nebudeme naklonení pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom. Ako viete, čakajú nás voľby a netušíme, kto bude pred nami sedieť po voľbách.

Na oblasť zahraničných vecí sme položili ešte väčší dôraz, čo považujem za pozitívny krok. Vyčlenili sme dodatočné prostriedky na publikovanie správ z Európskej únie v perzštine, ktorou sa hovorí v Iráne a Afganistane. Myslím, že je dôležité rozšíriť naše politické stanoviská v týchto oblastiach, aby ich obyvatelia vedeli, aké stanoviská zaujíma Európska únia.

Rád by som požiadal Komisiu o zmenu politiky v inej oblasti. Ako viete, momentálne existuje sieť politických nadácií pokrývajúcich päť politických zoskupení a podľa našich skúseností sú tieto skupiny, nanešťastie, úplne vylúčené z vykonávania našich politík a podpory demokracie. Dúfam, že na budúci rok sa táto situácia zmení.

Vicente Miguel Garcés Ramón (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, máme pred sebou návrh všeobecného rozpočtu na rok 2009, ktorý sa usiluje o upevnenie sociálnej dimenzie a dimenzie ochrany životného prostredia Európskej únie ako priestoru mieru a pokroku.

Pre symbolickú hodnotu musím vyzdvihnúť najmä dva parlamentné návrhy, ktoré boli začlenené počas rozpravy. Prvý návrh sa týka finančných prostriedkov vyčlenených na európsky výskum vesmíru zameraný na globálne monitorovanie životného prostredia, bezpečnosť občanov a Medzinárodný rok astronómie.

Druhý návrh sa týkal pilotného projektu o sociálnom cestovnom ruchu, ktorý sa bude snažiť o hľadanie spôsobov na plnenie požiadaviek nových foriem oddychových aktivít. Lutujeme, že návrh rozpočtu neobsahuje zvláštny fond na obnovu a rekonštrukciu ázijských krajín a krajín v oblasti Karibského mora postihnutých hurikánmi a tajfúnmi.

Nechceme, aby súčasná celosvetová hospodárska a finančná kríza napokon postihla aj rozpočet EÚ.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) V politickej skupine socialistov zodpovedám za finančné presuny v kategórii „Iné inštitúcie“. Z tejto pozície môžem povedať, že proces tvorby rozpočtu a zabezpečenie efektívnosti využívania financií idú pozitívnym smerom. Aj tu sú však rezervy týkajúce sa napríklad politiky v oblasti nehnuteľností. Len dlhodobejšia vízia a plánovacie opatrenia nám pomôžu dosiahnuť výraznejšie finančné úspory.

Ďalšou rezervou je využitie štúdií v oblasti energetickej náročnosti budov. Najnovšia štúdia Európskeho parlamentu o uhlíkovej stope hovorí o ekvivalente oxidu uhličitého takmer 114 000 ton ročne. Je potrebné prijať sériu opatrení na zníženie emisií o 30 % do roku 2020. Najväčšie zdroje znečistenia pochádzajú

z vykurovania a elektrickej energie v samotných budovách a v doprave osôb medzi bydliskom a zamestnaním, ako aj medzi tromi hlavnými pracoviskami.

Pred koncom roka očakávam od generálneho tajomníka Európskeho parlamentu, že po analýzach predloží akčný plán, aby sme podnikli čo najskôr kroky, ktoré povedú k úsporám financií a čistejšiemu životnému prostrediu.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, najprv by som rád poďakoval obom spravodajcom za ich vynikajúcu prácu a povedal, že je zaujímavé, že v tomto volebnom období sa nám na rozdiel od predchádzajúcich rokov podarilo dosiahnuť konsenzus, azda aj politický, aj napriek nadchádzajúcim voľbám. To je úžasné.

Rád by som sa venoval tomu, že Výbor pre rozpočet predstavil vlastný rozpočtový riadok pre stratégiu pre oblasť Baltického mora. To je mimoriadne dôležité. Komisia pripravuje vlastnú stratégiu pre oblasť Baltického mora na budúci rok, bez financovania je však každá stratégia nezmyselná a financovanie treba zabezpečiť takýmto spôsobom.

V tejto záležitosti ide najmä o životné prostredie. Baltické more je takmer mŕtve a z tohto hľadiska je škvrnou na mape Európy. Čaká nás množstvo práce. Ide o naše vzťahy s Ruskom, o energetickú politiku, o lodnú dopravu a o hospodárstvo – veľmi dôležité oblasti. Spomenutý rozpočtový riadok môžeme využiť na to, aby sme tieto oblasti uviedli do poriadku.

Reimer Böge (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, najprv by som rád zablahoževal spravodajcom: pánu Lewandowskému, ktorý sa práci na návrhu rozpočtu Parlamentu venoval veľmi rozvážne a pokojne, a pani Haugovej, ktorá pracovala s veľkým zanietením a predstavila nám veľmi účinnú stratégiu rozpočtu Komisie. Široká dohoda, ktorú dúfam dosiahneme pri zajtrajšom hlasovaní, by mala vyslať jasný politický odkaz, najmä vzhľadom na zmierovacie konanie 21. novembra.

Najmä za súčasných okolností je absolútne jasné, že rast, pracovné miesta, transeurópska dopravná sieť, celoživotné vzdelávanie, boj proti zmene klímy, európske dopravné siete a bezpečnosť vonkajších hraníc musia prebiehať tak, ako sme určili. V oblasti zahraničnej politiky sú dôsledná susedská politika a globálny rozvoj, krízové riadenie a koncepcia integrácie Európskej únie dôležitejšie než kedykoľvek predtým. Preto tá otázka o platbách, vážená pani komisárka. Na konci procesu sa úroveň platieb vyhodnotí veľmi rôzne v závislosti od kategórie. Spomenuli ste tému rezerv a všimol som si, že okrem tejto záležitosti nemáte výhrady voči prioritám a ťažiskovým záujmom Parlamentu. To je dobrý signál pre rokovania.

Vážený pán Jouyet, sme radi, že ste tu dnes v mene francúzskeho predsedníctva, lebo francúzske predsedníctvo nebolo vždy prítomné na októbrových rozpravách o rozpočte. Považujem to za dôkaz dobrej spolupráce, ktorú sme začali. Samozrejme ste museli začať svoju reč ako minister financií tým, že je všetko pridrahé a požiadavky sú privysoké. Pohybujeme sa, aj v oblastiach, o ktorých sa hlasuje, hlboko pod horným limitom viacročného finančného plánu.

Medzi riadkami sa však dalo vyčítať, že ste ochotný rokovať, ako ste povedali, pokiaľ ide o potravinový nástroj pomoci a aj v iných prioritách zahraničnej politiky ako spoločná zahraničná a bezpečnostná politika, Kosovo, Palestína, Afganistan a Gruzínsko – ide o hľadanie a nachádzanie najvhodnejšej kombinácie nástrojov. Sme na to pripravení a využijeme všetky možnosti, ktoré nám poskytuje Medziinštitucionálna dohoda a zásady týkajúce sa rozpočtu. V tejto súvislosti sa tešíme na konštruktívne rokovania.

Jan Olbrycht (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, rok 2009 bude mimoriadnym obdobím, keďže sa bude týkať vhodného uplatnenia investícií súvisiacich s kohéznou politikou. Bude to v poradí už tretí rok založený na pravidle $n + 3$, čo znamená, že naše nádeje neupriamime na podpisovanie dohôd, ale skôr na plné vykonanie konkrétnych opatrení, čím sa každý pokus o zníženie financovania v rámci kohéznej politiky stáva veľmi nebezpečný.

Rád by som upozornil na skutočnosť, že isté hlasy v Európskom parlamente spájajú výsledky auditu Európskeho dvora audítorov s plánovaním rozpočtu, v dôsledku čoho teraz rozpravu o rozpočte ovplyvňujú dobre známe poznámky o približne dvanástich percentách nešpecifikovaných výdavkov. Dúfam, že Parlament a aj vážená pani komisárka odmietnu akékoľvek súvislosti a vyčlenenie rezerv tohto charakteru.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, táto rozprava sa nám trochu natiahla, ale bola veľmi zaujímavá. Chcem povedať, že súhlasíme s prioritami, ktoré vyjadrili vaši spravodajcovia a pán Böge, a skutočne si želáme úzku spoluprácu.

Ľutujem, že nehovorím ako minister financií pán Böge, ale počas tohto predsedníctva je to takto a môžem Parlament ubezpečiť, že si v rámci tohto postupu želáme dosiahnuť dohodu.

Chcem vás ubezpečiť, že v rámci obmedzení, ktoré som spomenul, Rada prejaví konštruktívny postoj, ktorý je našim cieľom, v rámci spomenutého rámca priorit – v tejto súvislosti sa obraciam na Komisiu a Parlament. Všimol som si dôraz kladený najmä na zahraničnú politiku, komunikáciu a na otázky spojené s rozpočtovými pravidlami a s eurom. Zaznamenal som tieto záležitosti a aj vyjadrené potreby vašej inštitúcie a tiež to, že na záver tejto rozpravy musíme vyčleniť dve témy.

Prvou z nich je diskusia o budúcnosti európskeho rozpočtu. Vypočul som si pani Guyovú-Quintovú a ostatných rečníkov, mnohé poznámky však treba prediskutovať v kontexte ustanovenia o preskúmaní finančného rámca. Komisia, Európsky parlament a členské štáty musia v tomto kontexte zaujať stanovisko a vytvoriť viacročný finančný rámec do budúcnosti. Hovorili sme o tomto s pánom Bögem. Pod vplyvom súčasných okolností sme sa v predsedníctve venovali aj iným súrnym záležitostiam.

Druhou témou sú záležitosti, ktoré sú v rámci rozpočtového postupu na rok 2009 ohrozené. V tejto súvislosti musíme vypracovať realistický a vyrovnaný rozpočet a nájsť riešenia pre financovanie potravinového nástroja – hovorím to kvôli zápisnici – lebo to je našim spoločným cieľom. Toto je v súčasnosti dôležitou politickou prioritou pre všetky inštitúcie Spoločenstva a dúfame, že aj v tejto záležitosti nájdeme optimálnu kombináciu rôznych zdrojov.

Jutta Haug, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predsedajúci, ďakujem všetkým, ktorí sa zúčastnili tejto rozpravy. Vážena pani komisárka, vám chcem povedať, že viem – všetci vieme, že Komisia nikdy nie je nadšená, keď Parlament tvorí rezervy. Máme pre to pochopenie, pretože ste to vy, kto to pocíti, ale ako ukáže zajtrajšie hlasovanie, tento rok sme chceli stanoviť podmienky rozpustenia rezerv, ktoré by ste mali vedieť úplne nezávisle splniť.

Tieto podmienky nie sú odtrhnuté od reality a preto sa nemusíte na nikoho spoliehať a nikoho nútiť k tomu, aby ste sa dostali k svojim peniazom. Parlament bol v tomto prípade veľmi racionálny. V prevažnej väčšine prípadov budeme schopní uvoľniť rezervy pomerne rýchlo, do druhého čítania, pretože splníte podmienky, ktoré sme stanovili. O tom som presvedčená.

Vážený pán Jouyet, chápem, že nám dnes nemôžete nič konkrétne sľúbiť, ale predpokladám, že ste vaše slová o uznaní a potrebe ovzdušia spolupráce mysleli vážne. Dovoľte mi jednu poznámku k vašej prosbe o zohľadnení kontextu finančnej politiky, v ktorom sa nachádzame. Tento kontext podľa mňa presahuje naše možnosti. Náš rozpočet dosahuje takmer 130 miliárd EUR a spoločne máme priestor na manévrovanie s niekoľkými stovkami miliónov. Mohli by sme o tom polemizovať, ale nijako sa to nevzťahuje na širší kontext, ktorý ste spomenuli.

Opäť chcem vyjadriť vďaka všetkým mojim kolegom. Verím, že zajtrajšie hlasovanie prebehne po tak dobre pripravenej rozprave pomerne rýchlo.

Janusz Lewandowski, spravodajca. – (PL) Vážený pán predsedajúci, rád by som využil dodatočný čas na vyjadrenie podpory mnohým hlasom poslancov z rôznych politických skupín o kritickej situácii štvrtého okruhu rozpočtu, ktorí sa zasadzujú za medzinárodné ambície Európskej únie. Dobré si pamätám záver rokovaní o finančných výhladoch, kedy bol záver Parlamentu jasný: táto časť je financovaná nedostatočne. Táto situácia sa rok čo rok opakuje a zakaždým sa pri rokovaniach o rozpočte objavujú nové body, v ktorých nevieme dosiahnuť zhodu. Aj tento rok bola situácia rovnaká, pričom máme obrovské záväzky týkajúce sa potravinovej pomoci, Kosova, Afganistanu a Palestíny, ktoré sme v Parlamente často spomínali, rovnako ako záväzky voči Gruzínsku, pri ktorom nejde iba o orientáciu krajiny, ale boli spomenuté aj otázky bezpečnosti alternatívnych zdrojov energie. Odpoveďou musí byť dohoda o prehodnotení medziinštitucionálnej dohody a nie každoročné plátanie finančných plánov v čase, kedy sme pritlačení k stene. Ďakujem všetkým, ktorí sa vyjadrili k rozpočtu Parlamentu a iných inštitúcií.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, vo štvrtok 23. októbra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Louis Grech (PSE), písomne. Otázkou je, či má EÚ dostatočné zdroje a vytvorí dostatočné zdroje financovania primeraného uplatnenia opatrení na zmiernenie rizík, stabilizáciu a adaptáciu emisií.

Vo všeobecnosti nemôže rozpočet EÚ v súčasnej podobe účinne riešiť záležitosti súvisiace so zmenami klímy. S výnimkou niekoľkých iniciatív a programov chýba rozpočtu EÚ jasná a integrovaná stratégia na riešenie záležitostí týkajúcich sa zmien klímy.

Preto si myslím, že vytvorenie špeciálneho „fóndu proti zmenám klímy“ alebo separátneho rozpočtového riadka by výrazne zlepšilo schopnosť EÚ účinne reagovať na záležitosti týkajúce sa zmien klímy z rozpočtového a finančného hľadiska.

Hlavným zdrojom financovania by mali byť príjmy z obchodovania s emisiami v súlade so systémom EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami. Podľa odhadov by systém obchodovania s emisiami mohol ročne generovať príjmy vo výške niekoľkých miliárd eur. Týmto systémom by sa zaoberala EÚ, ktorá by ho aj koordinovala, čím by sa zaručila náhodnosť výberu regiónov.

Cezhraničné znečisťovanie ovzdušia možno najlepšie riadiť na nadnárodnej úrovni, najmä v oblasti prideľovania zdrojov a podpory, ktoré by mali byť založené na potrebách a najvyššom účinku a nemalo by byť vopred určené pre jednotlivé štáty a regióny.

12. Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi ES a Bosnou a Hercegovinou – Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi ES a Bosnou a Hercegovinou (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa (A6-0378/2008) pani Packovej v mene Výboru pre zahraničné veci k návrhu rozhodnutia Rady a Komisie o uzavretí Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Bosnou a Hercegovinou na strane druhej (KOM(2008)0182 – C6-0255/2008 – 2008/0073(AVC));

– vyhlásenia Rady a Komisie – Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi ES a Bosnou a Hercegovinou.

Doris Pack, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár, pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, nedávno som čítala, že Bosna je štát, ktorý to síce myslí dobre, ale nefunguje. Bosna musí žiť s Daytonskou mierovou dohodou, ktorá, chvalabohu, v roku 1995 ukončila vojnu, obsahuje však primálo na to, aby štát fungoval a privedla na to, aby zanikol.

Krajina má svoju politickú triedu, ktorá je však pri preberaní zodpovednosti prakticky bezcenná. Na domácej politickej scéne dominujú dvaja politici, ktorí sa navzájom ovplyvňujú ako prepojené nádoby. Jeden z nich si želá návrat k stavu pred roka 1999, teda oddelenie dvoch entít. Druhý zase chce zo svojej entity vytvoriť štát v štáte.

Štát Bosna a Hercegovina však môže fungovať, iba ak budú všetci občania čeliť faktom a pochopia, že reforma ústavy je podmienená dohodou všetkých troch etnických skupín. Obe entity musia posilniť štát ako celok. Preto musia sami bosniacki politici spoločne začať presadzovať reformu ústavy v kompetentných inštitúciách, najmä v parlamente, a zabezpečiť, aby bola do procesu zapojená občianska spoločnosť.

Moslimsko-chorvátska Federácia by mohla ísť príkladom. Nefungujúca konfigurácia komunít, desať kantónov a federálna vláda nie sú jej vinou, sú však nezmyselné. V záujme plnenia požiadaviek Dohody o stabilizácii a pridružení a v záujme pristúpenia k EÚ sa musia rozhodovacie úrovne zredukovať na minimum a priblížiť k občanom tak, ako sa len dá.

Približne 167 ministrov a všetko okolo nich najviac vyčerpáva štát. Rivalita spomenutých politikov a ich prívržencov má zničujúce následky. Odsúšaným a overeným spôsobom stavajú etnické skupiny proti sebe, čím podnecujú napätie a nedôveru. Odstup medzi etnickými skupinami sa namiesto zmenšenia iba zväčšil. Namiesto snáh o spoločné zásobovanie energiou, vytvorenia fungujúceho spoločného trhu, zlepšenia systému všeobecného vzdelávania a lákania investorov dôveryhodnými politikami vládne súčasnej politike v krajine hašterenie politických strán a nekonečná nedôvera.

Potrebuje ešte Sarajevo vysokého predstaviteľa? Už dlho nevyužíva svoje široké kompetencie. Už nikto nerešpektuje jeho príkazy, ktoré beztak neprichádzajú, a preto sa pýtajme sami seba, z akého dôvodu neplní osobitný predstaviteľ EÚ svoju funkciu a nestará sa o podmienky EÚ, aby bosniacki politici konečne mohli naštartovať najdôležitejšie reformy, ktoré by krajinu posunuli vpred.

Azda ani po jeho odchode by politici nemohli byť menej aktívni než v súčasnosti. Môžeme iba dúfať, že potom sa hľadám prebudia a vezmú svoj osud do vlastných rúk. EÚ sa prostredníctvom financovania a poskytovania know-how už roky snaží vytrhnúť krajinu z tejto biednej situácie, žiaľ, s neuspokojivými výsledkami. Ľudia, ktorí by sa radi vrátili, nie sú schopní sa vrátiť, čím sa odstup etnických skupín čoraz viac zväčšuje. Podozrivé prípady privatizácie a korupcia, nedostatok slobody tlače v niektorých častiach krajiny a zastrasovanie mimovládnych organizácií vyvolávajú rezignáciu občanov a nezáujem o krajinu.

Viac ako tri roky dominovala politickej scéne nekonečná diskusia o politickej reforme, až kým sa napokon nepodarilo prijať veľmi neuspokojivý zákon. Napriek tomu sa však EÚ chytila tejto slamky a podpísala dohodu v záujme toho, aby sa napokon dali presadiť iné dôležité politické projekty v krajine.

Aj my poslanci Európskeho parlamentu podporujeme tento krok a očakávame, že politici využijú túto príležitosť. Rada by som opäť zdôraznila, že iba celý štát Bosna a Hercegovina sa môže stať členom EÚ. Ktokoľvek, kto podkopáva jej schopnosť fungovať, nechce dosiahnuť tento cieľ nezávisle od toho, čo hovorí. Preto môžem iba vyzvať všetkých poslancov tamajšieho parlamentu, aby sa raz a navždy riadili zdravým rozumom a začali tvoriť politiku v prospech blaha svojich občanov.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pán Rehn, pani Packová, dámy a páni, rád by som poďakoval pani Packovej za kvalitu jej správy a za jej slová, vďaka ktorým sa budem môcť k tejto komplikovanej téme vyjadriť stručnejšie.

Ako viete, a môžem to potvrdiť, Rada považuje európsky pohľad na krajiny západného Balkánu za veľmi dôležitý. Tento krok smerom k integrácii Balkánu do Európy viac-menej podnietilo francúzske predsedníctvo, ktoré tento cieľ aj naďalej aktívne podporuje. Proces spustilo prvé stretnutie všetkých krajín Balkánu na samite v Záhrebe v roku 2000, ktorý zorganizovala Európska únia a na ktorom uznala ich záujem o vstup do Únie.

Takúto perspektívu má dnes každá balkánska krajina, čo zaručí stabilitu v regióne a politický a hospodársky rozvoj každej krajiny regiónu. Okrem toho má táto perspektíva význam, mimoriadny význam najmä pre Bosnu a Hercegovinu, ktorá – isto vám to nemusím pripomínať – najviac trpela konfliktmi v dôsledku rozdelenia bývalej Juhoslávie. Ako ste však povedali, pani Packová, v súčasnosti sa Bosna a Hercegovina nachádza na križovatke ciest, z ktorých si buď vyberie európsku perspektívu, ktorá ju privedie k pristúpeniu k EÚ, alebo sa na základe spiatocníckej nacionalistickej rétoriky stiahne do seba.

Pozoruhodný pokrok počas prvého štvrťroka 2008 umožnil Únii urobiť historické rozhodnutie a podpísať s Bosnou a Hercegovinou Dohodu o stabilizácii a pridružení. Predstavovalo to znamenie, že s vôľou a odhodlaním sú politici krajiny schopní dosiahnuť zhodu a prijať potrebné reformy. Po splnení štyroch podmienok chcela Rada v júni podpísaním dohody oceniť prejavené odhodlanie. Pripomeniem vám tie podmienky: dobrá celková spolupráca s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu, reforma verejných vysielacích médií, zlepšenie verejnej správy a spustenie reformy polície.

Podpísanie dohody a predbežnej dohody 16. júna v Luxemburgu predstavovalo mimoriadne významný pokrok vo vzťahoch medzi Európskou úniou a Bosnou a Hercegovinou. Dúfam, že to krajine dodalo nové sily na úsilie dosiahnutia vstupu do EÚ. Tento impulz treba bez meškania využiť.

Chcem vám pripomenúť, že dočasná dohoda nadobudla účinnosť 1. júla. Ide iba o prvý krok, ale podľa mňa to nie je koniec začiatku. Ešte toho treba veľa urobiť. Spolu s pánom komisárom Rehnom, ktorý je teraz prítomný v Parlamente, sme to povedali aj predstaviteľom krajiny, ktorých sme stretli počas Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov a počas stretnutia európskej trojky.

V kľúčových oblastiach dohody a európskeho partnerstva musíme nielen podporiť pokrok, ale aj urýchliť reformy, ako ste povedali, pani Packová. Je veľmi dôležité, aby reformy v oblasti zásad právneho štátu, dodržiavania zásad demokracie a záležitostí týkajúcich sa reformy polície, prebiehali oveľa rýchlejšie než v súčasnosti.

Nenechajme si nahovoriť, že existuje rozkol medzi nádejami politikov a obyvateľov Bosny a Hercegoviny, keď všetky prieskumy verejnej mienky ukazujú, že občania Bosny a Hercegoviny majú mimoriadne ambície v súvislosti s vstupom do EÚ. Viac než 80 % obyvateľov Bosny a Hercegoviny chce jednoznačne vstúpiť do Európskej únie. Čo bráni politikom Bosny a Hercegoviny reagovať na legitímne ambície svojich občanov?

V kontexte Európskej únie robíme všetko pre hospodársku a finančnú podporu krajiny, pomoc pri napredovaní, pomoc na ceste k bezpečnosti, pomoc na ceste k modernizácii policajných síl pomocou policajných a vojenských misíí, ktoré sme spustili.

Na záver poviem, že skúsenosti z posledného rozšírenia EÚ dokazujú, že snahy súvisiace s európskou stratégiou sa vyplácajú. Bol by som rád, keby vedúci politici Bosny a Hercegoviny pochopili, že Dohoda o stabilizácii a pridružení predstavuje pevný základ a prostriedok zásadného záväzku krajiny. Neprestaneme im pomáhať, ale už sme ukončili to, k čomu sme sa zaviazali. Skutočné pochopenie záväzkov a povinností ich plnenia v záujme zaručenia jedinej novej cesty – neporušiteľného záväzku udržiavania tesnejších vzťahov s Európskou úniou – však spočíva na pleciach politikov krajiny.

PREDSEDÁ: PÁN McMILLAN-SCOTT

podpredseda

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, najprv by som chcel poďakovať pani Doris Packovej za vynikajúcu správu. Vítam príležitosť diskutovať tu dnes s vami na tému Bosny a Hercegoviny v momente, ktorý je pre krajinu a jej ambície vstupu do EÚ veľmi dôležitý.

Podpísaním Dohody o stabilizácii a pridružení v júni urobila Bosna a Hercegovina významný krok vpred. Spolu so začatím rozhovorov o vízach to občanom krajiny dáva jasný signál, že ich budúcnosť je v Európskej únii.

EÚ parafovala Dohodu o stabilizácii a pridružení v decembri minulého roka a v júni ju už mohla podpísať, lebo vedúci politici Bosny a Hercegoviny sa spojili a dosiahli zhodu v oblasti hlavných podmienok, najmä v oblasti reformy polície. Ako pán Jouyet správne povedal, dokazuje to, že politickou vôľou možno dosiahnuť pokrok a prekonať krízy.

Už je však po zhode a reformy sú zastavené. Jedným z dôvodov boli nacionalistické prejavy pred októbrovými komunálnymi voľbami. Politické problémy krajiny sú však oveľa hlbšie.

Chýbajúca spoločná vízia vedúcich politikov o budúcnosti krajiny a absencia konsenzu o reformách EÚ vážne poškodzujú európske vyhliadky krajiny. Vo väčšine politických otázok existujú nezhody, pričom chýba pocit nutnosti konať alebo zodpovednosti na prekonanie tohto mŕtveho bodu v politike.

Počas mojej návštevy Sarajeva pred niekoľkými dňami som pred kolektívnym predsedníctvom krajiny vyjadril vážne znepokojenie. Zdôraznil som, že Bosna a Hercegovina teraz musí umiestniť reformy vzťahujúce sa k EÚ na čelo svojho politického programu a zaoberať sa prioritami európskeho partnerstva vrátane budovania štátu a inštitúcií.

Vaše uznesenie dáva vodcom Bosny a Hercegoviny silný signál, aby pokračovali v reformách a vrátili svoju krajinu späť na cestu do Európy.

V záujme pokroku v integrácii do Európy musí Bosna a Hercegovina byť schopná hovoriť jedným hlasom. Ďalším testom schopnosti krajiny dodržať podmienky integrácie do EÚ bude sčítanie ľudu. Všetci vieme, že z pohľadu EÚ sú údaje zo sčítania ľudu dôležité pre plánovanie v sociálnej oblasti, v oblasti hospodárstva a rozvoja aj pre väčšinu politík Spoločenstva.

Komisia zhodnotí situáciu v Bosne a Hercegovine v správe o pokroku, ktorú predloží 5. novembra. Aj my chceme zdôrazniť skutočnosť, že vedúci politici Bosny a Hercegoviny môžu pokračovať v hádkach a zaostávaní za svojimi susedmi alebo pokračovať v reformách a približovať sa k EÚ.

Vaše uznesenie zdôrazňuje, že zrušenie Úradu vysokého predstaviteľa EÚ a posilnenie úlohy EÚ by mali byť naďalej našimi hlavnými cieľmi. Súhlasím.

O budúcnosti Úradu vysokého predstaviteľa rozhodne Rada pre nastolenie mieru, je však predovšetkým v záujme Bosny a Hercegoviny dosiahnuť stav, kedy Úrad vysokého predstaviteľa už nebude potrebný, čím pripraví cestu pre silnejšiu prítomnosť EÚ a uznanie európskej perspektívy krajiny. Inými slovami povedané, dostávame sa do novej fázy našich vzťahov, pričom Bosna a Hercegovina musí prevziať plnú zodpovednosť za proces reforiem, ktoré posilňujú perspektívu vstupu krajiny do EÚ. Podpísanie Dohody o stabilizácii a pridružení v lete tohto roku poskytuje príležitosť, ktorú nesmieme premárniť. Vedúci politici Bosny a Hercegoviny stoja pred problémom dosiahnutia politického konsenzu, pomocou ktorého urobí krajina v integrácii do EÚ rovnaký pokrok ako iné krajiny západného Balkánu. Už sa im to raz podarilo a musí sa to podať opäť. Dúfam, že vypočujú náš odkaz.

Anna Ibrisagic, v mene skupiny PPE-DE. – (SV) Vážený pán predsedajúci, v júni tohto roku podpísala Bosna a Hercegovina Dohodu o stabilizácii a pridružení s EÚ. Krajina tým urobila výrazný krok smerom k členstvu v EÚ, práca však ešte ani zďaleka nie je skončená. Snahy EÚ sa nesmú a nemali by sa zredukovať v nádeji, že

teraz sa už všetko bude diať automaticky. Bude treba vyriešiť ešte množstvo problémov. Ešte nebola vykonaná reforma ústavy. Treba vyriešiť aj otázku štátneho majetku v oblasti Brčko.

V rámci Bosny a aj v medzinárodnom spoločenstve existujú rôzne názory na čas a spôsob zrušenia Úradu vysokého predstaviteľa. Som pevne presvedčená o tom, že cieľom nemôže byť samotné zatvorenie úradu. Cieľom by malo byť skôr splnenie požiadaviek a podmienok stanovených Bosne a Hercegovine Úradom pre nastolenie mieru tak, aby bolo možné transformovať Úrad vysokého predstaviteľa na osobitného predstaviteľa EÚ. V tejto súvislosti a aj v súvislosti s inými problémami, ktorým Bosna čelí, je jednotný postoj medzinárodného spoločenstva veľmi dôležitý. Veriť, že lokálne strany v Bosne budú schopné samy sa dohodnúť na reforme ústavy je nielen naivné, ale priam nebezpečné.

Ak sa má krajina naďalej približovať k EÚ, musí nová ústava viesť k silnému a jednotnému štátu. Politický dialóg v Bosne, žiaľ, nenasvedčuje tomu, že by bol záujem o dosiahnutie tohto cieľa. Rovnako nebezpečné je myslieť si, že záväzok medzinárodného spoločenstva možno teraz znížiť, keďže Bosna urobila nejaký pokrok a neustále sa znižuje prítomnosť medzinárodných vojsk v oblasti. Naopak, EÚ práve teraz preberá ešte väčšiu zodpovednosť. Určité opatrenia, napríklad uľahčenie cestovania a štúdiá v zahraničí, pomoc pri rozvoji demokracie a zavedení potrebných reforiem predstavujú iba niekoľko príkladov oblastí, v ktorých by EÚ mohla a mala byť aktívnejšia.

Náš záväzok a spôsob riešenia situácie v Bosne počas nasledujúcich mesiacov a rokov budú rozhodujúce nielen pre budúcnosť a bezpečnosť Bosny, ale aj pre budúcnosť a bezpečnosť celého regiónu.

Libor Rouček, *v mene skupiny PSE*. – (CS) Dohoda o stabilizácii a pridružení predstavuje prvú komplexnú medzinárodnú dohodu medzi Bosnou a Hercegovinou a Európskou úniou. Dohoda by mala uľahčiť a urýchliť premenu Bosny a Hercegoviny na plne fungujúci právny štát a plne fungujúce hospodárstvo. Splnením dohody splní Bosna a Hercegovina základné podmienky budúceho plného členstva v EÚ. Rýchlosť nadobudnutia účinnosti dohody však závisí najmä od spoločnej túžby a vôle občanov Bosny a Hercegoviny a vedúcich politikov krajiny.

Dohoda bola podpísaná s Bosnou a Hercegovinou ako celkom a nie s jej entitami. Ak sa Bosna a Hercegovina jedného dňa má stať členským štátom Európskej únie, je v záujme oboch jej entít a všetkých troch etnických skupín, aby spoločnou prácou vytvorili jednotný a riadne fungujúci štát. Cieľom spojených síl Bosniakov, Srbov a Chorvátov zastúpených hlavnými politickými stranami by malo byť posilnenie správy krajiny na všetkých úrovniach. Dôležitou súčasťou tohto procesu je otázka budúceho inštitucionálneho usporiadania. Medzinárodné spoločenstvo vrátane predstaviteľov EÚ síce môže ponúknuť pomocnú ruku, ale inštitucionálne usporiadanie musí byť výsledkom dobrovoľnej dohody samotných občanov Bosny a Hercegoviny. Podľa môjho názoru musí proces pridruženia zohľadniť aj výkonnosť hospodárstva krajiny. Aj tu je potreba spolupráce oboch entít v záujme vytvorenia spoločného vnútorného trhu pre celú Bosnu a Hercegovinu. Je neprijateľné, aby krajina, ktorá sa uchádza o členstvo v spoločnom európskom trhu, mala vlastný trh rozdrobený. Na záver chcem vyjadriť uznanie správe pani Doris Packovej a vyzvať členské štáty EÚ na rýchlu ratifikáciu dohody.

Jules Maaten, *v mene skupiny ALDE*. – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pán úradujúci predseda Rady, zajtra budeme hlasovať o uznesení o Dohode o stabilizácii a pridružení medzi EÚ a Bosnou a Hercegovinou. Naša skupina síce víta túto dohodu, chceme však, aby bola využitá na zabezpečenie reformovania a modernizácie dôležitých oblastí v krajine.

Bosna ešte ani zďaleka nie je pripravená na členstvo v EÚ. Čaká ju množstvo práce na zmenách vo forme vlády a súdnictva. Treba venovať viac pozornosti hľadaniu a súdeniu vojnových zločincov a boju proti korupcii a medzinárodnému zločinu. Ako sme už veľakrát povedali, najviac zo všetkého treba riešiť vnútorné štruktúry, byrokráciu a vnútornú spoluprácu.

Musím priznať, že ma pri mojej poslednej návšteve Sarajeva veľmi zaskočil nedostatok zodpovednosti politikov v krajine. Pán komisár spomenul tento aspekt už skôr a pani Packová mu vo svojej správe venovala veľkú pozornosť.

Získal som dojem, akoby všetky problémy v krajine prichádzali zvonka, a preto by aj ich riešenia mali prichádzať zvonka. Akoby interný pingpong, ktorý sa v krajine hrá na rôznych úrovniach a v rôznych dimenziách, bol chybou vonkajšieho sveta, ktorý by ho preto mal vyriešiť. Tak to však nechodí. Usporiadanie záležitostí v Bosne a stretnutie s krajinou na polceste k osudu spojenému s EÚ nie je iba v našom záujme, ale aj v záujme Bosny.

Pozitívne však bolo, a toto by som rád zdôraznil, úsilie rôznych podnikateľov a malých a veľkých podnikov, ktorí sa snažia o hospodársku činnosť v krajine aj napriek obrovským ťažkostiam v dôsledku neexistujúceho vnútorného trhu. Mimovládne organizácie sa snažia odbúravať prekážky a vykonávať dobrú prácu a veľkým dielom prispieva najmä Európa: európski vojaci v krajine, vysoký predstaviteľ a v neposlednom rade aj práca Komisie v krajine. Myslím, že tam Komisia vykonáva dobrú prácu a som hrdý na to, že som Európan.

Gisela Kallenbach, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predseda, najprv by som rada poďakovala pani spravodajkyni za vynikajúcu spoluprácu ako zvyčajne. Toto uznesenie by našim partnerom v Bosne a Hercegovine malo vyslať silný signál, jednohlasné „áno“ pokračovaniu procesu integrácie do EÚ, jasné uznanie dosiahnutému pokroku a zároveň jasné „nie“ nacionalistickým či dokonca separatistickým tendenciám, ktorými úradníci obhajujú svoje pozície a v dôsledku ktorých trpia občania.

Dlhé roky zostávali seriózne programy návratu utečencov iba dohodami na papieri. Skutočná a politická vôľa pre ich uplatnenie v praxi je nedostatočná. Právo a možnosť návratu, projekty zmierenia a potrestanie vojnových zločinov na všetkých úrovniach sú hlavnou podmienkou vytúženého mierového a demokratického rozvoja zásad právneho štátu v tejto časti Európy. Rozhodujúcim základom je nahradenie Daytonskej mierovej dohody ústavou prijatou demokraticky zvolenými poslancami parlamentu Bosny a Hercegoviny za účasti občianskej spoločnosti a nie zostavenou politickými predstaviteľmi.

Rada by som Komisiu požiadala, aby opustila vychodený chodníček a bola čo najpružnejšia, aby sa fondy EÚ mohli využiť účinnejšie a cielenejšie. Dovoľte mi ešte poslednú výzvu členským štátom: na dôkaz spoľahlivosti ratifikujte Dohodu o stabilizácii a pridružení čo najskôr.

Ryszard Czarnecki, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predseda, urýchlenie pristúpenia Bosny a Hercegoviny k Európskej únii je našou povinnosťou. Európska únia by sa mala cítiť vinná a mala by prevziať časť viny za mlčanie, za hanebné alebo neprimerané konanie, alebo za nečinnosť v deväťdesiatych rokoch minulého storočia, keď sa na Balkáne vrátane Bosny a Hercegoviny prelievala krv a tisíce ľudí prišli o život. Preto dnes musíme pomôcť Bosne a Hercegovine a uľahčiť jej cestu do Európskej únie, pričom zároveň vieme, že cesta do Bruselu vedie do kopca a nie je hospodársky ani vnútroštátne jednoduchá. Nemali by sme od nej Sarajevo odrádzať, ale zároveň musíme sledovať tamojšie orgány. Dajme bosniakom vozidlo zelenú a dúfajme, že sa mu cestou nestane žiadna nehoda a my mu v mene EÚ nebudeme musieť dávať trestné body. Nepredpovedajme, či bude vozidlo, ktoré dorazí do Bruselu, rovnaké ako to, ktoré vyštartovalo. Dajme tamojším národom právo rozhodnúť sa o vlastnej budúcnosti.

Erik Meijer, v mene skupiny GUE/NGL. – (NL) Vážený pán predseda, 16 rokov od pádu Juhoslávie je Bosna a Hercegovina ešte stále protektorátom pod zahraničným dohľadom a s prítomnosťou zahraničných vojsk. Medzi troma etnickými skupinami a ich hlavnými politickými stranami neexistuje dohoda o štruktúre budúcej vlády. Všetky doterajšie snahy Európskej únie o zavedenie takejto štruktúry zlyhali a zlyhajú aj v budúcnosti. Srbi, Chorváti a Bosniaci si budú musieť nájsť vlastnú cestu. Každý, kto bude chcieť udržať túto maličkú Juhosláviu pohromade, bude potrebovať federálne alebo konfederálne riešenia, v ktorých si budú všetky tri národy rovné a budú niesť vlastnú zodpovednosť za vládu a svoje oblasti zodpovednosti.

Naša skupina podporuje dohodu o pridružení, ktorá mala byť podľa nás schválená oveľa skôr a bez požiadavky administratívnej reformy. Vo Výbore pre zahraničné veci predložila naša skupina pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy s cieľom hľadať dlhodobé riešenia schvaľované jednotlivými administratívnymi jednotkami a s cieľom ochrany domáceho hospodárstva. Mali zaručiť rýchle stiahnutie Európskej únie z každej vnútroštátnej oblasti. Väčšina však naše riešenia odmietla a želá si zostať v Bosne. Preto naša skupina, nanešťastie, nemôže podporiť výsledok správy pani Packovej.

Bastiaan Belder, v mene skupiny IND/DEM. – (PL) Vážený pán predseda, dovoľte mi začať všeobecnou poznámkou. Obe holandské strany, ktoré zastupujem, veľmi podporujú európske perspektívy Bosny a Hercegoviny.

Mám dve otázky pre Radu a Komisiu. Minulú sobotu sa v holandských novinách objavil článok s alarmujúcim titulkom: „Bosna na pokraji explózie“. Článok bol vlastne rozhovorom so zainteresovaným človekom, odborníkom na situáciu v Bosne. Chcem sa spýtať Rady a Komisie, či súhlasia s poplašným signálom o explózii Bosny a aký majú názor na rozšírené držanie zbraní v krajine.

Druhý bod, o ktorom chcem hovoriť, je podľa mňa ešte závažnejší. Už nejaký čas čítam o fenoméne salafizmu a moslimského radikalizmu v Bosne a Hercegovine podporovanom vedeckým výskumom dokonca aj v našej krajine. Chcem sa spýtať Rady a Komisie, čo si myslia o Bosne ako útočisku a operačnej základni radikálnych moslimov na Balkáne a v Európe. Odborníci tvrdia, že si európske inštitúcie tento problém nevšímajú. Preto

je potrebná opatrnosť. Rád by som vedel, ako vy vnímate tento problém, ide totiž o vážnu vec. Bosna sa chystá na vstup do EÚ a títo radikálni moslimovia... Zvnútra, zvonka, aktívni v členských štátoch vrátane Rakúska, Holandska a Škandinávie – tento problém by sme nemali prehliadať. Ocenil by som vašu reakciu na túto záležitosť.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, myslím, že by sme mali byť veľmi opatrní a opätovne zvážiť, či je múdre ponúknuť Bosne a Hercegovine vyhliadky na členstvo v EÚ. Pred chvíľou bolo povedané, že ešte treba splniť mnohé podmienky.

Chcel by som spomenúť očividný problém narastajúceho islamského fundamentalizmu v Bosne. Je čím ďalej, tým zjavnejšie, že siete salafistov sa rozvíjajú za finančnej a logistickej podpory zo Saudskej Arábie. Okrem toho, že tieto siete predstavujú hrozbu pre mier v krajine, ohrozujú aj bezpečnosť celej Európy.

Preto by som sa rád pripojil k otázkam pána Beldera. Mohli by Rada a Komisia zareagovať na opatrenia prijímané s cieľom predchádzať problému možného rozširovania teroristických sietí do Európskej únie?

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, pán komisár, uzatvorenie Dohody o stabilizácii a pridružení je bezpochyby pozitívnu vecou pre obe strany – pre Európsku úniu aj pre Bosnu a Hercegovinu, ale iba za určitých podmienok: ak bude dohoda urýchlene ratifikovaná a ak sa rýchlo vykonajú reformy, najmä administratívna reforma a reforma politického rozhodovacieho procesu v Bosne a Hercegovine.

Všetci vieme, že Daytonská mierová dohoda na jednej strane priniesla mier, na druhej strane však vytvorila veľmi komplikovanú štruktúru s rôznymi vládami a parlamentmi a opäť zohľadňovala etnický princíp. Čiže tam máme ďalších desať kantónov a na prijatie azylového zákona potrebujeme približne 13 ministrov vnútra. Komplexnosť politických procesov v Bosne a Hercegovine je pravdepodobne neprekonateľná.

Tieto ťažkosti sa prejavili pri reforme polície. Odstránenie prekážok a začatie vykonávania reforiem polície ako jednej z podmienok trvalo roky. Pre mňa to znamená, že Bosna a Hercegovina musí vyvinúť vôľu k spolupráci presahujúcu súčasné obmedzenia a sama vykonávať reformy na všetkých úrovniach.

Po reforme polície máme teraz lepšiu príležitosť než kedykoľvek predtým prijať predbežné opatrenia na ochranu hraníc, rozhodnúť o vízovej povinnosti a koordinovať boj proti organizovanému zločinu a obchodovaniu s drogami a ľuďmi.

Bezpečnosť a stabilita sú životne dôležité, ak majú občania Bosny a Hercegoviny dôverovať svojmu štátu. Preto musí Bosna a Hercegovina z môjho hľadiska prekonať existujúce vnútorné prekážky. Dohodou o stabilizácii a pridružení Európska únia ukázala, že bola a je pripravená pomôcť, ale skutočný pokrok musí vykonať krajina samotná.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, najprv by som chcel srdečne poďakovať pani Doris Packovej za vynikajúcu správu a najmä za jej zanieťenie. Chcel by som tiež odmietnuť obvinenia niektorých poslancov Parlamentu, že Bosnu a Hercegovinu možno vidieť iba z hľadiska údajných alebo existujúcich sietí islamských teroristov. Je to úplne nespravodlivé a čosi tiež naznačuje aj skutočnosť, že náš kolega poslanec, ktorý sa Komisie opýtal, čo by sa s tým dalo urobiť, už opustil miestnosť. Dokazuje to, ako vážne sa tento problém berie.

Pán komisár Rehn sa taktiež vyjadril, že rok 2009 by mohol byť pre Balkán rozhodujúci. Dúfame, že sa začnú rokovania s Macedónskom, dúfame, že sa ukončia rokovania s Chorvátskom, a Čierna Hora, Srbsko a možno dokonca aj Albánsko získajú štatút kandidátskej krajiny. Potom sa človek pýta sám seba, čo bude s Bosnou a Hercegovinou. Pre všetkých zanieťených ľudí v krajine by bola škoda, keby nedostali príležitosť pokročiť vpred.

Chcel by som zdôrazniť, čo už povedala pani Packová: treba zabezpečiť schopnosť krajiny fungovať. Ako niekoľkí vážení kolegovia poslanci už povedali, pán Dodik ani pán Silajdžić, ani nikto iný nesmie brať krajinu za rukojemníka. Treba vychádzať zo súčasného stavu aj v oblasti entít, musia sa však vykonať reformy. Treba vytvoriť také podmienky, aby krajina bola schopná pristúpiť k Európskej únii, pričom je samozrejmé, že do Európskej únie môže vstúpiť iba celá krajina.

K téme vysokého predstaviteľa: vyjadrujem súhlas s tým, čo tu už odznelo. Nie je to o tom, že by krajina už nepotrebovala niekoho, kto by účinne dozeral na prípravu krajiny na vstup do EÚ. Túto rolu by však už asi nemal vykonávať vysoký predstaviteľ a mal by ho nahradiť osobitný predstaviteľ EÚ. Toto je úloha pre Európsku úniu, ktorá ju musí splniť za podpory Parlamentu, najmä za podpory pani Doris Packovej a ostatných

ľudí, ktorí sa zasadzujú za Bosnu a Hercegovinu. Čoskoro uvidíme, že aj táto krajina má šancu na vstup do Európskej únie.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Vo všetkých krajinách západného Balkánu je návrat utečencov veľmi dôležitý, preto ponúkam moju úprimnú podporu pozmeňujúcim a dopĺňujúcim návrhom o návrate utečencov do oblasti Posavina, ktoré navrhla pani spravodajkyňa a pani Anna Ibrisagicová.

Vzťahuje sa to aj na návrat utečencov zo všetkých spoločenstiev do všetkých ostatných oblastí Bosny a Hercegoviny.

Ak naše výzvy a naše úsilie majú mať úspech, požadujeme aj dodatočné opatrenia a najmä investície do vytvárania pracovných miest.

Utečenci a vnútorne vysídlené osoby sa veľmi často vracajú iba dočasne a majú jediný cieľ: predať svoj majetok a odísť inam. Odchádzajú aj preto, že v mieste návratu nemajú zabezpečenú primeranú ochranu zdravia alebo sociálne zabezpečenie a politické podmienky sú napäté. Odchádzajú aj pre prieťahy v depolitizácii a reformách policajných zložiek a pre nedostatočnú všeobecnú bezpečnosť.

Osoby zodpovedné za vojnové zločiny musia byť z policajných zložiek odstránené a nesmú na polícii pracovať. Preto iniciovala skupina ALDE vyhlásenie 11. júla za medzinárodný deň pamiatky obetí genocídy v Srebrenici. Návrh textu minulý týždeň doručila predsedníčka združenia Matky enkláv Srebrenica a Žepa. Toto je skutočne potrebné, aby sa im uľavilo.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pán Jouyet, budúcnosť Bosny vidím v Európe. Vytvorenie mieru a stability v krajine musí zväčšiť a určite aj zväčší, keďže k dosiahnutiu tohto stavu viedli storočia jej histórie. Je to však beh na dlhé trate. Dobrým východiskovým bodom by však mohli byť praktické zlepšenia a spolupráca v spojení s riešením všeobecných a praktických problémov každodenného života ako obchod, štruktúra policajných zložiek, zásobovanie energiou a zvlášť umožnenie mnohým vnútorne vysídleným osobám opäť nájsť domov. Preto je dôležité investovať do mladých ľudí. Musia získať vieru v budúcnosť svojej krajiny. Treba zabezpečiť dobré príležitosti vzdelávania vrátane príležitostí uplatnenia v praxi a vo vzdelávaní v členských štátoch EÚ a aj v susediacich krajinách. Myslím, že je veľmi dôležité, aby sa aj mladí ľudia na západnom Balkáne považovali za Európanov, pretože riešenie budúcnosti regiónu je v prostredí Európy. Z hľadiska EÚ musíme byť pripravení podporiť tento proces a opakovať, že perspektíva, z ktorej sa na celú záležitosť treba pozeráť, je členstvo v Európskej únii. Dohoda o stabilizácii a pridružení je nástrojom, ktorý popri tom využijeme. Obyvatelia a politici Bosny však musia byť aktívni a presvedčení spoluhráči, ak má naša spoločná nádej a vízia zväčšiť.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rád by som sa pripojil k slovám vďaka, ktoré viacerí poslanci Parlamentu oprávnené vyjadrili pani Doris Packovej. V pani Packovej máme niekoho, kto, dúfam, neuplytvá svojím časom a energiou a do tejto oblasti skutočne investuje množstvo času a úsilia. Teším sa spolu s ňou a s tými, ktorí sa tiež vyjadrili, že bol urobený istý pokrok, a to aj v oblasti policajnej spolupráce. To je dôležité, ak má skutočný život bežných občanov prebiehať rozumným spôsobom.

Napriek tomu si myslím, že našim partnerom v Bosne a Hercegovine musíme pripomínať, že oni osobne a ich strana musia urobiť ešte veľa, dokonca ešte viac než už bolo v mnohých oblastiach urobené. Neprestajne musíme žiadať internú spoluprácu a ochotu k internej spolupráci medzi etnickými skupinami. Nechceme, aby sa každý pokúšal ísť vlastnou cestou. Dôležitá je aj účasť na regionálnej spolupráci na západnom Balkáne.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Vážení pán predsedajúci, všetci spolu žili v Sarajeve, jednom z najkozmopolitnejších miest v Európe. Vtedy bolo Sarajevo symbolom otvorenej Bosny obývanej moslimami, Srbmi a Chorvátmi.

Odvtedy slepo udrrel nacionalizmus, pri ktorom boli zmasakrovaní muži aj ženy a pri ktorom sa bezhlavo ničili kultúrne symboly ako knižnica, veľmi bohatá knižnica, v Sarajeve, ktorá padla za obeť ľudskej hlúposti. Stalo sa to dávno, pred 16 rokmi.

Dovoľujem si pripomenúť vtedajšie tragické udalosti na zhodnotenie dosiahnutého pokroku a prirovnanie k dlhej ceste krajiny k Dohode o stabilizácii a pridružení. Preto by sa zo súčasnej situácie mal každý tešiť. Pravdou je, že v krajine naďalej zostáva 2 500 vojakov. Pravdou je, že v krajine, ktorej dominuje strach z politickej vlády inej komunity, je výsledok komunálnych volieb z 5. októbra ďalším dôkazom dominancie nacionalistických strán.

Gesto Európskeho parlamentu v dnešné popoludnie však odzrkadľuje pocit dôvery a budúcnosť, v ktorej povolí napätie a v ktorej sa opäť objaví kultúrna diverzita a vôľa akceptovať národy, ktoré ju vytvárajú. S týmto pocitom nádeje, ktorý dnes vnímame, nesmieme zabudnúť na slová pána Miterranda, ktoré v tomto Parlamente vyslovil: „nacionalizmus je vojna“.

Metin Kazak (ALDE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, vítam podpísanie tejto dohody, lebo prispeje k politickej a hospodárskej stabilite Bosny a Hercegoviny a aj celého Balkánu. Bosna a Hercegovina má za sebou hroznú vojnu medzi národmi, kým Bulharsko sa na Balkáne uvádza ako príklad múdrosti, ktorú prejavila jeho občianska spoločnosť a ktorá umožnila zmierenie. Vzdelanie zohráva podstatnú úlohu. Preto je potrebné, aby sa bosnianske orgány sústredili na učenie mieru. Musia podporovať dialóg medzi kultúrami a medzi vierovyznaniami s cieľom zabrániť konfliktom medzi utečencami, ľuďmi, ktorí sa vracajú do svojej krajiny, a miestnym obyvateľstvom.

Miera nezamestnanosti sa musí znižovať tak, že sa venuje väčšia pozornosť vzdelávacím programom a zabráni sa úniku mozgov, najmä mladých ľudí, do zahraničia. Pri integrovaní štátu do Európskej únie je mimoriadne dôležitá regionálna spolupráca. Zlepšenie infraštruktúry sa musí stať prioritou. Myslím, že založenie oblasti voľného obchodu bude prínosom a môže pripraviť krajinu na prijímanie európskych noriem.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Nedávno som strávil istý čas v Kosove a rád by som vás upozornil na paralely medzi situáciou v Kosove a v Bosne a Hercegovine. Ako vieme, Európska únia a väčšina členských štátov uznala nezávislosť Kosova, no situácia v krajine, najmä na severe, je veľmi zložitá. Zjavili sa tam podobné štruktúry a podmienky, ktoré neumožňujú zložkám zabezpečujúcim právo a poriadok pracovať. Čoraz viac sa hovorí o možnom rozdelení Kosova. Chcel by som sa pána ministra a pána komisára spýtať, či situácia v Kosove neodráža situáciu v Bosne a Hercegovine. Čo urobí Európska únia, ak zlyháme v spájaní rozdrobeného modelu štátu v Bosne a Hercegovine?

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcela by som využiť túto príležitosť a položiť pánu komisárovi Rehnovi ďalšiu otázku. Mohli by ste nás prosím informovať o stave financovania demilitarizácie a odzbrojovania a zabezpečenia legálnej likvidácie nadbytočných zbraní?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci McMillan-Scott, pán komisár Rehn, dámy a páni, ďakujem za túto bohatú a zaujímavú rozpravu. Rád by som opäť poďakoval pani Packovej, ktorá veľmi aktívne pracovala, veľmi dobre pozná región, má veľmi dobré kontakty s obyvateľstvom a najviac počúvala, čo hovoria vedúci predstavitelia krajiny. Preto potrebujeme jej spoluprácu. Pani Packová sa podieľa na zblížovaní krajiny s Európskou úniou, pričom však v oblasti hodnôt nerobí žiadne ústupky.

Ako som už povedal, Rada si rovnako ako pani Packová robí starosti o politickú situáciu v Bosne a Hercegovine, ktorú nám opísali viacerí rečníci. Ako ste zdôraznili, krajina sa nachádza na križovatke ciest a v rozpore, pokiaľ ide o vzťahy medzi štátom a jeho orgánmi a cestou, ktorá povedie do Európskej únie, ako som už povedal. Vedenie krajiny musí prevziať plnú zodpovednosť za rozvoj krajiny a tak zabezpečiť konsolidáciu stabilizácie celého regiónu.

Preto budem odpovedať na položené otázky a moja odpoveď znie: situácia v oblasti bezpečnosti je pokojná. Ani vyhlásenie nezávislosti Kosova, ani zatknutie pána Karadžića nespôsobilo v krajine nepokoje. Keďže 5. október, termín komunálnych volieb, je už za nami, Európska únia musí vyvinúť tlak, aby sa Bosna a Hercegovina sústredila na svoj európsky program.

Odpoveď pána Swobodu o nadbytočných prirovnaniach obáv z terorizmu a multietnického charakteru Bosny a Hercegoviny bola úplne správna. Práve v multietnickom charaktere krajiny spočíva jej bohatstvo a jej prínos pre Európsku úniu. V budúcnosti by sme sa mali vyhnúť akýmkoľvek narážkam na to, že Európska únia opustila Bosnu a Hercegovinu. Chcel by som ubezpečiť pána Czarneckého, že Európska únia musí definitívne rozhodnúť o Úrade vysokého predstaviteľa, pričom si neželáme ani predčasné zrušenie úradu bez stanovenia podmienok, ale ani umelé predlžovanie mandátu úradu.

K téme budúcnosti vojenskej operácie EUFOR-Althea môžem povedať toľko, že ju nemôžeme predĺžiť na dobu neurčitú. Únia bude musieť túto operáciu opäť naplánovať, čo bude predmetom diskusie ministrov zahraničných vecí počas zasadnutia Rady 10. novembra.

Na záver a ako odpoveď niektorým rečníkom chcem povedať, že situáciu v Bosne a Hercegovine treba umiestniť do regionálneho rámca. Naším cieľom je umožniť celému regiónu cestu k zblíženiu s Európskou úniou. V tejto súvislosti musím zdôrazniť viacero prípadov pozitívneho vývoja.

Je dobré, že Chorvátsko vstúpilo do aktívnej fázy rokovaní. To, že v Srbsku máme po prvýkrát vládu, ktorá sa zaviazala nadviazať užšie vzťahy s Európskou úniou, a že zatknutím pána Karadžića splnilo Srbsko svoj záväzok, je absolútne pozitívne a treba to oceniť.

Vedenie Bosny sa musí postarať o to, aby pri tomto vývoji nezostalo bokom a nemyslelo iba na vyrovnanie účtov z minulých vojen. Rovnako ako pán McMillan-Scott, aj ja som počul reč pána François Mitterranda v tomto Parlamente. Aj ja si pamätám jeho slová. V mene zásad, ktoré vtedy pán prezident Mitterrand zdôraznil, je však dôležité tieto konflikty prekonať.

Na záver by som chcel povedať, že cieľom reforiem požadovaných Európskou úniou nie je iba umožniť nadviazanie užších vzťahov s Európskou úniou, ale najmä zabezpečenie toho, aby mali všetci obyvatelia krajiny prospech z pokroku, ktorý sa snažíme podnecovať. Úplne súhlasím s pánom Maatenom. Samozrejme, že môžeme byť hrdí na to, že sme Európania, hrdí na to, čo Komisia a ostatné inštitúcie robia na pomoc Bosne a Hercegovine na jedinej ceste, ktorá má skutočný význam – na ceste zblíženia s Európskou úniou a jej hodnotami.

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, najprv by som vám rád poďakoval za obsažnú a zodpovednú rozpravu o politickej situácii v Bosne a Hercegovine. Rád by som vám poďakoval aj za širokú a silnú podporu záverov Dohody o stabilizácii a pridružení s Bosnou a Hercegovinou. Pre hospodársky rozvoj a politickú stabilitu Bosny a Hercegoviny a jej európske ciele je veľmi dôležitá.

Z dnešnej rozpravy vyplynuli najmä dve veci, ku ktorým by som rád niečo povedal. Prvou sú zásady právneho štátu a ich zásadný význam pre celú spoločnosť a hospodárstvo. Zásady právneho štátu a právna istota sú základnými kameňmi európskeho modelu. Toto je, nanešťastie, ďalšia Achillova päta Bosny a Hercegoviny.

Napriek určitému pokroku, ktorý uznávame, sú organizovaný zločin a korupcia aj naďalej vážnym problémom Bosny a Hercegoviny, ktorá by sa týmito problémami mala urýchlene zaoberať.

Druhá záležitosť, ktorej by som sa rád venoval, je reforma ústavy. Všetci vieme, že je potrebná a že to je chýlostivá záležitosť. Za Komisiu môžem povedať, že predpokladáme skôr evolúciu než revolúciu v ústave, ktorú možno vykonať a mala by sa vykonať pri zohľadnení Daytonskej mierovej dohody podpísanej v Paríži. Komisia nemá plán reformy ústavy Bosny a Hercegoviny, na druhej strane sme však ako Európska únia účastníkmi procesu.

Všetci sme účastníkmi procesu reformy ústavy v tom zmysle, že Bosna a Hercegovina ako budúci členský štát a kandidátska krajina musí hovoriť jednotlivo s Európskou úniou a aj v Európskej únii a že krajina potrebuje účinnú a funkčnú štátnu štruktúru, inštitucionálnu štruktúru schopnú v celej krajine uplatňovať a presadzovať európske právo a zásady. Občania Bosny a Hercegoviny to chcú a aj si to zaslúžia.

O druhu ústavy, ktorý budú chcieť, rozhodnú vedúci politici a občania krajiny, môžem vás však ubezpečiť, že Komisia je ochotná pomáhať pri reforme ústavy svojimi odbornými znalosťami v oblasti práva a ústavy a aj finančne.

Poviem to v kocke: Bosna a Hercegovina sa potrebuje dostať zo súčasnej politickej slepej uličky, aby sa mohla začať približovať k Európskej únii. Nemôžeme to urobiť za ňu, môžeme však občanom a vedeniu krajiny dať najavo, že chceme a veríme, že sa im to podarí a že ich pri tom budeme podporovať. Komisia a ja preto budeme pokračovať v spolupráci s predsedníctvom, s pánom Javierom Solanom, Európskym parlamentom a ostatnými partnermi a zúčastnenými stranami a posilňovať naše zanieťenie, aby nasledujúci rok, rok 2009, mohol napokon predsa byť rokom západného Balkánu a teda aj rokom, v ktorom Bosna a Hercegovina postúpi smerom k Európskej únii.

Doris Pack, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, pán komisár, chcela by som povedať kolegovi poslancovi, ktorý tu už nie je, a možno aj pánovi Belderovi, že by sme tu mali byť opatrní. Nemali by sme do Bosny a Hercegoviny umiestňovať teroristickú hrozbu. Človek môže aj preháňať, ale toto zveličovanie len hrá do karát extrémistom a nacionalistom. Pamätám sa, že presne takéto zveličovanie dotiahol pán Milošević tam, kam dotiahol všetko ostatné. Na to nesmieme zabúdať.

Cesta do EÚ si okrem iného vyžaduje rozhodný boj proti korupcii, organizovanému zločinu, za transparentnosť počas privatizácie a vytvárania spoločného trhu vrátane energetického trhu. Dôveru občanov a dôveru Európskej únie si zaslúžia len politici, ktorí to skutočne chcú a ktorí podľa toho konajú. Ostatným by sme občas mali dať červenú kartu. To je jediná vec, ktorej tam rozumejú.

Niekedy s hrôzou sledujem, že Bosna a Hercegovina si na križovatke, ktorú opísal pán komisár Rehn, vyberá cestu do izolácie. Ako povedal pán Hannes Swoboda, krajiny susediace s Bosnou a Hercegovinou veľmi pravdepodobne dosiahnu tento cieľ skôr. Bosne a Hercegovine preto musíme ďalej pomáhať, aby našla správnu cestu a aby po splnení podmienok vstúpila do Európskej únie. Stabilita Bosny a Hercegoviny, ktorá leží uprostred Európskej únie, je aj našou stabilitou.

Niekedy si želám, aby politici v Bosne a Hercegovine prežili pri premýšľaní o svojej krajine toľko bezsenných nocí ako ja. Potom by si možno počínali lepšie.

Predseda júci. – V súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku som dostal jeden návrh uznesenia⁽¹⁾.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 23. októbra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Dragoș Florin David (PPE-DE), písomne. – (RO) Predovšetkým by som chcel pani Packovej zablahoželať k úsiliu pri realizácii neľahkej úlohy vypracovať tento návrh uznesenia. Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Bosnou a Hercegovinou na strane druhej dokazuje, že EÚ je odhodlaná naďalej zohrávať významnú úlohu v balkánskom regióne a prispievať k jeho politickej, hospodárskej a sociálnej stabilite.

Táto dohoda dáva Bosne a Hercegovine nové vyhliadky na hospodársky rozvoj a najmä nové príležitosti pre európsku integráciu, pričom regiónu ponúka nielen stabilitu, ale aj otvorenie hospodárskej výmeny, ktorá je významným krokom k integrácii na európskom trhu.

Tunne Kelam (PPE-DE), písomne. – Víтам Dohodu o stabilizácii a pridružení, ktorá bola nedávno podpísaná s Bosnou a Hercegovinou. Rozšírenie EÚ na západný Balkán je ďalším kľúčovým krokom v zjednocovaní Európy, ktorý zabezpečí, že eskalácia násilia z minulosti sa v regióne nezopakuje.

Preto aj ja naliehavo žiadam orgány Bosny a Hercegoviny, aby reformy vykonávali súdržne a transparentne a zabezpečili tak rýchlu integráciu do Európskej únie.

S obavami pripomínam pokusy niektorých regionálnych politikov destabilizovať krajinu a vyzývam EÚ, aby preukázala politickú vôľu a záväzok voči Bosne a Hercegovine s cieľom zabrániť konfliktom na základe etnickej príslušnosti alebo vierovyznania.

Vzhľadom na to, že získanie víz do EÚ stále predstavuje pre občanov Bosny a Hercegoviny veľký problém, vyzývam Komisiu, aby pokračovala v dialógu a urobila všetko, čo je v jej silách, pre vytvorenie plánov, ktorých cieľom bude čo najskôr zaviesť bezvízový režim s Bosnou a Hercegovinou. Navrhujem, aby členské štáty obmedzili na minimum byrokratické prekážky spojené so žiadosťami o víza a zriadili zjednodušený systém udeľovania víz pre študentov a subjekty občianskej spoločnosti.

Dumitru Oprea (PPE-DE), písomne. – (RO) Keď hovoríme o Bosne, v skutočnosti hovoríme o ďalšej stránke v histórii ťažko skúšaného Balkánskeho polostrova. Vojna v Bosne zničila viac ako 75 % krajiny, zapríčinila smrť viac než 200 000 ľudí a jej výsledkom bolo 1,8 milióna utečencov.

Podpísanie Dohody o stabilizácii a pridružení s EÚ sa uskutočnilo 13 rokov po skončení vojny. „Dohoda občanom Bosny a Hercegoviny ponúka otvorené dvere k budúcej prosperite, pričom zároveň vyzýva bosnianskych politikov, aby nechali minulosť za sebou a pohli sa ďalej,“ povedal raz Sven Alkalaj, minister zahraničných vecí tejto krajiny. Určite sa majú pohnúť ďalej. Len si predstavte Sarajevo, ktoré bolo v roku 1984 hostiteľom zimných olympijských hier, starý most v Mostare zapísaný do zoznamu svetového dedičstva UNESCO, vodopády Kravica, národný park Sutjesk, alebo hory Jahorina a Bjelašnica, kde sa uskutočnili niektoré olympijské súťaže. Na cestu do Bosny a Hercegoviny vás pozýva toľko miest. Je to však krajina, ktorá musí okrem iného urýchliť reformu štátu a nediskriminačný prístup k vzdelaniu.

(1) Pozri zápisnicu.

PREDSEDÁ: PANI WALLIS*podpredsedníčka***13. Hodina otázok (otázky pre Komisiu)**

Predsedaajúca. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0475/2008).

Nasledujúce otázky sú určené Komisii.

Prvá časť

Otázka č. 40, ktorú predkladá **Armando França** (H-0733/08)

Vec: Protidrogová stratégia

Realizácia strategickej protidrogovej kampane je založená na dvoch akčných plánoch pre dve rôzne časové obdobia, čiže pre roky 2005 až 2008 a roky 2009 až 2012. Na základe jasného časového rozvrhu sa v roku 2008 predpokladá aj „hodnotenie vplyvu“, ktoré bude predchádzať akčnému plánu na roky 2009 – 2012.

Súčasná situácia vo vzťahu k drogám v EÚ je znepokojujúca a osobitné opatrenia prijaté na boj s týmto problémom musia byť nanajvýš prísne, dôkladné, trvácne a súdržné.

Ako Komisia charakterizuje súčasnú situáciu na základe správ za roky 2005, 2006 a 2007 a aká je úroveň vykonávania opatrení od roku 2005 po súčasnosť?

V akom stave je hodnotenie vplyvu, ktoré sa má dokončiť v roku 2008? Aká je predpoveď Komisie na roky 2009 – 2013, najmä pokiaľ ide o nové nástroje boja a spolupráce z policajného a právneho hľadiska a tiež o účasť občianskej spoločnosti?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážená pani predsedajúca, je jasné, že pokiaľ ide o otázku drog, nik nemôže byť spokojný. Dňa 18. septembra 2008 Komisia prijala návrh akčného plánu Európskej únie na boj proti drogám na obdobie rokov 2009 – 2012, ku ktorému bola pripojená správa o záverečnom hodnotení akčného plánu EÚ na boj proti drogám na obdobie rokov 2005 – 2008. To je hodnotenie vplyvu, ktoré bolo spomenuté v otázke.

Oba dokumenty boli k uvedenému dňu poskytnuté Parlamentu. Európska komisia vykonala hodnotenie v prvej polovici roka 2008 v súlade s opatrením 45.3 následného akčného plánu. Hodnotenie významne prispelo k novému akčnému plánu. Obsahovalo okrem iného tieto zistenia:

V súvislosti s vykonávaním nového akčného plánu EÚ na boj proti drogám možno vysloviť záver, že takmer vo všetkých osobitných cieľoch a opatreniach sa dosiahol pokrok s rôznym stupňom úspešnosti. Akčný plán EÚ na boj proti drogám sa primerane odráža vo vnútroštátnych politikách členských štátov a buď bol prenesený do vnútroštátnej politiky, alebo sa jeho ciele už nachádzali v existujúcich dokumentoch.

Členské štáty uvádzajú, že akčný plán odráža hlavné oblasti politiky na vnútroštátnej úrovni. Z hodnotenia vyplýva, že akčný plán podporuje proces zblížovania politík členských štátov na boj proti drogám, čo Komisia považuje za dosť dôležité.

Vo vzťahu k situácii v oblasti drog neprišlo k významnému obmedzeniu užívania drog, no užívanie niektorých najrozšírenejších drog sa zrejme stabilizovalo alebo mierne pokleslo. V niektorých členských štátoch narastá užívanie kokaínu. Dlhodobým trendom EÚ v oblasti rozšírenia infekčných ochorení súvisiacich s drogami, najmä infekcií HIV a AIDS, bolo v posledných rokoch znižovanie počtu týchto ochorení, ako aj úmrtí spojených s drogami.

V poslednom čase sa objavili nové trendy v užívaní drog, najmä kombinované užívanie drog. Množstvo zadržaného kokaínu a počet konfiškácií sa zvyšuje, pri marihuane, heroíne, extáze a amfetamínoch sa konfiškácie zrejme stabilizovali. Ceny nezákonných látok vo všeobecnosti klesli, pričom miera čistoty sa zdá byť pomerne stabilná.

Pokiaľ ide o vplyv akčného plánu na situáciu v oblasti drog, domnievam sa, že hodnotením vplyvu, o ktorom hovorí vážený pán poslanec, je hodnotiacia správa týkajúca sa realizácie. Sústavné znižovanie počtu infekčných ochorení a úmrtí súvisiacich s drogami na jednej strane a vykonávanie opatrení na znižovanie škôd v celej

EÚ na strane druhej poukazuje na jasný vzťah s akčnými plánmi, hoci takúto väzbu je veľmi ťažké dokázať bez odôvodnenej pochybnosti.

Po zavedení opatrení na znižovanie škôd dosiahli niektoré členské štáty výrazné zníženie škôd na zdraví spôsobených drogami. Podobné závery možno vysloviť v oblasti znižovania ponuky a v oblasti európskej koordinácie a spolupráce pri presadzovaní právnych predpisov na boj proti drogám.

Armando França (PSE). – (PT) Ďakujem, vážená pani predsedajúca. Musím osobitne poďakovať zástupcovi Komisie najmä za to, že zodpovedal moju otázku, ale aj za kvalitu odpovede. Dokumenty Komisie som si veľmi pozorne prečítal.

Po prvé, musím povedať, že súhlasíme so stratégiou a akčným plánom, ktoré riešia najprv ponuku a potom dopyt. Chcel by som predniesť svoj názor týkajúci sa ponuky.

V súvislosti s ponukou nás veľmi znepokojuje veľké množstvo kokaínu a tiež veľké množstvo syntetických výrobkov. Okrem toho nás veľmi znepokojujú miestne spory vznikajúce medzi gangmi, ktoré v niektorých členských štátoch bojujú o ovládnutie trhu s drogami. Poprosil by som vás, aby ste mi podľa možnosti vysvetlili, aké konkrétne opatrenia sa navrhujú v oblasti spolupráce medzi členskými štátmi a medzi policajnými a súdnymi orgánmi členských štátov na jednej strane a medzi členskými štátmi a vyrábajúcimi krajinami, najmä krajinami vyrábajúcimi kokaín, na strane druhej. Toto je oblasť stratégie, ktorá nás veľmi zaujíma a v súvislosti s ktorou by sme chceli od Komisie počuť konkrétne odpovede.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážená pani predsedajúca, spolupráca členských štátov v boji proti drogám, drogovým kartelom a drogovej trestnej činnosti je, samozrejme, úplne nevyhnutná a tiež veľmi zložitá vzhľadom na obrovské množstvo peňazí v obehu. V akčnom pláne ste videli, že našou hlavnou prioritou je naozaj boj proti dodávateľskému reťazcu kokaínu. Máme viacero iniciatív, ktoré predpokladajú a organizujú spoluprácu s vyrábajúcimi krajinami v Latinskej Amerike a západnej Afrike s cieľom zastaviť obchodovanie s kokaínom. Existujú tiež osobitné strediská, napríklad Národné centrum analýz a operácií – narkotiká a *Centre d'Enquête et de Coordination de la Lutte Anti-drogue en Méditerranée*. Obe tieto iniciatívy sa zameriavajú na obchodovanie s kokaínom.

Spolupráca a iniciatívy teda existujú, táto oblasť je však zložitá a boj je ťažký. Musím zdôrazniť, že tu niet miesta pre spokojnosť. Je to viac-menej boj bez konca. S potešením však oznamujem niektoré priaznivé výsledky. Znížil sa počet ochorení, ako aj úmrtí spojených s drogami.

Predseda júca. – Otázka č. 41, ktorú predkladá **Péter Olajos** (H-0755/08)

Vec: Dovozy výrobkov z hydínového mäsa z Číny

Rozhodnutie Komisie 2008/638/ES z 30. júla 2008⁽²⁾, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2007/777/ES⁽³⁾ o dovoze mäsových výrobkov z tretích krajín. Podľa minulého rozhodnutia mala Čína povolenie vyvážať do Spoločenstva len tepelne opracované výrobky z hydínového mäsa, ktoré boli opracované v hermeticky zapečatenom kontajneri na hodnotu Fo tri alebo viac.

Na žiadosť príslušných čínskych orgánov Komisia zároveň schválila dovoz výrobkov z hydínového mäsa z čínskej provincie Šan-tung, ktoré sa opracováva pri nižšej teplote (najmenej 70 °C).

Nedomnieva sa Komisia vzhľadom na uvedené skutočnosti, že uvoľnenie predpisov povedie k oslabeniu prísnych nariadení Európskej únie o zdraví zvierat, hygiene potravín a starostlivosti o zvieratá? Nemyslí si, že prijatie takéhoto rozhodnutia, ktoré sa týka len jednej provincie v krajine, je dôvodom obáv? Myslí si, že bude možné úplne overiť, či príslušné výrobky z hydínového mäsa pochádzajú len z provincie Šan-tung? Nedomnieva sa, že udelenie povolenia jednej provincii povedie k záplave žiadostí o uvoľnenie predpisov v iných provinciách (o čom už existujú náznaky)? Nepredstavujú zavedené opatrenia riziko pre situáciu chovateľov hydiny v EÚ?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážená pani predsedajúca, predpisy o zdraví zvierat a verejnom zdraví, ktoré sa týkajú vývozu hydínového mäsa z Číny, zabezpečujú rovnakú úroveň ochrany ako predpisy EÚ. Tieto dovozné predpisy zaručujú, že všetky dovážané výrobky spĺňajú rovnako prísne normy ako výrobky z členských štátov EÚ, a to nielen vzhľadom na hygienu a všetky hľadiská bezpečnosti spotrebiteľov, ale aj

(2) Ú. v. EÚ L 207, 5.8.2008, s. 24.

(3) Ú. v. EÚ L 312, 30.11.2007, s. 49.

z hľadiska zdravotného stavu zvierat. Základom prístupu EÚ je zásada, že potraviny musia byť bezpečné bez ohľadu na svoj pôvod.

Oficiálny systém kontroly v Číne na mieste overovali tri inšpekcie Komisie. Výsledky boli uverejnené na internetovej stránke Generálneho riaditeľstva pre zdravie a ochranu spotrebiteľov. Inšpekcie preukázali, že príslušné orgány, najmä v provincii Šan-tung, majú dostatočnú štruktúru na to, aby zaručili dodržiavanie právnych predpisov Spoločenstva vo vzťahu k tepelne opracovaným výrobkom z hydínového mäsa. Inšpekčné misie zároveň potvrdili, že príslušné orgány sú schopné presadzovať vývozné požiadavky Spoločenstva.

Čínske orgány v rámci týchto inšpekcií útvarom Komisie dokázali, že môžu potvrdiť, že zásielky tepelne opracovaných výrobkov z hydínového mäsa, ktoré sa vyvážajú do Európskej únie, sú vyrobené v súlade s požiadavkami Spoločenstva a pochádzajú len z provincie Šan-tung.

Všetky schválené prevádzky uvedené v zozname Spoločenstva, ktorý obsahuje zariadenia, z ktorých je povolený dovoz tepelne opracovaného hydínového mäsa, sa nachádzajú v provincii Šan-tung. Na mieste to overili tri vyšetrovacie misie: jedna v roku 2004 a dve v roku 2006.

Podľa dohody Svetovej obchodnej organizácie o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach môže ktorákoľvek tretia krajina požiadať Komisiu o povolenie na vývoz pre celé svoje územie alebo jeho časť a táto žiadosť sa zvažuje a hodnotí podľa príslušných požiadaviek Spoločenstva. Ak sa záruky tretích krajín považujú za dostatočné a účinne sa overia, žiadosti tretích krajín sa prijímajú a udeľ sa povolenie na vývoz.

Riziku deformácie hospodárskej súťaže vo vzťahu k výrobcom hydiny v EÚ bráni skutočnosť, že existujúce opatrenia dostatočným spôsobom zaručujú, že tepelne opracované výrobky z hydínového mäsa z určitých regiónov dodržiavajú úroveň ochrany, ktorú EÚ považuje za potrebnú. Odpoveďou na konkurenčný tlak by bolo informované rozhodovanie spotrebiteľov.

Čínske orgány vyjadrili záujem o to, aby Komisia schválila dovoz tepelne opracovaného hydínového mäsa z provincie Ťi-lin. Čínske orgány budú musieť na získanie schválenia zaručiť, že sanitárne podmienky uplatňované na výrobu tepelne opracovaného hydínového mäsa v provincii Ťi-lin spĺňajú požiadavky Európskeho spoločenstva a Komisia tieto záruky overí na mieste prostredníctvom inšpekcií.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Pán komisár, ďakujem vám veľmi pekne za vašu odpoveď. Problém je v tom, že tento rok sa malo v Číne vykonať šesť inšpekcií a doteraz sa neuskutočnila ani jedna. Teraz v októbri sa mala vykonať kontrola hydiny, ani tá sa však neuskutočnila, pretože Číňania na ňu nemali čas. Pýtam sa preto, že ak sme nedokázali vykonať ani jednu zo šiestich inšpekcií naplánovaných na tento rok a predsa sme ich na ďalší rok naplánovali pätnásť, ako sa uskutočnia týchto pätnásť inšpekcií? Ak Číňania nespolupracujú so svojim európskym obchodným partnerom, prečo potom otvárame brány dovozu z Číny a prečo ničíme európskych chovateľov hydiny? Ak Čína nespolupracuje, potom nemusíme otvárať brány ich dovozu – taký je môj názor. Ďakujem veľmi pekne.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Predovšetkým chcem povedať, že Čína je ochotná spolupracovať a nemáme žiadne náznaky, že by spolupracovať nechcela. Po druhé, pokiaľ ide o inšpekcie a misie, tieto misie sa doposiaľ považovali za uspokojivé. Vždy keď sa vyskytnú pochybnosti alebo otázky, uskutočníme nové misie. Medzera medzi poslednými misiami a týmto rokom vznikla z dôvodu administratívnych činností medzi dvoma čínskymi ministerstvami. Zo strany Komisie však nemôžeme povedať, že v oblasti noriem a kvality výrobkov existuje neochota spolupracovať.

Ak sa vyskytnú náznaky, Komisia je pripravená zorganizovať nové misie. Tie sa doposiaľ nepovažovali za potrebné.

Jim Allister (NI). – Pán komisár, počúvam čo hovoríte, ale pripomína mi to spor o brazílske hovädzie mäso, keď Komisia celé mesiace zastávala stanovisko, ktoré dnes zastávate vy a ubezpečovala nás, že všetko je v poriadku a napokon bola nútená zaviesť zákaz.

Povedali ste, že toto mäso bude podliehať podobným skúškam. Môžete bez výhrad povedať, že každý kus dovezeného mäsa bude rovnako podrobený takým istým prísnyim veterinárnym skúškam, aké sa vyžadujú od našich vlastných výrobcov? Bude sa testovať rovnaký podiel výrobkov a odkiaľ budete vedieť, či je výrobok naozaj z provincie Šan-tung? Stačí, ak sa tam len spracováva? Toto sú otázky, ktoré vyvolávajú odpor našich výrobcov, na ktorých sa vzťahujú všelijaké požiadavky vrátane postupného odstraňovania kliebok. Bude sa to v Číne diať v rovnakej miere? Naši výrobcovia sa domnievajú, že sú znevýhodnení vzhľadom na lacný dovoz.

Armando França (PSE). – (PT) Ďakujem pekne, vážená pani predsedajúca, budem stručný. Moja otázka sa nesie v podobnom duchu ako otázka predošlého pána poslanca. Súhlasím, že nedávno boli snahy kontrolovať a sledovať výrobky a je nevyhnutné, aby tieto snahy týkajúce sa kontroly a sledovania pokračovali. Naozaj však nie je možné uvoľniť predpisy. Skôr by sa mali posilniť a Európska únia by mala stanoviť presné a jasné pravidlá, ktoré by sa uplatňovali v celej Číne a nie len v niektorých provinciách, ako práve spomenul pán poslanec. Ocenil by som vysvetlenie tejto veci. Ďakujem pekne, pán komisár.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Doteraz boli všetky výrobky vyrobené v tejto provincii označené. Za kvalitu aj za pravidlá označovania pôvodu zodpovedajú orgány tejto provincie.

Samozrejme, nikdy nemožno skontrolovať každé kurča. Tak je to aj v Európskej únii. Komisia však počas svojich inšpekcií – a bolo mi povedané, že ďalšia inšpekcia sa uskutoční na budúci rok, takže už bola naplánovaná – môže overiť, či administratívne systémy dokážu kontrolovať spôsob výroby tejto hydiny a úroveň ochrany zdravia zvierat. Odpovede boli zatiaľ uspokojivé.

Kontrola stavu bude samozrejme naďalej prebiehať, sú to však pravidlá Svetovej obchodnej organizácie a otvorenosť nám vždy prinášala výhody. Kvalita je dôležitá, normy sú dôležité. Zatiaľ sme presvedčení, že kvalita hydiny z Číny je dostatočná a ako som už spomenul, pridať sa chce aj ďalšia provincia.

Predsedajúca. – Otázka č. 42, ktorú predkladá **Ona Juknevičienėová (H-0786/08)**

Vec: Využívanie Európskeho sociálneho fondu v členských štátoch

Európsky sociálny fond bol zriadený ako jeden zo štrukturálnych fondov EÚ, ktorého cieľom je znižovať rozdiely v prosperite a životnej úrovni členských štátov a regiónov EÚ a podporovať zamestnanosť a hospodársku a sociálnu súdržnosť. V období rokov 2007 až 2013 sa na dosiahnutie jeho cieľov v členských štátoch a regiónoch EÚ rozdelí približne 75 miliárd EUR. Členské štáty financujú množstvo rôznych programov a v tejto súvislosti je dôležité vedieť, ako členské štáty, najmä tie nové, využívajú dostupné finančné prostriedky a aké výsledky sa dosiahli v oblasti zvyšovania životnej úrovne a podpory zamestnanosti.

Plánuje Komisia uverejniť oznámenie o využívaní Európskeho sociálneho fondu v členských štátoch, a ak áno, kedy môžeme toto oznámenie očakávať? Ak má Komisia v pláne vydať takéto oznámenie, bude obsahovať kvalitatívnu aj kvantitatívnu analýzu využívania finančných prostriedkov Európskeho sociálneho fondu? Je nanajvýš dôležité vedieť, koľko peňazí sa použilo na realizáciu rôznych programov, je však tiež potrebné zabezpečiť, aby občania EÚ mali prospech z hmatateľných a trvalo udržateľných výhod.

Ak Komisia takéto oznámenie neplánuje, prečo je to tak? Ako potom môže zaručiť transparentné a účinné využívanie Európskeho sociálneho fondu?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Komisia pripomína, že článkom 146 Zmluvy o ES sa Európsky sociálny fond zriaďuje s cieľom zlepšiť pracovné príležitosti na vnútornom trhu a tým prispieť k zvýšeniu životnej úrovne. Vykonáva tiež opatrenia, ktoré vedú k posilneniu hospodárskej a sociálnej súdržnosti.

Komisia súhlasí s váženou pani poslankyňou v tom, že o konkrétnych výhodách Európskeho sociálneho fondu treba informovať. V tejto súvislosti má Komisia v úmysle predložiť súbor tematických správ o podpore a činnostiach Európskeho sociálneho fondu, príjemcoch a dosiahnutých výsledkoch. Prvý súbor správ by mal byť k dispozícii začiatkom roka 2009.

Článok 159 Zmluvy o ES okrem toho ustanovuje, že Komisia každé tri roky predkladá Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov správu o pokroku pri dosahovaní hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Posledná správa o súdržnosti bola uverejnená v roku 2007 a osobitnú pozornosť venovala otázke investovania do ľudí. Nasledujúca správa o súdržnosti bude predložená v roku 2010. V rokoch medzi tým Komisia okrem toho uverejní priebežnú správu.

Ona Juknevičienė (ALDE). – Som naozaj spokojná s vašou veľmi presnou a konkrétnou odpoveďou, takže vám skutočne veľmi pekne ďakujem. Oceňujem, že Komisia považuje otázku, ktorú som nastolila, za dôležitú nielen pre poslancov Parlamentu, ale aj pre Komisiu. Domnievam sa však, že najdôležitejšia je pre našich ľudí. Oni musia vedieť o transparentnosti a účinnosti využívania týchto fondov. Budem preto čakať na správu, ktorá má byť uverejnená na začiatku roka 2009.

Mohli by ste mi poradiť, ktoré generálne riaditeľstvo túto správu v roku 2009 pripraví?

Siim Kallas, *podpredseda Komisie*. – Za tieto správy zodpovedá Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a rovnaké príležitosti, ktoré vedie môj dobrý kolega, pán Špidla. Čísla sú zaujímavé a každý rok poskytneme v Európe odbornú prípravu deviatim miliónom ľudí, takže výhody tu sú.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Výdavky spojené s výstavbou alebo s rekonštrukciou sa dajú skontrolovať. Pri projektoch z Európskeho sociálneho fondu cieľová skupina získa know-how, nové zručnosti a znalosti, preto zúčtovanie položiek je závislé od subjektívneho prístupu úradníka. Nesolventnosť NGO a samosprávnych orgánov spôsobená byrokratickými praktikami členských štátov často bráni príjmom z Európskeho sociálneho fondu, aby sa zapojili do ďalších aktivít v rámci tohto programu. Aké nástroje má v rukách Komisia, aby členské štáty nestanovovali nadmerné administratívne prekážky pri uhrádzaní nákladov na dokončené projekty z Európskeho sociálneho fondu?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Mohol by som sa pána komisára opýtať, či by v tejto dobe, keď nám recesia šliape na päty, mohol preskúmať možnosť spolupráce Európskeho sociálneho fondu s radami partnerstiev pre miestny rozvoj v členských štátoch, v ktorých takéto rady existujú, napríklad v Írskej republike, ale aj v iných členských štátoch? Túto otázku by mohol prediskutovať s organizáciou OECD, ktorá vypracovala štúdiu o účinnosti miestneho rozvoja pri podpore odbornej prípravy, vzdelávania, vytvárania pracovných miest v mikropodnikoch a zlepšovania životného prostredia pre nezamestnaných.

Neočakávam, že pán komisár dnes bude vedieť odpovedať na všetky tieto otázky, skutočne však žiadam, aby túto možnosť preskúmal a možno aby sa poradil s organizáciou OECD s cieľom zistiť, ako by Európsky sociálny fond, sociálne partnerstvo a partnerstvá pre miestny rozvoj mohli spolupracovať na zlepšovaní potrieb našich občanov v oblasti odbornej prípravy a zamestnanosti na úrovni miestnych spoločenstiev, predovšetkým v mestských oblastiach.

Siim Kallas, *podpredseda Komisie*. – Najprv k byrokracii a k administratívnej záťaži: tieto veci existujú, o tom niet pochyb. Ako som už povedal, za čerpanie peňazí zodpovedá môj kolega pán Špidla, ja som zodpovedný za plnenie: aby sa žiadne peniaze nepremrhali. To je vždy dilema.

Snažíme sa byť čo najpružnejší, vnútroštátne orgány, platobné agentúry a zrejme aj príslušné ministerstvá však zároveň pozorne kontrolujú výhody a možné výsledky. Týka sa to aj Európskeho dvora audítorov a nášho generálneho riaditeľstva, takže tu existujú rôzne úrovne kontroly.

Výsledok sa posudzuje za rozsiahlej účasti verejnosti a projekt musí byť viditeľný, takže teraz sme povinní všetko, čo sa týka financovania, uverejňovať na internetovej stránke, aby to každý mohol sledovať. Európsky sociálny fond však financuje najmä odbornú prípravu.

K odpovedi na ďalšiu otázku: spolupráca rôznych zdrojov financovania štrukturálnych fondov vrátane Európskeho sociálneho fondu a fondov regionálneho rozvoja existuje a aspoň v našej krajine navzájom veľmi úzko spolupracujú. Táto spolupráca závisí od vnútroštátnych orgánov. My môžeme len podporovať dobrú spoluprácu a účinné využívanie peňazí.

Druhá časť

Predsedajúca. – Otázka č. 43, ktorú predkladá **Dimitrios Papadimoulis** (H-0746/08)

Vec: Projekty spolufinancované z prostriedkov Spoločenstva a tajné fondy spoločnosti Siemens

Grécke a nemecké súdne orgány pokračujú vo vyšetrovaní prípadu tajných fondov spoločnosti *Siemens*, ktoré firma využívala na podplácanie politických strán a osôb vo vedúcich funkciách, aby získala veľké zákazky na práce a na dodávku tovaru vo verejnom sektore. Nemecké súdy už odsúdili bývalého riadiaceho pracovníka spoločnosti, ktorý pripustil, že tajné fondy existovali aj v Grécku.

Vzhľadom na to, že tieto úplatky sa mohli týkať aj projektov spolufinancovaných z prostriedkov Spoločenstva, môže Komisia povedať, či Európsky úrad pre boj proti podvodom alebo niektorý z jej útvarov vyšetroje zákonnosť postupov verejného obstarávania a realizácie týchto projektov?

Siim Kallas, *podpredseda Komisie*. – Tieto otázky sú vždy veľmi komplikované a vážne. Keď ide o finančné prostriedky EÚ, Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) je oprávnený viesť vyšetrovanie v prípade, ak existuje dostatočne závažné podozrenie, že voči finančným záujmom Európskej únie bol spáchaný podvod alebo vznikla nezrovnalosť.

Pri projektoch, ktoré sú spolufinancované z prostriedkov EÚ, ako je to v prípade štrukturálnych fondov, sa povinnosti spojené s riadením týchto fondov delia medzi členské štáty a Komisiu. Hlavnú zodpovednosť za

rozdeľovanie výdavkov a príslušné kontroly nesú v tejto súvislosti členské štáty. Vážený pán poslanec môže byť navyše informovaný o tom, že vzhľadom na tieto kontroly a vyšetrovania a vzhľadom na oznamovanie možných prípadov podvodu alebo nezrovnalosti Európskemu úradu pre boj proti podvodom existuje právny režim podľa nariadenia (ES) č. 1681/94, ktoré ustanovuje, že členské štáty Komisii v primeranom štádiu oznámia podrobnosti o vyšetrovaní možných prípadov podvodu alebo nezrovnalostí. Úrad OLAF je okrem toho v prípade záujmu o pokrok v týchto veciach v úzkom kontakte s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

V súvislosti so záležitosťou, o ktorej sa zmienil vážený pán poslanec, úrad OLAF Komisii oznámil, že je informovaný o prebiehajúcom vyšetrovaní v Nemecku a Grécku, ale že súdne orgány týchto členských štátov zatiaľ úrad nepožiadali o priamu pomoc vo veci spoločnosti Siemens v Nemecku a Grécku vo vzťahu k štrukturálnym fondom. Komisia by sa okrem toho odvolala na odpoveď, ktorú už vážený pán poslanec dostal na svoju písomnú otázku, v ktorej sa uvádza, že podľa článku 3 nariadenia (Euratom, ES) č. 2185/96 Komisia nekontroluje hospodárske subjekty v tom istom čase a na základe tých istých skutočností ako orgány členských štátov podľa odvetvových nariadení Spoločenstva alebo podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Ak existujú dostatočné náznaky o porušení právnych predpisov Spoločenstva o verejnom obstarávaní, Komisia navyše môže kedykoľvek začať proti členským štátom konanie o porušení na základe článku 226 Zmluvy o ES. V súvislosti s konkrétnymi vecami, o ktorých sa zmienil vážený pán poslanec, však Komisia nemá žiadne náznaky, ktoré by mohli byť dôvodom na začatie konania o porušení.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Pán komisár, presne o to vás žiadam. Veľmi dobre viete, že spoločnosť Siemens, ktorá je veľkou firmou s dlhou históriou, získala zo spolufinancovaných programov zákazky v hodnote niekoľkých miliónov eur. Spoločnosť má sídlo v Nemecku a získala zákazky v Grécku a na iných miestach. Objavili sa obvinenia a priznania, že využíva podplácanie a korupciu.

Ako si môžete byť istý, že tie isté metódy a tie isté tajné fondy nepoužila aj pri spolufinancovaných programoch? Pán komisár, ako dlho sa chcete skrývať za vyšetrovania, ktoré prebiehajú v Nemecku a Grécku? Môžete konať z vlastnej iniciatívy. Máte ako príslušný komisár v úmysle požiadať úrad OLAF, aby túto vec vyšetril, alebo nemienite robiť nič, pretože sa bojíte kolosu menom Siemens?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Nie, nebojím sa spoločnosti Siemens a veľmi rád pošlem úrad OLAF, aby tieto prípady vyšetril. Je tu však, samozrejme, jasný právny rámec, podľa ktorého môžeme konať a viesť vyšetrovanie. Povedal som, že situáciu sledujeme, a môžeme na členské štáty naliehať a žiadať, aby nás informovali (bez toho sú povinné nás informovať) a aby aktívne konali. V súčasnosti však musí existovať náznak a žiadosť členských štátov o pomoc úradu OLAF. Zatiaľ sa to nestalo, situáciu však budeme ďalej sledovať.

Rozdelenie zodpovednosti a povinností medzi členské štáty a orgány Spoločenstva je jasné a niekedy veľmi citlivé. Toto je konkrétny prípad, keď sú pravidlá vyšetrovania veľmi presne vymedzené.

Predseda júca. – Keďže autor otázky č. 44, pán Heaton-Harris, nie je prítomný, otázka prepadla.

Otázka č. 45, ktorú predkladá **Nirj Deva** (H-0752/08)

Vec: Administratívne záležitosti a Lisabonská zmluva

Mohla by Komisia podrobne uviesť zmeny v právomociach EÚ patriacich Generálnemu riaditeľstvu pre personál a administratívu, ktoré by priniesla Lisabonská zmluva? Má Komisia v pláne zaviesť niektoré z týchto reforiem?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Lisabonská zmluva obsahuje tri hlavné ustanovenia zmenenej a doplnenej Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktoré sa zaoberajú administratívnymi záležitosťami: článok 197 o administratívnej spolupráci, článok 298 o otvorenej, efektívnej a nezávislej európskej administratíve a článok 336 o služobnom poriadku.

Článok 197 ustanovuje, že Únia môže prijímať opatrenia, s výnimkou harmonizácie, na podporu úsilia členských štátov, ktoré sa týka zlepšenia kapacity na vykonávanie právnych predpisov Únie. Článok 336 sa mení a dopĺňa tak, aby sa postup prijímania služobného poriadku inštitúcií zmenil na riadny legislatívny postup, čiže na bežné spolurozhodovanie. V súčasnosti Rada rozhoduje o návrhu Komisie hlasovaním kvalifikovanej väčšiny po porade s ostatnými inštitúciami.

Nový článok 298 vyžaduje prijatie nariadení, ktoré zabezpečia „otvorenú, efektívnu a nezávislú európsku administratívu“, o čo sa snažíme aj bez toho, aby sme čakali, kým Lisabonská zmluva nadobudne platnosť.

Nirj Deva (PPE-DE). – Ďakujem pánovi komisárovi za jeho veľmi jasnú odpoveď a blahoželám mu k zavádzaniu otvoreného a efektívneho spôsobu riadenia Komisie napriek tomu, že Lisabonská zmluva nikdy neužije svetlo sveta.

Má však Komisia v pláne zaviesť niektoré z reforiem, ktoré na svoje presadenie nepotrebujú Lisabonskú zmluvu, napríklad pokiaľ ide o zlepšenie kapacity na vykonávanie právnych predpisov EÚ o služobnom poriadku?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážený pán poslanec, musím povedať, že činnosť administratívy sa snažíme zlepšovať deň čo deň a v tejto chvíli intenzívne diskutujem s našimi odborovými organizáciami o predpisoch týkajúcich sa parlamentných asistentov, čo je tiež súčasťou služobného poriadku. Táto doposiaľ problematická oblasť sa tak určite stáva transparentnejšou a jasnejšou. Sme veľmi radi, že sme založili mnoho internetových stránok, ktoré výrazne zvyšujú transparentnosť našich činností.

Táto činnosť teda prebieha neustále. Služobný poriadok je vážny dokument a ak chceme urobiť skutočné zmeny, pôjde o rozsiahly a zložitý projekt. Možné zmeny zrejme prediskutujeme s Parlamentom v nasledujúcom volebnom období, malé reformy však prebiehajú neustále. Interne sme práve zmenili predpisy o tzv. hodnotení služobného postupu. Zmeny sa teda uskutočňujú prakticky každý deň.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Pán komisár, zmienili ste sa o tom, že Komisia musí a bude uskutočňovať neustále zmeny a zlepšenia služobného poriadku. Za posledné roky je ozajstným dôvodom na obavy skutočnosť, že veľká – a vlastne čoraz väčšia – časť sa zadáva externým agentúram a iným administratívnym jednotkám. Nie je to porušením zásady jednotnej administratívy a najmä jednotnej politickej kontroly administratívy?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – To je dobrá otázka, o ktorej sa často diskutuje aj v parlamentnom Výbore pre kontrolu rozpočtu. Ako komisár zodpovedný za administratívu, audit a boj proti podvodom som, samozrejme, veľmi znepokojený. S kolegyňou Daliou Grybauskaitėovou sa vždy pýtame, či je potrebné vytvárať nové orgány a trváme na tom, aby predpisy týkajúce sa nových orgánov boli rovnako transparentné a jasné, ako predpisy v našich hlavných orgánoch a ústrediach.

Existencia agentúr, ktoré môžu pružnejšie a presnejšie vykonávať politiky EÚ, je najmä rozhodnutím tvorby politik. V Parlamente sa o tejto otázke veľa diskutuje a bola už mnohokrát podporená.

Môžem byť tým byrokratom, ktorý sa vždy pýta, ako vykonávať audit a kontrolu týchto agentúr, nemyslím si však, že určité rozdelenie inštitúcií EÚ, či určité ich rozšírenie v Európe je zlá myšlienka. Dajme teda obe strany do rovnováhy: potreby a úspechy tvorby politik s jasnou administratívou a jasným auditom. Určitú rovnováhu sa snažíme dosiahnuť vo všetkých rozhodnutiach.

Predseda júca. – Otázka č. 46, ktorú predkladá **Ryszard Czarnecki (H-0789/08)**

Vec: Zneužitie právomocí a korupcia úradníkov EÚ

Európskou verejnou mienkou občas otriasajú správy o zneužití právomocí a korupcii úradníkov EÚ. Môže Komisia poskytnúť podrobné údaje o rozsahu tohto problému za posledné mesiace, za celý tento rok a za minulý rok a porovnať ich s údajmi za predchádzajúce roky?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Musím najprv povedať, že Komisia nemá žiadne signály o tom, že je tu viac prípadov podvodu ako v iných organizáciách. Komisia upozorňuje, že britská Snemovňa lordov dospela v osobitnej správe k záveru, že o rozsiahlej korupcii v rámci Komisie niet žiadnych dôkazov a že miera podvodov voči rozpočtu EÚ nie je o nič vyššia ako v porovnateľných programoch verejných výdavkov napríklad vo Veľkej Británii.

Úrad OLAF ročne otvára v priemere okolo 40 vnútorných vyšetrovaní, ktoré sa týkajú úradníkov zo všetkých inštitúcií. Asi v polovici týchto prípadov dospeje k záveru, že sú potrebné ďalšie činnosti, ktoré môžu byť administratívne, disciplinárne, súdne, finančné či dokonca legislatívne, alebo môžu byť kombináciou viacerých možností.

Politika nulovej tolerancie, ktorú uplatňuje Komisia, a oficiálna povinnosť úradníkov okamžite oznámiť závažné previnenia prispievajú k zvýšenej ostražitosťi voči možným podvodom či korupcii. Môžu tiež viesť k začatiu značného počtu vyšetrovaní, v ktorých sa pôvodné podozrenia napokon ukážu neopodstatnené.

Pokiaľ ide o Komisiu, v roku 2007 sa disciplinárne opatrenia uplatnili vo vzťahu k 15 zamestnancom, kým v rokoch 2004 až 2006 to bolo v priemere päť zamestnancov. V roku 2007 boli v siedmich prípadoch

uložené sankcie za rôzne porušenia vrátane vonkajších činností, ktoré neboli v súlade s dôstojnosťou funkcie, nepovolených absencií a finančných nezrovnalostí.

Predpisy týkajúce sa zamestnancov obsahujú dôkladne prepracovaný disciplinárny systém s možnými postihmi, ktoré siahajú od простého varovania po preradenie na nižšiu pozíciu a v najvážnejších prípadoch aj prepustenie s obmedzením alebo bez obmedzenia dôchodkových práv. Zamestnanec môže byť tiež osobne finančne zodpovedný za škodu, ktorá vznikla v dôsledku závažného nesprávneho konania, ktorého sa dopustil.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, nemuseli ste zaujať takú defenzívnu pozíciu. Súčasná Komisia môže byť predsa hrdá, že v porovnaní s Komisiou pána Santera pôsobí ako svätec. Je tu však ďalšia vec, o ktorej sa chcem zmieniť. Chcem sa opýtať, či bol niektorý administratívny zamestnanec Európskej únie zatknutý a trestne stíhaný a nie len prepustený zo zamestnania.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Povedal som už, že niektoré prípady prebiehajú, za posledných šesť rokov sme však zatiaľ neuzavreli žiadny trestný prípad. Žiadny úradník Európskej komisie nebol odsúdený. Niekoľko prípadov prebieha, všetky však rieši vnútroštátne súdnictvo. Komisia okrem toho od roku 2002 využíva zrušenie imunity. Ak sa má niektorý úradník vyšetrovať, Komisia prijme rozhodnutie o zrušení imunity. Vo vzťahu k trestnoprávnym súdnym procesom sme zrušili imunitu 35 ľuďom, pričom polovica z nich už bola zbavená obvinení a prípady boli uzavreté. Niektoré prípady stále prebiehajú a zatiaľ neprišlo k žiadnemu odsúdeniu za trestný čin. Taká je situácia vo vzťahu k trestným konaniam voči úradníkom Komisie. Sme presvedčení, že príde aj k nejakým odsúdeniam, v niektorých vnútroštátnych súdnych systémoch to však trvá veľmi dlho. Na všetkých týchto vyšetrovaniach, samozrejme, spolupracujeme.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Pán komisár, práve ste sa zmienili o tom, že korupciu ako trestný čin, ktorý môžu trestať súdy, musia sledovať a trestne stíhať vnútroštátne systémy súdnictva. Sú tieto prípady – a ja si myslím, že sú – väčšinou belgické, alebo sú za korupciu trestne stíhaní úradníci v iných členských štátoch?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – O väčšine, ba možno o všetkých prípadoch rozhodujú belgické súdy, pretože úradníci pôsobia v Belgicku. Väčšina prípadov je preto z Belgicka a tiež z Luxemburska.

Predseda júca. – Na nasledujúce otázky sa bude odpovedať súčasne, keďže sa zaoberajú tou istou témou: Otázka č. 47, ktorú predkladá **Eoin Ryan** (H-0712/08)

Vec: Hodnotenie vplyvu spoločného konsolidovaného základu dane z príjmu právnických osôb

Vo svojom prejave vo Výbore pre hospodárske a menové veci v júni tohto roka sa pán komisár Kovács zmienil o hodnotení vplyvu spoločného konsolidovaného základu dane z príjmu právnických osôb, ktoré označil ako „kľúčové“ pre svoj legislatívny návrh. Môže nám Komisia poskytnúť podrobnosti o tomto hodnotení vplyvu a potvrdiť, že ak sa ukáže, že je pre návrh spoločného konsolidovaného základu dane z príjmu právnických osôb nepriaznivé, Komisia plány na takýto legislatívny návrh odloží?

Otázka č. 48, ktorú predkladá **Marian Harkin** (H-0724/08)

Vec: Spoločný konsolidovaný základ dane z príjmu právnických osôb

V akom stave sa v súčasnosti nachádzajú úvahy o zavedení spoločného konsolidovaného základu dane? Zmenila Komisia nejaký svoj prístup vzhľadom na obavy, ktoré v tejto veci vyjadrili írski voliči v hlasovaní o Lisabonskej zmluve?

László Kovács, člen Komisie. – Hodnotenie vplyvu spoločného konsolidovaného základu dane z príjmu právnických osôb práve prebieha. Zahŕňať bude viacero možností reformy sústavy dane z príjmu právnických osôb na úrovni EÚ.

Podľa súčasných postupov Komisie musí byť k návrhu tejto povahy pripojené hodnotenie vplyvu vypracované podľa hlavných analytických krokov, ktoré sú určené usmerneniami pre hodnotenie vplyvu. Hlavné analytické kroky sú zistenie problému, vymedzenie cieľov, vypracovanie hlavných politických možností, analýza ich vplyvov, porovnanie možností a náčrt sledovania a hodnotenia politík.

V tomto hodnotení sa opíšu súčasné cezhraničné prekážky na vnútornom trhu spojené s daňou z príjmu právnických osôb, ktoré sa doložia dôkazmi, a určia sa ciele, ktoré sa majú prostredníctvom reformy dosiahnuť. Analyzovať sa bude viacero alternatívnych politických možností vrátane spoločného

konsolidovaného základu dane z príjmu právnických osôb, ktorými by sa tieto prekážky mohli riešiť, a vyhodnotí sa ich hospodársky, environmentálny a sociálny vplyv.

Pokiaľ ide o najvýznamnejšie druhy vplyvu rôznych politických možností, v rámci hodnotenia sa budú posudzovať: (a) hospodárske účinky alternatívnych daňových reforiem na konkurencieschopnosť EÚ a na rast hospodárstva a blahobytu EÚ; (b) ich účinky na náklady firiem spojené s dodržiavaním predpisov; a (c) najmä ich vplyv na základ dane z príjmu právnických osôb v jednotlivých štátoch a na náklady na správu daní.

Pri príprave hodnotenia vplyvu sa dosiahol výrazný pokrok, práce však ešte nie sú skončené. Po dokončení hodnotenia vplyvu a posúdení rôznych možností Komisia vypracuje potrebné závery. Uskutočnenie hodnotenia vplyvu neznamena, že Komisia automaticky predloží návrh.

Eoin Ryan (UEN). – Keď poviem, že som touto odpoveďou sklamaný, budem veľmi mierny: presne to isté ste nám povedali v júni. Povedali ste, že hodnotenie budeme mať v septembri. Veľa sa hovorí o tom, že ste dostali priebežnú správu o spoločnom konsolidovanom základe dane z príjmu právnických osôb. Túto správu ste oficiálne neprijali, ale usudzujem, že nie je voči myšlienke spoločného konsolidovaného základu dane z príjmu právnických osôb priaznivá a dôvod, prečo ju nemôžeme vidieť je ten, že nebola oficiálne prijatá.

Chcem sa vás opýtať, či je to tak, pretože je to nanajvýš nespravodlivé, keďže ide o otázku, o ktorej sa už dosť dlho diskutuje. Na oboch stranách existujú v tejto veci veľmi vyhranené postoje a myslím si, že by ste nám tú správu, či priebežnú správu, mali ukázať, aby sme zistili, čo presne hovorí o tejto veľmi, veľmi dôležitej otázke. Dôrazne vás žiadam, aby ste to urobili. Myslím si, že ak ste dostali priebežnú správu a nám ju nechcete ukázať, pretože o tejto otázke nehovorí to, čo chce počuť Komisia, nie je to správne.

Marian Harkin (ALDE). – Chcem zopakovať pripomienky pána Ryana. Položená bola táto konkrétna otázka: ak sa ukáže, že hodnotenie je nepriaznivé, odložíte plány na zavedenie spoločného konsolidovaného základu dane z príjmu právnických osôb? A táto otázka nebola zodpovedaná.

Uskutočnilo sa tiež množstvo iných hodnotení, ktoré, samozrejme, nevykonala Komisia a ktoré preukázali, že spoločný konsolidovaný základ dane z príjmu právnických osôb by sa z mnohých dôvodov zrútil pod vlastnou váhou.

Keďže ste však neodpovedali na otázku, ktorá bola položená, chcem vám položiť jednu či dve ďalšie otázky. Nemyslíte si, že nepôjde o zjednodušenie? V súčasnosti máme 27 základov dane. So spoločným konsolidovaným základom ich budeme mať 28. Ak by to malo naozaj fungovať, nemyslíte si, že by to poškodilo schopnosť Európy priťahovať priame zahraničné investície, keďže daň nadnárodných spoločností v niektorej krajine by už neurčovali zákony daného štátu, ale komplikovaný vzorec, ktorý sa dá vypočítať len spätne? Inými slovami, neexistovala by žiadna politická istota a to odplaší priame zahraničné investície ako nič iné. Prosím vás, pán komisár, chcem len váš názor na túto vec.

László Kovács, člen Komisie. – Áno, je pravda, že naším cieľom bolo predložiť návrh na jeseň tohto roka, musíte však pochopiť, že pri takom náročnom projekte, akým je spoločný konsolidovaný základ dane z príjmu právnických osôb, nie je možné presne určiť, kedy budeme pripravení návrh predložiť, keďže načasovanie návrhu závisí od dokončenia hodnotenia vplyvu a od vývoja v Komisii.

Pokiaľ ide o vzťah írskeho referenda o Lisabonskej zmluve a spoločného konsolidovaného základu dane, chcem zdôrazniť, že Komisia používa uvážený prístup založený na rozsiahlych konzultáciách a podrobnom preskúmaní všetkých hľadísk spoločného konsolidovaného základu dane z príjmu právnických osôb. Komisia si uvedomuje otázky, ktoré nastolili voliči počas írskeho referenda o Lisabonskej zmluve. Upozorňujem však, že ustanovenia Lisabonskej zmluvy nemajú priamy vplyv na proces, ktorým by členské štáty napokon rozhodovali o akomkoľvek návrhu Komisie týkajúcom sa spoločného konsolidovaného základu dane z príjmu právnických osôb.

(Nesúhlasná poznámka Eoina Ryana zo zadných lavíc)

Predseda júca. – Je mi ľúto, pán Ryan. Rokovací poriadok vám umožňuje položiť jednu doplňujúcu otázku. Nedám vám slovo.

Predseda júca. – Otázka č. 49, ktorú predkladá **Georgios Papastamkos** (H-0716/08)

Vec: Colná spolupráca EÚ a Číny

Ako Komisia hodnotí úroveň organizácie a účinnosti colnej spolupráce medzi EÚ a Čínou?

László Kovács, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi veľmi stručne odpovedať na pripomienky pána Ryana. Chcem vám len povedať, že čoskoro dostanete od vedúceho môjho úradu úplnú odpoveď, ktorá bude v súlade s právnymi predpismi. Potom pochopíte naše stanovisko.

Pokiaľ ide o druhú otázku, colná spolupráca je významnou súčasťou strategického partnerstva EÚ a Číny. Právny základ pre tento druh spolupráce poskytuje dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Čínou o colnej spolupráci a vzájomnej administratívnej pomoci. Raz ročne zasadá Spoločný výbor Európskeho spoločenstva a Číny pre colnú spoluprácu, ktorého úlohou je riadiť a sledovať vykonávanie dohody.

Európske spoločenstvo a Čína vykonávajú v rámci dohody o colnej spolupráci významné spoločné činnosti v rozhodujúcich colných oblastiach, ktoré sú usporiadané tak, aby odrážali záujmy Európskeho spoločenstva.

Našou kľúčovou prioritou vo vzťahu k Číne, ktorá je hlavným zdrojom falošných výrobkov prekračujúcich vonkajšie hranice EÚ, je problém falšovania. Počas mojich návštev v Pekingu v januári a apríli 2008 som sa so svojimi čínskymi partnermi dohodol na vypracovaní ambiciózneho akčného plánu na presadzovanie práv duševného vlastníctva s konkrétnymi cieľmi a opatreniami, ktoré majú byť prijaté na decembrovom samite EÚ – Čína. Tento plán má okrem iného obsahovať systém výmeny informácií o rizikách spojených s právami duševného vlastníctva, program výmeny operačných úradníkov a spoluprácu na rozvoji partnerstiev s podnikateľskými spoločenstvami v Číne a Európskej únii.

Ďalším základným hľadiskom colnej spolupráce Európskeho spoločenstva a Číny je zabezpečenie dodávateľského reťazca. Od novembra 2007 prebieha spoločný pilotný projekt s názvom Bezpečná a zabezpečená obchodná trasa, na ktorom sa zúčastňujú tri prístavy: Šen-čen v Číne, Rotterdam v Holandsku a Felixstowe v Spojenom kráľovstve.

Zámerom tohto projektu je posilniť bezpečnosť a zároveň podporiť obchod medzi Európskym spoločenstvom a Čínou prostredníctvom využitia moderných technológií a výmeny získaných informácií. Projekt sa tiež pozornejšie sústreďuje na prepravu nezákonného tovaru. Jeho ďalším zámerom je pripraviť pôdu pre budúcu dohodu o vzájomnom uznávaní bezpečnostných opatrení a o schválenom hospodárskom subjekte a jeho čínskom náprotivku. Súvisí s tým spolupráca v takých dôležitých oblastiach, ako sú zosúladienie čínskych bezpečnostných právnych predpisov, výmena informácií a analýza rizík. Čína medzitým prijala a od 1. apríla 2008 vykonáva vlastné právne predpisy o schválenom hospodárskom subjekte, ktoré sú veľmi podobné koncepcii Európskeho spoločenstva.

Európske spoločenstvo a Čína posilňujú spoluprácu aj v ďalších dôležitých oblastiach. Na nadchádzajúcom samite EÚ – Čína sa očakáva podpísanie dohody o koordinovanej kontrole obchodu s prekurzormi drog, ktorá nám umožní účinnejšie bojovať proti obchodu s nezákonnými drogami.

Dohodli sme sa na ďalšom posilnení našej spolupráce v oblasti boja proti podvodom prostredníctvom zriadenia mechanizmu vzájomnej pomoci.

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vyslal do Číny jedného zo svojich agentov s cieľom posilniť činnosť úradu v oblasti boja proti pašovaniu a falšovaniu, najmä vo vzťahu k pašovaniu cigariet.

EÚ je pripravená naďalej Číne pomáhať v budovaní colných kapacít aj prostredníctvom uplatňovania nedávno uverejnených colných usmernení.

Hoci sme v posilňovaní colnej spolupráce s Čínou dosiahli značný pokrok, potrebné sú ďalšie kroky, najmä vo vzťahu k boju proti falšovaniu a pirátstvu. Účinnosť tejto spolupráce sa určí podľa vykonávania uvedených iniciatív, najmä navrhovaného akčného plánu na presadzovanie práv duševného vlastníctva.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Ďakujem vám za odpoveď, pán komisár. V roku 2007 dosiahol celkový obchodný deficit medzi EÚ a Čínou 160 miliónov EUR v neprospech Európskej únie. Do veľkej miery je to výsledok nedôslednej colnej spolupráce EÚ a Číny. Okrem reči čísel nás prirodzene veľmi zaujíma aj verejné zdravie, ochrana európskych spotrebiteľov a, samozrejme, konkurencieschopnosť európskych výrobkov.

Verím, že kontroly sa v blízkej budúcnosti rozšíria, aby sme chránili verejné záujmy, o ktorých som hovoril.

László Kovács, člen Komisie. – Plne súhlasím s vašimi obavami. Podľa môjho názoru falšovanie zd'aleka nie je len finančný problém.

Po prvé, je to právna otázka: ide o porušovanie práv duševného vlastníctva.

Po druhé, je to finančný či hospodársky problém, keďže ohrozuje príjmy členských štátov a tiež zisky výrobcov pôvodných výrobkov, ba dokonca môže viesť k strate pracovných miest v našich členských štátoch.

Po tretie, a toto je moja skutočná obava, predstavuje novú hrozbu pre bezpečnosť a zdravie, ba dokonca aj pre životy našich občanov. Je teda tiež otázkou ochrany spotrebiteľa, ako ste veľmi jasne zdôraznili. Keď som prvýkrát počul, že colníci EÚ zadržali zásielky liekov, farmaceutických výrobkov proti srdcovocievnyim ochoreniam a kapsuly obsahovali tehlový prášok a žlté farbivo, bol som skutočne šokovaný.

Takže to zd'aleka nie je len finančná či právna otázka. Je to problém bezpečnosti našich občanov a tu musíme urobiť všetko, čo je v našich silách.

Môžem povedať, že už mám viac optimizmu: v apríli som sa stretol so svojim novým partnerom, novým čínskym ministrom zodpovedným za colnú správu. Dokonca aj pri svojom bývalom partnerovi som pociťoval určité pozitívne zmeny v čínskom štýle, v ich spôsobe rokovania. Od roku 2005 to bolo čoraz konkrétnejšie, čoraz viac k veci a Čína podnikla niektoré kroky. Zmenili dokonca právne predpisy o boji proti falšovaniu.

Máte však pravdu, že to ešte stále nefunguje optimálnym spôsobom. To bol dôvod, prečo sme iniciovali akčný program a svojmu novému partnerovi som jasne vysvetlil, že od Číny očakávame konkrétne opatrenia a konkrétne výsledky na trhu a myslím, že môj odkaz pochopil.

Jeden či dva ďalšie dôvody, pre ktoré som optimistom: po prvé, myslím si, že Čína ako rozvíjajúca sa mocnosť, ktorá zohráva čoraz dôležitejšiu úlohu vo svetovom hospodárstve a svetovej politike, si jednoducho nemôže dovoliť, aby ju vnímali či posudzovali ako hlavný zdroj falošných výrobkov. A po druhé, Čína sa stáva cieľovou krajinou. Len nedávno sme počuli o falošnom čínskom sušenom mlieku, ktoré spôsobilo smrť niekoľkých čínskych detí. Nie sú teda len krajinou pôvodu, ale aj cieľovou krajinou, cieľovou krajinou falšovateľov.

Avril Doyle (PPE-DE). – Ako členka delegácie Európskeho parlamentu pre vzťahy s Čínskou ľudovou republikou som si so záujmom vypočula vašu odpoveď.

Zlepšil sa vôbec v Číne hrozný stav vo vzťahu k falšovaniu či krádežiam duševného vlastníctva, odkedy vstúpila do Svetovej obchodnej organizácie, a aký tlak sa na Čínu vyvíja, aby sa v tejto oblasti dosiahlo zlepšenie?

Zmenili ste sa o spoločnom colnom výbore Európskeho spoločenstva a Číny. Kto je jeho členom za Európske spoločenstvo a aké sú podmienky členstva?

A moja posledná otázka: patrí do pôsobnosti spoločného výboru obchod s rôznym odpadom, ktorý sa vyváža z Európy na skládky do Číny?

László Kovács, člen Komisie. – Jedným z číselných údajov, ktoré môžem vo svojej odpovedi uviesť je, že v roku 2005 pochádzalo z Číny viac než 80 % zadržaných falošných výrobkov. Teraz je tento podiel okolo 60 %. Myslím, že by bolo predčasné tvrdiť, že je to výsledok dohody o colnej spolupráci a ročných zasadnutí výboru pre colnú spoluprácu, som si však úplne istý, že tu existuje určitý vzťah.

O zmenách čínskych právnych predpisov som už hovoril: výrobu a šírenie falošného tovaru teraz upravuje trestný zákon, čo predtým nebolo, a zaviedli sa tiež kontroly vývozu. Nedá sa povedať, že kontrola vývozu je systematická a dôkladná. Vykonáva sa skôr sporadicky a príležitostne, je to však krok vpred. Tieto konkrétne skutočnosti ukazujú, že Čína začína viac spolupracovať a berie veci vážnejšie. O čínskej motivácii som už hovoril.

Pokiaľ ide o Spoločný výbor pre colnú spoluprácu, spolupredsedať sú čínsky minister a za EÚ či Európske spoločenstvo som to ja, ale v spoločnom výbore sú na úrovni expertov zastúpené všetky členské štáty. Stretnutia expertov sa konajú viackrát ročne. Obaja predsedovia spoločného výboru sa stretávajú raz ročne a diskutujú o spoločných otázkach.

Predseda júca. – Otázka č. 50, ktorú predkladá **Sean Ó Neachtain** (H-0708/08)

Vec: Financovanie bezpečnostných opatrení na európskych regionálnych letiskách

Do konca roka 2008 má Komisia uverejniť správu o financovaní bezpečnostných opatrení na európskych letiskách, ktorá môže viesť k novému legislatívnemu návrhu v tejto veci.

Keďže výdavky na bezpečnosť predstavujú veľké zaťaženie európskych regionálnych letísk, môže Komisia uviesť, aké riešenia sú podľa nej potrebné, aby regionálnym letiskám pomohli pri riadení zvýšených nákladov na bezpečnosť? Plánuje Komisia okrem toho zaviesť nové opatrenia, ktoré všetkým členským štátom uložia povinnosť čiastočne financovať bezpečnosť na regionálnych letiskách Európy?

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážená pani predsedajúca, v súlade so záväzkom podľa článku 22 nariadenia č. 300 z roku 2008 o spoločných pravidlách v oblasti bezpečnostnej ochrany civilného letectva a o zrušení predošlého nariadenia Komisia v decembri tohto roku predloží správu o financovaní nákladov spojených s bezpečnostnými opatreniami na európskych letiskách.

Vzhľadom na situáciu Komisia skúma výsledky konzultácií so zainteresovanými stranami a členskými štátmi s cieľom určiť obsah nového legislatívneho návrhu v tejto veci. Komisia predstaví svoje závery v uvedenej správe. Na vyriešenie niektorých otázok, ktoré vznikli počas konzultácií, bude možno Komisia musieť prijať v tejto veci ďalšie opatrenia.

Seán Ó Neachtain (UEN). – Vážená pani predsedajúca, chcel by som viac informácií. Čo presne mieni Komisia robiť, aby pomohla letiskám postihnutým týmito nákladmi? V mojom volebnom obvode severozápadné Írsko je päť letísk, ktorých hospodárske prežitie je vzhľadom na tlak, ktorý sa na ne vyvíja, veľmi zložitá. Dve z týchto letísk, Shannon a Ireland West, sú medzinárodné a tri sú regionálne. Ako môže Komisia napomôcť prežitie týchto letísk a umožniť ich hospodárske fungovanie?

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Pán Ó Neachtain, obávam sa, že vám nemôžem dať okamžitú, konkrétnu odpoveď, akú by ste chceli. Komisia hodnotí výsledky konzultácií, ktoré uskutočnila s cieľom preskúmať tieto výsledky a rozhodnúť či vôbec, a ak áno, tak ako, v akom rozsahu vzhľadom na členské štáty a či to bude len vecou členských štátov, musíme však najprv dokončiť hodnotenie konzultácií.

Keď ho dokončíme, budem vás okamžite informovať, ak chcete, a ako som už povedal, v každom prípade do konca roka predložíme správu o celom tomto odvetví. Treba len počkať pár týždňov na konečné posúdenie všetkých konzultácií našimi úradníkmi. Moja kancelária a moji zamestnanci vám poskytnú všetky potrebné informácie, aby ste ich mohli oznámiť svojim voličom.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Pán komisár, so zreteľom na to, čo ste práve povedali, bude možné vyhodnotiť bezpečnostné požiadavky každého členského štátu a regionálnych letísk – pretože taká bola otázka – tam, kde ich je veľa, napríklad na gréckych ostrovoch, v Taliansku, Španielsku a Portugalsku?

Vy, samozrejme, viete, koľko ostrovov a koľko takých oblastí existuje. Bude teda financovanie z vášho celkového rozpočtu pomerne a rozlíšené?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vieme, že náklady sa, samozrejme, prenášajú na cestujúcich. To je tiež dôvod, prečo musíme rozlišovať. Dnes nie je taký veľký rozdiel medzi cestovaním vlakom, povedzme TGV alebo inou vysokorýchlostnou železnicou, a lietadlom. Keď porovnáte bezpečnostné opatrenia na železničných staniciach a na letiskách, možno je tu priestor pre harmonizáciu. Myslíte si, že je možné zaviesť tu rovnaké právne ustanovenia?

Predseda júca. – Pán komisár...

(Nesúhlasná poznámka Jima Higginsa zo zadných lavíc)

Je mi veľmi ľúto, pán Higgins, prijala som dve doplňujúce otázky, viac ich nemôžem prijať, a zaoberali sme sa tým čo najprimeranejšie.

(Nesúhlasná poznámka Jima Higginsa zo zadných lavíc)

Rokovací poriadok umožňuje dve doplňujúce otázky. Je mi ľúto, ale nemôžem s vami diskutovať. Je to nespravodlivé voči tým, ktorých otázky čakajú na zodpovedanie.

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, tým poslancom, ktorých otázky nemôžu byť vzhľadom na rokovací poriadok zodpovedané, by som chcel povedať, že moje kancelárie sú pripravené dať im všetky informácie, ktoré požadujú a ktoré vieme v odpovedi na ich otázky poskytnúť.

Pán Mavrommatis sa v zásade pýtal, či členské štáty môžu prijať prísnejšie bezpečnostné opatrenia, než aké ukladá nariadenie č. 300 z roku 2008. Členské štáty sa, samozrejme, môžu rozhodnúť pre uplatňovanie prísnejších opatrení, ako sú tie, ktoré ustanovuje regulačný rámec. Prísnejšie opatrenia však môžu mať dôsledky pre vnútorný letecký trh, keďže sú často v rôznych členských štátoch rôzne.

V správe, ktorú čoskoro uverejníme, o tom vás ubezpečujem, Komisia zváži, či prísnejšie opatrenia nedeformujú hospodársku súťaž medzi leteckými spoločnosťami a letiskami. Pokiaľ ide o ostrovné letiská, Komisia túto otázku skúma aj v súvislosti s odpoveďami, ktoré tu zazneli. Ostrovné letiská sú, samozrejme, zaradené aj do štúdie, ktorá sa týka všeobecného systému letísk. Dobré viete, ako veľmi si Komisia cení regióny, napríklad ostrovy v krajine, z ktorej pochádzate, ale aj v krajinách, ktoré ja sám poznám lepšie, na ktoré sa dá dostať len lietadlom alebo loďou. Týmto väzbám preto venuje veľkú pozornosť.

Pokiaľ ide o otázku pána Rübiga, Komisia skúma rôzne možnosti. Jedným z možných riešení financovania nákladov na bezpečnosť letectva je využitie verejných finančných prostriedkov. Nebolo teda povedané, že sa majú zvýšiť ceny leteniek. Využiť sa môžu aj iné formy financovania. Aby som však bol úprimný a dal odpoveď, ktorá nie je len formálnou reakciou, chcel by som zdôrazniť, že Komisia pozorne skúma všetky získané informácie a hneď ako budú tieto informácie preskúmané, posúdené a vyvážené, pokúsime sa vypracovať návrh, ktorý bude vyvážený a bude v súlade so záujmami európskych občanov.

Pán Rübiger, chcel by som vám povedať to isté, čo som povedal ostatným poslancom, že moje kancelárie sú vždy pripravené všetkým poslancom čokoľvek vysvetliť a dohodnúť vám so mnou stretnutie o otázkach, ktoré sa týkajú odvetvia dopravy.

Predseda júca. – Otázka č. 51, ktorú predkladá **Stavros Arnaoutakis** (H-0713/08)

Vec: Doprava vysokej kvality a regióny Európskej únie s malými ostrovmi

Aké kroky prijme Komisia na zabezpečenie trvalo udržateľných a kvalitných dopravných systémov v Európskej únii a na ochranu práv svojich občanov a ich bezpečnosti? Ako prispeje k zriadeniu spoľahlivého systému dopravy (loďou, lietadlom, vrtuľníkom), ktorý bude zahŕňať regióny Európskej únie s malými ostrovmi?

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, toto je v istom zmysle pokračovaním otázky, ktorú položil pán Mavrommatis. Na zaručenie trvalo udržateľnej, kvalitnej dopravy v Európe a na ochranu práv občanov a ich bezpečnosti predkladáme Európskemu parlamentu a Rade návrh na primeraný právny a regulačný rámec, a keď ho zákonodarcovia schvália, zabezpečíme jeho vykonávanie.

Dovoľte mi uviesť tri príklady: práva cestujúcich, trvalo udržateľná doprava a bezpečnosť cestujúcich. Žiadali ste ma tiež, aby som sa konkrétnejšie vyjadril o tom, ako tieto snahy prispievajú k zriadeniu spoľahlivého systému dopravy loďou, lietadlom alebo vrtuľníkom v regiónoch Európskej únie s malými ostrovmi. Základným problémom v tomto návrhu je financovanie. Vraciame sa tak k téme predošlej otázky.

Vážení poslanci, vážené poslankyne – takmer by som mohol povedať kolegovia poslanci, pretože si vždy uvedomujem, že ja sám som bol dlhé roky poslancom Európskeho parlamentu – musíme si v tejto veci urobiť jasno. O počte a kvalite spojení v rámci regiónov s malými ostrovmi a medzi týmito regiónmi a pevninou rozhodujú členské štáty a regionálne orgány. Naša rola, rola Komisie, je druhotná a pozostáva z dvoch veľmi odlišných úloh. Komisia na jednej strane vykonáva európsku kohéznú politiku, ktorá podporuje rozvoj regiónov so zemepisným alebo prírodným znevýhodnením. Spoločenstvo môže v rámci kohéznej politiky spolufinancovať zlepšovanie dostupnosti ostrovných regiónov. Na druhej strane je Komisia povinná zabezpečiť, aby finančná podpora udelená poskytovateľom dopravných služieb nedeformovala v rozpore so spoločným záujmom hospodársku súťaž na vnútornom trhu.

Túto ochranu zaručujú právne predpisy Spoločenstva o vnútornom trhu v oblasti dopravy. Komisia nemôže povoliť štátnu pomoc pre kvalitnú dopravu do ostrovných regiónov a v rámci nich, najmä nie vo forme kompenzácií za povinnosť verejnej služby. Právne predpisy upravujúce vnútorný trh v odvetví námornej a leteckej dopravy poskytujú členským štátom rozsiahle možnosti na organizáciu služieb verejnej dopravy, ktorá spája ostrovy s pevninou a medzi sebou navzájom, za predpokladu, že všetci potenciálni poskytovatelia dopravných služieb budú mať pri poskytovaní danej verejnej služby rovnaké príležitosti.

Costas Botopoulos, *za autora otázky*. – (IT) Pán komisár Tajani, keďže hovoríte po taliansky, som v pokušení urobiť to isté, zdržím sa však a budem radšej hovoriť po grécky.

(EL) Pán komisár, moja otázka sa až natoľko netýkala financovania, ktorým sa zaoberal môj vážený priateľ pán Mavrommatis, ale troch konkrétnych bodov, o ktorých ste sa zmienili a ku ktorým sa chcem osobitne vyjadriť. Prvým bodom je úroveň dopravy, čo je veľmi významná vec. Druhým bodom je osobitný prípad malých ostrovov. Ako viete, naša krajina má veľmi veľa malých ostrovov, ktoré sú osobitným prípadom. Tretím bodom je duševný stav obyvateľov týchto malých ostrovov, ktorí sa cítia trochu izolovaní, v tomto konkrétnom prípade od zvyšku Grécka a od Európy všeobecne, keď ich problémom, najmä vo vzťahu k doprave, neprikladáme osobitný význam. Moja otázka má preto politickú povahu a presahuje otázku financovania: Myslíte si, že Európska únia by tu mala zohrávať aj politickú úlohu?

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Chcel by som pánovi poslancovi poďakovať za to, že zareagoval v mojom rodnom jazyku. Sám som v pokušení odpovedať vám v klasickej gréčtine, ktorú som študoval veľa rokov. Moja matka tiež dlhé roky vyučovala klasickú gréčtinu, no možno by som urobil nejaké chyby a riskoval, že mi nebudete rozumieť. Aj tak vám za toto gesto ďakujem.

Pán Botopoulos, keď som bol poslancom Parlamentu, hovoril som presne to isté. Bol som zvolený za volebný obvod, v ktorom bolo tiež množstvo malých ostrovov, takže si dobre uvedomujem závažnosť problémov týkajúcich sa spojenia, ktorým čelia ďaleko od pevniny najmä v zime. Keďže mnohé z týchto ostrovov sú cieľom cestovného ruchu, v lete sú tam lode, ktoré prepravujú návštevníkov aj ľudí, ktorí na tých ostrovoch žijú a ktorí preto dva či tri mesiace (jún, júl, august) nemajú ťažkosti. Problémy začínajú v septembri a potom naozaj hrozí pocit izolácie.

Domnievam sa, že Európska komisia, ktorá o tejto veci nemôže priamo rozhodovať – hovoril som o tom vo svojom vystúpení, vždy dbáme na zásadu subsidiarity –, môže poskytnúť podporu napríklad prostredníctvom spolufinancovania určitých systémov dopravy bez deformácie vnútorného trhu, aby týmto občanom, ktorí sú európskymi občanmi a majú rovnaké práva na mobilitu ako občania žijúci vo veľkých mestách alebo na pevnine, umožnila najmä právo cestovať a dostávať zásielky, pretože táto otázka sa týka tiež dodávky potravín a na niektorých ostrovoch aj vody.

Vážený pán poslanec, stotožňujem sa s vašim názorom a podporujem ho. Európska komisia, ktorá dohliada na ochranu práv všetkých občanov v každom okamihu, má v úmysle vždy, keď je to možné a pokiaľ to ustanovujú súčasné právne predpisy, tvrdo pracovať na podpore tých, ktorí žijú na najmenších ostrovoch a ponúkať praktické riešenia potrieb týchto občanov, ktorí skutočne najmä v zimných mesiacoch zažívajú nepriaznivé podmienky.

Ak by ste chceli prediskutovať nejaké iniciatívy, ktoré chcete prijať s cieľom dať občanom malých ostrovov praktické odpovede, som vám a všetkým gréckym – a samozrejme nielen gréckym – poslancom Európskeho parlamentu k dispozícii.

Avril Doyle (PPE-DE). – Mohli by ste podrobnejšie vysvetliť obsah primeraného regulačného rámca, o ktorého príprave ste sa zmienili, najmä vo vzťahu k hospodárskej udržateľnosti prístupovej dopravy do regiónov s malými ostrovmi?

Pán komisár, môžete ma ubezpečiť o tom, že budúci regulačný rámec, o ktorom hovoríte, nijako neovplyvní súčasný režim týkajúci sa povinnosti verejnej služby? Je to nevyhnutné pre hospodársku udržateľnosť okrajových regiónov.

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Vážená pani poslankyňa, ďakujem vám za vašu otázku. Myslím, že som sa o tom zmienil vo svojom hlavnom vystúpení, ktorým som na túto otázku odpovedal. Naším zámerom je zabrániť akejkol'vek deformácii hospodárskej súťaže. Každý zásah má vždy slúžiť len na riešenie potrieb občanov bez toho, aby narušil vnútorný trh alebo porušil pravidlá hospodárskej súťaže, ale, opakujem, len s cieľom umožniť ľuďom, ktorí najmä v zimných mesiacoch žijú v znevýhodnených oblastiach, aby boli občanmi ako všetci ostatní. Cieľom našej pomoci bude dať týmto občanom možnosť žiť v rovnakých podmienkach ako ostatní občania Európskej únie bez toho, aby táto pomoc kohokoľvek poškodila.

Môžem vás preto ubezpečiť, že pokiaľ ide o vaše obavy, naším cieľom je pomôcť týmto občanom bez deformovania trhu alebo hospodárskej súťaže.

Predseda júca. – Otázka č. 52, ktorú predkladá **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0715/08)

Vec: Európske legislatívne opatrenia pre bezpečnosť námornej dopravy

Posúdila Komisia, aké dôsledky bude mať pre európsku námornú dopravu nadobudnutie účinnosti európskych legislatívnych opatrení pre bezpečnosť námornej dopravy, ktoré sa budú prekryvať s doposiaľ jednotnými medzinárodnými predpismi?

Prečo Komisia nepovažuje za dostatočné, aby členské štáty ratifikovali dohovory Medzinárodnej námornej organizácie (IMO), aby záležitosti, v ktorých majú výhradnú právomoc a záležitosti, v ktorých majú spoločnú právomoc s Európskym spoločenstvom, upravovali len medzinárodné právne predpisy, ktoré členské štáty ustanovia v rámci výhradnej právomoci na základe vlastných zvrchovaných práv?

Neriskuje Komisia, že celkovo narobí viac škody ako osohu, keď sa usiluje ustanoviť výhradnú právomoc Spoločenstva a získať nové právomoci v čase, keď sú európski občania zvlášť citliví na zvrchované práva svojich krajín, najmä v odvetví, ktoré je pod takým veľkým hospodárskym tlakom ako námorná doprava?

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, pán Mavrommatis je vždy veľmi aktívny a vždy sa zapája do otázok, ktoré sa týkajú dopravy. K návrhom Komisie sú vždy pripojené hodnotenia vplyvu. Je to tak najmä v súvislosti s návrhmi týkajúcimi sa tretieho balíka opatrení pre bezpečnosť námornej dopravy z novembra 2005.

Návrhy Komisie v tomto odvetví osobitne prihliadajú na príslušné medzinárodné dohovory. Účelom väčšiny legislatívnych návrhov je vyzvať členské štáty, aby ratifikovali dohovory, alebo ich vykonávali v rámci Spoločenstva. Tieto návrhy nikdy nevznikajú z pokusu získať nové kompetencie. Chcel by som vysvetliť jedno bežné nedorozumenie: Spoločenstvo už má potrebné právomoci pre bezpečnosť námornej dopravy v rámci spoločnej politiky dopravy. Ale keď právne predpisy prijíma Európsky parlament a Rada, schopnosť členských štátov konať v izolácii na medzinárodnej úrovni je nevyhnutne obmedzená.

Pre členské štáty to napriek tomu nie je nevýhoda. Posilňuje sa tým náš spoločný vplyv v rámci medzinárodného spoločenstva a zvyšuje úroveň ochrany života občanov a životného prostredia. Európa jednoducho niekedy musí prevziať iniciatívu. Bolo to tak napríklad vtedy, keď sme zaviedli zrýchlené stiahnutie ropných tankerov s jednoduchým trupom a po našom rozhodnutí nasledovalo podobné rozhodnutie Medzinárodnej námornej organizácie.

Pán Mavrommatis, dobre viete o problémoch spojených s Medzinárodnou námornou organizáciou: rozhodnutia nemôžeme vždy prijímať sami. Existujú právomoci, ktoré sa netýkajú Európy, a preto je nevyhnutné sústavné porovnávanie s touto organizáciou, prinajmenšom z toho dôvodu, že do našich morí často prichádzajú plavidlá, ktoré sa plavia pod vlajkami krajín, ktoré nepatria do našej Únie.

Komisia napriek tomu dúfa, že návrh nových právnych predpisov o bezpečnosti námornej dopravy obnoví rovnováhu globálneho rozmeru námornej dopravy, ktorý si vyžaduje globálne riešenia s prihliadnutím na obmedzenia globálneho právneho rámca.

Pán Mavrommatis, opatrenie Spoločenstva je zrejším vyjadrením spoločného úsilia a záväzku členských štátov, nie požiadavkou zvonku, ktorá ide proti ich záujmom. Vďaka nášmu a vášmu úsiliu sa v európskych vodách výrazne znížil počet plavidiel, ktoré nespĺňajú súčasné normy. Komisia bude naďalej uplatňovať vyváženú, ale aktívnu politiku, ktorej hlavným cieľom je ochrana života a živobytia našich občanov.

Manolis Mavrommatis, *za autorku otázky*. – (IT) Pán komisár, viete ako veľmi mám rád naše diskusie a debaty. Navyše máte pre mňa vždy odpoveď. Chcem vám, prirodzene, poďakovať za tie vyjadrenia, ktoré sa týkajú všetkých krajín Európskej únie.

(EL) Nemyslíte si však, že v čase, keď sú európski občania zvlášť citliví na zvrchované práva svojich krajín najmä v odvetví, ktoré je pod takým veľkým hospodárskym tlakom ako námorná doprava, narobí snaha ustanoviť výhradnú právomoc Spoločenstva a získať nové právomoci pre Komisiu celkovo viac škody ako osohu?

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Pán Mavrommatis, nemyslím si, že hrozí riziko vzniku škôd. Naopak, cieľom je pokúsiť sa harmonizovať v určitom rámci to, čo je v námornom práve vždy komplikované, pretože sme, žiaľ, vždy konfrontovaní s rozhodnutiami organizácie IMO a ako som už povedal, Európa, našťastie, niekedy preberá vedenie a medzinárodná organizácia nás nasleduje.

Opakujem, že naším zámerom nie je obmedziť práva členských štátov, ale pokúsiť sa dosiahnuť harmonizáciu, ktorá občanom EÚ prinesie rýchlejšie a silnejšie reakcie.

Colm Burke (PPE-DE). – Zaujímalo by ma, či si pán komisár myslí, že členské štáty prijímajú dostatočné opatrenia na vykonávanie súčasných právnych predpisov a nariadení. Mám vlastnú skúsenosť z právnickej praxe, že sa stala veľmi vážna nehoda a lodná spoločnosť ani 12 mesiacov po nehode nedodržovala platné nariadenia, ktoré boli účinné už viac ako tri roky.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Chcel by som váženému pánovi poslancovi poďakovať za túto otázku, pretože mi dáva možnosť upozorniť na veľmi priaznivý výsledok, ktorý sme dosiahli v Rade pre dopravu pred dvoma týždňami v Luxemburgu, kde Rada konečne dala zelenú schváleniu tretieho balíka opatrení pre bezpečnosť námornej dopravy. Za tento úspech vďačíme tiež naliehaniu Európskeho parlamentu, jeho rozhodnutiu a skutočnosti, že spolu s Komisiou vyjadril svoj názor, aby vzniklo dôslednejšie nariadenie, ktoré zaručí bezpečnosť verejnosti v každom zmysle slova vrátane bezpečnosti na našich moriach, ochrany životného prostredia a zodpovednosti za nehody.

Keď tieto predpisy nadobudnú účinnosť, kontrola Spoločenstva sa určite zvýši. Môžem vás ubezpečiť, že pokiaľ ide o záväzok Komisie, situáciu budeme naďalej starostlivo a pozorne sledovať, napríklad aj prostredníctvom činnosti našej agentúry v Lisabone, aby sa všetky právne predpisy Spoločenstva vždy dodržiavali a najmä aby boli naše moria ešte bezpečnejšie za pomoci spoločného právneho a prevádzkového opatrenia vo všetkých moriach, ktoré patria do pôsobnosti Európskej únie.

Predsedajúca. – Otázka č. 53, ktorú predkladá **Emmanouil Angelakas** (H-0717/08)

Vec: Zlepšenie mestskej dopravy

Doprava v mestách dnes naozaj neposkytuje európskym občanom to najlepšie. Stres spôsobený rozsiahlymi zápchami, vysoká miera znečistenia a jazda v mestách, ktorá zodpovedá za viac než 40 % všetkých emisií CO₂ z cestnej dopravy, spolu s nedostatočnou bezpečnosťou vodičov a zraniteľných skupín vrátane chodcov a cyklistov, sú len niektoré z problémov, s ktorými sa európsky občania vo veľkých mestách denne stretávajú. Aké sú ciele a akčný plán Komisie, aby sa v reakcii na tento stav mohli zaviesť udržateľnejšie formy mestskej dopravy, a aký časový rozvrh Komisia stanovila pre opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov?

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážená pani predsedajúca, chcel by som vážených poslancov – vždy mi najprv napadne „kolegov poslancov“, musí to byť sila zvyku; komisárom som len niekoľko mesiacov, ale poslancom Európskeho parlamentu som bol dlhé roky a očividne sa stále cítim jeho súčasťou – informovať, že téma mestskej dopravy bola jednou z tém neformálneho zasadnutia Rady v La Rochelle, ktoré sa uskutočnilo 1. a 2. septembra 2008, a že sa o nej podrobne diskutovalo. Komisia a členské štáty venovali tejto otázke veľkú pozornosť a na diskusiu o mestskej doprave pozvali odborníkov, primátorov veľkých a stredne veľkých miest a špecialistov z tohto odvetvia.

Ja sám som o tejto téme hovoril pred niekoľkými dňami v Paríži pri príležitosti Dňa bezpečnosti cestnej premávky, ktorý je oficiálnym podujatím Komisie a Rady v rámci Týždňa bezpečnosti cestnej premávky, kde som zdôraznil, že bezpečnosť cestnej premávky musí zahŕňať aj dobrý systém mestskej dopravy. Keď bude takýto systém existovať, naše cesty budú najmä vo veľkých mestách bezpečnejšie. Podľa môjho názoru sa tak určite zníži počet obetí nehôd vo veľkých mestách, kde sa stáva najviac nehôd s najväčším počtom obetí.

Komisia pripravuje akčný plán pre mestskú mobilitu založený na konzultáciách, ktoré nasledovali po uverejnení zelenej knihy. Chceme ho predložiť do konca tohto roka. Akčný plán bude obsahovať aj návrhy jednoznačných opatrení na úrovni Európskej únie pre nadchádzajúce roky.

Toto, samozrejme, nespadá do pôsobnosti Európskej komisie. Ide o oblasti, ktoré sa týkajú členských štátov, my však chceme na základe zásady subsidiarity, ktorá je, ako všetci dobre viete, odvodená od slova *subsidiium*, pomôcť členským štátom a primátorom veľkých miest. Bývalý primátor Milána pán Gabriele Albertini, podpredseda Výboru pre dopravu a cestovný ruch, môže všetko potvrdiť: prostredníctvom akčného plánu zabezpečíme, že všetky informácie, ktoré máme, všetky odporúčania, všetky nápady, všetky návrhy budú k dispozícii všetkým mestám, najmä všetkým veľkým mestám s dopravnými problémami.

Akčný plán pomôže aj tvorcom politik na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni pri plnom rešpektovaní, opakujem, pri plnom rešpektovaní zásady subsidiarity. Opatrenia, ktoré navrhujeme, pomôžu znížiť náklady, zaručiť riadne financovanie jednotného trhu a vytvoriť nové trhy pre nové technológie a tým rozvíjať trvalo udržateľnú mestskú mobilitu. Nie je náhoda, že len včera večer sa skončila rozprava a uskutočnilo hlasovanie

o smernici, ktorá má podporiť, ktorej zámerom je podporovať miestne orgány, aby pre verejnú dopravu nakupovali dopravné prostriedky so zníženými emisiami škodlivých plynov.

Dnes je ešte príliš skoro načrtnúť či konkretizovať obsah akčného plánu, očakávame však, a vy môžete tiež očakávať, že bude pokrývať fragmentáciu predpisov o prístupe k zeleným zónam, prepravu tovaru a logistiku v mestách, lepšiu informovanosť o systémoch verejnej dopravy v európskych mestách, či rozsiahle plány pre trvalo udržateľnú mestskú mobilitu a návrhy možností integrácie mestského plánovania a mobility. Akčný plán môže tiež obsahovať návrhy na výmenu informácií a na zlepšenie postupov zhromažďovania údajov a výskumu, ba môže sa zaoberať aj otázkou financovania, ktorá je nanajvýš chýlostivá. Opakujem, že toto všetko bude založené na rešpektovaní zásady subsidiarity.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Pán komisár, navrhovaný akčný plán budeme očakávať s veľkým záujmom a potom sa budeme môcť znova porozprávať.

Chcel by som však počuť váš osobný názor na nasledovnú vec: veľa sa diskutuje o poplatkoch za dopravné preťaženie, ktoré boli zavedené vo veľkých mestách, napríklad v Londýne, Ríme a Štokholme, a ktoré pomohli znížiť dopravné preťaženie a zvýšiť počet cestujúcich, ktorí využívajú verejnú dopravu. V iných mestách, kde neexistuje organizovaná sieť, však stále vládne skepsa a ja by som v tejto chvíli chcel počuť váš osobný názor skúseného komisára, či a do akej miery podporujete alebo nepodporujete poplatky za dopravné preťaženie.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážený pán poslanec, táto otázka je nanajvýš chýlostivá: keby nás pán Albertini, ktorý je vždy veľmi láskavý, pozval na kávu, mohli by sme o nej diskutovať a vypočúť si skúsenosti primátora veľkého európskeho mesta.

Na túto otázku neexistuje jednoduchá odpoveď. Počas svojho pôsobenia vo funkcii poslanca Európskeho parlamentu som bol päť rokov zároveň poslancom rímskeho mestského zastupiteľstva a riešil som presne tie isté otázky. Tieto veci musíme vnímať osobitne v každom meste, v každom jednotlivom prípade, pretože niektoré mestá, mám na mysli Rím, majú historické centrá s úzkymi uličkami, kde môže doprava prúdiť len ťažko. Iné mestá majú iné mestské prostredie, takže nie je ľahké mať jedno pravidlo pre každého.

Myslím si, že o uložení poplatku za dopravné preťaženie majú v súlade so zásadou subsidiarity vždy rozhodovať primátori so súhlasom mestského zastupiteľstva, ak tieto poplatky považujú za užitočné a ak v mestách, ktoré spravujú, treba obmedziť dopravu, pretože v centrách veľmi starých miest príde k preťaženiu veľmi ľahko. Situácia je preto v každom meste iná a je ťažké nájsť riešenie. Určite by som povedal, že túto možnosť netreba znevažovať, aj keď niekedy môže vyvolať zmätok. Treba určiť, kadiaľ by viedla hranica. Zopakoval by som, že toto rozhodnutie je vecou jednotlivých miest. Osobne v zásade nie som proti tejto možnosti, hoci v niektorých prípadoch môže byť jej zavedenie nespravodlivé, zatiaľ čo v iných môže byť úplne vhodné.

Vzhľadom na rôznorodosť európskych miest sa preto domnievam, že najmä v tomto prípade sa má konečné rozhodnutie vždy ponechať na miestne orgány, hoci v akčnom pláne ponúkame určité návrhy a nápady. Dôležité je, aby boli občania vždy informovaní, aby vedeli, čo sa deje a poznali prijaté rozhodnutia, pretože keď príde na platenie daní, vždy je dobré, aby občania chápali, za čo platia.

Je mi ľúto, že nemôžem dať jednoznačnú a zásadnú odpoveď. Naozaj sa domnievam, že musíme preskúmať fakty a vplyv vrátane vplyvu na mestské prostredie, a prijať rozhodnutia podľa jednotlivých prípadov. Na záver by som chcel znova povedať, že v zásade nie som proti tejto možnosti, ale že sa môžu vyskytnúť prípady, v ktorých by zavedenie takejto dane bolo zbytočné.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Pán komisár, zarazili ma dve slová, ktoré ste použili: povedali ste, že financovanie je „chýlostivá“ otázka a viackrát ste pripomenuli význam „subsidiarity“.

Obáva sa Komisia, že hospodárske ťažkosti v členských štátoch zabránia potrebným investíciám do účinných systémov verejnej dopravy? Na druhej strane, členské štáty môžu ukladať poplatky za dopravné preťaženie vo veľkých mestách motoristom, ktorí sú pod veľkým tlakom a nemajú na výber.

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Vážený pán Tajani, sme, samozrejme, radi, že tu máme možnosť klásť otázky, najmä o verejných súťažiach v oblastiestskej dopravy. Existujú plány na uskutočnenie verejných súťaží v oblastiestskej dopravy, ako to bolo v mnohých prípadoch vo Švédsku, kde dnes v oblastiestskej dopravy existuje hospodárska súťaž?

Po druhé: naozaj existujú plány na jednotné systémy kontroly v celej Európe? Keď prídete do cudzieho mesta, často je ťažké pochopiť ako ich systém funguje a možno je tu potrebný návrh Komisie.

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, ďakujem za otázku. Predovšetkým si myslím, že v akčnom pláne, ktorý predložíme, by sme mali trvať na tom, že európskych občanov, ktorí cestujú z jedného mesta do druhého, je potrebné informovať, aby poznali situáciu a vedeli, čo ich čaká, keď budú cestovať zo Štokholmu do Madridu alebo z Ríma do Viedne, aby poznali systém a poplatky, ktoré možno budú musieť zaplatiť, a vedeli si zorganizovať cestu, či už budú cestovať služobne alebo ako turisti. To je dôležité už teraz a myslím si, že máme čo robiť.

Vážené poslankyne, vážení poslanci, otázku zásady subsidiarity by som, samozrejme, zdôraznil, pretože Európska únia nemá zasahovať do záležitostí, ktoré spadajú výlučne do pôsobnosti miestnych orgánov. To isté platí pre finančné hľadiská. Komisia tu nemá priestor na zasahovanie. Financovanie je problém. V našom akčnom pláne sa, samozrejme, budeme snažiť zhrnúť všetky odporúčania, ktoré sa objavili v rôznych diskusiách, aby sme miestnym orgánom poskytli službu a pomoc, ktorú potom môžu, ale nemusia využiť. Naším cieľom je pokúsiť sa harmonizovať systém, aspoň z hľadiska informácií pre občanov, a poskytnúť rôznym miestnym orgánom čo najviac informácií o skúsenostiach z iných miest, aby ich v prípade záujmu mohli využiť. A to je dôležité.

Pokiaľ ide o financovanie, myslím si, že každý miestny orgán môže robiť to, čo uzná za vhodné, samozrejme, bez toho, aby sa narušil trh alebo voľný pohyb občanov. Určite sa však musí vždy vybrať najvhodnejšie riešenie. A pokiaľ ide o poslednú otázku pána Rübiga, smernica o záväzkoch služieb vo verejnom záujme ponecháva miestnym orgánom možnosť rozhodnúť, či verejnú súťaž využijú alebo nie. Myslím si, že Európska únia z tohto pohľadu opäť raz trvala na zásade subsidiarity.

Myslím si, že je to správne, pretože naša činnosť nemá byť založená na zasahovaní: nemáme regulovať všetko a všade, máme sa zaoberať veľkými otázkami, dávať veľké odpovede a prinajmenšom pomáhať miestnym orgánom a členským štátom riešiť problémy tam, kde sa dá, možno s pomocou a podporou Európskej únie, ktorá však nemá byť dominantná či zasahujúca. Domnievam sa, že v oblasti miestnej verejnej dopravy by sme mali túto zásadu všetci dodržiavať a myslím, že to všetci chceme robiť.

Predseda júca. – Týmto končím hodinu otázok.

Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

(Rokovanie bolo prerušené o 19.45 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PREDSEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsedníčka

14. Spomienka na veľký hladomor na Ukrajine (1932 – 1933) (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom je vyhlásenie Komisie o spomienke na hladomor na Ukrajine (1932 – 1933).

Chcela by som využiť túto príležitosť a privítať v Európskom parlamente delegáciu z Ukrajiny na čele s pánom veľvyslancom.

(potlesk)

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené poslankyne, vážení poslanci, je pre mňa česť zúčastniť sa na tejto rozprave, kde si pripomíname veľký hladomor z rokov 1932 a 1933, ktorý bol jednou z najväčších tragédií 20. storočia. Po mnohých rokoch mlčania si našu pozornosť žiadajú svedectvá trpiacich a rozprávania mnohých tých, čo prežili tú strašnú udalosť, v ktorej sa zrazu ocitli.

Na skúsenosť hladomoru na Ukrajine nesmieme zabudnúť. História veľkého hladomoru nie je len svedectvom o tragédii ľudí na Ukrajine, ale zároveň nám znovu pripomína, čoho je človek schopný. Hladomor na Ukrajine nám však prináša dôležité poučenie: to množstvo obetí nebolo zbytočné. Ich obeť nám pripomína, aby sme sa nikdy nezmierili s tým, že nejaký štát si chce podrobiť jednotlivcov, bez ohľadu na dôvod či účel tohto konania. Tento katastrofálny hladomor dokázal, že ústavný štát je nadradený zriadeniu, v ktorom nie je povolená žiadna forma nesúhlasu. Takéto tragédie sa stávajú len v tých ľudských spoločnostiach, ktoré porušujú práva občanov a zásady právneho štátu a demokracie.

Európska únia povstala z popola vojny a množstva totalitných režimov, diktatúr, ktoré hlboko otriasli históriou Európy a celého sveta. Z týchto tragédií a katastrof sa však zrodili európske demokracie a za posledných päťdesiat rokov vybudovali na týchto ruinách dobu mieru, mieru, ktorý sme povinní brániť a šíriť za hranice Únie. Týchto päťdesiat rokov mieru je najväčším úspechom zjednotenej Európy.

Dnešná Ukrajina sa tiež zmenila. Ako nezávislý štát, člen Rady Európy a signatár Európskeho dohovoru o ľudských právach a mnohých ďalších medzinárodných nástrojov na zabezpečenie základných práv má Ukrajina mimoriadnu príležitosť, aby sa skonsolidovala a upevnila svoje postavenie demokratickej krajiny, ktorá rešpektuje ľudské práva a právny štát. Určite je to náročná a ťažká úloha. Boli sme svedkami mnohých ťažkostí, históriu tejto krajiny v posledných rokoch poznačili mnohé politické boje, ona je však vo svojej demokracii čoraz silnejšia.

V tomto historickom okamihu musíme všetci venovať politickú podporu nezávislosti súdnictva. Je dôležité, aby Ukrajina pokračovala v boji proti korupcii a zohľadnila výsledky nedávnych volieb, aby sa dodržali demokratické zásady. Musí tiež zabezpečiť tých najslabších a marginalizovaných bez ohľadu na ich rasovú, etnickú či náboženskú príslušnosť, alebo ich sexuálnu orientáciu a zdravotný stav.

Európska únia bude Ukrajinu v tomto dôležitom úsilí stále podporovať. S našimi ukrajinskými partnermi budeme naďalej spolupracovať na zvyšovaní prosperity všetkých občanov tohto národa prostredníctvom otvárania nových trhov a rozširovania možností hospodárskej činnosti a investícií a tiež prostredníctvom prehĺbovania vzťahov medzi našimi občanmi.

Ako komisár pre dopravu by som chcel dodať, aby sme nezabúdali na to, že transeurópske siete môžu slúžiť nielen na posilnenie nášho vnútorného trhu, ale aj ako nástroj na rozširovanie hraníc Európy, na otváranie nových obzorov Európy a na posilňovanie väzieb s blízkymi a spriatelенými krajinami, ktoré hraničia s Európskou úniou tak ako Ukrajina.

Obete hladomoru na Ukrajine si nemôžeme uctiť lepšie ako vytvorením prosperujúcej, stabilnej a demokratickej Ukrajiny založenej na pevných inštitúciách a na angažovanej občianskej spoločnosti. Len ak dosiahneme tento cieľ, nebola obeť toľkých nevinných zbytočná.

Charles Tannock, *v mene skupiny PPE-DE*. – Vážená pani predsedajúca, Európska únia je postavená na zmierení: na presvedčení, že keď uznáme svoju minulosť v celej jej brutalite, dokážeme vytvoriť lepšiu budúcnosť.

Nemecko sa správne postavilo čelom k nevýslovným hrôzám nacistickej éry a holokaustu a snažilo sa ich odčiniť. Novšie členské štáty Únie nachádzajú vlastné cesty k hľadaniu pravdy a zmiereniu prostredníctvom úprimnej a nekompromisnej analýzy svojej totalitnej komunistickej minulosti. Niektoré krajiny sa však stále snažia ujsť pred vlastnými dejinami. Napríklad Turecko podľa môjho názoru stále popiera genocídu spáchanú pod pláštikom prvej svetovej vojny na Arménov a Asýrčanov. Rusko tiež zápasilo s vyrovnaním sa s brutalitou Stalinovej komunistickej diktatúry.

Účelom dnešného uznesenia je vyjadriť zdesenie nad hladomorom na Ukrajine, ktorý bol zámerne vyvolaný v rokoch 1932 – 1933. Toto uznesenie je prejavom nášho odhodlania pamätať na milióny obetí, z ktorých niektoré stále žijú, aby mohli vyrozprávať svoj strašný príbeh. Ich svedectvo je nanajvýš dôležité, pretože čoskoro tu už nik z nich nebude. Len keď si budeme tieto odporné zločiny proti ľudskosti pripomínať, môžeme sa usilovať o to, aby sa nikdy nezopakovali. V uznesení sa nenachádza slovo „genocída“, pretože ostatné politické skupiny v Parlamente si myslia, že striktné vymedzenie tohto pojmu sa na hladomor na Ukrajine nemá uplatňovať. Napokon, dohovor o genocíde v skutočnosti vznikol až po druhej svetovej vojne. No možno je to tiež pre obavu z urážky dnešného Ruska, čo je podľa môjho názoru na poľutovanie.

Nikto z nás však nechce zmenšovať nepredstaviteľné utrpenie, ktoré Ukrajinu postihlo. Ukrutnosť hladomoru na Ukrajine dostatočne neopíšu žiadne slová. Nezáleží na texte, ktorý použijeme, ale na postoji, ktorý sa naším uznesením snažíme vyjadriť – solidaritu s Ukrajinou pri príležitosti 75. výročia masakrov, ktoré boli spáchané na jej ťažko skúšanom národe.

Z histórie pre nás plynie poučenie, že ak majú byť pôvodcovia takéhoto utrpenia niekedy potrestaní, dôležité je spoľahlivé medzinárodné právo a súdne štruktúry, ktoré teraz existujú. Na začiatku tohto dlhotrvajúceho procesu bol Norimberg. Súd pre vojnové zločiny v bývalej Juhoslávii, ktorý bude čoskoro súdiť Radovana Karadžiča, dokazuje, že tieto zásady sú dnes rovnako dôležité ako kedykoľvek predtým. Včera Parlament vyjadril dôraznú podporu postaveniu vodcu Armády božieho odporu v Ugande, Josepha Konyho, pred Medzinárodným trestným súdom. Tyrani, ktorí sa uchýľujú k masovému vraždeniu a ničeniu, dnes tu hovoríme o Jozefovi Stalinovi, nemajú nájsť nikde útočisko, nech sú kedykoľvek.

Ukrajina znášala vo svojich dejinách mnoho trápenia a ja dúfam, že v ďalšej etape svojej slávnej histórie v nevelmi vzdialenej budúcnosti právom zaujme miesto plnoprávného člena Európskej únie. Po kríze v Gruzínsku niet pochyb, že mnohí ruskí nacionalisti nie sú spokojní napríklad s ukrajinskou zvrchovanosťou nad Krymom. Som si však istý, že keď všetci spoločne vyjadríme solidaritu s ľuďom Ukrajiny, tá jedného dňa zaujme svoje miesto v európskej rodine národov.

Adrian Severin, v mene skupiny PSE. – Vážená pani predsedajúca, toto je veľmi zvláštna rozprava. Európsky parlament je politický orgán, ktorého úlohou je prijímať právne predpisy a poskytovať rozhodovacím orgánom vo výkonnej sfére politické usmernenia na primerané zvládnutie problémov, príležitostí a hrozieb súčasnosti. Inými slovami, sme tvorcami histórie a nie historikmi. Našou úlohou nie je súdiť minulosť, ale budovať prítomnosť, ktorú má posúdiť budúcnosť.

Socialistická skupina preto neochotne súhlasila so schválením uznesenia, ktorého zjavným zámerom je konštatovať historickú pravdu o tragickej udalosti, ktorá sa stala v minulosti na Ukrajine.

Napriek tomu sme to urobili, pretože chápeme, že solidarita s ľuďom Ukrajiny a jeho utrpením by mohla Ukrajincom zmobilizovať v ich úsilí zjednotiť svoju krajinu, zdemokratizovať a zmodernizovať ju a priviesť ju do kruhu jej prirodzenej rodiny, ktorou je Európska únia. Zároveň chápeme, že ak sa zabudne na tragédie a zločiny minulosti, hrozí obrovské nebezpečenstvo, že sa zopakujú. Historické odsúdenie zločinov nemôže zabezpečiť nápravu pre obeť a ich dedičov, je však morálnym odškodnením. Okrem toho je racionálnou a politickou zárukou proti opakovaniu zločinov a ožiovaniu skazených inštinktov, ktoré stoja pri ich zrode.

Odsúdením totalitných zločinov neodsudzujeme len zločincov minulosti, ale aj tých, ktorí možno premýšľajú o uplatnení rovnakých zločineckých postupov v budúcnosti. Vedomie, že beztretnosť nie je možná, im v tom môže zabrániť.

Dnes musíme vyhlásiť, že žiadne odôvodnenie štátu, žiadny spoločenský cieľ ani žiadna ideologická zásada nemôžu ospravedlniť taký zločin, akým bol veľký hladomor na Ukrajine, ktorý spôsobil toľko utrpenia takému množstvu nevinných ľudí v šialenom pokuse zničiť morálnu dôstojnosť, národnú hrdosť a biologickú existenciu veľkého ukrajinského národa.

Zároveň s odsúdením zločinov, vyjadrením solidarity s obeťami a odmietnutím tohto pokusu zničiť celý národ však nemôžeme obviňovať z týchto zločinov iný národ.

Hladomor na Ukrajine bol dielom totalitného politického režimu. Všetky národy, ktoré boli pod jarmom tohto režimu, boli obeťami rôznych podobných zločinov a útrap. Dnešná diskusia nám nemá pripomínať len to, že proti totalite sa musíme vždy zjednotiť, ale aj to, že súčasná ukrajinská generácia musí v mene a na pamiatku obeť veľkého hladomoru odstrániť zo svojej krajiny a svojej histórie všetky autoritárske inštinkty, sklony a praktiky. Musí upevniť národnú jednotu a spoločne dosiahnuť demokratické ciele.

Naše vyjadrenie solidarity má Ukrajincom tiež inšpirovať k solidarite a zmiereniu, a to v rámci krajiny i mimo nej. V rámci krajiny so spoluobčanmi, ktorí patria k rôznym etnicko-kultúrnym skupinám a mimo krajiny s našimi susedmi.

Je to jeden z najlepších spôsobov, ako by sa mohli stať členmi Európskej únie, a ak sa rozhodnú ísť touto cestou, znamená to, že naša dnešná rozprava nebola zbytočná. Členstvo Ukrajiny v EÚ by bolo najlepším historickým odškodnením, aké môžu obeťami hladomoru ponúknuť samotní Ukrajinci.

Grażyna Staniszewska, v mene skupiny ALDE. – (PL) Vážená pani predsedajúca, veľký hladomor na Ukrajine je jedným z najväčších zločinov, ktoré boli v Európe v 20. storočí spáchané. Aby Stalinov režim dokázal, že kolektívne hospodárstvo funguje, a aby zničil samostatne hospodáriacich ukrajinských roľníkov, ktorí predstavovali hlavnú hrozbu pre komunistický Sovietsky zväz, vyvolal hladomor, v dôsledku ktorého zahynulo niekoľko miliónov Ukrajincov. Všetky potraviny, ktoré ľudia mali, sa skonfiškovali. Hlad vyhánal množstvo ľudí z vidieka do miest, ktoré úrady uzavreli vydávaním vnútorných pasov a zákazom cestovania železnicou. Tí, čo zostali na dedinách, boli nútení nezákonne si obstarávať potravu na poliach kolektivizovaných poľnohospodárskych podnikov, pričom im hrozilo väzenie či dokonca poprava. Pre seba si nesmeli nechať ani hrst zrna. Zaviedlo sa pravidlo piatich klasov, podľa ktorého hrozil trest smrti každému, kto si vzal viac ako päť klasov zrna.

Veľký hladomor na Ukrajine je, žiaľ, dejinnou udalosťou, ktorá je v mnohých krajinách západnej Európy stále prakticky neznáma. ZSSR až donedávna tieto historické skutočnosti úplne popieral. Akákoľvek zmienka o tejto záležitosti sa pred pádom Sovietskeho zväzu považovala za zločin „protisovietskej propagandy“. Voči západným novinárom sa aktívne využívali prostriedky nesprávneho informovania. Len nedávno sa na

svetlo sveta dostali dokumenty z registra obyvateľov, ktoré odhaľujú počty ľudí postihnutých masovým hladomorom.

Hladomor na Ukrajine uznali ako genocídu vlády či parlamenty 26 krajín vrátane Poľska. Som hlboko presvedčená, že Európsky parlament nezostane v tejto otázke nečinný. Musíme uznať, že veľký hladomor bol zločinom proti ukrajinskému národu a zločinom proti ľudskosti, a rozhodne odsúdiť skutky stalinského režimu namierené proti ukrajinským roľníkom.

Domnievam sa tiež, že je najvyšší čas, aby sa zverejnili všetky informácie o veľkom hladomore. Krajiny bývalého Sovietskeho zväzu by mali otvoriť vedcom archívy týkajúce sa hladomoru na Ukrajine v rokoch 1932 až 1933, aby sa mohli nestranne preskúmať.

Tento rok si pripomíname 75. výročie tohto šokujúceho zločinu. Chcela by som využiť túto príležitosť a vyjadriť svoju najhlbšiu účasť ukrajinskému národu, ktorý musel prekonať túto obrovskú tragédiu.

Rebecca Harms, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pre svoj prejav som si zvolila takmer rovnaký úvod ako pán Tannock. To sa nestáva veľmi často. „Minulosť je základom budúcnosti“, stojí pri vchode do národného archívu vo Washingtone a určite nie bezdôvodne. Tento výrok vyjadruje nádej, že ľudia sa dokážu poučiť z histórie. Niekedy to dokážu, ale nie vždy. Musíme sa však o to pokúšať.

Viackrát som si všimla, a návrh uznesenia o hladomore na Ukrajine bol na to ďalšou príležitosťou, že nie všetky kapitoly z histórie východnej a západnej Európy minulého storočia sú všetkým rovnako známe. Keď skupiny diskutovali o tom, či skutočne predložiť dnešné uznesenie, prevládajúcim názorom bola spočiatku pochybnosť. Väčšina poslancov po opýtaní pripustila, že nemá žiadnu predstavu o tom, čo hladomor na Ukrajine skutočne znamená a čo predstavuje. Možno je to začiatok spoločného spoznávania tohto hrozného okamihu dejín, ktorý nastal v srdci Európy ani nie pred storočím, ale len niečo pred vyše polstoročím, a ktorý nám s pomocou tých, čo prežili, umožní napísať pravdivú históriu.

Pre Skupinu zelených/Európsku slobodnú alianciu musí byť spomienka na obeť tejto tragédie ústredným bodom vyhlásenia, ktoré vyjadríme schválením tohto uznesenia. Domnievame sa, že skutočná spomienka na obeť závisí od nášho poznania tejto tragédie, tohto obrovského zločinu, ktorého sa dopustil sovietsky režim.

Dúfame tiež, že túto históriu spracujú Ukrajina a Rusko spoločne. Nechceme, aby spracovanie dejín a písanie pravdivej histórie prehĺbilo priepasť medzi národmi, a to hovorím ako Nemka narodená v 50. rokoch 20. storočia. Nechceme, aby sa to stalo v rámci Ukrajiny, ani medzi Ukrajinou a Ruskom.

Domnievam sa preto, že dôležitou podmienkou je otvorenie archívov. Táto požiadavka musí byť splnená. O tejto otázke by mala diskutovať aj Rada Európy, aby Moskva tieto archívy otvorila.

Teší ma, že Európsky parlament dokázal nájsť jednotné stanovisko. Naozaj dúfam, že hlavným zámerom Ukrajiny je písanie histórie a spomienka na obeť a že sa touto katastrofou nemanipuluje z politických dôvodov. Potom vykonáme veľký krok k naplneniu želania, aby sa ľudia z minulosti skutočne poučili.

Adam Bielan, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážená pani predsedajúca, tento rok si pripomíname 75. výročie hladomoru, ktorý na Ukrajine nastal v rokoch 1932 – 1933. Tento hladomor nebol prírodnou pohromou, ale výsledkom plánu Jozefa Stalina na genocídu, ktorou chcel zničiť vidiecke obyvateľstvo Ukrajiny po tom, ako zúčtoval s ukrajinskou inteligenciou. V dôsledku tejto genocídy zahynulo okolo 10 miliónov mužov, žien a detí. Bolo to zámerné a systematické vyhladzovanie, ktoré vykonávali orgány Sovietskeho zväzu. Zločinecké úmysly komunistov boli jasné. Kým Ukrajinci zomierali od hladu, Sovietsi vyviezli milióny ton obilia a uzavreli hranice Ukrajiny, aby zničenému obyvateľstvu zabránili vstúpiť do Ruska. Ponuky medzinárodnej humanitárnej pomoci odmietali a tvrdili, že hladomor neexistuje.

V súčasnej Ruskej federácii vládne vo vzťahu k histórii zločinov komunizmu pokrytectvo a Stalin sa prezentuje ako schopný vodca. Niektoré západné krajiny počas tejto obrovskej tragédie ukrajinského ľudu mlčali, pretože práve nadväzovali so Sovietskym zväzom diplomatické vzťahy, ktoré mali závisieť od hospodárskej spolupráce. Dnes nemôžeme mlčať a je našou povinnosťou uctiť si pamiatku obetí veľkého hladomoru.

Helmut Markov, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, hovorím k vám ako človek, ktorý strávil dlhé roky svojho života na Ukrajine, ktorý tam žil a ktorý je preto, prirodzene, veľmi emocionálne zaangažovaný.

Pre zdôvodnenie či ospravedlnenie hladomoru z rokov 1932 až 1933 neexistuje nijaký dôvod, nijaká výhovorka. Hladomor postihol Ukrajinu, Rusko, najmä oblasti okolo Volgy, Donu a Kubáne, západnú Sibír, južný Ural a severnú časť Kazachstanu. Hladom umierali milióny ľudí rôznych národností, Ukrajinci, Rusi, Kazachovia, Židia, Nemci, Bielorusi, Tatári a mnohí ďalší. Tieto obete si musíme pripomínať a musíme jasne vyhlásiť, že hladomor bol prejavom a dôsledkom neľudskej politiky, zločinného vývozu obilnín, pričom vlastní ľudia sa nechali umrieť od hladu.

Prečo teda nemôžem súhlasiť s týmto uznesením? Po prvé preto, pretože toto uznesenie spája túto katastrofu a tento zločin len s Ukrajinou a ľuďmi ukrajinskej národnosti. Na začiatku som povedal, že to neodráža historickú pravdu. Každý, kto zároveň neprihliada na ostatné socialistické republiky Sovietskeho zväzu a na ďalšie národnosti, je vinný z rasizmu a z pohrdania utrpením všetkých ďalších postihnutých.

Po druhé, toto uznesenie uznáva hladomor na Ukrajine ako genocídu. Genocída sa definuje ako vyhladzovanie na základe etnických kritérií. Vzťahuje sa to najmä na holokaust. Prirovnávanie jedného k druhému podkopáva argument o výnimočnosti nacistického zločinu vyhladzovania Židov v Európe, ktorého uznanie bolo doteraz predmetom širokej demokratickej dohody.

Na tvrdé odsúdenie týchto udalostí v Sovietskom zväze nie je takéto prirovnanie potrebné. Som presvedčený, že toto bolo hlavným dôvodom vyhlásenia izraelskej veľvyslankyne v Ukrajine pani Kalayovej-Kleitmanovej, ktorá v rozhovore pre noviny *Zerkalo Nedeli* uviedla, že Izrael nemôže uznať hladomor na Ukrajine ako akt etnickej genocídy.

Po tretie, 10. decembra 2008 si pripomíname 60. výročie deklarácie ľudských práv Organizácie Spojených národov. Ľudské práva sú všeobecné a nedeliteľné. Nemôže sa k nim pristupovať selektívne, podľa okolností a účelovo. V 20. storočí sme boli svedkami zdruvujúceho množstva hrozných zločinov, ktoré nie sú porovnateľné, napriek tomu však boli príčinou smrti miliónov nevinných ľudí. Patrí k nim prvá svetová vojna, fašistická invázia, agresia Japonska voči Číne a Kórei, atómové bomby zhodené Spojenými štátmi na Hirošimu a Nagasaki, Stalinova politika voči vlastným ľuďom, drancovanie uplatňované rôznymi koloniálnymi mocnosťami v ich sfére vplyvu, hrôzovláda Červených Khmérov či krviprelievania medzi kmeňmi Tutsiov a Hutuov. Tento strašný zoznam takmer nemá konca. Európsky parlament by mal mať záujem odsúdiť takúto neľudskosť vo všetkých jej podobách.

Po štvrté, hladomor by sa už nikdy nemal opakovať ani z politických, ani z hospodárskych dôvodov. Vzhľadom na miliardy, ktoré sa vynakladajú na pomoc bankám, vyzvala odstupujúca predsedníčka organizácie *Welthungerhilfe* Ingeborg Schäublová na záchranný balík proti svetovému hladu. Na dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia a zníženie počtu hladujúcich o polovicu do roku 2015 potrebuje poľnohospodárstvo v rozvojových krajinách 14 miliárd EUR ročne. V roku 2007 hladovalo 923 miliónov ľudí.

Musíme urobiť všetko pre to, aby bol hlad odstránený tak ako mor.

Bastiaan Belder, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážená pani predsedajúca, slovo *holodomor* (hladomor) je zložené z ukrajinských slov *holod* (hlad) a *moryty* (usmrtiť), znamená teda „smrť hladom“. Hladomor v rokoch 1932 a 1933 priniesol smrť hladom pre 6 až 7 miliónov ľudí, z čoho 3,5 milióna bolo na Ukrajine, 2 milióny v Kazachstane a stovky tisíc v severnej časti Kaukazu pri Volge a v západnej Sibíri.

Hladomor znamená násilné olúpenie ukrajinského roľníctva o úrodu obilnín Stalinom a jeho prísluhovcami, ktoré malo byť účinným prostriedkom boľševikov na výchovu ľudí tejto krajiny v duchu násilnej kolektivizácie poľnohospodárstva.

Hladomor znamená rozsiahle hladovanie na Ukrajine a inde v Sovietskom zväze, ktoré stalinisti úmyselne popierali, takže milióny obetí zostali odrezané od akejkoľvek formy vnútornej či vonkajšej pomoci.

Hladomor znamená neprerušovaný vývoz obilia sovietskym vedením v období hladu v rokoch 1932 – 1933 napriek tomu, že toto obilie by poskytlo potravu asi jeden a pol miliónu ľudí na celý rok.

Hladomor znamená genocídu ukrajinských vidiečanov prijatím politiky vyhladzovania vo forme úplnej hospodárskej blokády ukrajinského vidieka stanovením trestov v naturáliách, zastavením zásobovania a zavedením čiernych zoznamov na základe dekrétu z 18. novembra 1932, ktorý vydal Stalinov vtedajší vyslanec v Charkove Molotov.

Hladomor znamená Stalinovu paranoidnú predstavu o ukrajinskom nacionalizme, ktorý veľký vodca považoval za hlavnú príčinu údajných nedostatočných dodávok obilia z obilnice Európy.

Hladomor znamená Stalinov zámer navždy zničiť všetky sny Ukrajincov o autonómii, či dokonca nezávislosti.

Dnes vieme, že so svojím diabolským plánom neuspel.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, počnúc Leninovým sovietskym Ruskom, cez Maovu Čínu, Mengistuho Etiópiu a Pol Potovu Kambodžu až po dnešnú Kim Il-songovu Severnú Kóreu, pričom tento zoznam, žiaľ, zďaleka nie je úplný, možno povedať, že hladomor a komunizmus majú tú istú podstatu.

Hladomor, ktorý v rokoch 1932 a 1933 zabil takmer 10 miliónov Ukrajincov však nebol len výsledkom hospodárskej a spoločenskej absurdnosti komunizmu, či nenávisť, ktorú komunizmus pociťuje voči roľníctvu. Bol naplánovaný sovietskymi orgánmi, ktoré na jednej strane zhabali roľníkom všetky zásoby potravín vrátane obilia a na druhej strane použili políciu, aby všetkými prostriedkami zabránila masovému odchodu Ukrajincov, ktorí sa pokúšali uniknúť smrti v dôsledku zhabania zásob. To isté sa ešte aj dnes deje v Severnej Kórei.

Článok 6 štatútu Medzinárodného trestného súdu definuje genocídu ako úmysel celkom alebo čiastočne zničiť národnostnú, etnickú, rasovú alebo náboženskú skupinu ako takú, a tiež, citujem, „cieľavedomé privodenie takých životných podmienok skupine, ktorých cieľom je spôsobiť jej úplné alebo čiastočné fyzické zničenie“. Vyhladzovanie prostredníctvom hladomoru, o ktorom rozhodli sovietski komunisti v roku 1932, zodpovedá tejto definícii bez ohľadu na to, čo si myslí náš kolega pán poslanec Markov.

Dňa 28. novembra 2006 nazval ukrajinský parlament hladomor genocídou. Organizácia Spojených národov, žiaľ, vzhľadom na ruské veto a zbabelosť vlád Francúzska a Spojeného kráľovstva odmietla túto udalosť nazvať rovnako. Pritom sa tým vôbec nespochybňuje česť ruského ľudu, ktorý bol tiež obeťou komunizmu, odsudzuje sa však hrôza totalitného režimu, ktorý na celom svete zabil 200 miliónov ľudí a ktorý, musím povedať, odsudzujeme s veľkým oneskorením.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, zámerom dnešnej rozpravy je pripomenúť si (čiže zachovať v našich spomienkach) mnoho miliónov životov, ktoré padli za obeť populačnej katastrofe, ktorá nemá v mierových časoch obdobu a ktorú spôsobila Stalinova politika.

Vážená pani predsedajúca, myslím si, že hladomor, ktorým títo ľudia trpeli, bol priamym útokom na ukrajinské roľníctvo, ktoré sa dôrazne bránilo kolektivizácii.

Na pôde Parlamentu už viacerí, najmä pán Bielan, pripomenuli, že išlo o úmyselný čin, pretože hoci bola úroda v roku 1932 podpriemerná, postačila by na zásobenie všetkého obyvateľstva, o čom svedčí aj skutočnosť, že Sovietsky zväz v tom roku vyviezol do západnej Európy viac ako jeden milión ton obilia.

Výsledkom, ktorý v tejto rozprave zdôraznili všetci rečníci, bola smrť šiestich až ôsmich miliónov ľudí v celom Sovietskom zväze a piatich až šiestich miliónov na Ukrajine. Závažnosť tejto udalosti nespočíva len v úmrtí toľkých ľudí, ale aj v mlčaní a zatajovaní.

Vážená pani predsedajúca, domnievam sa preto, že je nevyhnutné, aby Európsky parlament, tak ako iné inštitúcie vrátane Organizácie Spojených národov či Parlamentného zhromaždenia OBSE, dnes vyjadril poctu a zachoval vo všetkých našich spomienkach to množstvo životov, ktoré padlo za obeť totalitnej a zločineckej ideológii.

Vážená pani predsedajúca, v Parlamente však bolo povedané aj to, že najdôležitejšie je hľadiť do budúcnosti a zabezpečiť, aby deti, ktoré sa dnes rodia na veľkej Ukrajine, museli siahnuť po novinových archívoch a historických knihách, aby sa dozvedeli o hrôzach, ktoré minulé generácie zažívali počas hladomoru.

József Pinior (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, Európsky parlament si dnes pripomína 75. výročie masového hladomoru na Ukrajine, ktorý bol jedným z najväčších zločinov proti ľudskosti v 20. storočí. Hladomor na Ukrajine, vo Volžskej oblasti, v Kazachstane a ďalších častiach Sovietskeho zväzu v rokoch 1932 – 1933 nebol dôsledkom prírodných príčin, ale Stalinovho systému výkonu moci. Nútená kolektivizácia poľnohospodárstva a boj proti súkromnému vlastníctvu na vidieku, zničenie strednej triedy a súkromného podnikania totalitnou diktatúrou a násilie štátu proti roľníkom znamenalo porážku, hlad a smrť miliónov ľudí v hrozných podmienkach. Európska únia si ctí obeť tohto zločinu a vzdáva hold tým, ktorí prežili, posledným žijúcim svedkom tejto tragédie.

Veľký hladomor postihol najmä Ukrajincov. Stalinova politika na Ukrajine zahŕňala na jednej strane neľudské podmienky kolektivizácie a na druhej ničenie národnej kultúry, kostolov a represálie proti inteligencii. V 30. rokoch 20. storočia bolo zastrelených, uväznených alebo poslaných do pracovných táborov množstvo ukrajinských literátov. V roku 1932 boli zrušené vtedajšie skupiny spisovateľov. Zahynulo mnoho veľkých

postáv národnej kultúry. Symbolom Ukrajiny 20. storočia sa stala antológia *Rozstriliane Vidrozzenniya* („Rozstrieľané obrodzenie“).

Masový hladomor na Ukrajine a tiež v ďalších oblastiach Sovietskeho zväzu je dôležitou výskumnou úlohou pre historikov, politických analytikov a odborníkov na totalitný režim. Veľký hladomor nemôže byť predmetom ideologickej manipulácie ani iných nacionalistických politík. Otvoriť sa musia všetky archívy týkajúce sa stalinského režimu a musí sa uskutočniť dôkladný výskum s cieľom určiť počet obetí a poskytnúť presný vedecký opis príčin, priebehu a dôsledkov hladomoru. Poznanie pravdy o minulosti poslúži jednote a vytvoreniu demokratickej kultúry ako trvalého základu Európy.

Pri príležitosti tejto rozpravy by som chcel pripomenúť veľké dielo poľského emigranta Jerzyho Giedroyc, ktorého časopis *Kultura* vydávaný v Paríži priniesol porozumenie medzi Poľskom a Ukrajinou. Pre Európsky parlament by som chcel ako príklad európskej spolupráce pri prekonávaní historického fatalizmu a vytvárania dohody medzi národmi o budúcom demokratickom spoločenstve vyzdvihnúť antológiu prenasledovaných ukrajinských spisovateľov s názvom *Rozstriliane Vidrozzenniya*, ktorá vyšla v časopise *Kultura* v ukrajinskom jazyku v roku 1957 a ktorej redaktorom bol Jurij Lavrinenko, a poľsko-ukrajinské kroniky z roku 1952, ktoré pre ten istý časopis napísal profesor Bohdan Osadčuk.

Šarūnas Birutis (ALDE). – (LT) Dámy a páni, veľký hladomor, ktorý vznikol na Ukrajine, je v dejinách Európy udalosťou, na ktorú nesmieme zabudnúť. Som presvedčený, že hladomor sa musí uznať ako akt genocídy, ktorú Sovietsky zväz uplatnil voči ukrajinskému národu. Je to jeden z najhorších zločinov proti ľudskosti, ktorý bol spáchaný počas existencie Sovietskeho zväzu. Tragédia ľudu Ukrajiny bola stráženým tajomstvom. Dokonca aj v Európe len málo ľudí vedelo o tom, že jeden z najukrutnejších zločinov 20. storočia nebol spáchaný v nejakej vzdialenej krajine, ale tu v Európe a v čase mieru. Obetami hladomoru, ktorý zosnovali sovietske orgány, sa stali milióny Ukrajincov. Zničenie roľníctva sovietskym totalitným režimom predstavuje pre Ukrajinu aj krízu identity. Musíme preto najprv odsúdiť obhajcov tohto režimu v bývalých sovietskych republikách, ktorí popierajú tento aj ďalšie zločiny z obdobia komunizmu. Po druhé, musíme podporiť cieľ Ukrajiny, cieľ nášho budúceho kolegu, ktorým je uznanie tejto genocídy ukrajinského národa na medzinárodnej úrovni. Po tretie, hladomor na Ukrajine je len jedným zo zločinov komunizmu, ktorého zločiny ešte musia byť súdené v druhom Norimbergu.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, Európska únia spolu s množstvom iných krajín uznala katastrofu známu ako hladomor, ku ktorej prišlo na Ukrajine v rokoch 1932 – 1933, za zločin proti ukrajinskému národu. Dokonca aj Organizácia Spojených národov prijala na valnom zhromaždení v roku 2007 rezolúciu, ktorou si pripomína obeť hladomoru a odsudzuje režim.

Stalinský režim v Sovietskom zväze umelo vyvolal nedostatok potravín, aby Ukrajinu, ale nielen Ukrajinu, donútil k plánovanému poľnohospodárstvu. Tento cieľ mal v očiach vtedajších vládcov vyššiu hodnotu ako zachovanie ľudského života. Na ľudí sa vôbec nedbalo a milióny z nich zahynuli strašnou smrťou. To znamená, že hladomor na Ukrajine nebol prírodnou katastrofou. Bol naplánovaný človekom a chladnokrvne vykonaný.

Vítam dnešnú rozpravu. Jedinou cestou k vyrovnaniu sa s minulosťou je dôsledná rehabilitácia a zverejňovanie zločinov. Otvorenie archívov je prvým dôležitým krokom správnym smerom. Netýka sa to len Ukrajiny, ale všetkých krajín, ktoré žili pod nadvládou sovietskeho komunizmu, a, samozrejme, aj samotného Ruska.

Z doterajších skúseností vyplýva, že všeobecný a verejný prístup k archívom sám osebe nestačí. Naopak, potrebná je podpora pri vyhľadávaní informácií. Tá sa dá dosiahnuť napríklad otvorením dokumentačných stredísk a využitím historikov.

Zločiny nemožno vziať späť, ale nemalo by sa na ne, a najmä na ich obeť, nikdy zabudnúť. Celosvetové uznanie hladomoru ako masovej vraždy ľudí na Ukrajine a inde má obrovský význam pre svetovú politiku. Mohlo by vytvoriť precedens pre mnoho iných národov, v minulosti ktorých bola spáchaná masová vražda.

Pripomenutím si spáchaného zločinu a jeho hlbokým odsúdením Európska únia v každom prípade vyslala Rusku jednoznačný odkaz, ktorým dáva vo vzťahu k nadchádzajúcim rokovaniam o partnerstve a pridružení jasne najavo, že o jednom zo základných pilierov EÚ, konkrétne o dodržiavaní ľudských práv, sa nevyjednáva.

Wojciech Roszkowski (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, v rokoch 1932 – 1933 začali orgány ZSSR násilne konfiškovať potraviny v ukrajinských kolchozoch a pracovníci kolchozov zostali bez jedla. Viedlo to k hladomoru, ktorý je známy ako *Holodomor*, a k úmrtiu miliónov obyvateľov krajiny, ktorá bola predtým zásobárňou obilia. Keďže objektom tejto operácie, za ktorú sú zodpovední Stalin a jeho prisluhovači, boli

ukrajinskí roľníci ako spoločenská skupina a ako národnosť, spĺňa hladomor definíciu genocídy podľa dohovoru OSN z roku 1948.

Uznesenie, ktoré sme vypracovali pri príležitosti 75. výročia hladomoru na Ukrajine je kompromisom, ktorý do veľkej miery priznáva pravdu o tomto zločine. Chýba len to, aby hladomor na Ukrajine jasne nazvalo zločinom genocídy. Tento stav spôsobili viaceré skupiny v Parlamente. Počas kompromisných rokovaní som si všimol, že skupina socialistov je všeobecne proti rozpravám o histórii. Je to pozoruhodný postoj, keď vezmete do úvahy, že európski socialisti sú vždy pripravení odsúdiť nacizmus a generála Franca, ale emotívne odmietajú urobiť to isté v prípade sovietskych orgánov či španielskych republikánov.

Počas rokovaní som videl aj to, že spomienku na obete sprevádza poddajnosť, ktorej výsledkom je vynechanie takých slov, ako genocída. Takéto moralizovanie a selektívna pamäť európskych socialistov ukazuje, že historický materializmus bol nahradený hysterickým relativizmom. Dúfam, že sa to netýka všetkých príslušníkov ľavice v Parlamente.

Počul som tiež, že socialisti sú proti hlasovaniu o historickej pravde. Presne tak. Ibaže tu nejde o pravdu o hladomoru, ale o pravdu o nás samých. Uznesenie o historických záležitostiach je vždy vyjadrením hodnôt, pričom nezaujatie stanoviska je tiež stanoviskom. Znamená, že sú to len prázdne frázy. Ako inak možno vyjadriť vzťah k hodnotám, ak nie posudzovaním udalostí z minulosti? Genocída je genocída bez ohľadu na to, či ju spáchal Hitler alebo Stalin, alebo ako to vníma súčasná ruská vláda. Keby dnes niekto povedal, že obeť holokaustu si zaslúžia menej pozornosti než plynové komory, spochybnil by svoju dôveryhodnosť. Pred zákonom a pravdou sme si všetci rovní!

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Vážená pani predsedajúca, antikomunisti vyťahujú z puzdra šíp hladomoru na Ukrajine, ktorý má poslúžiť potrebám antikomunistickej kampane a prepísaniu dejín, kriminalizácii komunistickej ideológie a zákazu činnosti komunistov. Okrem toho by sme mohli uviesť množstvo príkladov krajín, v ktorých sú symboly a činnosť komunistických strán stále zakázané, pričom ide o krajiny, ktoré patria do Európskej únie.

Prichádza tak k neskrývanému pokusu deformovať historické skutočnosti a vykladať ich svojvoľným a nevedeckým spôsobom, pretože základným cieľom je prouto podporiť strategické očierňovanie socializmu a komunizmu.

Antikomunizmus sa vždy spájal s najtvrdšími a najukrutnejšími útokmi proti ľuďom. So silnejúcimi útokmi Európskej únie proti podstate základných práv, ktoré robotnícka trieda získala v ťažkom boji a za veľkých obetí, s čoraz krutejším a barbarskejším vykorisťovaním robotníckej triedy kapitálom, so stupňovaním agresívnej a zločineckej povahy imperialistickej politiky Európskej únie voči krajinám a národom sa stupňuje antikomunizmus, reakčné očierňovanie socializmu, ktorého svedkami sme boli v 20. storočí, a útoky na predvoj robotníckej triedy a utláčané časti komunistických strán.

Táto surová propaganda je dôsledkom pokusu použiť hrubé lži a ohováranie s cieľom očierniť najmä v očiach mladých ľudí obrovský prínos socialistického zriadenia, prínos k porážke fašizmu a k vytvoreniu spoločnosti bez vykorisťovania človeka človekom, ktorá vznikla po prvýkrát v histórii ľudstva. Je to pokus prirovnať socializmus, čiže všetko pokrokové, čo sa zrodilo z ľudského myslenia, k reakčnému a neľudskému fašizmu, ktorý je skutočným dieťaťom barbarského kapitalistického zriadenia.

Všetci objektívni historici sa zhodnú na tom, že tento konkrétny hladomor na Ukrajine bol najmä dôsledkom rozsiahlej sabotáže bohatých sedliakov, ktorí v reakcii na novú sovietskú moc a kolektivizáciu pôdy najprv vyvolali občiansku vojnu a potom ničili stroje, zabíjali zvieratá, podpaľovali majetok kolchozov a všetkými možnými spôsobmi sabotovali siatie a žatvu, a tiež dôsledkom obrovského sucha a epidémie týfusu, ktorá v tom čase v tejto časti Ukrajiny prepukla.

Je zjavné, že rozprava, ktorá má odhaliť historickú pravdu, sa nemôže konať takto. Keď si naozaj myslíte, že máte argumenty, usporiadajte rozpravu, v ktorej bude možné vyjadriť všetky vedecké skutočnosti, ktoré pomôžu odhaliť pravdu.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, hladomor na Ukrajine je skutočnosťou a symbolom jednej z najneľudskejších metód vraždenia. Ideológia, ktorá mala slúžiť obyčajným ľuďom, nadobudla formu, akú si dnes nevieme predstaviť. Bola to jednoduchá metóda – nevyžadovala si žiadne zbrane, vojakov, ani plynové komory. Stačilo len pobrať všetko, čo zem dala, a „neposlušné“ obyvateľstvo zmizlo z dedín, pretože sa nehodilo do systému. Ľuďom sa vnucovala utopická vízia, ktorá napriek hrôzám a vysokej cene stále mnohých priťahuje a obhajujú ju aj niektorí príslušníci ľavice v Parlamente. Boľševická

ideológia používala metódy, ktoré nemožno nijako ospravedlniť. Moja doktorandská práca o Ukrajine sa zaoberala traumami ľudí, ktorí tieto socialistické hrôzy prežili, hoci tí, čo prežili, boli výnimkou. Podľa ich svedectiev hlad viedol ku kanibalizmu. Vieme napríklad o prípade matky, ktorá poslala svojho šesťročného syna v zime do lesa, pretože v dedine by neprežil. Zjedli by ho.

Na jednej strane máme 30. roky 20. storočia s Jozefom Stalinom, múdрым otcom a priateľom národov vítajúcich svetovú revolúciu a na druhej strane milióny ľudí zomierajúcich na uliciach s nafúknutými bruchami. Musel to byť hrozný pohľad dokonca aj pre politických komisárov, ktorí slúžili vláde. Tak to bolo vo východnej Ukrajine. O desať rokov neskôr však podobná tragédia, aj keď v menšom rozsahu, postihla Poliakov vo vtedajšom východnom Poľsku. Nacionalistická ideológia Ukrajinskej povstaleckej armády (UPA), ktorá spolupracovala s nacistami, vyústila do etnických čistiek namierených proti Poliakom. Metódy boli rovnako kruté: upaľovanie zaživa, páranie brúch tehotných žien, stínanie detí sekerou. Muži boli vtedy na fronte. Dnes je táto Golgota východu, ako ju nazývajú tí, čo prežili, predmetom tabu a zahanbujúceho mlčania, a čo je najväčšou iróniou, vtedajším nacionalistickým vodcom sa teraz stavajú sochy. Dnes, keď tu sú pozorovatelia z Ukrajiny, je možno príležitosť na to, aby sme si s uctením obetí hladomoru na Ukrajine uctili aj Poliakov a Ukrajincov, ktorí boli tak kruto povraždení preto, že nesúhlasili s touto ideológiou. Priznať si tieto veci nie je ľahké, ak sa to však nestane, sťaží sa zblíženie národov a prijatie Ukrajiny do sféry európskych hodnôt, o ktoré sa v Parlamente usilujeme.

Chápem protesty Ruska proti Európskej únii. Naznačujú, že keď budeme hovoriť o hladomore na Ukrajine, máme hovoriť aj o vyhladzovaní Indiánov kolonistami v Novom svete. Hladomor na Ukrajine si zaslúži osobitné odsúdenie. Pridajme však aj milióny tých, ktorí boli počas druhej svetovej vojny poslaní do pracovných táborov, čiže táborov smrti na Sibíri – Ukrajincov, Poliakov, Tatárov. Len pre toto zhromaždenie by som chcel dodať, že zo stotisíc vojnových zajatcov z armády generála Paulusa, ktorí boli po bitke pri Stalingrade poslaní na Sibír, sa roku 1955 dožilo len 5 000. Pre dobro Európy Parlament nemôže tieto tragédie 20. storočia bagatelizovať.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Najväčší maďarský básnik 20. storočia povedal: „Musíme priznať minulosť!“ Áno, musíme priznať minulosť, ale nie preto, aby sme podporili napätie medzi národmi a krajinami. Každý národ sa musí vyrovnáť s vlastnými hriechmi. Príkladný je spôsob, akým sa Nemci vyrovnali so svojím účinkovaním v druhej svetovej vojne. Pán Zaleski ako Poliak poukázal na skutočnosť, že mnoho národov má hriechy, ktoré si musí priznať, a hladomor na Ukrajine nie je jediný. Hovorím ako zástupca národa, ktorého parlament v roku 2003 odsúdil hladomor na Ukrajine ako prvý. Zároveň by som veľmi chcel, aby táto rozprava nemala protiruský charakter, pretože tí, ktorí sú prítomní v Parlamente a ktorí majú slovo, by mali poznať etnickú mapu Ukrajiny a mali by vedieť, ktoré krajiny boli postihnuté stalinskými hrôzami, prostredníctvom ktorých sa komunistická diktatúra snažila vykynovať roľníctvo. Tí, čo zahynuli, boli väčšinou Ukrajinci, ale nielen Ukrajinci. V týchto mestách – Donecku, Dnepropetrovsku, Odeše – zahynuli aj Rumuni, Rusi, Židia a ďalšie skupiny. Na týchto miestach sa snažili vyhladiť roľníkov.

Musíme uznať, že išlo o genocídu, ale nie na etnických základoch. Na základe zásad nepriateľnej stalinskej, komunistickej diktatúry 20. storočia, ktorá zlyhala, bolo cieľom odstrániť celú jednu triedu – roľníctvo, samostatne hospodáriacich roľníkov. Obeťami tohto ťaženia boli najmä Ukrajinci, ale časť musíme vzdať všetkým obetiam bez ohľadu na národnosť. To, čo povedal pán Roszkowski, nie je pravda. Sociálnodemokratická skupina nechce nič prikrášľovať. Nie, len ctíme fakty a trváme na faktoch, pretože vyjadrením postoja k hladomoru na Ukrajine nie sme ochotní podieľať sa na odsúdení Ruska. Hoci Rusko čaká v súvislosti so stalinizmom a v súvislosti s masakrom v Katyni veľká sebareflexia, nemali by sme zabúdať ani na to, že Rusi trpeli pod stalinskou diktatúrou prinajmenšom rovnako a mali aspoň toľko obetí ako iné národy.

Preto hovorím, že by sme mali prejavíť úctu, ale skúsme tiež v týchto rozpravách ukázať určitý rešpekt voči historickým skutočnostiam. Skláňame sa pred obeťami hladomoru na Ukrajine, nesmieme však slúžiť ukrajinskému nacionalizmu. Namiesto toho sa musíme snažiť dosiahnuť, aby sa Rusko, Ukrajina a všetky krajiny vyrovnali so svojou minulosťou a zmierili sa.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Vážená pani predsedajúca, po mnohých rokoch popierania a mlčania dnes nikto nespochybňuje to, že hladomor na Ukrajine bol jednou z najzávažnejších, úmyselne spôsobených a politicky motivovaných masových vrážd v 20. storočí. Európsky parlament plní dávnu povinnosť, keď sa skláňa pred pamiatkou obetí. Najbližším spojencom hriechu je ľahostajnosť a zabúdanie. My nesmieme zabudnúť! Zahynuli milióny ľudí, aby Stalin mohol naplniť svoj diktátorský plán. Tým plánom nebola len násilná kolektivizácia poľnohospodárstva – to bol len jeden z jeho cieľov – ale aj zlomenie ukrajinského národného povedomia a zničenie inštitúcií národnej identity. V rokoch hladomoru a v 30. rokoch 20. storočia

bolo zabitých 80 % ukrajinských intelektuálov. Samostatná ukrajinská cirkev bola zrušená. Ukrajinský jazyk bol vytlačený z verejného života. Hladomor je preto nezmazateľnou súčasťou ukrajinskej národnej identity a kolektívnej pamäti.

Musíme uznať obeť, ktorú občania Ukrajiny priniesli, aby mohli žiť v slobode a rozhodovať o svojej budúcnosti. Európsky parlament uznáva európske ambície Ukrajiny. Prijatím tohto uznesenia vysielame odkaz, že nielen minulosť Ukrajiny, ale aj jej budúcnosť, je neoddeliteľne spätá s európskou. Ďakujem za slovo.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dámy a páni, umelo vyvolaný hladomor na Ukrajine, či hladomor s charakterom genocídy, je jedným z najväčších zločinov proti ľudskosti vo svetových dejinách. Definíciu genocídy spĺňa podľa všetkých kritérií. Po prvé, mal etnický charakter, keďže bol namierený proti rebelujúcim Ukrajincom, ktorí pri viacerých príležitostiach prejavili odpor voči porušovaniu. Po druhé, bol tiež sociálnou genocídou namierenou proti bohatým ukrajinským sedliakom, hoci hladomor zabil každého bez ohľadu na majetok. Tento zločin bol celkom cynický. Stalinov totalitný komunistický režim našiel najlacnejší spôsob, ako zabiť veľký počet ľudí. Na Ukrajine zahynuli pomalou, strašnou smrťou hladom milióny ľudí. Z dokumentov, ktoré boli doteraz sprístupnené vyplýva, že dokonca aj nacisti chodili v 30. rokoch minulého storočia do Moskvy, aby získali skúsenosti s organizáciou masového vraždenia. Vtedajšie rozhodnutia o konfiškácii potravín sa prijímali v Moskve. Rozhodnutia o plynovej vojne medzi Ukrajinou a Ruskom v roku 2006 sa opäť prijímali v Moskve. Dnešné Rusko svojou koncepciou zahraničnej politiky jasne dokazuje, že sa znova ujíma postavenia vo svojej časti sveta. Dvorní historici Moskvy sa nehanbia povedať, že umelo vyvolaný hladomor na Ukrajine bol spôsobený výlučne človekom. Zostáva dúfať, že Ukrajina nebude po Gruzínsku ďalším štátom, voči ktorému bude môcť Rusko uplatniť brutálnu agresiu. Musíme jasne povedať, že udalosti na Ukrajine boli genocídou. Naša krajina, Lotyšsko, to už urobila, tak ako mnoho iných štátov, prostredníctvom vyhlásenia svojho parlamentu. Chcela by som ešte raz zdôrazniť, že zločiny totalitného komunizmu treba odsúdiť rovnako ako zločiny nacizmu. Potrebujeme ďalší Norimberg, pretože nevinné obete sú obeťami bez ohľadu na to, kto spáchal zločiny proti nim. Hoci naše národy majú odlišnú skúsenosť, jednotné chápanie historických udalostí je v Európskej únii absolútne nevyhnutné. Je to vlastne základ našej spoločnej budúcnosti. Ďakujem.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, komunistické totalitné režimy používali umelý, človekom vyvolaný hladomor ako systematický nástroj. Stalin sa pre sedemdesiatimi piatimi rokmi rozhodol vyvolaním takéhoto hladomoru v samotnej obilnici Európy vykoreniť národnú identitu a odpor Ukrajiny.

Pritom nestačilo, že regiónom, ktoré boli zasiahnuté hladomorom, bola odopretá pomoc. Stovky dedín boli obkľúčené Červenou armádou. Hladujúcim ľuďom bolo odopreté najzákladnejšie ľudské právo – právo úniku pred istou smrťou. Na tých, ktorí sa pokúsili utiecť, sa poľovalo ako na divú zver a boli zastrelení. Na jeden z najotrasnejších zločinov komunistickej diktatúry reagujeme až dnes. Dôsledné posúdenie týchto zločinov sa veľmi oneskoruje.

Všetky obete zločinov proti ľudskosti si zaslúžia rovnaké postavenie. Len preto, že Európa ešte vždy nepristupuje rovnako k všetkým totalitným režimom a že sa zdráha zaujať konkrétny postoj voči zločinom, ktoré sa stali vo východnej časti kontinentu, nemôžu existovať nacistické obete prvej triedy a obete komunizmu druhej triedy.

Je našou povinnosťou vedieť, čo sa stalo za Stalina, tak ako vieme, čo sa stalo za Hitlera. Musíme vyjadriť solidaritu ukrajinskému národu a vlastne všetkým národom, ktoré trpeli pod zločinmi totality, ale musíme vyniesť aj morálny verdikt. Len tak dosiahneme cieľ tejto rozpravy: záruku, že toto kolosálne, ničivé zneváženie ľudských životov a ľudskej hrdosti sa v žiadnej časti Európy nikdy nezopakuje.

Potrebujeme celoeurópske zmierenie, zmierenie, ktoré môže byť jedine výsledkom pravdy a spravodlivosti. Sme povinní zabezpečiť, aby sa známe „nikdy viac“ vzťahovalo rovnako aj na ukrajinský národ.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Keď sa Maa Ce-tunga opýtali, či sa na zvrhnutie kapitalizmu oplatí riskovať jadrovú vojnu, odpovedal, že sa oplatí obetovať aj sto miliónov životov, aby zvyšok ľudstva mohol šťastne žiť v komunizme. Jozef Stalin používal tú istú strašnú, zločineckú logiku. Vzhľadom na vzrastajúci odpor voči kolektivizácii medzi roľníkmi sa rozhodol fyzicky zlikvidovať tých, ktorí žili v najodbojnejších oblastiach. Tieto oblasti obývali Ukrajinci. Likvidácia týchto ľudí riešila aj problém národnosti, pretože ako Stalin povedal pri inej príležitosti, „problém národnosti je v podstate problém roľníctva“.

V dôsledku tohto plánovaného zločineckého ťaženia tak len na Ukrajine zahynuli milióny ľudí. Dostatočným svedectvom je to, že podľa oficiálnych štatistík mala Ukrajina v roku 1926 viac ako 31 miliónov obyvateľov, kým v roku 1939 to napriek výraznému prirodzenému populačnému rastu bolo len 28 miliónov obyvateľov.

Nezomierali však len obyvatelia sovietskej Ukrajiny. Administratívne nariadené konfiškácie potravín sprevádzané zákazom dovozu potravín z iných regiónov vyústili do hladomoru vo Volžskej oblasti, na Kubáni a v severnom Kaukaze. Väčšinu obyvateľov týchto oblastí tvorili Ukrajinci, no boli tam aj Rusi. Dnes nastoľujeme otázku hladomoru na Ukrajine aj preto, aby sme vyjadrili presvedčenie, že táto časť dramatických dejín našej spoločnej Európy ešte stále nie je dostatočne známa.

(potlesk)

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, minulé storočie bolo svedkom obrovského počtu strašných masakrov. Niektoré sa vykonávali za pomoci strelby, plynu, sekier či vidiel, iné boli spáchané prostredníctvom vyhladovania. Na území vtedajšej sovietskej Ukrajiny to bolo formou odsúdenia miliónov ľudí na smrť hladom v oblasti, ktorá má najúrodnejšiu pôdu na svete. Stalo sa to úmyselne a nebolo to spôsobené počasím či prírodnou katastrofou.

Je znepokojujúce, že za celé roky nebola táto genocída Ukrajincov, Poliakov a Rusov nazvaná pravým menom, a rovnako je dnes znepokojujúce, že genocída spáchaná na státisícoch Poliakov, Židov a Ukrajincov, ktorí v čase druhej svetovej vojny na bývalom i súčasnom území Poľska vzdorovali fašizmu ukrajinských nacionalistov, sa nenazýva genocídou. Ešte znepokojujúcejšie je to, že nedostatočné odsúdenie dnes ospravedlňuje a legitimizuje organizácie, ktoré sa odvolávajú na dedičstvo týchto vrahov. Tieto organizácie dnes v Európe legálne pôsobia. Žiadna genocída nie je politicky ospravedlniteľná. Všetky musia byť pomenované a odsúdené.

Ari Vatanen (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, o veľkom hladomore, ktorý spôsobil človek, hovoríme 75 rokov po tejto udalosti, pretože keby sme o ňom nehovorili teraz, mohlo by sa stať, že spravodlivosť zahalí polnočná tma. Do polnoci chýbajú ešte dve hodiny, my však budujeme budúcnosť. A budúcnosť nemôžeme postaviť na rozkývaných základoch. Musí byť postavená na pevnom základe a tým je pravda. Budúcnosť nemožno budovať na klamstvách, pretože by to bolo ako stavenie na piesku.

V skutočnosti nezáleží na tom, koľko ľudí na Ukrajine zomrelo. Dôležité je, aby obeť tohto umelo vyvolaného hladomoru – obyvateľstvo Ukrajiny – pocítili, že sa vykonáva spravodlivosť, pretože viera ľudí v spravodlivosť sa musí obnoviť. Inak nedokážeme vybudovať spravodlivú spoločnosť a oni nebudú môcť veriť v budúcnosť. Vypočúť treba krik všetkých obetí bez ohľadu na to, či sú to obeť nacizmu, apartheidu, otroctva alebo komunizmu.

Parlament reprezentuje základné hodnoty ľudstva. Nemôžeme vyslať nejednoznačný odkaz. Preto musíme byť naozaj objektívni bez ohľadu na to, aké politicky bolestivé to pre nás môže byť. Inak nebudeme brániť ľudskú dôstojnosť. Je nanajvýš znepokojujúce, že v dnešnom Rusku sa prepisujú dejiny. Ako teda môžeme budovať spoločnú budúcnosť? Teraz je vhodný čas na to, aby sme diskutovali o Ukrajine, pretože v tomto okamihu, v roku 2008, Ukrajina potrebuje pomoc. Potrebuje nádej na lepšiu budúcnosť, čo znamená budúce prístupenie k EÚ.

Jana Hybášková (PPE-DE). – (CS) Hladomor bol dôsledkom starostlivo naplánovanej, systematickej politiky J. V. Stalina, ktorá smerovala k jasným cieľom: dobrovoľnému vzdaniu sa vlastníctva pôdy, zriadeniu poľnohospodárskych kolchozov, odvedeniu všetkých poľnohospodárskych výrobkov a zásob osiva do zásob ruskej armády a úmyselnému vyhladovaniu ukrajinských miest. Hlavným cieľom bolo potlačiť a zničiť Ukrajincov ako národ. Išlo o genocídu. Tá zahŕňala prenasledovanie civilného obyvateľstva na vidieku z politických a rasových dôvodov a preto spĺňa právnu definíciu zločinu proti ľudskosti. Nejde len o spomienku na hladomor. Ide o symbolické odškodnenie obetí, starostlivý výskum, analýzu, poznanie a prijatie spoločnej zodpovednosti a spolu s tým o spoločné vyrovnanie na európskej úrovni. Komunizmus je zločin proti ľudskosti. Jeho dôsledky sú porovnateľné s dôsledkami fašizmu a nacizmu.

Založme preto Európsky inštitút európskeho svedomia a oslávme tiež 23. august ako Deň obetí všetkých totalitných zriadení. Chápme komunizmus ako hroznú súčasť spoločnej európskej histórie. Len spoločným uznaním zodpovednosti za minulosť nájdeme cestu do budúcnosti. Také situácie, ako napríklad situácia irackej spoločnosti a iných častí dnešného sveta, nás učia, že čím hlbšie je poškodenie tkaniva spoločnosti, tým bolestnejšia, nákladnejšia a ľudsky zložitejšia je jeho náprava. Ukrajina má stále hlboké jazvy. Ponúkame jej našu pomoc.

Urszula Gacek (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, Európsky parlament si dnes pripomína obeť jedného z najväčších Stalinových zločinov, obeť hladomoru, ktorý úmyselne vyvolal despotickej boľševický režim vládnucci v Sovietskom zväze so zámerom oslabiť a zničiť ukrajinský národ a udusiť tak jeho túžbu po slobode a založení vlastného, nezávislého štátu. Ukrajina, a tiež niektoré oblasti južného Ruska, severného

Kaukazu a Kazachstanu, boli svedkami strašného, hrozného zúfalstva, utrpenia a beznádeje celých rodín, ktoré zomierali od hladu.

Dnes chceme vzdať úctu všetkým tým, ktorí boli zabíjaní počas veľkého hladomoru na Ukrajine. Obete masového vraždenia, vojenských masakrov a etnických čistiek si tiež zaslúžia, aby sa uctila ich pamiatka a aby sme pamätali na zlo, ktoré bolo voči nim spáchané. Bez ohľadu na dôvod, pre ktorý boli spáchané, a na ideologické ciele, ktoré stáli v pozadí týchto činov, je v nich vždy prítomné utrpenie obetí.

Vyjadriť solidaritu ukrajinskému národu, ale požiadať Ukrajinu, aby sa tiež vyrovnala s temnými stránkami svojich dejín. V rokoch 1939 – 1945 nacionalisti z Ukrajinskej národnej armády brutálne povraždili 150 000 Poliakov, najmä žien a starcov. Manželia a otcovia, ktorí boli vo vyhnanstve na Sibíri, tam mohli prežívať peklo, dúfali však, že ich rodiny na východnej hranici sú v bezpečí. Tieto rodiny, žiaľ, padli za obeť nacionalistom, ktorí v novom ukrajinskom štáte nevideli miesto pre svojich poľských susedov. Obete masakrov na východnej hranici čakajú na deň, keď sa aj ich osud zapíše do svedomia Európy tak, ako sa to dnes stalo obetiam veľkého hladomoru.

Colm Burke (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, pochádzam z Írska, krajiny, ktorá pred viac než 150 rokmi tiež zažila tragický hladomor, rozumiem preto túžbe Ukrajincov pripomenúť si obeť veľkého hladomoru z rokov 1932 a 1933.

Uznesenie Parlamentu nasleduje po predošlých spomienkových uzneseniach iných medzinárodných organizácií, napríklad UNESCO a OBSE. Naše uznesenie o spomienke na obeť hladomoru na Ukrajine bolo prijaté na 34. zasadnutí generálnej konferencie UNESCO, okrem iných aj s podporou Írska.

Na schôdzi Ministerskej rady OBSE v novembri 2007 v Madride sa k ukrajinskému vyhláseniu pri príležitosti 75. výročia hladomoru pripojilo 30 krajín.

Európska integrácia musí byť aj naďalej založená na ochote vyrovnáť sa s tragickými dejinami 20. storočia. Uznesenie Európskeho parlamentu je dôležité v tom, že vyzýva krajiny bývalého Sovietskeho zväzu, aby poskytli neobmedzený prístup k archívom týkajúcim sa tejto tragédie, aby sa mohli dôkladne preskúmať s cieľom odhaliť a dôsledne prešetriť príčiny a dôsledky hladomoru.

Dnešní príbuzní obetí sa usilujú o uzavretie prípadu, mali by preto mať právo na prístup k týmto informáciám, aby pochopili najväčšiu katastrofu v moderných dejinách Ukrajiny.

Pripájam sa k vyjadreniu sústrasti miliónom Ukrajincov, ktorí v tejto katastrofe trpeli, a najmä príbuzným tých, ktorí v dôsledku veľkého hladomoru zahynuli.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Môj otec, Štefan Kányai, ktorý strávil v ruských gulagoch na Urale, v Karagande a Džezkazgane viac ako deväť neuveriteľne dlhých rokov, mi často vravieval: „Ešte žijú svedkovia, ktorí videli a pamätajú Stalinove genocídy, výboje masových vrahov bez zábran. Stalinov režim vytrhol z veľkej knihy aj európskej histórie veľa stránok, preto vašou povinnosťou je otvoriť archívy v bývalom Sovietskom zväze a naspäť vrátiť tieto chýbajúce stránky dejín. Pamiatka obetí je svätá, preto musíte konať!“

Som nesmierne dojatá, že moje meno sa spolu s menami mojich kolegov v mene skupiny PPE-DE a menami kolegov z iných politických skupín nachádza v záhlaví uznesenia, ktorým potvrdzujeme, že európska integrácia je založená na pripravenosti vyrovnáť sa s tragickými dejinami 20. storočia. Nech toto uznesenie práve v roku 2008, ktorý je 75. výročím hladomoru, pripomína našu náklonnosť ľudu Ukrajiny, a najmä žijúcim pozostalým hladomoru, ako aj rodinám a príbuzným obetí.

Nech toto uznesenie je poučením pre novú generáciu, ktorá nezažila útlak. Sloboda je vzácna a nemožno ju brať ako samozrejmosť. Zlo stále existuje a treba mu čeliť.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, až po páde východného bloku sme sa začali dozvedať strašnú pravdu o tom, čo sa za Stalina dialo na Ukrajine a v iných častiach Sovietskeho zväzu. Totalitný režim nedovolil, aby sa svet dozvedel o ohavných zločinoch proti ľudskosti. Veľký hladomor na Ukrajine v rokoch 1932 – 1933 je historickou skutočnosťou, ktorú komunistické orgány počas existencie Sovietskeho zväzu popierali. Teraz už vieme o nespočetnom množstve nevinných ľudí, ktorí boli odsúdení na pomalú smrť hladom. Hoci od hladomoru na Ukrajine prešlo veľa rokov, ešte stále presne nevieme, koľko ľudí zabila Stalinova politika.

Chcel by som zdôrazniť, že uznanie veľkého hladomoru ako genocídy, či odhaľovanie stalinského totalitného režimu nie je namierené proti Kremľu, ako sa to často nesprávne vysvetľuje. Je to prosto vyjadrenie úcty

obetiam totalitného zriadenia. Európska únia ako medzinárodná inštitúcia oddaná ľudským právam by mala jasne a jednoznačne vyjadriť svoj postoj. Ak si chceme uctiť pamiatku obetí dôstojne a tak, ako im to prináleží, mali by sme prijať uznesenie, ktoré jasne ukazuje historickú pravdu a vyjadruje solidaritu a súcit Európskej únie.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, dnes si ťažko dokážeme predstaviť, čo znamená masový hlad. Ťažko si vieme predstaviť aj to, ako mohli na Ukrajine, ktorá by dokázala nakŕmiť celú Európu, zomrieť milióny ľudí od hladu. Bol to dôsledok totalitného komunizmu, ktorý si vyžiadala životy detí, žien a mužov, Ukrajincov a ďalších národností, ktoré žili vo vtedajšom Sovietskom zväze. Ako máme nazývať tento zločin, ktorý bol spáchaný pred 75 rokmi? Existuje preň len jedno meno a tým je genocída. Za krádež piatich klasov obilia z kolchozu sa ľudia posielali na smrť alebo na dlhé roky do lágrov.

Keď dnes hovoríme o tejto udalosti, nehovoríme proti Rusku. Chceme vyjadriť úctu obetiam komunizmu a nahlas a jasne povedať: nikdy viac takéto zločiny.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené poslankyne, vážení poslanci, neviem, čo viac sa dá povedať na odsúdenie takého ohavného zločinu, aký spáchala stalinská diktatúra, jedna z dvoch zločineckých diktatúr, ktoré pustošili Európu v minulom storočí. Netreba ďalších slov, pretože poslanci, ktorí tu prehovorili, to urobili presvedčivo a dôstojne.

Vážená pani predsedajúca, chcel by som túto rozpravu zakončiť niekoľkými slovami veľkého spisovateľa Vasilija Grossmana, ktorý najtragickejšie okamihy hladomoru opísal vo svojom románe *Panta rhei*. Čítam ho ako akúsi svetskú modlitbu, pamiatku na milióny obetí, s ktorými sa spája spomienka na mnoho ďalších nevinných obetí, ktorých strata, opakujem, nesmie byť pre Európu zbytočná.

Smrť miliónov ľudí v rukách krutých diktatúr minulého storočia musí byť semienkom, z ktorého musí aj naďalej klíčiť demokracia. Musí mať opačný účinok, ako zamýšľali zločineckí diktátori. Na začiatku som povedal, že Európska únia sa zrodila pre budovanie mieru a ako záruka mieru. Na obeť toľkých nevinných životov však nemôžeme zabudnúť.

Prečítam vám prosté slová, ktorými Grossman opísal tú tragédiu spred mnohých rokov: „Hlad zrovnal krajinu so zemou. Najprv si vzal deti, potom starcov a napokon ľudí v strednom veku. Spočiatku kopali hroby, do ktorých pochovávali mŕtvych. Keď ich opustili sily, prestali s tým. Mŕtvi ležali na dvoroch a na konci už ostávali v chatrčiach. Všetko sa ponorilo do ticha a celá krajina bola zničená. Nevieť, kto zomrel posledný.“

Nous n'oublions jamais. Na tieto nevinné obeť nikdy nezabudneme, pretože chceme vybudovať inú budúcnosť.

Predseda júca. – V súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku som dostala štyri návrhy uznesenia⁽⁴⁾.

Táto emotívna rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, vo štvrtok 23. októbra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

András Gyürk (PPE-DE), písomne. – (HU) Som presvedčený, že Európsky parlament sa okrem prehlbovania integrácie musí tiež snažiť systematicky čeliť najtemnejším obdobiam našej spoločnej histórie. Z tohto dôvodu preto považujem za potešujúce, že dnešné rokovanie nám dáva možnosť upozorniť na ukrajinský hladomor, jednu z najsmutnejších, nepochopiteľne zabudnutých spomienok na komunistickú diktatúru 20. storočia.

Polemiky týkajúce sa hladomoru, ktorý si vyžiadal približne 3 milióny ľudských životov, sú dobrým príkladom, že toto obdobie dejín nie je ani do dnešného dňa úplne vyriešené. Nestotožňujeme sa s názorom tých, ktorí túto katastrofu pripisujú iba na vrub podpriemernej úrody, odporu ukrajinského obyvateľstva, či len niekoľkých chybných rozhodnutí hospodárskej politiky.

Musíme výslovne uviesť, že ukrajinská tragédia bola priamym dôsledkom politiky teroru povýšenej na štátnu úroveň. Zastavením násilnej kolektivizácie a konfiškácie zásob potravín mohli vodcovia Sovietskeho zväzu zachrániť milióny ľudských životov, ale neurobili tak. Práve z tohto dôvodu sa udalosti na Ukrajine zo začiatku 30. rokov 20. storočia ničím nelíšia od najhorších prípadov genocídy v dejinách.

⁽⁴⁾ Pozri zápisnicu.

Podľa môjho názoru všetky diktatúry bez ohľadu na to, či je reč o zverstvách nacistického alebo komunistického zriadenia, majú rovnaké korene. Musíme využiť každý dostupný nástroj, aby sme zvýšili informovanosť nových generácií o hrôzach komunizmu. Významnú úlohu v tomto procese by mohlo zohrávať založenie európskeho výskumného ústavu a vytvorenie pamätníka dejinám diktatúr.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE), písomne. – (PT) Pred 75 rokmi stalinská mašinéria spustila jeden z najhorších zločinov, aké kedy Európa videla: veľký hladomor, ktorý si vyžiadal životy viac ako troch miliónov Ukrajincov.

Ukrajinci, ktorým boli a ešte stále sú odopreté dôležité určujúce prvky ich spoločnej identity, boli úmyselne pozbavení potravín v krutom prejave „reálneho socializmu“ a v rámci násilnej kolektivizácie a sovietskej, ktorá sa diala pod taktovkou jedného z najvražednejších režimov v dejinách.

Ukrajinci si dnes spolu so všetkými ostatnými Európanmi pripomínajú akt komunistickej brutality, tyranie a násilia, ktorý sa na nich zniesol a ktorý podľa medzinárodného práva predstavuje jasný prípad genocídy. Úmysel „cieľavedomého privodenia takých životných podmienok skupine, ktorých cieľom je spôsobiť jej úplné alebo čiastočné fyzické zničenie“, povedané slovami Dohovoru o zabránení a trestaní zločinu genocídy z roku 1948, je absolútne jasný.

Predseda Parlamentu pred rokom opísal hladomor na Ukrajine ako „strašný zločin proti ľudskosti“. Úplne súhlasím s týmto názorom a skláňam sa pred pamiatkou obetí. Pozdravujem všetkých Ukrajincov, najmä tých, ktorí žijú a pracujú v našej krajine, Portugalsku.

15. Letiskové poplatky

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je odporúčanie do druhého čítania pána Ulricha Stockmanna v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch o letiskových poplatkoch (08332/2/2008 – C6-0259/2008 – 2007/0013(COD)) (A6-0375/2008).

Ulrich Stockmann, spravodajca. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, po veľmi emotívnej otázke sa teraz posúvame k záležitostiam technickej povahy. V zajtrajšom druhom čítaní chceme prijať smernicu o letiskových poplatkoch a po jednoznačnom hlasovaní vo Výbore pre dopravu a cestovný ruch som si istý, že to dokážeme.

O čom smernica je? Zavádza jednotné zásady a postupy pre vyberanie letiskových poplatkov v Európe. To znamená, že letiskové poplatky sa budú spravodlivo určovať na základe súboru viacerých činiteľov vrátane transparentného základu pre výpočty, nediskriminovania leteckých spoločností a určeného konzultačného postupu. Konflikty, ktoré vzniknú, bude riešiť nezávislý dozorný orgán podľa jasne stanovených pravidiel. Upevní sa tým systémové partnerstvo letísk a leteckých spoločností a zabráni sa možnému zneužitiu trhovej sily.

Aký bol východiskový bod? Za posledných 15 rokov sme sa dvakrát pokúšali zosúladiť protichodné záujmy letísk a leteckých spoločností v tejto oblasti. Jedným z dôvodov, pre ktoré tieto pokusy zlyhali, bolo, že v členských štátoch máme úplne odlišné postupy a štruktúry. V Spojenom kráľovstve napríklad existuje prísny regulačný orgán, ktorý môže určovať hraničné hodnoty, v piatich členských štátoch máme siete letísk a prax krížových dotácií, v niektorých krajinách rozhoduje o letiskových poplatkoch parlament, v Nemecku sú kompetencie decentralizované a tak ďalej. Napriek tomu sa nám podarilo dohodnúť s Radou udržateľný kompromis.

Aký je obsah tohto kompromisu? Rozsah pôsobnosti sme stanovili na letiská, ktoré prepravujú viac ako päť miliónov cestujúcich ročne, plus najväčšie letiská daného členského štátu. To znamená, že smernica sa v súčasnosti bude vzťahovať na 69 letísk v Európskej únii. Zaviedli sme povinný postup pravidelných konzultácií medzi letiskami a leteckými spoločnosťami, ustanovili štruktúrovaný arbitrážny postup s príslušnými lehotami a, samozrejme, zriadili dozorný orgán, o ktorom som sa zmienil.

Čo máme na mysli pod spravodlivými poplatkami? Letiskové poplatky majú byť v budúcnosti viac previazané s nákladmi, musia byť podložené transparentnými výpočtami a musia sa vzťahovať na dohodnutú úroveň služieb. Zároveň sa zavádza prísny zákaz diskriminácie. To v zásade znamená, že na tom istom letisku budú všetky letecké spoločnosti platiť za rovnaké služby rovnaké poplatky, s možnosťou diferenciácie. Som rád, že tú sme umožnili najmä vo vzťahu k hlučnosti a znečisteniu. V niektorých krajinách naďalej zostanú spoločné systémy poplatkov pre siete letísk a pre takzvané letiskové systémy v mestách a aglomeráciách, ale aj tie budú musieť spĺňať požiadavky smernice týkajúce sa transparentnosti.

Na určité obavy našich kolegov z východoeurópskych členských štátov sme sa snažili reagovať zavedením predfinancovania infraštruktúry prostredníctvom poplatkov. To bude možné, hoci zložité, podľa vnútroštátnych kritérií, ak sa pri tom dodržia normy Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO).

Aké účinky očakávame? Väčšiu konkurenciu medzi európskymi letiskami, väčšiu konkurenciu medzi rôznymi leteckými spoločnosťami na jednom letisku, možno aj postupný pokles cien leteniek, pokiaľ letecké spoločnosti premietnu nižšie poplatky v prospech cestujúcich.

Smernica sa bude musieť vykonávať o dva roky.

Ďakujem všetkým tieňovým spravodajcom za úspešné rokovania a ďakujem tiež slovinskému úradujúcemu predsedovi Rady a Komisii.

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, chcel by som zablahoželať spravodajcovi pánovi Stockmannovi, k jeho vynikajúcej práci: obsah textu, návrh smernice, ktorú sa chystáme prijať, opísal veľmi dobre. Cieľom návrhu je zaviesť v právnych predpisoch Spoločenstva určité zásady, s ktorými už všetky členské štáty súhlasili v rámci organizácie ICAO: nediskriminácia, transparentnosť a konzultácie.

Smernica ustanovuje rámec, ktorý nám umožní vytvoriť medzi prepravcami a letiskami štruktúrovaný dialóg vo vzťahu k určovaniu a výberu poplatkov. Letiská napríklad budú musieť rozhodnutia o letiskových poplatkoch pred ich prijatím konzultovať s leteckými spoločnosťami. Ja sám som postupoval podobne a konzultoval som s leteckými spoločnosťami aj s letiskami, kým som vypracoval tento návrh, ktorý obe strany v podstate schválili.

Pán Stockmann sa zmienil o tom, že smernica zavádza myšlienku vnútroštátnych nezávislých dozorných orgánov. Tieto orgány budú mať veľký vplyv, keďže budú zodpovedať za dodržiavanie základných navrhnutých zásad. Také sú vo všeobecnosti ciele návrhu. Chcel by som pánovi spravodajcovi znovu poďakovať za prácu odvedenú v druhom čítaní v snahe dosiahnuť dohodu s Radou. Je pravda, že výsledok si vyžiadal veľa práce, mnoho stretnutí a odhodlanie nás všetkých, domnievam sa však, že sa nám podarilo vypracovať dobrý dokument.

Výsledky rokovaní sa nájdu v množstve pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, ktoré Komisia požaduje, aby mohla s návrhom plne súhlasiť. Veľmi ma teší, že túto dohodu jednomyselne podporil aj Výbor pre dopravu a cestovný ruch. Samozrejme, že som pripravený rozpravu pozorne sledovať a vypočujem si všetky vaše pripomienky.

Zsolt László Becsey, *v mene skupiny PPE-DE*. – (HU) Ďakujem, vážená pani predsedajúca. Pán komisár, napriek dažďu by sme dnes mohli mať pekný deň. Chcel by som zablahoželať pánovi spravodajcovi aj tieňovému spravodajcovi, pretože po spojení síl s Komisiou, slovinským a potom francúzskym predsedníctvom sa nám po dlhých diskusiách podarilo dosiahnuť prijateľný kompromis. Aj pre nás je to krok do neznáma, ocenil by som preto, keby členské štáty začali s vykonávaním smernice čo najskôr, a nie až po dvojročnom období, ktoré bolo dohodnuté. Umožní nám to účinne posúdiť hodnotu našej legislatívnej činnosti a v čase štvorročnej revízie vykonať potrebné úpravy.

Dúfam, že členské štáty to chápu a v príslušných prípadoch rýchlo dokončia potrebné inštitucionálne opatrenia. Verím tiež, že smernica povedie k transparentným poplatkom a miernemu rastu cien, aby sme dravým leteckým spoločnostiam mohli zabrániť v zneužívaní väčšej sily na získanie výhody pred konkurenciou ponúkaním rovnakej služby za nižšie ceny na letiskách, ktoré volajú po zákazníkoch. Zároveň by sme mohli zabezpečiť, aby letiská nezvyšovali poplatky svojvoľne a netransparentne a navyše aj veľmi výrazne, ako sa to často stáva. V oboch prípadoch je cieľom, aby európski spotrebitelia platili len za to, čo skutočne využívajú. To je ďalší dôvod, prečo sme nedovolili, aby boli do poplatkov zahrnuté náklady na bezpečnosť alebo na pomoc cestujúcim so zdravotným postihnutím. Za dobrý kompromis považujem skutočnosť, že zohľadnenie alebo nezohľadnenie príjmov z komerčných činností letiska sa ponecháva na rozhodnutí príslušného členského štátu. Dobrý výsledok sa dosiahol aj prostredníctvom dohody o sieťach letísk, podľa ktorej je spoločný riadiaci orgán prijateľný. Komisia však prisľúbila, že pokiaľ pôjde o určovania poplatkov, na účastníkov sa budú vzťahovať pravidlá hospodárskej súťaže, hoci hrozí riziko deformácie trhu vo vzťahu k blízkym letiskám v iných krajinách. Kompromis týkajúci sa oblastí pôsobnosti je dobrý.

Okrem letísk, ktoré prepravajú viac ako päť miliónov cestujúcich ročne a letísk s najvyšším počtom pasažierov v každom členskom štáte by som ja osobne bol radšej, keby boli do pôsobnosti smernice zahrnuté aj blízke menšie a možno konkurenčné letiská. V prospech dosiahnutia dohody som sa svojho postoja vzdal, bol by

som však rád, keby sa pri nasledujúcej revízii preskúmal aj tento prvok. Akceptujem, aj keď ma to neteší, že sme možnosť predfinancovania s odkazom na politiky organizácie ICAO potvrdili v odôvodneniach, hoci by som to radšej videl v hlavnej časti textu. Dúfam, že cestujúci budú postupne zvyšovanie poplatkov vnímať priaznivejšie ako náhle dvíhanie cien, ale aj na to sa budeme musieť pri revízii pozrieť. Výsledkom je transparentnosť financovania zo strany štátu alebo iných verejných orgánov. To je, podobne ako zohľadňovanie ochrany životného prostredia, dôležitým činiteľom hospodárskej súťaže medzi letiskami. Za najvýznamnejší výsledok považujem to, že každý členský štát musí zriadiť silný, nezávislý vnútroštátny orgán so značnými právomocami. Som hrdý na to, že do správy bola prijatá a zahrnutá zásada, podľa ktorej v prípade sporov týkajúcich sa určovania poplatkov nemá nasledovať nekonečný zmierovací proces. Namiesto toho sa má prijať dočasné rozhodnutie, ktoré môže byť podnetom pre zmierovací proces. Veľmi pekne ďakujem, pani predsedajúca.

Brian Simpson, v mene skupiny PSE. – Vážená pani predsedajúca, vítam správu svojho kolegu pána Ulricha Stockmanna a ďakujem mu za usilovnú prácu na tomto náročnom spise.

Počas celého procesu vzniku správy chcela naša skupina dosiahnuť, aby bol systém letiskových poplatkov v celej EÚ spravodlivý a transparentný a aby bol v prípade sporu k dispozícii podrobný odvolací postup. Ľudia často považujú letectvo za jednotné odvetvie, keď sa však pozornejšie pozrieme na také otázky, ako sú poplatky na letiskách, čoskoro zistíme, že letiská a letecké spoločnosti majú rôzne pohľady a rôzne ciele.

Správa, ktorú máme pred sebou, ponúka vyvážené riešenie, ktoré neuprednostňuje ani letecké spoločnosti, ani letiská. Hoci ja osobne by som bol radšej, keby bol rozsah pôsobnosti založený na percentuálnom podiele vnútroštátnych cestujúcich a nie na ľubovoľne určenom číselnom údaji, pán spravodajca v správe zabezpečil, aby toto číslo bolo primeraných päť miliónov cestujúcich, nie smiešne nízky jeden milión cestujúcich, ako navrhla Komisia, pričom sa do rozsahu pôsobnosti musí zaradiť aj hlavné letisko členského štátu.

Kľúčovým prvkom celej našej diskusie bola otázka, či niektoré letiská majú dominantné obchodné postavenie. Naša skupina sa domnieva, že v takýchto prípadoch treba letiskové poplatky regulovať. Mnoho letísk však čelí konkurencii a letecké spoločnosti sa môžu rozhodnúť, kam budú lietať. V mojom regióne je manchesterské letisko, ktoré ročne prepraví 22 miliónov cestujúcich, čelí však konkurencii ôsmich letísk, ktoré sa nachádzajú v okruhu 150 km. Za takýchto okolností je, samozrejme, dobrým regulátorom sám trh.

Vítam preto, že Spojené kráľovstvo si bude môcť ponechať súčasný systém sledovania letiskových poplatkov, pretože má k dispozícii regulačný rámec, ktorý podporuje hospodársku súťaž a poplatky reguluje prostredníctvom vlastného dozorného orgánu len na tých letiskách, ktoré majú dominantné postavenie. Ostatné krajiny by mohli nasledovať tento regulačný rámec ako spôsob vykonávania spravodlivého a transparentného systému letiskových poplatkov.

Dúfam, že smernicu v druhom čítaní schválime. Malo by nám to pomôcť zaviesť smernicu, ktorá skoncuje s tajnými schôdzkami, na ktorých sa poplatky na letiskách určovali v monopolnom či dominantnom obchodnom postavení. Skutočne dúfam, že aj letecké spoločnosti uznajú, že teraz budeme mať transparentný systém s podrobným odvolacím postupom, s dôkladnými konzultáciami, ktorý skoncuje s neustálymi sťažnosťami na letiskové poplatky a prinesie spoluprácu s letiskami s cieľom poskytovať užívateľom aj cestujúcim nákladovo efektívnu službu s účinným využitím finančných prostriedkov.

Arūnas Degutis, v mene skupiny ALDE. – (LT) Pán komisár, dámy a páni, verím, že nik nepochybuje o tom, že v Európskom spoločenstve je potrebná transparentnosť a zdôvodnenie letiskových poplatkov a nákladov, ak pre nič iné, tak preto, že niektoré letiská v Spoločenstve majú postavenie prirodzeného monopolu. Európsky parlament však od prvej diskusie o tomto dokumente veľmi starostlivo zvažoval návrhy a želania Komisie kontrolovať viac než 150 letísk Spoločenstva.

Pri príprave rôznych dokumentov poslanci Európskeho parlamentu často stoja pred dilemou rozhodnutia, koľko kontroly a regulácií treba, aby sa nestali cieľom samy osebe a neparalyzovali skutočnú kontrolnú činnosť.

Osobitný význam to má v čase súčasnej krízy, keď sa otázky dôležité z hľadiska podnikania musia posudzovať naozaj veľmi citlivo.

Domnievam sa, že v dokumente, o ktorom budeme zajtra hlasovať, sa Európskemu parlamentu určením počtu letísk, ktoré sa majú kontrolovať, podarilo nájsť a obhájiť zlatú strednú cestu. Som rád, že aj Rada mala podobný názor a že Komisia preukázala pružnosť potrebnú na dosiahnutie konštruktívneho kompromisu.

Ďalším rovnako dôležitým bodom bolo nájdanie rovnováhy medzi hlavnými subjektmi pôsobiacimi v tomto odvetví, čiže medzi záujmami letísk a leteckých spoločností. Domnievam sa, že aj tu sme dosť dobre dokázali uspokojiť očakávania oboch strán. Je to o to dôležitejšie, že každý jednostranný, nevyvážený návrh by nejakým spôsobom ovplyvnil možnosť spotrebiteľov v EÚ využívať najbezpečnejší dopravný prostriedok.

To všetko sa dosiahlo vďaka profesionálnemu úsiliu pána spravodajcu. Pán Stockmann sa vždy vyznačoval tým, že je nestranným politikom, ktorý vypočuje všetky strany. Toto bolo štvrtý raz, čo sme spolu pracovali na príprave dokumentov v oblasti regulácie leteckej dopravy. Ani tentoraz nesklamal, len ma ešte viac obohatil o nové skúsenosti. Keďže diskusia o tomto dokumente v Európskom parlamente sa končí, chcel by som pánovi Stockmannovi a ďalším kolegom poslancom poďakovať a zablahoželať. Chcel by som tiež zaželať úspech Európskej komisii, ktorú teraz čaká ťažká úloha vykonávania smernice a sledovania jej účinnosti, a veľa úspechov by som chcel zaželať všetkým zástupcom.

Roberts Zile, v mene skupiny UEN. – (LV) Ďakujem. Vážená pani predsedajúca, pán Tajani, predovšetkým by som chcel zablahoželať spravodajcovi pánovi Stockmannovi a všetkým tieňovým spravodajcom ku kompromisu s Radou, ktorý sa dosiahol v druhom čítaní. Podľa môjho názoru treba privítať aj dohodu o rozsahu pôsobnosti smernice, keďže ovplyvní všetky členské štáty aspoň reguláciou ich hlavných letísk. Dúfam, že o dva roky, keď táto smernica nadobudne účinnosť, sa už nebudú v Európskej únii opakovať také právne nepochopiteľné súdne rozhodnutia, ako to, ktoré nedávno vyniesol litovský krajský súd proti lotyšskej leteckej spoločnosti a jej hlavnému letisku. Týmto rozhodnutím súd jedného členského štátu konfiškujú majetok, ktorý nielenže patrí letisku inej krajiny, ale aj leteckej spoločnosti inej krajiny v inom členskom štáte. Toto súdne rozhodnutie bolo založené na nebvývalej diskriminácii vo vzťahu k letiskovým poplatkom na hlavnom lotyšskom letisku. Pevne dúfam, že smernica v budúcnosti znemožní takéto právne nejasné výklady, pretože majú škodlivý účinok na podnikanie v letectve. Ďakujem.

Gerard Batten, v mene skupiny IND/DEM. – Vážená pani predsedajúca, táto správa má jednotlivým letiskám zabrániť v tom, aby zneužívali dominantné postavenie na trhu a tiež vytvoriť rovnaké podmienky pre prevádzkovateľov a zabezpečiť záujmy spotrebiteľov.

Koľkokrát sme si už vypočuli podobné argumenty? Ak sa táto harmonizácia letiskových poplatkov začne vykonávať, bude zrejme rovnako úspešná ako harmonizácia, ktorá nám priniesla spoločnú poľnohospodársku politiku, spoločnú politiku rybného hospodárstva a zvyšujúce sa zaťaženie podnikov reguláciami EÚ, ktoré Spojené kráľovstvo stojí najmenej 26 miliárd libier ročne.

Vyžiada si len úplne zbytočnú zmenu britských právnych predpisov týkajúcich sa letiskových poplatkov a záležitostí spojených s dopravou. Vyžiada si zriadenie zdanlivo nezávislého dozorného orgánu, ktorý bude len ďalšou vrstvou byrokracie, a nevyhnutné zvýšenie nákladov, ktoré bude nasledovať.

V Spojenom kráľovstve, samozrejme, existuje predpis o maximálnej výške cien, ktorý má prevádzkovateľov letísk podnietiť k efektívnosti nákladov. Cieľom tohto neutíchajúceho prúdu právnych predpisov je harmonizovať každý aspekt života v Európskej únii a priniesť ho pod konečnú právomoc Európskej únie. Každé ďalšie hľadisko je druhotné alebo bezvýznamné. Môžeme si byť absolútne istí v jednom, že tieto opatrenia budú znamenať vyššie náklady pre cestujúcich v leteckej doprave.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán podpredseda Komisie, dámy a páni, myslím si, že predošlý rečník tomuto spisu prosto neporozumel. My tu tvoríme pravidlá pre transparentné ustanovenia upravujúce vyberanie letiskových poplatkov, pričom účelom celého úkonu je zabezpečiť, aby sa letiskové poplatky určovali objektívne, a znížiť ich v prospech užívateľov. To je naša úloha.

Máme tu dve rozdielne situácie. Niektoré letiská sú také dominantné, že letecké spoločnosti v zásade čelia monopolnej situácii a možno platia príliš vysoké letiskové poplatky. Na iných, možno malých letiskách sa letecká spoločnosť môže rozhodnúť, či letisko využije podľa toho, aké vysoké sú letiskové poplatky, čo je celkom iná situácia.

Preto musím povedať, že pán Stockmann v tejto správe dosiahol, a za to mu patrí moja vďaka, vhodný zoznam kritérií pre určovanie správnych, riadne odôvodnených letiskových poplatkov, ktoré musia znášať aj cestujúci, pričom za kontrolu zodpovedá vnútroštátny dozorný orgán.

Pán podpredseda, v nasledujúcich dvoch rokoch budete musieť, samozrejme, zabezpečiť, aby vnútroštátne dozorné orgány boli skutočne nezávislé. To znamená, že vnútroštátne dozorné orgány nesmú byť prepojené s letiskami ani s leteckými spoločnosťami. Trváme na tom, aby dozorné orgány zabezpečovali rovnováhu medzi leteckými spoločnosťami a letiskami v prospech užívateľov.

Po druhé, využitím nových kritérií chceme tiež podporiť spravodlivejšiu hospodársku súťaž medzi letiskami. Existujú letiská, ktoré sa nachádzajú v dvoch rôznych členských štátoch a sú vzdialené len niekoľko kilometrov od hraníc. Chceme si byť istí, že tu neprichádza k nekalej hospodárskej súťaži. Domnievam sa, že nové kritériá sú správne.

Pán podpredseda, dovoľte mi, aby som vám na záver položil otázku. Myslím, že od vydania usmernení Komisie pre regionálne letiská uplynuli takmer dva roky. V posledných mesiacoch ste prešetrovali, či na niektorých letiskách existujú nezákonné dotácie, čím mám na mysli štátne dotácie pre konkrétne letiská, ktoré deformujú hospodársku súťaž. Všetci by sme sa radi dozvedeli, k akým záverom ste dospeli. Dúfame, že nám dnes sľúbite, že čoskoro predložíte informácie o vyšetrovaní nezákonnej aj zákonnej regionálnej pomoci, pretože tu máme jednu zásadnú vec: chceme spravodlivú hospodársku súťaž medzi letiskami v prospech cestujúcich.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Chcela by som zablahoželať pánovi Stockmannovi k úsiliu, ktoré vynaložil na dosiahnutie spoločnej pozície Rady s cieľom prijať smernicu, ktorá ustanovuje spoločné zásady pre vyberanie letiskových poplatkov na letiskách Spoločenstva. Navrhované právne predpisy poskytujú užívateľom letísk rámec pre určovanie poplatkov, ktorý zabezpečuje ich účasť na prijímaní rozhodnutí, je transparentný a umožňuje odvolania.

Rada súhlasila s návrhom Parlamentu obmedziť rozsah pôsobnosti na letiská, ktoré prepravujú viac ako päť miliónov cestujúcich ročne a na najväčšie letisko v každom členskom štáte. Diferenciácia letiskových poplatkov musí byť založená na transparentných, objektívnych a jasných kritériách. Podľa spoločnej pozície budú musieť letiská fungovať hospodárne a efektívne a povolia sa stimuly pre nové trasy do znevýhodnených a najodľahlejších regiónov. Tieto stimuly sa však musia udeľovať na základe transparentných kritérií.

Podporujeme myšlienku, ktorá je podľa informácií Komisie v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva, že členské štáty môžu poveriť riadiaci orgán letísk, aby uplatňoval spoločný, transparentný systém poplatkov na letiskách, ktorých služby využíva to isté mesto alebo aglomerácia, za predpokladu, že každé letisko plne dodržiava požiadavky transparentnosti, ktoré ustanovuje smernica. Základom pre úpravu letiskových poplatkov sa okrem toho stanú environmentálne kritériá. Riadiaci orgán letísk bude uverejňovať rozhodnutia o zmene systému poplatkov najmenej dva mesiace predtým, ako nadobudnú účinnosť.

Vo vzťahu k predfinancovaniu letiskových investícií majú členské štáty vychádzať z politik organizácie ICAO alebo zaviesť vlastné ochranné opatrenia. Parlament považuje za potrebné, aby nezávislé dozorné orgány mohli na plnú vlastnú zodpovednosť delegovať uplatňovanie ustanovení tejto smernice na iné nezávislé dozorné orgány pod podmienkou dodržiavania rovnakých noriem.

Paweł Bartłomiej Piskorski (ALDE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, tiež by som sa chcel pripojiť k tým, ktorí blahoželajú pánovi Stockmannovi k výsledku jeho práce. Otázka, o ktorej diskutujeme, si vyžaduje reguláciu a takáto regulácia, ani regulačné inštitúcie sa nepriečia môjmu liberálnemu duchu. Teraz, po finančnej kríze vidíme, že voľný trh má fungovať a funguje, musíme však vytvárať systémy, ktoré v modernom hospodárstve umožnia reguláciu tých mechanizmov, ktoré sa občas zaseknú alebo presiahnu zvyčajné mechanizmy hospodárskej súťaže, čistej hospodárskej súťaže na voľnom trhu.

Diskutujeme tu o konečnom znení návrhu určitého dokumentu, práci, o ktorej sme všetci od začiatku vedeli, že bude náročná, pretože regulácia akéhokoľvek prirodzeného monopolu je zložitá, veď na letiskách sa zo zrejmých dôvodov zvyčajne vzťahujú pravidlá pre prirodzené monopoly. Je to krok vpred v záujme našich občanov, v záujme občanov Európskej únie, ktorým Parlament a činnosť Európskej komisie opäť prinesú niečo hmatateľné, čo ovplyvní ich život. Blahoželám tým, ktorí sa na tejto práci zúčastnili a dúfam, že za dva roky, počas ktorých sa má tento systém zaviesť, členské štáty úlohu splnia.

Luís Queiró (PPE-DE). – (PT) Mnohí z nás tu v Parlamente používajú na rezerváciu a nákup leteniek internet. Som však presvedčený, že väčšina z nás nevie ako sa určujú letiskové poplatky, ktoré platíme spolu s letenkami.

Keďže viem, že nie všetky poplatky uvedené na letenke sú letiskové poplatky, chcem vás požiadať, aby ste mi dovolili malý príklad: keď cestujúci letí z Lisabonu do Bruselu povedzme so spoločnosťou Brussels Airlines, na letenke je uvedený poplatok 48 EUR. Keď cestuje s portugalskou spoločnosťou TAP, poplatok je o dve eurá nižší. Opačným smerom sa však tento rozdiel stráca a cestujúci zaplatí za jednu cestu 15 EUR navyše. Prečo?

Keď náš imaginárny cestujúci letí so spoločnosťou Brussels Airlines z Bruselu do Londýna na letisko Gatwick, poplatky za spätnú cestu predstavujú 124 EUR, keď však využije spoločnosť BMI na letisko Heathrow,

zaplatí na poplatkoch len 65 EUR. Keď cestuje na letisko Heathrow so spoločnosťou BMI a vráti sa so spoločnosťou Lufthansa, na poplatkoch zaplatí 70 EUR. Odkiaľ sa berú tieto rozdiely? Niekedy platí jednu sumu za cestu tam a inú sumu za cestu späť. Niekedy si všetky letecké spoločnosti účtujú za to isté letisko rovnakú sumu a niekedy nie. V niektorých prípadoch dokonca ani nemusíte vedieť, koľko ste zaplatili.

Existencia rôznych letiskových poplatkov vôbec nie je zlá vec. Za rôzne služby musia existovať rôzne poplatky. Nežiaduce je, aby sa na rôzne služby uplatňovali rovnaké poplatky a naopak, aby úplne rovnaké služby podliehali rôznym poplatkom.

Chceme najmä to, aby boli tieto poplatky zrozumiteľné a aby sa určovali podľa jasných a transparentných kritérií. To je náš konečný cieľ. Chceme zabezpečiť spravodlivú a transparentnú hospodársku súťaž medzi veľkými európskymi letiskami a týmto spôsobom nielen pomôcť zlepšiť vnútorný trh, ale aj znížiť náklady cestujúcich pri kúpe leteniek. Tento návrh smernice preto podporujeme s nádejou v srdciach.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, musím predovšetkým zablahoželať svojmu kolegovi pánovi Stockmannovi k vynikajúcej správe a najmä k trpezlivosti a húževnatosti pri jej vypracovaní.

Je to text, ktorý nám pomôže vytvoriť spoločný vzdušný priestor a pripraviť sa, s osobitným dôrazom na transparentnosť a nediskrimináciu, na veľký skok k jednotnému európskemu vzdušnému priestoru.

Prostredníctvom spoločného systému výberu užívateľských poplatkov budeme môcť zachovať podmienky potrebné pre spravodlivú a transparentnú hospodársku súťaž. Zároveň sa budeme pripravovať na budúcnosť, keďže pri úprave poplatkov sa zohľadnia environmentálne kritériá a keďže sa vylúčia poplatky za pomoc poskytovanú cestujúcim so zdravotným postihnutím. Aj z tohto hľadiska sa pripravujeme na budúcnosť.

Musím tiež vyzdvihnúť skutočnosť, že sa prihliadalo na to, aby sa príliš nezaťažili malé letiská, a preto sa stanovila dolná hranica päť miliónov cestujúcich ročne.

Na záver chcem povedať, že nás teší, že sa uznalo riadenie siete letísk jednotným orgánom, pretože tento model sa osvedčil, napríklad aj v prípade španielskeho úradu pre správu letísk AENA, a že okrem kontroly prostredníctvom nezávislých dozorných orgánov sa zohľadnili aj iné spôsoby kontroly a určovania poplatkov podliehajúcich legislatívnej kontrole, čo je opäť aj prípad našej krajiny. Som preto rada, že sa na tieto návrhy prihliadalo.

Pánovi spravodajcovi musím zablahoželať aj k stanoveniu pevných lehôt pre uverejnenie rozhodnutí. Zabráni sa tým právnej neistote a poskytnú sa záruky užívateľom vo vzťahu k termínu vykonávania týchto rozhodnutí. To je tiež pozitívne, pretože pri termínoch a rozhodnutiach sa prihliada na parlamentnú kontrolu.

Fiona Hall (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, vítam vyššiu transparentnosť, ktorú zavádzajú nové predpisy o letiskových poplatkoch. Letiská príliš často taja dohody, ktoré uzatvárajú, dokonca aj vtedy, keď sú čiastočne alebo úplne vo vlastníctve verejných orgánov. Verejnosť má právo vedieť, ako tieto letiská zarábajú a mŕňajú peniaze. Som však sklamaná, že prah pre vyššiu informovanosť bol stanovený na päť miliónov bez akéhokoľvek odkazu na percentuálny podiel na vnútroštátnom trhu.

Tento prah veľmi vážne zasiahne regionálne letiská, napríklad Newcastle. Letisko v Newcastli prepraví šesť miliónov cestujúcich ročne, je teda nad prahovou hodnotou, no v porovnaní s takými obrami, ako napríklad letiská Heathrow a Gatwick, je drobné. Keďže regionálne letiská súťažia najmä so svojimi najbližšími susedmi, bolo by spravodlivejšie, keby sme mali systém, ktorý pristupuje ku všetkým malým a stredným letiskám rovnako.

Je mi preto ľúto, že Rada nepresadzovala možnosť obmedzenia rozsahu pôsobnosti smernice na letiská, ktoré prepravujú viac ako päť miliónov cestujúcich ročne a viac ako 15 % vnútroštátnych cestujúcich. Takýto prah by ešte stále zabezpečoval, aby veľké letiská Európy nemohli diktovať letiskové poplatky za zatvorenými dverami. Dúfam, že Komisia pri revízii smernice starostlivo preskúma, či regionálne letiská ako Newcastle netrpia v dôsledku deformácie trhu.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, rád by som najprv zablahoželať pánovi Stockmannovi k otvorenosti a pripravenosti uzatvárať kompromisy počas prípravy tejto vynikajúcej správy, ktorá sa bude priamo vzťahovať na letiská s viac ako piatimi miliónmi cestujúcich a v našej krajine najmä na letiská v mestách Faro a Lisabon.

Parlament a Rada musia tento návrh prijať, pretože zaručuje nediskrimináciu pri letiskových poplatkoch, okrem tých prípadov, kde je to potrebné a v súlade so Zmluvou. Musí sa zaviesť povinný postup konzultácií

medzi riadiacimi orgánmi letísk a užívateľmi letísk. Všetky rozdiely v poplatkoch budú transparentné a založené na jasných kritériách. Letiská budú za rovnaké služby vyberať rovnaké poplatky, užívateľom letísk sa však budú môcť priznať zľavy na základe kvality používanej služby za predpokladu, že výhodu takejto zľavy budú môcť mať všetci užívatelia letísk na základe verejných, transparentných a objektívnych podmienok. V súlade s právnymi predpismi o hospodárskej súťaži sa zľavy budú môcť priznať aj tým užívateľom, ktorí otvoria nové trasy. Ustanoví sa vnútroštátny nezávislý dozorný orgán, ktorý bude zasahovať v prípade nesúhlasu s rozhodnutím o poplatkoch. Povolí sa podnety na otvorenie nových trás spájajúcich najmenej podporované a najodľahlejšie regióny. A na záver, členské štáty budú môcť poveriť riadiaci orgán zodpovedný za sieť letísk, aby pre túto sieť zaviedol spoločný systém poplatkov.

Vážená pani predsedajúca, s novou smernicou budúce letiskové poplatky vybrané na našich letiskách, dokonca aj v najodľahlejších regiónoch, ako je ten, z ktorého pochádzam, zaručia všeobecnú dostupnosť leteckej dopravy pre všetkých. To je osobitne dôležité v takom regióne, ako je môj, kde letecká doprava je jediným spôsobom príchodu alebo odchodu. Preto dúfam, že tento návrh bude zajtra prijatý a že Komisia a Rada ho budú riadne akceptovať.

Robert Evans (PSE). – Vážená pani predsedajúca, pripájam sa k poďakovaniu svojich kolegov pánovi Stockmannovi za, povedané jeho slovami, priechodný kompromis v záujme 69 európskych letísk.

Súhlasím tiež so slovami pána Becsey a so slovami svojho kolegu Briana Simpsona o spravodlivej a transparentnej hospodárskej súťaži. Som rád, že táto správa, tak ako je predložená, je dobrou dohodou nielen pre tri londýnske letiská, Heathrow, Stansted a Gatwick, ale aj pre letiská v ostatných častiach Európy, či je to Lotyšsko pána Zileho, Rumunsko pani Ťicaovej, alebo Portugalsko, a vlastne aj talianske letiská pána komisára, a pokiaľ viem, letiská existujú aj v Nemecku, hoci na tie nechodí veľa ľudí.

Myslím, že je to dobrá dohoda aj pre cestujúcich v Európe, pretože letiská sú bez občanov – cestujúcich, samozrejme, nanič. Oni sú našou prioritou, rovnako ako životné prostredie, ktorým sa, myslím, táto smernica zaoberá.

Pán Batten, môj kolega poslanec z Londýna, vo svojom príspevku, ktorý sa hádam najlepšie dá opísať slovami udri a uteč (pretože odišiel), naznačil, že sa budú zriaďovať nové orgány, a mal všetky tie podobné hrozivé reči. Tieto orgány, úrady civilného letectva, však už existujú. Myslím preto, že z jeho strany išlo o nedorozumenie, aby som bol zdvorilý.

Pokiaľ ide o vystúpenie pani Fiony Hallovej, nie som si istý, či je Newcastle v priamej konkurencii s Londýnom. Obe mestá sú od seba dosť vzdialené a každý, kto sa rozhodne ísť radšej do Londýna ako do Newcastlu, aj tak ešte musí prekonať obrovskú vzdialenosť. Myslím si preto, že porovnávate neporovnateľné.

Domnievam sa, že toto je dobrý, priechodný kompromis. Myslím si, že sa zaoberá všetkými otázkami, ktoré sme chceli pôvodne riešiť, a ako balík zabezpečuje rovnováhu medzi záujmami leteckých spoločností a záujmami cestujúcich, o ktorú sme sa usilovali, a zároveň dáva letiskám dostatočnú slobodu na fungovanie v konkurenčnom prostredí.

Žijem v nádeji, že v dôsledku týchto skutočností možno jedného dňa – človek nikdy nevie, kolegovia, človek nikdy nevie – možno jedného dňa získame slušné spojenie do Štrasburgu. Je to na dlhé lakte, ale človek nikdy nevie – a opláti sa na tom pracovať.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, chcel by som začať poďakovaním nášmu spravodajcovi pánovi Ulrichovi Stockmannovi. Vykonal veľký kus práce počínajúc návrhom smernice, ku ktorému pristupoval novátorsky, keďže chcel správu riadne pripraviť v spolupráci s Komisiou a Radou, čo sa mu podarilo. Predovšetkým by som chcel zdôrazniť jeho iniciatívu na dôkladné vymedzenie letiskových poplatkov a tiež letísk, na ktoré sa smernica vzťahuje, ako aj úroveň služieb letísk a ich vzťahu k povinnostiam prevádzkovateľov letísk. Rovnaký význam, najmä pre nové členské štáty, má financovanie nových projektov infraštruktúry. Schvaľujeme návrh smernice, ktorá z pohľadu cestujúcich umožní tým z nás, ktorí využívame, prevádzkujeme alebo platíme služby v Európe, dozvedieť sa, koľko budeme musieť zaplatiť, prečo, a na aký účel. Je to veľký krok k vytvoreniu skutočného európskeho systému a európskej siete leteckých spoločností. Ďakujem vám za to a som hlboko presvedčený, že tento návrh smernice poslúži aj civilnému letectvu.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Pre fungovanie vnútorného trhu Európskej únie je dôležité, aby dobre fungovali aj letiskové služby. Cestujúci aj letecké spoločnosti kritizujú netransparentné a niekedy aj neprimerane vysoké letiskové poplatky, ktoré neodôvodnene zvyšujú náklady na cestovné. Konečne na to reagujeme prijatím tejto smernice v druhom čítaní. Regulácie uložia letiskám s viac ako piatimi miliónmi

cestujúcich povinnosť sprehľadniť poplatky a odôvodniť náklady. Zjednoduší sa tiež riešenie sporov medzi užívateľmi a prevádzkovateľmi letísk. Pevne verím, že to povedie k zníženiu poplatkov a k zlepšeniu konkurenčného prostredia. Teší ma, že Rada tiež uznala otvorenie procesu ponúk, ktorý prispeje k otvorení nových trás do znevýhodnených a odľahlejších miest, a že sa podarilo dosiahnuť spoločné vymedzenie siete letísk, ktoré bude prevádzkovať ten istý riadiaci orgán. Blahoželám spravodajcom k týmto výsledkom.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pán Stockmann si zaslúži našu vďaku. Je to naozaj dobrý kompromis. Blahoželám mu.

Dnes končíme prácu týkajúcu sa letiskových poplatkov. Stručne povedané, o dva roky budeme mať v Európskej únii konsolidovaný systém vyberania týchto poplatkov. Bude sa týkať letísk, ktoré prepravujú viac ako päť miliónov cestujúcich ročne, a najväčších letísk v jednotlivých krajinách. Stále sa o tom dá diskutovať, ale myslím si, že čísla sú dobré. Pokiaľ viem, bude sa to týkať asi 80 letísk v Európskej únii.

Osobitnou hodnotou prijatých predpisov je ich transparentnosť, ktorá pomôže dozorným orgánom. Letiská v znevýhodnených regiónoch budú mať možnosť uplatniť príslušné preferencie. Oceňujem tiež environmentálne hľadiská a situáciu ľudí so zdravotným postihnutím. Dúfam, že smernica nezabezpečí len spravodlivú hospodársku súťaž na letiskách, ale povedie aj k vyššej bezpečnosti cestujúcich a ochráni ich pred neprimeranými odletovými či prístávacími poplatkami.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážená pani predsedajúca, myslím si, že z rozpravy vyplýva, že Parlament a Komisia odvedli dobrú prácu a chvála určená páňovi Stockmannovi len potvrdzuje, že sa vydal správnym smerom. Chcel by som mu ešte raz verejne poďakovať za jeho prácu a za spoluprácu s Komisiou pri nájdení úspešného kompromisného riešenia, ktoré, pokiaľ viem, ocenili všetci rečníci.

Domnievam sa, že návrh smernice, ktorý skúmame a ktorý, dúfam, Parlament prijme, nie je ničím iným ako, povedané slovami pani Ayalovej Senderovej, krokom k dosiahnutiu jednotného vzdušného priestoru a podľa môjho názoru Komisia, s podporou Parlamentu a následne aj Rady, musí tento cieľ sledovať, aby pred koncom tohto parlamentného obdobia vyslala silný odkaz. Súhlasím so všetkými rozhodnutiami a názormi týkajúcimi sa zriadenia nezávislého orgánu, ktorý už v mnohých krajinách Únie existuje. Myslím, že by sme to mali uskutočniť; je to pozitívne rozhodnutie, ktoré sme urobili spoločne.

Predtým, ako svoje vystúpenie skončím, chcel by som znovu poďakovať všetkým poslancom, ktorí prispeli do rozpravy, a odpovedať na otázku, ktorú položil pán Jarzembowski. Uvažuje sa o viacerých regionálnych letiskách. Konania, ktoré trvajú 18 mesiacov, sa začali v júli 2007. Neočakávam preto, že výsledky budeme mať k dispozícii skôr ako koncom tohto alebo začiatkom budúceho roka.

Výsledky budú, prirodzene, zverejnené, bolo by však odo mňa nečestné a nevhodné, keby som sa vyjadroval pred ukončením konania. Hneď potom, a okamžite po prijatí rozhodnutia Komisie, bude Parlament informovaný a pán Jarzembowski dostane okrem informácií, ktoré dnes môžem poskytnúť, aj vyčerpávajúcu odpoveď o návrhoch Komisie týkajúcich sa siedmich, zdôraznil by som, že siedmich, prípadov, ktoré sa prešetrujú.

Ulrich Stockmann, spravodajca. – (DE) Vážená pani predsedajúca, rád by som ešte raz poďakoval všetkým kolegom poslancom za naozaj konštruktívnu spoluprácu a za vzrušujúce diskusie. Zajtra sa budem spoliehať na veľkú podporu. Je neskoro a slov už bolo dosť. Zajtra nech nasledujú činy. Bol by som rád, keby sme legislatívny postup mohli ukončiť v druhom čítaní.

(potlesk)

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, vo štvrtok 23. októbra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Corina Crețu (PSE), písomne. – (RO) Európsky rámec pre reguláciu letiskových poplatkov má veľký význam vzhľadom na znižovanie nákladov ľudí cestujúcich v rámci Európskej únie, a teda na zvyšovanie mobility zamestnancov, najmä vysoko kvalifikovaných.

V kontexte príslušnej kapitoly lisabonskej stratégie zameranej na hospodársky rast a na zvyšovanie počtu pracovných miest je mobilita zamestnancov vlastne kľúčovým prvkom účinného trhu práce. Uľahčenie pohybu kvalifikovaných zamestnancov by navyše v súlade s cieľom lisabonskej stratégie zmeniť európske

hospodárstvo na najdynamickejšie znalostné hospodárstvo na svete viedlo k zvýšeniu toku informácií a užitočných poznatkov vo výrobných oblastiach s vysokou pridanou hodnotou.

Christine De Veyrac (PPE-DE), písomne. – (FR) Dámy a páni, medzi Radou a našou inštitúciou bol dosiahnutý kompromis, ktorý umožňuje uzavrieť túto záležitosť v druhom čítaní.

Táto dohoda, ktorá má zabrániť najmä zneužívaniu dominantného postavenia a uľahčiť vyvážený rozvoj európskeho odvetvia letísk, ma veľmi potešila.

Smernica o letiskových poplatkoch je naozaj krokom vpred: sprehľadnením vzťahov medzi letiskami a leteckými spoločnosťami umožní rozšírenie a zlepšenie často nejasných a konfliktných pomerov.

Zavedenie nezávislého orgánu navyše umožní riešiť všetky konflikty medzi partnermi objektívne.

Som veľmi rada, že konečné výhody plynúce z nových pravidiel by mali patriť užívateľom leteckej dopravy.

Ďakujem vám za pozornosť.

16. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

17. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 23.10 hod.)